

Obsah

1. Identifikační údaje	7
1.1. <i>Název vzdělávacího programu</i>	7
1.2. <i>Základní údaje o škole</i>	7
1.3. <i>Zřizovatel školy</i>	7
1.4. <i>Organizační schéma školy</i>	8
1.5. <i>Platnost dokumentu</i>	8
2. Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu	9
2.1. <i>Stručná charakteristika školy</i>	9
2.2. <i>Areál školy, materiální vybavení</i>	9
2.3. <i>Pedagogičtí pracovníci</i>	10
2.4. <i>Žáci, zákonní zástupci</i>	10
2.5. <i>Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce</i>	11
3. Charakteristika ŠVP	12
3.1. <i>Zaměření školy</i>	12
3.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	13
3.3. <i>Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných</i>	17
3.4. <i>Začlenění průřezových témat</i>	19
4. Učební plán	26
5. Učební osnovy	28
5.1. <i>Český jazyk a literatura</i>	28
5.1.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	28
5.1.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu český jazyk a literatura</i>	29
5.1.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk</i>	31
5.2. <i>Anglický jazyk a konverzace</i>	59

5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení	59
5.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu anglický jazyk	60
5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu anglický jazyk	62
5.2.4. Konverzace v anglickém jazyce	89
5.2.5. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení	89
5.2.6. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce	90
5.2.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce	92
5.3. Další cizí jazyk	99
5.3.1. Německý jazyk	99
5.3.2. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení	99
5.3.3. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu německý jazyk	100
5.3.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu německý jazyk	102
5.3.5. Ruský jazyk	109
5.3.6. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení	109
5.3.7. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu ruský jazyk	110
5.3.8. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ruský jazyk	112
5.4. Matematika	119
5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení	119
5.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu matematika	121
5.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika	123
5.5. Informatika	150
5.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení	150

5.5.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu informatika</i>	150
5.5.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika</i>	153
5.6. Prvouka	160
5.6.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	160
5.6.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu prvouka</i>	162
5.6.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu prvouka</i>	164
5.7. Přírodověda	172
5.7.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	172
5.7.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu přírodověda</i>	173
5.7.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu přírodověda</i>	175
5.8. Vlastivěda	179
5.8.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	179
5.8.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu vlastivěda</i>	180
5.8.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vlastivěda</i>	182
5.9. Dějepis	186
5.9.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	186
5.9.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu dějepis</i>	186
5.9.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu dějepis</i>	188
5.10. Občanská a rodinná výchova	196
5.10.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	196
5.10.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu občanská a rodinná výchova</i>	197
5.10.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu občanská a rodinná výchova</i>	200
5.11. Fyzika	219

5.11.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	219
5.11.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu fyzika</i>	219
5.11.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu fyzika</i>	222
5.12. Chemie	235
5.12.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	235
5.12.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu chemie</i>	236
5.12.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu chemie</i>	239
5.13. Přírodopis	245
5.13.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	245
5.13.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu přírodopis</i>	245
5.13.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu přírodopis</i>	248
5.14. Zeměpis	257
5.14.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	257
5.14.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu zeměpis</i>	258
5.14.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zeměpis</i>	262
5.15. Hudební výchova	275
5.15.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	275
5.15.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu hudební výchova</i>	275
5.15.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova</i>	277
5.16. Výtvarná výchova	287
5.16.1. <i>Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení</i>	287
5.16.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu výtvarná výchova</i>	288
5.16.3. <i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výtvarná výchova</i>	291

5.17. Pracovní činnosti	308
5.17.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení	308
5.17.2. Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu pracovní činnosti	309
5.17.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pracovní činnosti	312
5.18. Tělesná výchova	330
5.18.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení	330
5.18.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu tělesná výchova	331
5.18.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu tělesná výchova	333
6. Pravidla hodnocení žáků	356
7. ŠVP pro školní družinu	359
7.1. Charakteristika ŠVP školní družiny	359
7.1.1. Informace o školní družině	359
7.1.3. Ekonomické podmínky	360
7.1.4. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví	360
7.1.5. Psychosomatické podmínky	361
7.1.6. Personální obsazení školní družiny	362
7.1.7. Délka vzdělávání	362
7.1.8. Podmínky pro přijetí a ukončení docházky	362
7.1.9. Spolupráce s rodinou a institucemi	363
7.2.1. Hlavní pedagogický záměr	364
7.2.2. Specifické cíle školní vzdělávací činnosti	365
7.2.3. Realizace vzdělávací činnosti	366
7.3. Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení	368
7.3.1. Řídící a kontrolní činnost	369
7.4. Časový plán – zaměření	370
7.4.1. Režim dne	370
7.5. Osnovy pro školní družinu	377

1. Identifikační údaje

- **Název vzdělávacího programu**

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)

Motto: „Potřebujeme podstatně nový způsob myšlení, jestliže má lidstvo přežít.“

Albert Einstein

- **Základní údaje o škole**

Základní škola, Praha 10, V Rybníčkách 31/1980

Adresa : V Rybníčkách 31/1980, Praha 10, 100 00

Ředitelka školy : Mgr. Petra Košťálová

Telefon : 274 810 332

Fax : 274 815 298

E-mail : skola.rybnicky@seznam.cz

www.zsvrybnickach.cz

IČO : 48 132 012

IZO : Základní škola – 600 041 115

RED-IZO: 48132012

Školní družina při ZŠ – 112900151

- **Zřizovatel školy**

Městská část Praha 10

Vršovická 68/1429

Praha 10

101 38

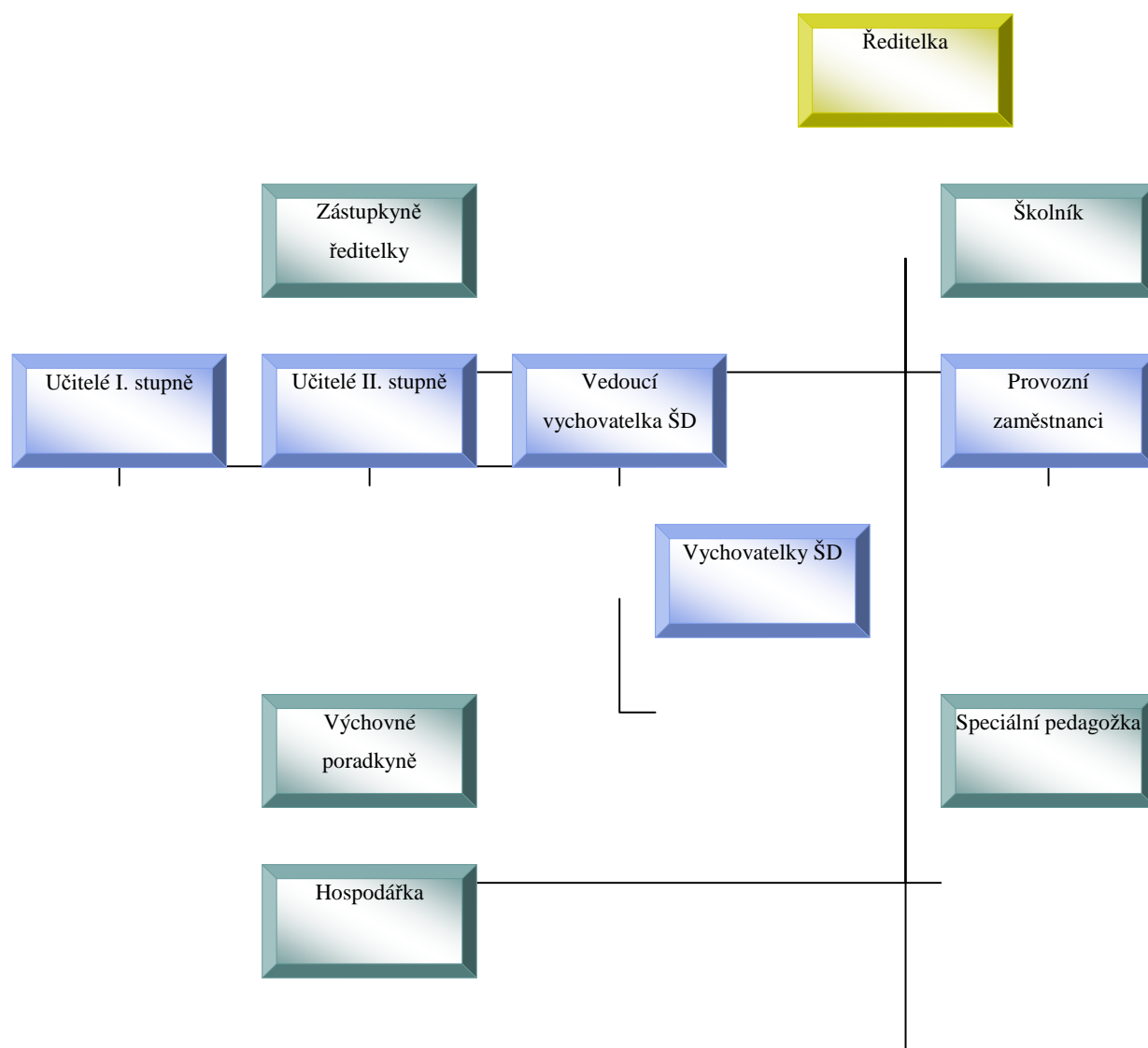
IČ : 00063941

IČO : 48132012

www.praha10.cz

- **Organizační schéma školy**

Samosprávné orgány : školská rada, žákovský sněm

- **Platnost dokumentu**

Platnost dokumentu od 1. 9. 2007. Předpokládáme, že dokument bude průběžně aktualizován.

Platnost 2. verze 1. 9. 2012. Platnost 3. verze 1. 9. 2013. Platnost dokumentu ŠD 1. 9. 2012.

Číslo jednací:

Jméno koordinátora tvorby ŠVP: Mgr. Zuzana Mandausová

.....

...

podpis ředitelky školy

2. Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu

2.1. Stručná charakteristika školy

Základní škola Praha 10, V Rybníčkách 31 - poskytuje základní vzdělání v rámci základního vzdělávání co možná nejširšímu spektru žáků. Naplnění kompetencí - tzn. získání souboru znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v učení a v životě a umožní žákům efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích.

2.2. Areál školy, materiální vybavení

Celý školní areál se nachází v centrální části Prahy 10, v klidném prostředí starší sídlištní zástavby. Okolí školy poskytuje velmi dobré možnosti pro činnost školní družiny i pro tělesnou výchovu. Budova školy, včetně školní jídelny, je v bezprostředním dosahu metra. K dispozici je 20 standardních učeben a 16 odborných. K nim patří učebna chemie, fyziky, přírodopisu, zeměpisu, hudební výchovy, dvě tělocvičny, místnost pro stolní tenis, dvě učebny počítačové, keramická dílna a dřevodílna, dvě jazykové pracovny, knihovna a kuchyňka.

Všechna oddělení družiny mají samostatné herny. Žáci mají k dispozici dvě tělocvičny, které jsou bohatě využívány v podvečerních a večerních hodinách i veřejností, resp. tělovýchovnými jednotami. Školní hřiště tvoří: atletická dráha (cca 250 m) s umělým povrchem, sektor pro skok daleký se stejným povrchem, uvnitř dráhy je víceúčelové hřiště s umělým povrchem. Školní družina a mladší žáci mohou využívat celý areál školní zahrady.

Pro rekreaci o velkých přestávkách při příznivém počasí je tato zahrada pro děti také přístupná. V odpoledních hodinách i o volných dnech je rovněž otevřený venkovní sportovní areál. Od dubna do října (podle počasí) a o prázdninách je na hřišti v odpoledních a podvečerních hodinách přítomen správce. Náklady na tento provoz hradí škola.

Celý školní pozemek, sklad náradí v prostorách budovy a okrasné záhony před budovou školy jsou využívány k výuce pěstitelství.

Nedílnou součástí práce školy je činnost školní knihovny – informačního centra. Jsou zde soustředěny všechny knihy a časopisy a přístup na Internet. Inventář knihovny bude zpracován v knihovnickém systému na počítači a celé vybavení knihovny směřuje k tomu,

aby zde každý mohl informaci vyhledat a na místě i zpracovat (počítač, tiskárna, kopírka, skener, vypalovací jednotka, vázací zařízení). V knihovně je asi 3 700 knih, probíhají zde besedy, kulturní setkání, programy osobnostní výuky a mnohé hodiny literární výchovy.

Keramická dílna je vybavena keramickou pecí a hrnčířským kruhem. Je využívána pro hodiny výtvarné výchovy, ale i pro činnost výtvarných kroužků.

Škola má dvě počítačové učebny s 27 počítači propojenými v Intranetu i Internetu. Další počítače jsou ve všech kabinetech se stejným připojením. Internet je permanentně k dispozici.

Školní jídelna, zřízená MČ Praha 10, nabízí výběr ze dvou jídel. Občerstvení, možnost svačín a hlavně pitný režim, zajišťuje školní jídelna a automaty umístěné v prvním patře budovy. Zajišťujeme i distribuci ovoce – „Ovoce do škol“.

2.3. Pedagogičtí pracovníci

Ve škole pracuje kolem 31 učitelů a 6 vychovatelek školní družiny. Na 1. stupni je 10 plně kvalifikovaných z celkového počtu 12 pedagogů (s výjimkou výuky cizích jazyků - ty vyučují většinou učitelky 1. stupně, jež absolvovaly studium v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků), na 2. stupni je většina předmětů vyučována plně aprobovaně.

Část učitelů pracuje ve funkci fakultních učitelů. Škola získala statut „Fakultní škola Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze“. Mezi pedagogickými pracovníky jsou v tomto školním roce 4 muži. Z hlediska věkového složení převažují pracovníci středního věku.

2.4. Žáci, zákonní zástupci

Demografický vývoj ("stárnutí sídliště") vedl k poklesu počtu žáků školy, v současné době se počet pohybuje kolem 450. Téměř polovina žáků školy spadá bydlištěm do spádových oblastí jiných škol. V okolí jsou ještě tři poměrně velké školy. Další žáci z jiných škol přicházejí do 6. ročníku ze Štěrbohol a Dolních Měcholup. Převážná většina žáků bydlí na přilehlém sídlišti a v místní vilové zástavbě. Najdou se ale i žáci dojíždějící z jiných částí Prahy. Život na sídlišti má svá specifika, kladná i záporná, což bere v úvahu koncepcí školy (viz dále). Nezastupitelnou roli v ní hraje školní družina, o kterou je mezi rodiči velký zájem. Velmi široká je nabídka zájmových kroužků.

Rozbory výsledků přijímacích řízení za několik posledních let ukazují, že 85 - 90 % absolventů odchází na střední školy s maturitním výstupem. I tento fakt je nutno brát v úvahu

při práci na koncepci školy a konkrétně pak na podobě učebního plánu. Rodiče projevují velký zájem o to, co škola nabízí v oblasti práce na počítači a ve výuce cizích jazyků. Rovněž je třeba respektovat skutečnost, že část žáků má specifické vzdělávací potřeby (dyslexie, dysgrafie, dysortografie a dále syndrom ADD a ADHD). Vzhledem k tomu pracuje v naší škole speciální pedagožka, která v průběhu vyučování provádí nápravy SPU u žáků zařazených do skupiny integrovaných žáků.

Úpravy ŠVP budou provedeny v souladu s RVP ZV podle konkrétních případů přijatých žáků se SVP.

Na škole je ustanovena školská rada. Další komunikace s rodiči probíhá standardně formou třídních schůzek, konzultačních hodin a informačních dnů (Den otevřených dveří atp.).

2.5. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

V současné době ZŠ nerozvíjí žádný dlouhodobý systematický projekt mezinárodní spolupráce (probíhá nanejvýš na úrovni konkrétních krátkodobých akcí). Do budoucna zamýšlíme navázat mezinárodní spolupráci s jednou školou stejného typu na Slovensku.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Základní vzdělávání má za úkol pomoci žákům utvářet a rozvíjet v rámci jejich možností tzv. klíčové kompetence a poskytnout tak pevný základ jejich všeobecného vzdělání:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Úplné vymezení klíčových kompetencí uvádí Rámcový vzdělávací program pro základní školství.

Usilujeme o to, aby žáci chodili do školy s chutí a rádi, učili se vyjadřovat své názory, otevřeně kladli otázky, předestírali své argumenty, byli schopni hodnocení druhých i sebe sama a cítili hrdost na svou školu. Snažíme se o vytváření pozitivního a podnětného klimatu ve škole pro žáky i pedagogy, o maximálně individuální přístup ke každému žákovi. S tímto záměrem po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů bylo zaměření školy upřesněno následujícími základními prioritami:

- 1) **Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků.**
- 2) **Rozvíjet schopnosti nadaných žáků** - pokračovat v tradici přípravy těchto žáků na vědomostní i praktické soutěže, olympiády aj.
- 3) **Pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami** – integrace, speciální pedagožka ve škole, školení a další vzdělávání učitelů v problematice SPU.
- 4) **Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách** – sportovní kroužky, účast na sportovních kláních, rozšířený plavecký výcvik, spolupráce s dopravním hřištěm aj.
- 5) **Rozvíjet komunikační dovednosti žáků** – v mateřském jazyce, v cizích jazycích, v informačních a komunikačních technologiích, v sociálních vztazích.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie chápeme jako společné postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí všech žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy školy při výuce, společných akcích i individuálních setkáních.

Kompetence mají žákům pomáhat získat základ všeobecného vzdělání. Úroveň získaných klíčových kompetencí na základní škole nemůžeme považovat za konečnou, má však tvořit pevný základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení – vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělání, umožnit jim osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení
- vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti než známka na vysvědčení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na Internetu
- ve všech vyučovacích předmětech podporujeme význam cizího jazyka a výpočetní techniky
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem vyučovací hodiny, na konci vyučovací hodiny vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- motivujeme k učení - snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů (problém není hrozba, ale výzva).
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky řešit problémy prakticky
- na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- při řešení problémů učíme žáky používat různé metody
- v rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci praktické řešení problémů zvládají

Kompetence komunikativní – vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce i v cizím jazyce
- v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích
- podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy v chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- ve všech vyučovacích předmětech podporujeme význam cizího jazyka a výpočetní techniky
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- podporujeme kritiku a sebekritiku
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.)
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel
- učíme žáky naslouchat druhým, což je nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učíme žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporujeme inkluzi (začlenění) - volíme formy práce, které berou různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima u každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli

Kompetence občanské – vychovávat žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí, jako bytosti ohleduplné, schopné a ochotné pomoci v různých situacích

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem

- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS (integrovaný záchranný systém) apod.
- v rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, OPD, policie
- rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost
- kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme
- jakoukoliv formu agrese žáka na učitele nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele
- problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti
- dodržujeme zásadu: „Není tu špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování!“
- při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- v rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole, chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám

Kompetence pracovní – vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s jednotlivými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- jdeme příkladem – důsledně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, přípravu na výuku...)
- dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

3.3. Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami jsou žáci, jejichž vzdělávání vyžaduje uplatnění podpůrných opatření. Žáci s dočasnými obtížemi ve vzdělávání, žáci zdravotně postižení – tedy znevýhodnění, žáci mimořádně nadaní, žáci z odlišného kulturního prostředí a žáci s odlišnými životními podmínkami (cizinci, minority, sociálně znevýhodnění žáci).

Péče o žáky s SVP má na naší škole již dlouhou tradici. Při depistáži, diagnostice, vzdělávání i reedukaci se řídíme těmito pravidly:

- Úzce spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními, OSPOD a odbornými lékaři.
- Orientujeme se především na spolupráci s rodinou. Získáváme důvěru zákonných zástupců. Poskytujeme jim jasné a srozumitelné informace, podporujeme je. Snažíme se vytyčovat konkrétní krátkodobé cíle pro práci s žákem, navozujeme tím pocit úspěšnosti v práci žáka i rodiny.
- Žáci s SVP s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně jsou zařazeni do běžných tříd jako žáci inkludovaní podle opatření MŠMT (jejich výuka probíhá podle plánů pedagogické podpory, individuálních plánů, reedukace na pracovišti speciálního pedagoga zřízeného přímo ve škole). O inkluzi rozhoduje ředitelka školy, která zároveň odpovídá za zajištění odborné speciálně pedagogické péče.
- Dbáme na dodržení doporučených postupů práce s žáky s SVP (učitelům doporučujeme formy práce pedagogické postupy, metody, návrhy pomůcek, speciální učebnice, trváme na spolupráci rodiny s ŠPZ nebo ŠPP).
- Žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí poskytujeme ve spolupráci se SRPDS finanční příspěvky na akce pořádané školou (školy v přírodě, lyžařský výcvik, adaptační kurz, apod.).
- Dbáme na důsledné dodržování zásad hodnocení a klasifikace žáků s SVP dle metodického pokynu MŠMT ČR.

Ve škole je zřízeno školní poradenské pracoviště, které tvoří výchovná poradkyně, školní metodik prevence, koordinátorka nadání a školní speciální pedagožka. Ti ve spolupráci s ostatními vyučujícími provádí pedagogickou diagnostiku žáků, na jejímž základě jsou vytypováni žáci s SVP, žáci nadaní a mimořádně nadaní.

Těmto žákům škola vytváří plán pedagogické podpory (podpůrné opatření 1. stupně), s kterým seznámí zákonného zástupce žáka. Po třech měsících je PLPP vyhodnocen. U žáků, pro které je toto podpůrné opatření nedostačující, navrhuje škola zákonnému zástupci odborné vyšetření ve školském poradenském zařízení (PPP, SPC). Na základě vyšetření a doporučení ŠPZ jsou žákovi přiznány další stupně (2. – 5.) podpůrných opatření. V případě potřeby je žákovi vypracován IVP s platností na 1 rok. ŠPZ vyhodnocuje účinnost všech poskytovaných podpůrných opatření. 1 krát ročně vyhodnocuje plnění IVP a účinnost podpůrných opatření u žáků s lehkým mentálním postižením. 1 krát za 2 roky u žáků ostatních.

I zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od všech učitelů náročnější přípravu na vyučování. Takové žáky je potřeba zvýšeně motivovat k rozšiřování základního učiva zejména v těch oblastech, které reprezentují jejich určitá nadání. U žáků mimořádně nadaných v některé ze vzdělávacích oblastí není výjimkou, že v oblasti jiné mohou být zcela podprůměrní. Zároveň u těchto žáků dochází poměrně často k výkyvům chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem, taktně, avšak důsledně. Zaměřujeme se na osobnostní výchovu, vedeme žáky k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat.

Základní strategie podpory nadání jsou:

- individualizace pedagogického přístupu
- skupinové programy v jednotlivých předmětech
- obohacování a rozšiřování učiva
- akcelerace vzdělávací cesty
- rozvoj kreativity
- kompenzační strategie pro zvládnání obtíží plynoucích z poruch učení a pozornosti

3.4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata prezentují aktuální problémy současného světa. Tím se nutně stávají nedílnou součástí základního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich spolupráci, pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Ve výuce realizujeme tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

1. stupeň

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj (OSV1)	Int.-Prv, Vv, Tv	Int.-Prv, Tv	Int.-Prv, Tv, Aj	Int.-Aj	Int.-Aj
Sociální rozvoj (OSV2)	Int.-Prv, Vv, Tv	Int.-Prv, Tv, Hv	Int.-Prv, Tv, Hv		
Morální rozvoj (OSV3)	Int.-Prv, Tv	Int.-Prv, Tv	Int.-Prv, Tv		

2. stupeň

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj (OSV1)	Int.-Čj, Hv, ORv, Pč	Int.-Aj, ORv, Pč	Int.-Aj, ORv, Pč, Hv	Int.-Aj, ORv, Pč
Sociální rozvoj (OSV2)	Int.-Čj, Aj, ORv	Int.-Čj, ORv	Int.-Čj, ORv	Int.-Čj, ORv, Hv
Morální rozvoj (OSV3)	Int.-ORv	Int.-ORv	Int.-ORv	Int.-ORv

Legenda: Int – integrace do předmětu Pro – projekt

Výchova demokratického občana (VDO)

1. stupeň

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola (VDO1)	Int.-Prv	Int.-Prv		Dětský parlament	Dětský parlament
Občan, občanská společnost a stát (VDO2)				Int.- VI	
Formy participace občanů v politickém životě (VDO3)				Int.- VI	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO4)					Int.-VI

2. stupeň

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola (VDO1)	Int.-ORv, Dětský parlament	Int.-ORv	Int.-ORv	
Občan, občanská společnost a stát (VDO2)	Int.-ORv	Int.-ORv		
Formy participace občanů v politickém životě (VDO3)			Int.-Hv Int. - ORv	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO4)			Int. - ORv	Int.-ORv

Legenda: Int. – integrace do předmětu, Pro. – projekt

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)

1. stupeň

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá (GV1)					Int.-VI
Objevujeme Evropu a svět (GV2)					Int.-VI, Př
Jsme Evropané (GV3)		Int.-Čj	Int.-Aj	Int.-VI, Aj	Int.-VI, Aj

2. stupeň

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá (GV1)	Int.-Čj, ORv, Hv, Vv	Int.-Čj	Int.-Čj, F	Int.-Čj, F
Objevujeme Evropu a svět (GV2)	Int.-ORv		Int.-Z, ORv	int.-Aj, ORv
Jsme Evropané (GV3)	Int.-Čj, D	Int.-D	Int.-D	Int.-Čj, ORv

Legenda: Int. – integrace do předmětu, Pro. – projekt

Multikulturní výchova (MKV)

1. stupeň

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference (MKV1)	Int.-Prv				Int.-VI
Lidské vztahy (MKV2)	Int.-Prv				
Etnický původ (MKV3)	Int.-Prv	Int.-Prv		Pro.-Adopce na dálku, Int.-Aj	
Multikulturalita (MKV4)			Int.-Aj		
Princip sociálního smíru a solidarity (MKV5)					Int.-VI

2. stupeň

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference (MKV1)	Int.-ORv	Int.-ORv, Vv, Hv	Int.-ORv, Vv, Hv	Int.-ORv, Vv, Hv
Lidské vztahy (MKV2)	Int.-ORv	Int.-ORv		Int.-ORv
Etnický původ (MKV3)	Pro.-Adopce na dálku, Int.-Aj		Int.-Př	
Multikulturalita (MKV4)	Int.-Čj	Int.-Čj, Cj, KoA	Int.-Čj, Cj, KoA	Int.-Z
Princip sociálního smíru a solidarity (MKV5)	Int.-ORv	Int.-ORv	Int.-ORv	Int.-ORv

Legenda: Int. – integrace do předmětu, Pro. – projekt

Environmentální výchova (EV)

1. stupeň

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy (EV1)				Int.-Př	Int.-Př
Základní podmínky života (EV2)			Int.-Prv		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV3)				Int.-Př	Int.-Př
Vztah člověka k prostředí (EV4)	Int.-Pč		Int.-Pč Pro.-Bylinky	Int.-Pč	Int.-Pč

2. stupeň

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy (EV1)	Int.-Př	Int.-Př	Int.-F, Př	Int.-Př, F, Ch
Základní podmínky života (EV2)	Int.-Př	Int.-Př	Int.-Ch, Př	Int.-Př, F
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV3)	Int.-Př	Int.-Př	Int.-F, Čj, Ch	Int.-Př, F, Čj, Ch
Vztah člověka k prostředí (EV4)	Int.-Vv, ORv	Int.-Vv	Int.-Př, Ch	Int.-Př, Ch, ORv

Legenda: Int. – integrace do předmětu, Pro. – projekt

Mediální výchova (MEV)

1. stupeň

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (MEV 1)				Int.-Čj	Int.-Čj
Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality (MEV2)				Int.-Čj	Int.-Čj
Stavba mediálního sdělení (MEV3)					Int.-Čj
Vnímání autora mediálního sdělení (MEV4)		Int.-Čj			
Fungování a vliv médií ve společnosti (MEV5)				Pro.-Školní časopis	Pro.-Školní časopis
Tvorba mediálního sdělení (MEV6)				Int.-Čj	Int.-Čj
Práce v realizačním týmu (MEV7)				Pro.-Školní časopis	Pro.-Školní časopis

2. stupeň

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (MEV1)	Int.-M	Int.-Čj, ORv, M	Int.-Čj, ORv	Int.-Př
Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality (MEV2)	Int.-ORv	Int.-ORv, F	Int.-ORv	Int.-ORv, Př
Stavba mediálního sdělení (MEV3)	Int.-Čj			
Vnímání autora mediálního sdělení (MEV4)			Int.-ORv	Int.-ORv
Fungování a vliv médií ve společnosti (MEV5)	Pro.-Školní časopis	Pro.-Školní časopis	Pro.-Školní časopis	Pro.-Školní časopis
Tvorba mediálního sdělení (MEV6)	Int.-Čj, F, Vv	Int.-Čj, Vv	Int.-M, Vv	Int.-Vv
Práce v realizačním týmu (MEV7)	Pro.-Školní časopis	Pro.-Školní časopis	Pro.-Školní časopis	Pro.-Školní časopis

Legenda: Int. – integrace do předmětu, Pro. – projekt

4. Učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň					2. stupeň			
		1. – 5. ročník					6. – 9. ročník			
		Minimální časová dotace								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	9	8	8	7	5	4	5	5
	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	3	3	3	3
Matematika a její aplikace		5	5	5	5	5	4	5	5	5
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	-	-	-
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	-	-	-	-	-	-
	Přírodověda Vlastivěda	-	-	-	3	3	-	-	-	-
Člověk a společnost	Dějepis	-	-	-	-	-	2	2	2	2
	Občanská a rodinná výchova	-	-	-	-	-	1	2	2	2
Člověk a příroda	Fyzika	-	-	-	-	-	2	2	2	2
	Chemie	-	-	-	-	-	-	-	2	2
	Přírodopis	-	-	-	-	-	2	2	2	2
	Zeměpis	-	-	-	-	-	2	2	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	2	2	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tělesná výchova	2	2	3	2	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Průřezová témata		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Disponibilní časová dotace	vázaná – cizí jazyk	-	-	-	-	-	-	2	2	2
	volná	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Časová dotace na třídu		21	22	25	25	25	28	30	32	32
Celková povinná časová dotace		118					122			

V 1. a 2. ročníku počítáme s jednou hodinou týdně cizího jazyka u všech žáků (disponibilní hodina).

Od 7. ročníku je zařazen po dvou hodinách týdně další cizí jazyk (ruský jazyk, německý jazyk, konverzace v anglickém jazyce). Ve školním roce 2013/2014 budou mít žáci 8. ročníku 3 hodiny dalšího cizího jazyka a 4 hodiny českého jazyka. Ve školním roce 2014/2015 budou mít žáci 9. ročníku 3 hodiny dalšího cizího jazyka a 4 hodiny matematiky.

5. Učební osnovy

5.1. Český jazyk a literatura

5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Hlavním cílem vyuč. předmětu je vést žáka k získání co nejlepší jazykové kultury a mateřského jazyka a vybavit žáka těmi znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dalším cílem je učit žáky interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: jazyková výchova, komunikační a slohová výchova a literární výchova.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení. To je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti (např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a zobecňovat).

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které je mohou pozitivně ovlivnit.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a

kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

Vyučovací předmět český jazyk se vyučuje s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Ten zohledňuje i specifické vzdělávací potřeby žáků.

5.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu český jazyk a literatura

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“
- ve výuce zřetelně rozlišujeme učivo základní a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Kompetence k řešení problémů

- na modelových příkladech ve svém předmětu naučíme žáky algoritmu řešení problémů
- podporujeme netradiční způsoby řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a krizových situacích

Kompetence sociální

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci i práci ostatních členů týmu
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- netolerujeme hrubé, agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní i negativní projevy chování lidí
- podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě dalšího studia

5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> skládá a rozkládá slova podle sluchu, pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací, skládá a čte všechny druhy slabik, slov, čte s porozuměním akceptuje písemný i mluvený pokyn užívá slušné oslovení, prosbu, omluvu, (tykání, vykání) reprodukuje krátké literární texty (pohádky, říkadla, hádanky, rozpočítadla..), drammatizuje pohádky, přednáší krátké básně v mluvených projevech správně dýchá, volí vhodné tempo řeči a rozumí mluveným pokynům umí verbálně i nonverbálně drammatizovat zážitky a školní i mimoškolní situace umí sestavit smysluplnou větu a vyprávět jednoduchý příběh v časové posloupnosti odlehčuje ruku, průběžný nácvik písmen, 	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza, písmena malá, velká, tiskací, psací, slabiky otevřené, zavřené, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se slabikami, di, dy, ti, ty, ni, ny jazyková, sluchová a zraková příprava, analyticko syntetická cvičení, analyticko slabičné čtení, opis, přepis, nadpis, článek, řádek, odstavec, (<i>M – přirozená č., počet slabik</i>) krátké souvislé projevy (společenské chování), žánr: rozhovor, oslovení, pozdrav, společenský styk – požádání, poděkování, oznámení, omluva, pokárání, vzkaz, zpráva základy techniky mluveného projevu, tvoření hlasu, výslovnost, správná výslovnost, rytmizace textu (<i>Hv</i>) základy techniky mluveného projevu, tvoření hlasu, výslovnost, správná výslovnost, rytmizace textu orientace ve společenském styku, vyprávění příhod a zážitků, dialog na základě obrazového materiálu, mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta (<i>Vv – ilustrace textu, Tv - pohybová aktivita</i>) dramatizace zážitků, rytmická cvičení, hláskování, gesta, mimika, zážitky z Vánoc, Velikonoc, víkendů a prázdnin (<i>Prv</i>)

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<p>individuální postup k charakteristickým rysům písma</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí základní průpravná cvičení vedoucí k správnému psaní, umí napsat a zkontrolovat správné tvary písmen (číslic), správně je spojuje ve slabiky, slova a věty • zvládá napsat úhledně a věcně správně jednoduchý text, píše jednotlivá slova a jednoduché věty • umí sestavit smysluplnou větu a vyprávět jednoduchý příběh v časové posloupnosti podle ilustrace, naslouchá pohádkám a příběhům a umí je reprodukovat • umí rozlišit zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, dělí slova na slabiky, používá znaménka ve slovech i větách, používá správně krátké a dlouhé samohlásky • umí přečíst a reprodukovat přečtený text přiměřený věku a čtenářským schopnostem, procvičuje plynulé čtení s důrazem, dbá na porozumění textu • umí vyjádřit své pocity z přečteného textu • umí rozlišit pohádku od ostatního textu • umí pracovat podle pokynů s literárním textem a zná pojmy: spisovatel, autor, ilustrátor, báseň, verš, rým 	<ul style="list-style-type: none"> • základní hygienické návyky – uvolňovací cviky, správné sezení, držení tužky (pera), náprava chybných návyků, odlehčení ruky, technika psaní, hygiena zraku • příprava žáků na psaní, píše čáry, oblouky, vlnovky, zátrhy, vyvození abecedy, správné pořadí písmen, písmeno, slabika, slovo, věta, diktát písmen, slabik, slov, jednoduchých vět, opis, přepis, písmo tiskací, psací, velké počáteční písmeno, samostatná kontrola napsaného textu • technika psaní, úhledný, čitelný, přehledný písemný projev, žánry: adresa, blahopřání, pozvánka, prostředky: diktát, opis, přepis (Živá abeceda, Písanka, Slabikář) • vyprávění pohádek a příběhů, zážitků z Vánoc, Velikonoc, víkendů a prázdnin (<i>Prv - rodina, škola, město, rozmanitost živočichů a rostlin</i>) • sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek, souhláskových skupin, slova a pojmy, význam slov, uspořádání slov ve větě, interpunkční znaménka, délka samohlásek (<i>Hv – rytmus, správné dýchání</i>) • tiché a hlasité čtení, přednes a dramatizace literárních žánrů: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, verš, rým slov a vět, (<i>Hv - rytmizace textu, správné dýchání</i>) • volná reprodukce a dramatizace přečteného textu (<i>Vv – výtvorný doprovod</i>) • pohádky, povídky, bajky různých autorů (B. Říha, B. Němcová, K. J. Erben), využití knih ze školní knihovny • besedy o knihách, vyprávění textu, návštěva knihovny
--	--	--

2. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním jednoduché texty užívá slušné oslovení, prosbu, omluvu, (tykání, vykání) dokáže utvořit krátký mluvený projev, přednese krátké sdělení umí komunikovat verbálně i nonverbálně popíše kulturní zážitek, charakterizuje osobu a zvíře dbá na hygienu správného psaní píše správně číslice a písmena, kontroluje vlastní písemný projev, dělí slova na konci řádku 	<ul style="list-style-type: none"> pozorné, plynulé, hlasité a tiché čtení, rozvoj fonetického sluchu krátké souvislé projevy (společenské chování), žánry: rozhovor, oslovení, pozdrav, společenský styk – požádání, poděkování, oznámení, omluva, pokárání, popis společenské situace, pozdravy a korespondence blízkým rozmluvení, tvorba vět a krátkého mluveného projevu, (<i>Hv – dýchání, melodizace</i>) dramatizace pohádek, hádanek, říkadel a pořekadel, rytmická cvičení, hláskování, gesta, mimika vyprávění podle obrázkové a jednoduché osnovy, popis zvířat a osob správné sezení, náprava chybných návyků, hygiena zraku úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu, opis, přepis, diakritická znaménka, spojování písmen a slabik, opakování psaní písmen abecedy - Písanky děj – základ vyprávění, dodržování

<ul style="list-style-type: none"> • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech: dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše obrázek, předmět, jeho vlastnosti, řadí věty podle děje • spojuje obsah textu s ilustrací • rozliší větu, slovo, slabiku, hlásku, písmeno, dělí slova na slabiky a na konci řádku, respektuje délku samohlásek • umí určit nadřazenost a podřazenost slov • pozná podstatná jména, rozliší jména obecná a vlastní, vyhledá slovesa • vyjmenuje slovní druhy, vyhledává a řadí slova podle abecedy, správně používá předložky • umí v mluveném projevu správně užívat gramatické tvary slov • rozliší větu jednoduchou a souvětí, spojovací výrazy • umí rozlišit věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací 	<p>časového sledu, pořadí slov a vět v textu</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyprávění podle obrázkové a jednoduché osnovy, popis zvířat a osob • slovo, slabika, hláska, písmeno, výslovnost hlásek, modulace řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní význam – slova nadřazená, podřazená, souřadná, opačná • podstatná jména – rozlišení obecných a vlastních jmen, vlastní jména osob, zvířat, věcí a měst, slovesa • seznámení s ostatními slovními druhy (<i>M – přirozená č.</i>) • tvarosloví, slovní druhy • věta jako jednotka jazykového projevu – sestavování vět ze slov, věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy • druhy vět, pořadí slov a vět v textu, věta jednoduchá, souvětí
--	---	--

<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • správně používá ú/ů, rozliší tvrdé, měkké a obojetné souhlásky, správně píše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, správně používá skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, správně aplikuje pravopis párových souhlásek, správně používá velká písmena v obvyklých případech • umí číst a přednášet text přiměřené náročnosti, používá vhodné frázování a tempo • umí vyjádřit své pocity z přečteného textu • umí rozlišit vyjadřování v próze, verších, odlišit pohádku od ostatního vyprávění • tvořivě pracuje s literárním textem (volná reprodukce, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod) 	<ul style="list-style-type: none"> • dlouhé ú, ů, pravopis, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné a dvojhlásky, znělé, neznělé, slabikotvorné l a r, slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, psaní a výslovnost, párové souhlásky na konci a uvnitř slov, vlastní jména osob a zvířat • praktické čtení (technika čtení, pozorné a plynulé čtení), věcné čtení (zdroj informací), zážitkové čtení a naslouchání, porozumění a významová stránka čteného textu (J. Čapek, O. Sekora, V. Čtvrtek, Z. Nováková...), pamětný přednes několika vybraných básní a říkadel (F. Hrubín, Z. Nováková, J. V. Sládek, J. Žáček), (<i>Prv – svět kolem nás, ze života dětí, způsob života rostlin a živočichů, MEV4 – návštěva knihovny, GV3 – dětská kniha</i>) • volná reprodukce a dramatizace přečteného textu s použitím vlastních i školních knih • poezie x próza – Perníková chaloupka (Hrubín, Němcová), básník, spisovatel, verš, rým... • dramatizace prozaických i veršovaných textů, vlastní dokončení příběhu a výtvarný doprovod s využitím knih vlastních i ze školní knihovny (J. Čapek: Povídání o pejskovi a kočičce, F. Hrubín: Špalíček...) (<i>Vv – ilustrace</i>)
--	---	--

3. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> zdokonaluje techniku čtení, vhodné frázování a tempo rozumí písemným a mluveným pokynům učí se respektovat základní komunikační pravidla pracuje s chybou, v chybně napsaném a mluveném textu opraví chyby (tvary) dokáže správně dýchat, dbá na hlasovou hygienu umí zdramatizovat školní i mimoškolní text, používá verbální i nonverbální prostředky vyjadřování umí vytvořit vlastní mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova), plynulé čtení, věta jako jednotka jazykového a čteného projevu – sestavování vět komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz... (<i>Prv – rodina, ze života dětí, ochrana zdraví</i>) základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení, ukončení dialogu, zdvořilé vystupování, střídání rolí mluvčího a posluchače) základy techniky mluveného projevu, výslovnost (říkadla, hádanky, pořekadla) základy techniky mluveného projevu, dýchání, tvoření hlasu (<i>Hv – rytmižace, melodizace, vytleskávání, správné hospodaření s dechem</i>) dramatizace, střídání rolí mluvčího a posluchače, mimika, gesta (<i>Tv – pohybové hry</i>) slušné oslovení, prosba, omluva, dramatizuje a domýšlí děj

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • umí používat základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správně krátká sdělení • umí seřadit text podle dějové posloupnosti • rozliší slova protikladná, příbuzná slova • umí skloňovat podstatná jména a časovat slovesa • správně rozliší slovní druhy • umí užívat v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> • správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku... • adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, dopis, jednoduché tiskopisy, SMS, e-mail... • vyprávění podle osnovy, sestavení osnovy, vyprávění podle obrázků, přirovnání • slovní význam: slova příbuzná, souznačná, mnohoznačná, přejatá, protikladná • podstatná jména: rod, číslo, pád • slovesa: osoba, číslo, čas • slovní druhy (<i>M – přirozená čísla</i>) • podstatná jména, přídavná jména, slovesa • spojky, věta jednoduchá, souvětí, vzorce souvětí
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> umí spojovat věty v souvětí vyjmenuje vyjmenovaná slova, umí je použít zdokonaluje techniku čtení, vhodné frázování a tempo učí se vyjadřovat pocity z přečteného textu dokáže rozlišit poezii a prózu dokáže rozlišit pohádku od ostatního vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> abeceda velká písmena vyjmenovaná slova zážitkové čtení a naslouchání – poezie, říkanky, hádanky: J. Žáček, F. Hrubín, J. Seifert, V. Holan, J. Skácel, M. Lukešová, K. V. Rais, V. Nezval, J. Brukner, E. Frynta, Z. Kriebel a lidové básně a říkadla reprodukuje přečtený text, literární pojmy – verš, rým, sloka, báseň, básnická sbírka, vědomé čtení – dobrodružné příběhy, pojmy – věta, odstavec, kapitola, stránka, list, hlavní postavy a jejich charakteristické rysy, pohádky, pověsti, pojmy – pohádková postava, charakteristika, souboj dobra a zla, nadpřirozené bytosti: J. Vodňanský, H. CH. Andersen, J. Lada, B. Němcová, E. Štorch, K. Čapek, A. de Saint – Exupéry, E. Petiška. L. Carroll, M. Twain, A. Wenig, M. Kubátová J. Vodňanský – O slonovi, Hádala se paraplaty, K. J. Erben – České pohádky, Kytice K. Čapek – Dášeňka čili život štěněte, Devatero pohádek
---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • umí pracovat tvořivě s textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • vědomé čtení – po společném přečtení formou otázek a odpovědí dojdou k jádru sdělení – společná mimočítanková četba s využitím knih ze školní knihovny (J. Kolář: Z deníku kocoura Modroočka, M. Macourek: Mach a Šebestová, E. Kastner: Luisa a Lotka....) • dílna čtení – po samostatném tichém čtení formou otázek a odpovědí dojdou k podstatě sdělení – vlastní mimočítanková četba (J. M. Barrie: Peter Pan a Wendy, A. Lindgrenová: Mio, můj Mio.....)
--	---	--

4.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> • umí číst s porozuměním přiměřené texty • zvládá rozlišit podstatné informace a zaznamenat je • pozná úplný a neúplný text • umí reprodukovat přiměřeně složité sdělení a zapamatuje si podstatná fakta, vyhledá informace v naučné literatuře • umí vést dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • pozná manipulativní reklamu v programech určených pro děti a mládež • v projevu umí intonovat a správně používat pauzy a tempa • umí rozlišit spisovnou a nespisovnou výslovnost v komunikačních situacích, nepoužívá nespisovné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení jako zdroj informací, vědomé a tiché čtení • výpisky z učebnic – (<i>Př, VI</i>) pozvánka, inzerát, vzkaz, oznámení, zpráva, přihláška, dotazník.... • popis činnosti a výrobního postupu, adresa, inzerát • výpisky z učebnic, encyklopedií, slovníků... – (<i>Př, VI</i>) • zpráva SMS, e-mail, telefonický rozhovor a vzkaz (<i>MEV6</i>) • reklamní slogany v programech pro děti (<i>Vv</i>) • přednes projevu s náležitými gesty a interpunkcí (<i>Hv, Tv</i>) • spisovné oslovení, zahájení a ukončení dialogu • adresa, dopis, pohled, složenka, podací

<ul style="list-style-type: none"> • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplně základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • píše správně obsahově i formálně jednoduché komunikační žánry • umí sestavit osnovu pohádky nebo příběhu, používá vhodných slovních obrátů, umí napsat samostatně blahopřání a dopis, tvoří osnovu, vypráví podle osnovy a člení text na odstavce • umí porovnat významy slov (stejný nebo podobný význam a slova víceznačná) • rozliší kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ve slově • určuje slovní druhy, pozná zvrtné sloveso, tvar složený a jednoduchý, píše správně koncovky přítomného času, umí vytvořit budoucí čas pomocí předpony a tvarů slovesa být, umí vytvořit minulý čas, určí rod, číslo, pád, skloňuje podstatná jména podle vzorů, umí je roztrždit do skupin ke vzorům • umí rozlišit spisovná a nespisovná slova • dokáže vyhledat základní skladební dvojici a v neúplně ZSD označuje základ věty • odliší VJ a S, užije vhodných spojovacích výrazů 	<p>lístek, omluvenka, pozdrav, zpráva, oznámení, vzkaz, školní časopis (<i>MEV5, 7</i>), blahopřání, dopis, poštovní blankety (<i>MEV1</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • osnova, žánry: pohádka, příběh, vyprávění, popis věci, děje, vyprávění podle osnovy (<i>MEV2</i>) • slova souznačná, slova mnohoznačná a přejatá, slova protikladná • stavba slova, slova příbuzná, kořen, přípony, předpony, předložky • slovní druhy, slovesa – tvary určité a infinitiv, slovesa zvrtná, slovesné tvary jednoduché a složené, čas přítomný – pravopis koncovek, čas budoucí – tvary jednoduché a složené, čas minulý – příděti minulé, podstatná jména, vzory • hovorová řeč, slova nespisovná, spisovná, nářečí, slovní přízvuk, intonace, tempo • stavba věty jednoduché, základní skladební dvojice, shoda přísudku s podmětem rodu středního, ženského a mužského, souvětí, spojky, počet vět a vzorce souvětí
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a správně píše předložky, předpony a spojky • zvládá správný pravopis i/y ve slovech po obojetných souhláskách • rozliší holý a rozvitý podmět a přísudek, určí správně část podmětnou a přísudkovou, používá správné koncovky sloves v závislosti na podmětu, utvoří souvětí k danému vzorci a opačně, vhodně spojuje věty do souvětí • umí vyjádřit a zaznamenat své dojmy, tvořivá činnost s literárním textem • umí reprodukovat a samostatně vymýšlet literární texty • pozná základní literární pojmy – styl, žánr, autor, pohádka, bajka, příběhy ze života dětí, povídky, poezie 	<ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá, souvětí, vzorec souvětí, základní skladební dvojice • předpony a předložky, pravopis přípon a koncovek, spojek • vyjmenovaná slova a slova příbuzná • část podmětná a přísudková • shoda přísudku s podmětem rodu středního, ženského a mužského • souvětí, spojky, počet vět a vzorce souvětí • volná reprodukce přečteného nebo mluveného textu, dramatizace, přednes (pohádka – K. J. Erben, B. Němcová, M. Macourek..., poezie – V. Hálek, Z. Kriebel, J. Seifert, dětský příběh a dobrodružná literatura – A. Lindgrenová, J. Foglar, R. Kipling... a využití knih ze školní knihovny) • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, zážitkové čtení, tvořivé psaní • poezie: lyrika, epika – pojmy: verš, rým, sloka, přirovnání • próza: pohádka, povídka, pověst, bajka • dramatizace: divadelní představení, herec, režisér • pořady městské knihovny
---	---	--

5. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a 	<ul style="list-style-type: none"> • používá český jazyk jako nástroj dorozumívání, čte plynule s porozuměním potichu i nahlas • umí udělat samostatně zápis z přečteného textu, rozliší podstatné od nepodstatného, orientuje se v odborných textech, používá základní literární pojmy • na základě přečteného, či sděleného textu umí rozlišit jeho úplnost a neúplnost • umí se vyjadřovat na dané téma • správně vede telefonický rozhovor mezi osobami, zanechá zprávu na záznamníku • umí rozpoznat manipulativní reklamu, divadelní, filmová představení a televizní tvorba, dokáže sdělit vlastní názor 	<ul style="list-style-type: none"> • mateřský jazyk – dorozumívání, tiché i hlasité čtení, reprodukce přečteného textu, čtení vyhledávací • zápisy z vyuč. hodin a výpisky z učebnic, klíčová slova, čtenářský deník (<i>VI, PŘ a Vv</i>) • pracovní postup, pozvánka, oznámení, zpráva, omluvenka, adresa, inzerát • prověřování znalostí, reprodukce textu, čtení jako zdroj informací (<i>VI, PŘ, Aj</i>) • základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, formy: telefonický rozhovor, záznamník • televizní, rozhlasová, filmová, divadelní a komerční reklama (<i>MEVI, 2, 3, 6</i>)

<p>vhodně ji užívá podle komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše pracovní postup, vlastní osobu, umí se přesně vyjadřovat, napíše dopis, sestaví stručnou SMS zprávu a e-mailovou zprávu, používá tiskopisy • tvoří osnovu příběhů, pohádek a textů, zachová časovou posloupnost, člení text na odstavce, používá vhodných slovních obrátů • umí porovnat významy slov • určuje kořen, předponu a příponu, slovotvorný základ, užívá správné koncovky, doplňuje předpony a přípony podle smyslu, používá předložky v praxi, umí rozlišit skupiny bě-bje, vě-vje, pě • správně určuje všechny slovní druhy, pozná infinitiv, píše správně koncovky přítomného času, zná mluvnické kategorie sloves, používá správné tvary oznamovacího, rozkazovacího a podmiňovacího způsobu, píše i/y v koncovkách přídavných jmen minulého, skloňuje podstatná jména podle vzorů, umí je rozřadit do skupin ke vzorům, rozlišuje přídavná jména, skloňuje přídavná jména podle vzorů, umí je rozřadit do skupin ke vzorům, rozlišuje zájmena a správně je skloňuje, nahrazuje podstatná jména 	<ul style="list-style-type: none"> • popis pracovního postupu, popis, zpráva, pozvánka, dopis, SMS zpráva, e-mail, tiskopisy – poštovní poukázky, průvodky, podací lístky • osnova a popis vyprávění, pohádky, dobrodružného příběhu a zážitků, časová posloupnost, školní časopis (<i>MEV6</i>) • slovní význam, slova nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná, mnohoznačná, přejatá, protikladná • stavba slova • slova příbuzná, předpony – od-, nad-, pod-, před-, vz-, roz-, bez-, ob-, v-, vy-, vý-, s-, se-, z-, ze- • předložky • psaní předpon a předložek, skupiny bě-bje, vě-vje, pě • slovní druhy, ohebné a neohebné • slovesa – osoba, číslo, čas a způsob • podstatná jména, skloňování podle všech vzorů • přídavná jména – měkká, tvrdá, přivlastňovací, stupňování přídavných jmen, přídavná jména odvozená od podstatných jmen (-ský, -ší,) zdvojené souhlásky – předpony (s-, z-, vz-), předložky s, z • zájmena – druhy zájmen, skloňování zájmen, zájmena v dopisech
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách zvládá základní příklady syntaktického pravopisu <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je 	<p>zájmeny, rozlišuje druhy číslovek a správně je skloňuje</p> <ul style="list-style-type: none"> určí základní větné členy, vyhledá podměty, užívá několikanásobný podmět ve větách, najde přísudek, přívlástek, píše i/y v koncovkách přičestí minulého rozlišuje holou a rozvitou větu, správně rozvíjí holou větu, rozlišuje hlavní a vedlejší větu, určí větu jednoduchou a souvětí, užívá interpunkci a pravopis velkých písmen, píše správně uvozovací věty používá vhodné spojovací výrazy umí psát i/y ve všech probraných jevech umí pravopis – shody podmětu s přísudkem a několikanásobných větných členů umí zaznamenat své dojmy z četby a dokáže je zapsat, vyjádří své pocity, vede čtenářský deník 	<ul style="list-style-type: none"> číslovky – význam a druhy, skloňování číslovek základní skladební dvojice, skladba, stavba věty, větné členy základní a rozvíjející – přívlástek podmět vyjádřený, nevyjádřený a několikanásobný přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem věta jednoduchá, souvětí, stavba věty jednoduché, spojky, počet vět a vzorce souvětí, věta hlavní a vedlejší, rozšiřující učivo – přímá a nepřímá řeč (kom. a sloh. vých.) spojky pravopis ohebných slovních druhů shoda přísudku s podmětem, souvětí, spojky, počet vět a vzorce souvětí, shoda přísudku s několikanásobným podmětem mimočítanková četba, vedení čtenářského deníku, využití knih ze školní knihovny (Gosciny – Sempé: Mikulášovy přestávky, D. Defoe: Robinson Crusoe), besedy o knihách, ukázky vlastní četby, volná
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá reprodukovat text, vytvoří vlastní text na dané téma • rozezná typy textů • umí používat elementární literární pojmy, očekávaný výstup v literatuře je po celý školní rok plynulé, výrazné a uvědomělé čtení 	<p>reprodukce přečteného textu, zápis vlastní četby, divadelní, filmová a televizní tvorba, vyprávění příběhu, ilustrátoři dětských a dobrodružných knih (J. Verne, K. May...), srovnání filmu a literární předlohy – beseda (např. B. Němcová: Babička ...), spisovatel, ilustrátor, překladatel, vydavatel</p> <ul style="list-style-type: none"> • volná reprodukce přečteného textu, zápis textu, tvorba vlastních textů, porozumění různým druhům přečteného textu • srovnání poezie a prózy (J. Neruda, J. Seifert, K. J. Erben, K. H. Borovský...), vyprávění příběhu, skládání jeho částí, charakteristika postav, beletrie, próza, poezie, dobrodružná literatura pro děti • reklama, inzerce, naučná literatura, encyklopedie, životopis (L. Středa, K. Bednář...), jízdní řády (<i>Ma VI</i>) jídelní lístky, oznámení, noviny a časopisy pro děti (<i>MEVI, 2, 3</i>) • poezie – lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání, verš, rým, sloka, popěvky, koledy, recitace • próza – čas, prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč, zvyky u nás a ve světě, charakteristika hlavních a vedlejších postav v textu, význam přátelství, humor, vyjádření dobra a zla v literatuře pro děti, ukázka společenského chování, výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu
---	---	---

6. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připravovaném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých 	<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní slohové útvary užívá vhodných jazykových prostředků vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu čte s porozuměním dorozumívá se výstižně prakticky užívá komunikační žánry vyjadřuje postoj k masmédiím - k manipulativní komunikaci zaujme kritický postoj vypravuje obsah zajímavých úryvků sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost rozlišuje spisovné a nespisovné výrazy vyhledá hlavní myšlenky textu podá informaci stručně a zřetelně zapojuje se do diskuse, zná pravidla dialogu vybírá vhodná slova při nácviku popisu stylizuje dopis používá kultivovaný projev v mluveném i písemném projevu ovládá tvořivé psaní přednese referát snaží se objektivně hodnotit svou práci i práci ostatních, dovede zaujmout postoj využívá získané poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu s ohledem na dodržování pravidel uspořádání textu 	<ul style="list-style-type: none"> konkrétní slohové útvary, komunikační žánry (<i>GVI</i>), člověk ve společnosti (<i>OSVI, 2</i>) - diskuze, beseda vypravování a jeho jazykové prostředky, posloupnost, přímá řeč výpisky, výtah zpráva, oznámení, inzerát (<i>MKV4</i>) vyplňování tiskopisů popis – osoby, předmětu, pracovního postupu konkrétní slohové komunikační žánry: dopis - úřední a soukromý, e-mail, telefon, sms zpráva, pohlednice multimédia, časopisy, televize, internet (<i>MEV3, 6</i>) diskuze – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, hodnocení vlastní tvořivé psaní – užití vhodných jazykových prostředků projev kultivovaný, věcně správný užití vhodných jazykových prostředků v ústním i písemném projevu

<p>dispozic a osobních zájmů</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní užití <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného 	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší spisovné a nespisovné výrazy, nářečí • chápe význam cizích slov • používá jazykové příručky • rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, správně intonuje • provádí rozbor stavby slova a slovtvorný rozbor • určí mluvnické kategorie u podstatných a přídavných jmen, aplikuje jejich znalost v písemném projevu, třídí všechny slovní druhy • rozpozná druhy zájmen a číslovek • slovesa (slovesný způsob) • vyhledá základní větné členy a zdůvodní shodu • ovládá pravopis v písemném projevu • odlišuje větu a souvětí • orientuje se ve větě, tvoří správnou větnou vazbu • rozliší řeč přímou a nepřímou <ul style="list-style-type: none"> • používá literaturu jako zdroj poznání a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> • obecné poučení o jazyce – národní jazyk, spisovný jazyk, nářečí • jazykověda, jazykové příručky • zvuková stránka jazyka, hláskosloví (<i>GVI, OSVI</i>) • přízvuk, intonace, členění řeči • stavba slova, slovtvorný rozbor • slovní zásoba a tvoření slov • zdvojené souhlásky • slovní druhy • podstatná, přídavná jména, druhy • mluvnické kategorie • pravopis velkých písmen • stupňování přídavných jmen • zájmena, číslovky • druhy, užití v textu a skloňování zájmen a číslovek • slovesa a mluvnické kategorie • slovesný způsob • shoda přísudku s podmětem, několikanásobným podmětem • větná skladba • základní skladební dvojice, druhy přísudku • rozvíjející větné členy – předmět, přívlastek, příslovečné určení • grafické znázornění věty jednoduché • interpunkce a větná vazba • věta jednoduchá a souvětí • řeč přímá a nepřímá • písemný projev a pravopis (diktáty, pravopisná cvičení, testy a prověrky) • (<i>MEV3, 6, MKV4</i>) <ul style="list-style-type: none"> • lyrika, epika, drama, lidová slovesnost (<i>GVI, OSVI, 2</i>) • reprodukce textu
---	---	--

<p>individuálního stylu autora</p> <ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní text podle svých schopností, na základě osvojení znalostí základů literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> • přistupuje tvořivě k literárnímu textu • umí volně reprodukovat přečtený nebo slyšený text, zhodnotí hlavní postavy • zaznamenává a reprodukuje hlavní myšlenky • rozpozná styl autora • umí formulovat ústně i písemně dojmy z četby a divadelního nebo filmového představení • tvoří vlastní texty i výtvarný doprovod • odliší literaturu hodnotnou a konzumní • rozpozná literární druhy a žánry • uvede jejich výrazné představitele • zná některé literární směry v české i světové literatuře • porovnává literární žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času • osvojí si znalosti literární teorie • uvede základní znaky poezie • rozliší sloku od verše • odliší pověst od pohádky • vysvětlí znaky bajek • posoudí vztah literatury k životu • vyhledá informace o literárních dílech a autorech (encyklopedie, internet, knihovna) • připravuje a prezentuje referáty 	<ul style="list-style-type: none"> • dojmy z četby a divadelních a filmových představení (ústně i písemně) • tvorba vlastních textů • literatura hodnotná a konzumní • představitelé literárních druhů a žánrů • literární směry • poezie, znaky, sloka a verš • literární teorie • literatura o pravěku (Štorch) (<i>GV3</i>) • mýty a mytologie o stvoření světa, antický mýtus (Homér), báje (Petiška), římská mytologie, eposy, biblické příběhy • pohádky, světové a české, lidové, autorské, nonsensové, moderní • autoři pohádek (např. Němcová, Erben, Andersen) • pověsti, české národní pověsti (Jirásek aj.), místní pověsti • (<i>MKV4</i>) • bajky (např. Ezop, Krylov) • povídky ze života dětí • dětská dobrodružná literatura (Foglar, London, Twain aj.) • knižní novinky, filmové adaptace knih (Harry Potter, Pán prstenů aj.) • literatura s přírodní tematikou (Tomeček, poezie – Sládek) • literárně výchovné aktivity, dramatizace děl • spolupráce se školní a městskou knihovnou, doplňková četba • práce do školního časopisu (<i>MEV3, 6</i>)
--	--	---

7. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připravovaném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému 	<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní slohové útvary užívá vhodných jazykových prostředků dokáže ústně i písemně vyprávět tak, aby zaujal dorozumívá se výstižně, kultivovaně a věcně zná pravidla komunikačního dialogu odliší spisovný a nespisovný projev rozliší, vyhledá ukázkou a sám vytvoří jednotlivé druhy popisu usiluje o popis přesný, jasný a přehledný stylizuje zprávu a oznámení stylizuje žádost a životopis (i strukturovaný) chápe a respektuje rozdíl mezi výpisky a výtahem a využívá je k efektivnějšímu způsobu učení uvědomuje si rozdíly mezi dopisem osobním a úředním umí vytvořit zprávu, oznámení i pozvánku využije veškeré poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky a stylisticky správnému projevu tvořivě pracuje s textem, ovládá stavbu vět a celého textu vytváří jednotlivé slohové komunikační žánry průběžně si opakuje a upevňuje vědomosti a dovednosti z předchozích ročníků 	<ul style="list-style-type: none"> vhodné využívání komunikačních žánrů vypravování a popis vypravování - osnova, oživující prvky popis předmětu, většího celku, pracovního postupu, děje popis uměleckých děl líčení – subjektivně zbarvený popis popis osoby spojený s charakteristikou charakteristika literární postavy zpráva, oznámení žádost, životopis, strukturovaný životopis výtah, výpisky dopis - soukromý a úřední elektronická komunikace pozvánka, oznámení zpracování základních slohových útvarů pro školní časopis (<i>MEVI</i>)

<p>projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní užití 	<ul style="list-style-type: none"> • nauka o tvarech slov • pochopí rozlišovací roli koncovek pro vyjádření věcného významu u některých podstatných jmen • vyhledává v textu příklady všech způsobů obohacování slovní zásoby a sám tvoří dle pokynů slova odvozená, složená a zkratková • oceňuje pestrost a krásu české slovní zásoby a nezapomíná na to ve svém vyjadřování • zvládá skloňování přídavných jmen a pravopis v jejich koncovkách • chápe rozdíl mezi –ovi u podstatných a přídavných jmen • dokáže rozlišovat vlastní jména a názvy od obecných jmen a názvů (zvládá jejich pravopis) • uvědomuje si existenci či absenci činitele děje ve větě • rozšiřuje si vědomosti o neohebných slovních druzích • poznává základní i rozvíjející větné členy a všimá si jejich postavení ve větě • orientuje se v druzích vět z hlediska postoje mluvčího k obsahu věty a z hlediska skladebního • odliší spisovný a nespisovný jazyk, obecnou češtinu • bezpečně pozná větu hlavní a vedlejší • vytváří si vztah ke knihám a kulturním událostem 	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví, slovtvorný rozbor, rozbor stavby slova • podstatná a přídavná jména, pravopis koncovek • pravopis vlastních jmen • tvary: oči x oka, uši x ucha • zájmena a jejich druhy, skloňování zájmen osobních a přivlastňovacích, vztažné zájmeno jenž • číslovky • základní větné členy, věta jednoduchá a souvětí • obohacování slovní zásoby – odvozování, skládání, přejímání z cizích jazyků • věcný význam slova, sousloví, rčení • synonyma, antonyma, homonyma, slova jednoznačná a mnohoznačná, odborné názvy • přídavná jména měkká, tvrdá a přivlastňovací a jejich pravopis • psaní velkých písmen • vyjmenovaná slova • slovesný rod činný a trpný • neohebné slovní druhy • příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce • druhy přísudku • rozvíjející větné členy, postavení ve větě • věty oznamovací, tázací, přací a zvolací • druhy otázek • věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty • souvětí, druhy vedlejších vět • několikanásobné větné členy • stavba a tvoření vět a souvětí (<i>GVI, MEV6</i>)
---	---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní text podle svých schopností, na základě osvojení znalostí základů literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> • na základě konkrétních ukázek získává základní vědomosti z oblasti literární historie a lit. teorie • na základě konkrétních ukázek získává dovednosti z oblasti lit. teorie (výrazný přednes, vlastní tvorba) • využívá služeb knihoven • na základě svých zájmů připravuje vystoupení o autorech a dílech, formuluje své názory na přečtené ukázky a knihy, podílí se příspěvky do školního časopisu • na základě svých zkušeností pořizuje stručné či obsáhlejší katalogy o své četbě, o divadelních a filmových představeních, o návštěvách výstav a o vlastních zážitcích z cest • rozliší literaturu hodnotnou a konzumní • uvádí představitele české a světové literatury • porovná zpracování námětů v literatuře a filmu, divadle • umí vyhledat informace v katalozích, encyklopediích, knihovnách a na internetu • zpracuje dané literární referáty a prezentuje je • tvoří vlastní texty • hodnotí a zaujímá postoj k literárním dílům 	<ul style="list-style-type: none"> • nejstarší literární památky, biblické příběhy (např. Olbracht, Petiška aj.) • literární žánry a druhy • legendy, kroniky, pověsti, Jan Hus • poezie x próza • báje, epos, pověst, bajka, pohádka, povídka, román • vlastní tvorba a příspěvky • bajky Ezopa, Krylova, Čapka, Olbrachta, ponaučení z bajek • úloha vypravěče a pohádky (např. Čapek, Werich, Andersen, Hrubín, Nepil aj.) • obrazné výrazové prostředky, obrazná pojmenování, zvukové prostředky • lyrika, epika, drama • literární teorie a historie • rytmus, rým, verš, sloka • cestopisná literatura (Jirásek, Čapek, Nepil) • literatura o přírodě a zvířatech – literatura pro děti a mládež (Čapek, Horníček, Kainar - próza a poezie) • příběhy o lidech (Hašek, Procházková, nonsensová literatura-Frynta, Žáček aj.), o lidech a robotech (Pavlát, Čapek) (OSV2) • tvoření ilustrací a tvořivé psaní, reprodukce textů • dobrodružná literatura (Branald, Knitlová aj.) (MKV4) • referáty, kulturní a čtenářské deníky

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připravovaném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke 	<ul style="list-style-type: none"> odlišuje a ověřuje fakta, hodnotí projev odlišuje spisovný a nespisovný projev rozlišuje a samostatně tvoří základní slohové útvary vyjadřuje se kultivovaně, výstižně a jazykově správně rozlišuje styly podle funkce a formy orientuje se v diskusi, umí se zapojit i řídit ji osvojí si znaky a obraty typické pro úvahu porovná úvahu s výkladem pracuje samostatně využívá studijní čtení rozlišuje manipulativní komunikaci v masmédiích, užívá kritiku tvoří samostatně texty slohových postupů umí vhodně a jazykově správně uspořádat text dbá pravidel ústní i písemné komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> opakování slohových postupů a prostředků komunikační žánry vypravování a charakteristika (<i>OSV2</i>) charakteristika literární postavy popis subjektivně zabarvený popis - líčení zpráva a oznámení styl prostěsdělovací, odborný, publicistický, umělecký (<i>GVI</i>) projevy mluvené a psané (role masmédií) (<i>MEVI</i>) úvaha úvaha a výklad (<i>MKV4</i>) výtah tvořivé psaní (<i>EV3</i>) práce s internetem, zpracování informací

<p>gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní užití <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> • průběžně zdokonaluje písemný i ústní projev nejen v jednotlivých složkách předmětu český jazyk a lit., ale i ve všech ostatních předmětech a aktivitách • odliší slovanské jazyky od jiných světových jazyků • uvědomuje si rozdíly mezi podobami českého jazyka • ověřuje si poznatky v encyklopedických a jazykových příručkách • analyzuje text z hlediska slovní zásoby • tvoří správné tvary u obecných přejatých podstatných jmen • zvládá skloňování vlastních jmen cizího původu • rozliší průběh děje u sloves • uvědomuje si význam zařazování sloves do třídy a ke vzoru a rozliší slovesné tvary knižní a hovorové • na základě zopakovaných znalostí o poznávání větných členů se dokáže orientovat v určování druhů vedlejších vět • všímá si obsahové souvislosti mezi hlavními větami <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s literárním textem (všímá si žánru, tématu, myšlenek, postav, jazykového ztvárnění, kompozičních postupů) • pokouší se charakterizovat individuální styl 	<ul style="list-style-type: none"> • obecná jazykověda • dělení jazyků, slovanské jazyky • nauka o tvorbě slov • encyklopedické a jazykové příručky, internet • význam slov • obohacování slovní zásoby • tvarosloví • skloňování podstatných jmen, nepravidelnosti ve skloňování • skloňování vlastních jmen cizího původu (přídavná jména a jména neskloňná) • slovesný vid • slovesné třídy a vzory • tvary knižní a hovorové • skladba, věty jednočlenné a dvojčlenné • souvětí podřadné • druhy vedlejších vět, opakování větných členů • významový poměr vět hlavních, souvětí souřadné • několikanásobné větné členy a jejich významové poměry • interpunkce, pravopis • větný ekvivalent, zápor <ul style="list-style-type: none"> • literární historie a teorie • literární žánry • biografická literatura, literatura faktu, biografický román, cestopis
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní text podle svých schopností, na základě osvojení znalostí základů literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele, uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>autorů</p> <ul style="list-style-type: none"> v souvislosti s literárními texty formuluje své názory a prožitky ústně i písemně jazykově správně vytváří si základní přehled o vývoji literatury a o základních literárních směrech rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní pracuje s literárními žánry, uvede významné představitele literárních směrů rozumí pojmu literární a technický scénář dokládá ukázkami z individuální četby funkce literatury tvoří vlastní texty umí vyhledat informace a pracovat s nimi porovná literární náměty v dramatickém a filmovém zpracování 	<p>(např. Hanzelka, Zikmund) (MKV4)</p> <ul style="list-style-type: none"> starověká literatura – antický hrdinský epos, řecká tragédie a pověst, starořímská lyrika (např. Zamarovský, Petiška aj.), drama biblické příběhy, křesťanské tradice v literatuře (legenda a pověst) renesance a humanismus, středověký epos, rytířský román (např. Jirásek, Cibula aj.) literární historie balady (lidová, autorská), lidová slovesnost a její ohlasy, básnická povídka, romantická lyrika, povídka a román (např. Erben, Čelakovský, Mácha aj.) realismus (povídky, epigramy, deník, komiks, dokument, film) humoristická literatura hrdinové fantasy literatury dobrodružná a sci-fi literatura funkce poznávací, výchovná, estetická, zábavná (OSV2, GVI) adaptace literárních děl vyhledávání a zpracování informací, práce se zdroji (knihovny, internet) (MEVI) tvorba vlastních textů (EV3) scénáře
--	---	---

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připravovaném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému 	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s fakty a názory hodnotí a ověřuje zdroje na základě ukázek popíše zvláštní umělecké postupy ve vyprávění odliší vypravování v běžné a umělecké oblasti vyplní tiskopisy a vysvětlí, kdy který tiskopis použije vymezí charakteristické znaky a způsob přednesu v dorozumívání používá vhodné a jazykově správné komunikační prostředky vyvodí charakteristické znaky a navrhne téma ke společné diskusi na základě třídění publicistických útvarů vyhledá vhodné ukázky pokusí se o vlastní tvorbu zná pravidla komunikace a diskuse ovládá teoreticky i prakticky publicistické útvary, zpravodajské a úvahové útvary seznámí se se souhrnným poučením o slohu umí použít slohové postupy (vypravování, popis, výklad, výtah, úvahu, proslov) umí vyplnit tiskopisy a napsat životopis využívá studijní čtení a pracuje s internetem zná nebezpečí manipulativní komunikace v masmédiích tvořivě pracuje s daným nebo vlastním textem 	<ul style="list-style-type: none"> obecné poučení o slohu vypravování v běžné i umělecké komunikaci druhy popisu (předmětu, děje) (<i>EV3</i>) tiskopisy a jejich vyplňování (poukázka, průvodka, podací lístek) životopis a druhy životopisu (strukturovaný životopis) výklad a výtah úvaha proslov diskuse publicistické útvary, zpravodajské útvary (<i>GVI, GV3</i>) fejton a reportáž jazykové prostředky písemný projev, tvořivé psaní internet, multimédia a komunikační žánry, styly

<p>projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní užití <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a 	<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si a upevní vědomosti o slovanských jazycích a češtině • porovná pozdravy z jednotlivých slovanských jazyků a určí shodné a rozdílné prvky • na textech se přesvědčí o vývoji jazyka • dokáže objasnit spodobu znělosti, určit přízvuk hlavní a vedlejší, zvládá správnou intonaci všech druhů vět • zamýšlí se nad hlavními zásadami pořádku slov v českém jazyce • rozpozná v textu přechodníky, seznámí se s jejich tvořením a používáním • orientuje se ve stavbě složitějších souvětí • uvědomuje si prostředky návaznosti v souvislých jazykových projevech • seznámí se se zvláštnostmi větné stavby, ozvláštňuje jimi své jazykové projevy • odstraňuje tvaroslovné a skladebné nedostatky v současných jazykových projevech • využívá všech znalostí z vyučování jazyka při tvoření vlastních jazykových projevů • zvládá a rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické i syntaktické ve větě jednoduché i v souvětí <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v literárním textu, reprodukuje ho • zformuluje téma a myšlenku, využívá znalosti 	<ul style="list-style-type: none"> • slovanské jazyky, vývoj českého jazyka • útvary českého jazyka, spisovný jazyk • hláskosloví • zvuková stránka věty • psaní a výslovnost slov přejatých • tvoření slov, stavba slova • pravopis • skupiny souhlásek • význam slova, frazeologie • slova jednoznačná a mnohoznačná • odborné názvy • synonyma, homonyma, antonyma, metafora, metonymie • tvarosloví a opakování slovních druhů • pravopis podstatných a přídavných jmen, zájmen • skloňování přejatých a cizích vlastních jmen • slovesný rod a vid • přechodník přítomný a minulý • pravopis • skladba • věta jednoduchá • věta dvojčlenná a jednočlenná, větný ekvivalent • základní a rozvíjející větné členy • shoda přísudku s podmětem • samostatný větný člen, vsuvka, elipsa • interpunkce • souvětí souřadné a podřadné <ul style="list-style-type: none"> • literární historie • renesance, humanismus-např. Boccaccio, Villon,
---	---	---

<p>vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní text podle svých schopností, na základě osvojení znalostí základů literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>z literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže přiřadit známé autory k dílům (a naopak) • pracuje s časovou přímkou • vytvoří si přehled o literárních směrech a žánrech • vyhledává a zpracovává informace z různých zdrojů (knihovny, internet atd.) • formuluje svůj vztah k literatuře, divadlu, filmu a umění vůbec • zná literaturu hodnotnou a konzumní • shrne a upevní si vědomosti o literárních žánrech, druzích a hlavních vývojových obdobích české a světové literatury • tvoří vlastní literární texty • formuluje dojmy z četby nebo představení • rozpozná styl autora • porovná různá ztvárnění literárního díla 	<p>Shakespeare aj.</p> <ul style="list-style-type: none"> • baroko (Komenský) • klasicismus (Goethe) • směry a představitelé literárních období (např. naturalismus, symbolismus), práce se slovníkem literárních pojmů • válečná generace a literatura • odraz obou světových válek v české i světové literatuře (<i>OSV2</i>) • např. Remarque, Rolland, Hašek aj. • literatura exilová a samizdatová • literární žánry • literární teorie a jazyk literárního díla, próza a poezie • literatura umělecká a věcná (populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry v literatuře) • humor v literatuře (např. Hašek, Jirotko, Poláček), komiks • současná literatura (autoři 20.-21. století) (<i>GVI, GV3</i>) • např. Hrabal, Páral, Škvorecký aj. • filmové umění a literatura • informační zdroje, knihovna, internet • práce s textem-reprodukce a vlastní tvorba
--	---	---

5.2. Anglický jazyk a konverzace

5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je nabízený jako hlavní předmět v rámci oboru Cizí jazyk. Postupné osvojování cizího jazyka pomáhá žákům odbourávat jazykové bariéry. Zvyšování úrovně jazyka přispívá k rozvoji osobního života, pomáhá při dalším studiu a zlepšuje jeho možnosti v budoucím pracovním zaměření. Nabízí žákům možnost poznání odlišného způsobu života obyvatel jiných zemí a postupného prohlubování porozumění a tolerance k odlišným kulturním tradicím. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují k dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

S vyučovacím předmětem anglický jazyk začínají děti v prvním ročníku. V prvním a druhém ročníku se budou učit jednu vyučovací hodinu týdně. Od třetího do devátého ročníku je předmět dotován třemi hodinami týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v případě dělení na skupiny v jazykových pracovnách nebo počítačové třídě. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáků. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na pět základních „oblastí“ cizího jazyka: poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Na I. stupni ZŠ v prvním období (1. až 3. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Pozornost se soustřeďuje na poznávání a napodobování hlásek, které jsou specifické pro anglický jazyk. Děti se seznamují s cizím jazykem hravou formou, simulují jednoduché situace a zvykají si na komunikaci v jiném než mateřském jazyce. Ve druhém období (4. – 5. ročník) jde již o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k předmětu. Pozornost se přesouvá na zvládnutí vztahu mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka, rozvíjejí se řečové dovednosti, děti se seznamují s některými typickými jevy života a kultury anglicky mluvících zemí. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a psát. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena s přihlédnutím na věk dětí. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je

výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale také s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou. Výuka jazyka je obohacena novými prvky, jako jsou např. hraní rolí, dramatizace, improvizace, využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček a jiných textů v interpretaci rodilých mluvčích.

Na II. stupni ZŠ (6. – 9. ročník) jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními). Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, případně lze podle schopností žáků využít i připojení k internetu. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře anglicky mluvících zemí. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Významná je i motivace žáků k výuce dalšího cizího jazyka.

5.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu anglický jazyk

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou, trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme modelové situace, na kterých se žáci učí řešit problémy a hledají různé varianty řešení
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, aby byli schopni vzájemné komunikace
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v běžných i obtížnějších situacích
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- učíme žáky nonverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence občanské

- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- motivujeme žáky k dalšímu studiu a vhodnému výběru budoucího povolání
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu anglický jazyk

1.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým příběhům, vyslovuje slovní zásobu, krátké věty jednoduše pozdraví a rozloučí se reaguje na pokyny zapojí se do aktivit při poslechu, při užití dětských písniček, říkanek vede jednoduchou konverzaci se spolužákem správně pojmenuje různobarevné předměty a odpoví na otázku: Jakou barvu má ... ? popisuje základní části těla pojmenuje hračky i podle zvuku, který vydávají pojmenuje obrázky označující potraviny jednoduše vyjádří mám rád / nemám rád porozumí jednoduchému psanému slovu 	<ul style="list-style-type: none"> poslech příběhů Cookie and friends a výslovnost dané slovní zásoby základní pozdravy, představování se <i>Hello! Good bye! How are you?</i> <i>Bye – bye! What’s your name? (Hv – rýmy, hry)</i> jednoduché pokyny <i>Sit down, stand up, .. (Hv – rýmy, hry)</i> poslech písniček, říkanek, výslovnosti učitele konverzace ve dvojicích, základní výslovnostní návyky barvy <i>What colour is / are ... ?</i> tělo (<i>Prv – části těla</i>) hračky potraviny <i>I like. / I don’t like.</i> čtení psaných slovíček

5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu anglický jazyk

1.ročník

• rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu• přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení• píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	• pojmenuje předměty týkající se prázdnin• naučí se písničku na oslavu narozenin svých blízkých• pojmenuje předměty týkající se Vánoc, Velikonoc, Dne matek• vyjmenuje číselnou řadu a označí počet předmětů• používá jednoduchý slovník s obrázky	• oblečení, hračky• blahopřání k narozeninám• svátky, Vánoce, Velikonoce, Mother's Day• přání, oslavy svátků• číslovky 1 – 10 (<i>M – číselná řada, početní soutěže</i>)• zápisy slovíček u jednotlivých lekcí

2. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na pozdrav, představení se rozpozná základní části obličeje a pojmenuje je reaguje na pokyny pohybů těla vede jednoduchou konverzaci s učitelem, se spolužákem používá číslovky při vyjádření množství pojmenuje některé domácí mazlíčky pojmenuje základní druhy oblečení rozpozná členy rodiny a pojmenuje je rozliší a pojmenuje hračky podle zvuku, který vydávají, dopravní prostředky rozpozná některá zvířata z džungle a pojmenuje je rozpozná 6 různých jídel vhodných na piknik a pojmenuje je popíše symboly k svátkům, popřeje spolužákovi k narozeninám porozumí a přečte známou slovní zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> pozdravy, představení se <i>What's your name? (Hv – hry, rýmy)</i> části obličeje <i>Touch your nose, comb your hair,...</i> konverzace ve dvojicích číslovky 10 – 20 (<i>M – číselná řada, početní soutěže</i>) domácí mazlíčci oblečení rodina (<i>Prv – rodinné vztahy</i>) <i>Are you my mummy?</i> hračky <i>noisy toys, car, train, ...</i> zvířata (<i>Prv – zvířata</i>) jídlo narozeniny, Vánoce, Velikonoce, Halloween čtení slov a slovních spojení všech lekcí

2. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým příběhům, vyslovuje slovní zásobu, krátké věty • zapojí se do aktivit při poslechu příběhů, při užití dětských písniček, říkanek • rozpozná rozdíly v grafické a mluvené podobě slova • uvědomuje si zápis anglických slov a jejich výslovnost • používá abecední slovník s obrázky 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech příběhů Cookie and friends a výslovnost dané slovní zásoby • poslech písniček, říkanek, výslovnosti učitele • zápisy slovíček • seznámení s fonetickými znaky • čtení a psaní slovní zásoby jednotlivých lekcí

3. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně a neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> pozdraví, představí se, poděkuje rozumí a reaguje na úkoly zadané anglicky dává příkazy a rozumí jim vyslovuje slova, věty, otázky, odpovědi tvoří otázky a odpovědi použije slovní spojení rozumí jednoduchým textům nahrávek a výslovnosti učitele vyhledává některé informace v textu zvládá čtení jednoduchých textů zeptá se na předměty kolem sebe ptá se na barvy a odpovídá, ptá se na věk a odpovídá, počítá do 20 určí a pojmenuje domácí zvířátka, odhadne a zeptá se na správnost, určuje zvířata podle velikosti a barvy 	<ul style="list-style-type: none"> pozdravy, <i>yes, no, please, thank you</i> pokyny učitele k výuce – např. <i>Clouse your book...</i> plnění příkazů – např. <i>Clap your hands...</i> správná výslovnost slov, slovního spojení a základní výslovnostní návyky gramaticky správná tvorba otázek, odpovědí kommunikace s použitím základní slovní zásoby poslech písniček, básniček, příběhů, výslovnosti učitele práce s učebnicí čtení textů a komiksů z učebnice školní potřeby, zařízení třídy <i>What's this? A red pen.</i> čísla 13 – 20 (<i>M – sčítání a odčítání do 20</i>) <i>How old are you?</i> barvy <i>What colour is ...?</i> zvířata, otázky a krátké odpovědi <i>It's a... Is it a ...? Yes, it is.</i> <i>No, it isn't.</i> <i>big, little</i> <i>It's number...</i>

3. ročník

	<ul style="list-style-type: none">• vyjádří pocity a nálady, mluví i o pocitech jiných lidí• popíše vzhled člověka• mluví o členech své rodiny• popíše lidské tělo• mluví o oblečení, zeptá se, zda-li někomu nějaká věc patří• mluví o jídle a o tom, co má a nemá rád• určí, co je na obrázku za zvířata, třídí informace• mluví o tom, kde různé předměty jsou• používá krátké odpovědi• seznámí se a představí• pojmenuje svátky a chápe kulturní rozdíly ve zvycích• pojmenuje rozdíly mezi českou a britskou školou	<ul style="list-style-type: none">• <i>I'm, he's, she's + přídavné jméno</i>• <i>are you + příd. jm.</i>• několik příd. jmen, synonyma, antonyma• <i>How are you? I'm fine, thank you.</i>• části lidského obličeje, barvy vlasů• <i>I've got, he/she's got (MKV4 – popis-vzhled osob různých národů)</i>• členové rodiny• počty sourozenců• <i>Who? This is ...</i>• <i>How many brothers/sisters ...? (OSVI – rozhovor, projekt-rodina, členové rodiny)</i>• části lidského těla• <i>Has it got? Yes, it has. No, it hasn't.</i>• <i>I haven't got...</i>• oblečení• <i>Have you got? Yes, I have. No, I haven't.</i>• <i>Whose? (Hv – písničky, básničky a hry)</i>• názvy jídel, názvy denních jídel• <i>What do you like for ...?</i>• <i>Do you like... ? Yes, I do. No, I don't.</i>• další zvířata, některé světadíly• části těla zvířat, zvířecí potrava (Prv – zeměpisná orientace, zvířata a jejich prostředí)• hračky a přístroje• <i>Is there a ...? Yes, there is. No, there isn't.</i>• <i>Where are you from ? I'm from...</i>• několik cizích zemí• názvy svátků a slovní zásoba k nim• Halloween, Vánoce, Velikonoce (GV3 – vánoční svátky, rozdíly, výroba přání, čtení příběhu)• (Pč – vlastní výrobky dětí)• škola, třída
--	--	---

3. ročník

- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

- zapisuje slovní zásobu, věty, otázky, odpovědi
- hláskuje anglická slova
- uvědomuje si rozdíl mezi výslovností a psáním slov
- formuluje otázky na správný *spelling* slov
- zapíše a vyjmenuje dny a měsíce

- píše jednotlivá slova a věty s pomocí slovníku
- používá abecední slovník

- zápisy slovíček, fonetické znaky
- abeceda
- spelling

- *How do you spell...?*
- názvy dnů, měsíců

- slovník k učebnici v pracovním sešitě
- práce se slovníkem

4. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním pokynům rozumí otázkám učitele rozumí slovům, větám, otázkám vymění si s partnerem informace o sobě pojmenuje hudební nástroje vyjmenuje číslovky mluví o datumech rozumí přiměřeně dlouhým nahrávkám z učebnice a výslovnosti učitele zaspívá písničky, říká básničky, zapojí se do dramatizace příběhu základní gramatické struktury, typy vět mluví o tom, co lidé právě dělají mluví o prázdninových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> pokyny učitele žákům <i>Have you got your homework?</i> slovní zásoba slovíček a frází odpovědi na otázky <i>What's your name? How are you? I am fine, thank you.</i> <i>What's your favourite ...?</i> <i>Do you like ...? Yes, I do.</i> <i>What's this? It's a ...</i> <i>Is it a ...? Yes, it is. No, it isn't.</i> hudební nástroje čísllovky 1 – 100 (M – sčítání a odčítání, porovnávání čísel) řadové číslovky, měsíce poslech písniček, příběhů, výslovnosti učitele písničky na oslavu Vánoc, Nového roku, sv. Valentýna, Velikonoc, Pancake Tuesday (Hv – písničky, básničky, dramatizace) věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě přítomný čas průběhový <i>He/she is swimming, reading,...</i> <i>Is he/she ...? Yes, he/she is.</i>

4. ročník

- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- vyhledává potřebnou informaci v

- mluví o svých schopnostech, o tom, co umí a neumí
- vyjádří čas, zeptá se na čas, mluví o škole a rozvrhu hodin
- mluví o svých oblíbených předmětech
- mluví o televizních programech, zda je má či nemá rád
- mluví o koníčcích, o tom, co dělá ve volném čase
- mluví o volném čase s rodinou
- mluví o svých sportovních schopnostech
- mluví o zvířatech, kde žijí, čím se živí
- ptá se a odpovídá na otázky o zvířatech
- popíše tělo zvířete

- vyhledává informaci v textu
- získá určité informace z četby a na základě nich

- *No, he/she isn't.*
- *What are you doing? I'm ...*
- *I can. I can't*
- *He/she can play the....*
- hodiny – celá, půl
- *What time is it? It's ... o'clock. It's half past...*
- školní předměty, popis školy
- *We've got + předmět*
- *Have you got ...? Yes, we have. No, we haven't.*
- *When have we got ...?*
- *on + den, at + hodina*
- televizní programy, televizní kanály, televizní pořady
- *What TV programmes do you like?*
- koníčky
- přítomný čas prostý (**GV3** – *dopis-můj kamarád ze zahraničí*)
- *What do you do on ...?*
- *..... in your free time?*
- *I read books + další činnosti*
- sporty
- místa, kde zvířata žijí a čím se živí (**VI, PŘ** – *zeměpisné realie, zvířata a jejich prostředí*)
- přítomný čas prostý
- *What does the ... eat? It eats/ doesn't eat...*
- *Does it ...? Yes, it does. No, it doesn't.*
- *Where does the... live? It lives/doesn't live ...*
- části těla zvířat
- práce s textem
- typy vět: oznamovací, tázací

4. ročník		
<p>jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života 	<p>tvoří otázky a odpovědi</p> <ul style="list-style-type: none"> čte o počasí vytvoří odpověď na otázku týkající se počasí čte s porozuměním doplňkové texty z učebnice čte přiměřeně dlouhé texty, přečte básničku, pohled, rozvrh hodin, televizní program <ul style="list-style-type: none"> porozumí mapě předpovědi počasí orientuje se v jednoduché mapě města, plánu domu ukáže na mapě Spojené královst. a Irsko, hlavní města <ul style="list-style-type: none"> popíše místa a místnosti v domě, mluví o tom, kde věci jsou, popíše dům, byt <ul style="list-style-type: none"> sestaví a napíše jednoduché sdělení o sobě a o své rodině popíše město, kde jsou místa ve městě popíše cestu <ul style="list-style-type: none"> mluví a píše o nemocech, dává příkazy i zákazy <ul style="list-style-type: none"> napíše osobní údaje 	<ul style="list-style-type: none"> druhy počasí <i>Is it ...? Yes, it is. No, it isn't</i> čtení s porozuměním texty, komiksy z učebnice <ul style="list-style-type: none"> počasí ve městech orientace ve městě, popis domu práce s mapou <ul style="list-style-type: none"> místnosti v domě <i>Where's the ...? + behind, under, on, in</i> další zařízení bytu nebo domu (<i>OSVI – projekt-rodina, kde bydlím, rozhovor- můj oblíbený sport</i>) pozdrav z prázdnin dopis kamarádovi o svých zálibách místa a obchody ve městě <i>It's next to/opposite the ...</i> <i>village, town, city</i> <i>Turn left/right at .. Go straight ...</i> <i>Excuse me. (MKV3 – kresba-obrázek pro adoptovaného kamaráda)</i> některé nemoci <i>Eat/ don't eat ...</i> <i>What's the matter? I have got a ... (Tv – zdravý životní styl, výchova ke zdraví, sporty)</i> <ul style="list-style-type: none"> tabulky, formulář

4. ročník		
• vyplní osobní údaje do formuláře	• vyplní formulář	

5. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí pokynům a správně na ně reaguje rozumí slovům, větám, frázím, otázkám zná číslovky do 100 zná dny v týdnu rozumí přiměřeně dlouhým nahrávkám z učebnice a výslovnosti učitele užívá osobní a přivlastňovací zájmena rozumí nakreslenému rodokmenu sestaví rozvrh hodin pojmenuje vyučovací předměty, porovná svůj rozvrh hodin s autentickým anglickým rozvrhem porovná výuku v české a anglické škole orientuje se v rozvrhu podle poslechu popíše dům a podle poslechu určí, kde se osoba nachází pozdraví, představí se, rozloučí se konverzuje na dané téma pokládá otázky 	<ul style="list-style-type: none"> instrukce v anglickém jazyce <i>write, listen, come here,...</i> slovní zásoba slovíček, frází, význam slov v kontextu věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu pořádek slov ve větě čísla 0 – 100 (<i>M – algoritmy</i>) zápis telefonního čísla dny poslech písniček, příběhů, výslovnosti učitele <i>my family, his sister, her brother</i> orientace v rodinných vztazích rozvrh hodin, anglická škola vyučovací předměty hodiny od - do práce s obrazovým materiálem poslech nahrávky místnosti v domě jména, oslovení povolání osob, rozhovor se spolužákem základní anglické otázky

5. ročník

<ul style="list-style-type: none">• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none">• vyhledává potřebnou informaci v	<ul style="list-style-type: none">• sdělí omluvu, že něco nemá• vyjádří žádosti• používá množné číslo pravidelných a nepravidelných podstatných jmen• užívá přídavná jména se vztahem k osvojovaným tématům• odpovídá na otázky• vede jednoduchou konverzaci, vyhlásuje svoje jméno, zeptá se na rodinné příslušníky, poděkuje• vyjmenuje názvy některých států, poznává jejich vlajky• tvoří otázky a odpovědi na to, odkud kdo pochází• umí vyjádřit čas, odpovědět na otázku týkající se času• používá otázky týkající se vlastnictví• vyjádří, co umí, neumí• pokládá otázky• pojmenuje části oblečení• řekne, co má na sobě• zeptá se na cenu věcí při nakupování <p>• vyhledává informace na základě četby nebo poslechu</p>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Excuse me, please...</i>• <i>I'm sorry, I haven't got my book.</i>• <i>Can you help me, please?</i>• tvoření množného čísla pravidelných a nepravidelných podstatných jmen• <i>a man / two men</i>• přídavná jména, synonyma, antonyma• <i>Where are you from?</i>• <i>I'm from...</i>• základní anglické fráze <i>How do you spell...? Nice to meet you. How old is your sister?...</i>• zápis informací podle poslechu• jména států (<i>VI – orientace na mapě</i>)• <i>Where is he from? He's from... (GV3 – práce s mapou, britská a irská státní vlajka)</i>• hodiny• <i>What's the time?</i>• <i>past, quarter past, half past, to, quarter to</i>• otázka <i>Who's ... is this?</i>• <i>I can. I can't.</i>• <i>What can you do?</i>• <i>Can you swim?</i>• oblečení• <i>I'm wearing ...</i>• <i>How much ...?</i> <p>• čtení, poslech s porozuměním</p>
--	--	---

5. ročník		
<p>jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> odpovídá na otázky dané učivem jednotlivých lekcí čte přiměřeně dlouhé texty, komiksy, rozhovory, vlastní vypracované texty čte s porozuměním doplňkové texty z učebnice vyslovuje srozumitelně a dostatečně jasně známou slovní zásobu <ul style="list-style-type: none"> používá tvary slovesa TO BE používá základní gramatické struktury <ul style="list-style-type: none"> napíše adresu na obálku <ul style="list-style-type: none"> napíše krátký pozdrav používá tvary slovesa TO HAVE GOT používá základní gramatické struktury <ul style="list-style-type: none"> píše o věcech technického charakteru <ul style="list-style-type: none"> píše o domácích mazlíčcích <ul style="list-style-type: none"> používá tvary přítomného času prostého používá základní gramatické struktury <ul style="list-style-type: none"> používá vazbu there is, there are 	<ul style="list-style-type: none"> otázky a odpovědi ve správném gramatickém tvaru čtení s porozuměním čtení, překlad textů správná výslovnost <ul style="list-style-type: none"> sloveso <i>to be</i> věty kladné, záporné, otázky, krátké odpovědi plné a zkrácené tvary <i>He is twelve. He's twelve.</i> <i>Are you twelve? Yes, I am. No, I'm not.</i> zápis vlastní adresy zápis adresy podle poslechu město, ulice, číslo domu, PSČ text s pozdravem sloveso <i>to have got</i> věty kladné, záporné, otázky, odpovědi plné a zkrácené tvary technické věci, elektronika <i>I have got a radio. I've got a radio.</i> <i>He has not got a CD player. He hasn't got a CD player.</i> domácí mazlíčci <i>Have you got a pet? Yes, I have. No, I haven't.</i> <i>Sam's got two dogs.</i> přítomný čas prostý věty kladné, záporné, otázky, odpovědi plné a zkrácené tvary <i>I get up. I do not get up. I don't get up.</i> tvary <i>don't / doesn't</i> <i>there is / there are there isn't / there aren't</i>

5. ročník

<ul style="list-style-type: none">• vyplní osobní údaje do formuláře	<ul style="list-style-type: none">• popíše dům• popíše město a podá informaci o tom, zda se budovy ve městě nachází či ne• popíše své bydliště• používá tvary přítomného času průběhového• používá základní gramatické struktury • sestaví a napíše text se správnou slovní zásobou na dané téma• popíše svůj den ústně a písemně• píše o denních aktivitách a poté poskytne požadovanou informaci• používá předložky ve větách, určuje, kde se věci nachází, pojmenuje jejich polohu• popíše, jak vypadá jeho den a jakým se věnuje aktivitám• popíše den a aktivity jiných lidí• popíše vzhled osob • rozumí kvízům, vyplní kvízy• vyplní dotazníky a rozumí jim	<ul style="list-style-type: none">• náš dům, místnosti v domě• město• místa a budovy ve městě (<i>OSVI – projekt –plánek města-naše město, mé bydliště</i>)• přítomný čas průběhový• věty kladné, záporné, otázky, odpovědi• plné a zkrácené tvary• <i>They are going to... They're going to... They aren't going to...</i>• <i>Are they going to...? Yes, they are. No, they aren't</i> • Moje oblíbené věci• Moje rodina• denní režim, volný čas, zájmová činnost• význam slov v kontextu • předávání si písemných informací pomocí předložek místa • můj den• popis dne <i>I get up. I play tennis.</i>• popis dne jiného člověka <i>He gets up. He plays tennis.</i>• popisy osob• přídavná jména, synonyma, antonyma• slovesa <i>to be, to have got</i>● <i>He's tall. She's got green eyes</i> • kvízy• dotazníky týkající se své osoby, rodiny, svých osobních zájmů
--	---	--

6.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> nacvičuje správnou výslovnost rozumí konverzaci o běžných tématech rozumí konverzaci týkající se života mladých lidí vede jednoduchou konverzaci na probraná témata vede jednoduchou konverzaci týkající se každodenního života objedná si jídlo v restauraci vyhledává informace týkající se počasí vyjádří data ústně i písemně řekne, kdy má on nebo někdo jiný narozeniny vyjádří jednoduché sdělení hovoří o svém dni a svých zájmech vede jednoduchou konverzaci v minulém čase 	<ul style="list-style-type: none"> CD - výslovnost fonetické symboly Can I have? Anything else? jídlo a nápoje (OSV2 - rozhovory, výklad-pravidla komunikace) recept (Z – jídlo různých částí světa) počítatelná a nepočítatelná podstatná jména some - any, how much - how many, a little – a few, určitý a neurčitý člen, jídelníček počasí, světové strany konverzace s kamarádem, společná diskuze ve třídě řadové číslovky, měsíce, data <i>My birthday is on</i> <i>My dad's birthday is on ...</i> škola, volný čas nepravidelná slovesa

<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí textu článku, stručně vyjádří jeho obsah (slovně, popř. i graficky) orientuje se v textu, odhadne význam neznámých slovíček vyhledá informaci v dvojjazyčném nebo výkladovém slovníku rozumí osobním údajům rozumí jednoduchému textu v přítomném a minulém čase rozumí textu s recepty orientuje se v mapě Velké Británie, rozumí jednoduchému textu vyplní formulář s osobními údaji napíše vlastní recept tvoří a píše krátké věty týkající se jídla a nápojů, popíše svůj jídelníček utvoří gramaticky správně větu utvoří věty o pravidelných aktivitách vyjádří, co on nebo někdo jiný právě dělá rozliší, co dělá nyní a co běžně sestaví jednoduchou větu v minulém čase, napíše jednoduchý pohled vyjádří, jakým způsobem nebo jak často určitá činnost probíhá vyjádří, co musí a nemusí udělat vyjádří pobídku, rozkaz porovnává lidi, věci tvoří jednoduché věty o plánech do budoucnosti rozlišuje osobní zájmena 	<ul style="list-style-type: none"> odpovědi na otázky, věty pravda-lež, doplňování vět, oprava vět dvojjazyčný a výkladový slovník příroda a město reálie zemí příslušných jazykových oblastí – Velká Británie, USA mapa Velké Británie, geografický text stravovací návyky recept lexikální princip pravopisu slov gramatické struktury a typy vět přítomný čas prostý, věty kladné, záporné, otázky přítomný čas průběhový, věty kladné, záporné, otázky přítomný čas prostý a průběhový minulý čas prostý, pravidelná a nepravidelná slovesa, kladné, záporné věty, otázky příslovce, frekvenční příslovce sloveso have to, kladné i záporné věty, otázky go, let's go stupňování přídavných jmen be going to otázky v přítomném a minulém čase otázky yes-no (<i>Př – klasifikace zvířat</i>)
---	---	---

<ul style="list-style-type: none">• reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none">• vytvoří jednoduchou otázku• napíše pohlednici z prázdnin	<ul style="list-style-type: none">• WH questions• dopis (<i>MKV3 - dopis adoptovanému dítěti, projekt adopce na dálku</i>)• cestování
---	---	--

7.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, 	<ul style="list-style-type: none"> doplní tabulku dle pokynů porozumí a správně opakuje fonetická cvičení zodpoví otázky týkající se příslušného poslechu rozpozná pravdivé či nepravdivé tvrzení vybere správnou odpověď dle poslechu rozumí konverzaci o běžných tématech, v přítomnosti, minulosti i budoucnosti rozumí cizí konverzaci dvou lidí rozumí konverzaci mladých lidí tvoří jednoduché otázky ovládá základní společenskou konverzaci zeptá se na cestu a popíše ji vyjádří pozvání odmítne návrh, udá důvod popíše svoji rodinu 	<ul style="list-style-type: none"> rodokmen, vztahy mezi členy rodiny CD s výslovností odpovědi na otázky věty pravda-lež výběr pouze jediné možnosti rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence slyšeného populárně naučného vyprávění o neobvyklé činnosti sportovce dialogy z každodenního života mladých lidí nejčastěji používané fráze ze života mladých lidí gramatické struktury a typy vět tázací věty konverzace s kamarádem, společná diskuze ve třídě <i>Excuse me, how do I get to ...?</i> Popis cesty <i>Would you like to come? Do you want to come?</i> návrh, odmítnutí, důvod krátké odpovědi záporné věty popis členů rodiny, základní údaje o nich

<p>volném čase a dalších osvojovaných témat</p> <ul style="list-style-type: none"> vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> utvoří gramaticky správně větu sestaví jednoduché věty o svém životě v minulém čase vede jednoduchou konverzaci týkající se každodenního života sestaví jednoduché věty o městě sestaví jednoduchou větu o tom, co kdo dělal v určitém čase v minulosti doplní větu vhodnými výrazy rozlišuje minulý čas prostý a průběhový sestaví věty o tom, co bude dělat příští týden řekne a napíše, co právě udělal popíše problém, poradí, jak problém vyřešit vyjádří příkaz nebo zákaz tvoří jednoduché věty se stavovými slovesy řekne, co má nebo nemá rád vyjádří okamžité rozhodnutí nabídne pomoc přečte jednoduchý článek rozumí jednoduchému článku rozumí obsahu kratšího textu odvodí dle textu význam nových slov (z kontextu, popř. za pomoci obrázků) doplní tabulku dle pokynů 	<ul style="list-style-type: none"> povolání, profese a věk členů rodiny věty kladné minulý čas prostý, pravidelná a nepravidelná slovesa popíše nejznámější památky Londýna základní znalosti o Velké Británii, její hrdinové popíše svůj domov předložky místa minulý čas průběhový (Z – časové zóny) somebody, something atd. minulý čas prostý a průběhový přítomný čas průběhový k vyjádření budoucnosti just + předpřítomný should, shouldn't must, mustn't, don't have to stavová slovesa <i>I like swimming, I don't like painting</i> will + sloveso <i>I'll help you</i> <i>I'll answer the phon</i> řazení obrázků podle pořadí, vyhledání známých frází a výrazů (vesmír (Z – sluneční soustava)) rodokmen, vztahy mezi členy rodiny příběh na pokračování nepravidelná slovesa, nová slovní zásoba články na různá témata (domov)
---	--	---

<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • formuláře • používá fonetickou abecedu • správně napíše známý text • vyhledá informaci v dvojjazyčném nebo výkladovém slovníku • tvoří jednoduché věty o sobě a svých zájmech 	<ul style="list-style-type: none"> • kvízy / údaje týkající se své osoby, rodiny, svých osobních zájmů • fonetické symboly • lexikální princip pravopisu slov • dvojjazyčný a výkladový slovník • tematické okruhy domov, rodina, bydlení, volný čas a zájmová činnost, péče o zdraví, město, sociokulturní prostředí (Velká Británie, Londýn, New York) • <i>I grew up .., I moved ... (OSVI – projekt rodina)</i> místní názvy, neurčitý člen a/an, určitý člen the, předložky místa
--	---	--

8.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech 	<ul style="list-style-type: none"> doplní tabulku dle pokynů porozumí a správně opakuje fonetická cvičení zodpoví otázky týkající se příslušného poslechu rozpozná pravdivé či nepravdivé tvrzení vybere správnou odpověď dle poslechu rozumí konverzaci o běžných tématech, v přítomnosti, minulosti i budoucnosti rozumí konverzaci mladých lidí tvoří jednoduché otázky ovládá základní společenskou konverzaci domluví se v obchodě, nakoupí potřebné předměty domluví se u lékaře vede jednoduchou konverzaci na probíraná témata popíše svoji rodinu utvoří gramaticky správně větu sestaví jednoduché věty o svém životě v minulém čase 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkému naučnému textu o ochraně svého zdraví a udržování fyzické i duševní kondice CD s výslovností odpovědi na otázky věty pravda-lež výběr pouze jediné možnosti rozumí promluvě a konverzaci příběh na pokračování dialogy z každodenního života mladých lidí nejčastěji používané fráze ze života mladých lidí otázky v přítomném, minulém, budoucím i předpřítomném čase dle daných témat otázky yes-no wh – questions pozvání, odmítné návrh, udá důvod, dotazy na cestu (směr) oblékání, nákupy, konverzace v obchodě části těla, nemoci konverzace s kamarádem, společná diskuze ve třídě popis členů rodiny, základní údaje o nich povolání, profese a věk členů rodiny věty kladné minulý čas prostý pravidelná a nepravidelná slovesa popíše nejznámější památky Londýna

<ul style="list-style-type: none"> vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> vede jednoduchou konverzaci týkající se každodenního života péče o zdraví sestaví jednoduché věty o městě sestaví jednoduchou větu o tom, co kdo dělal v určitém čase v minulosti rozlišuje minulý čas prostý a průběhový sestaví věty o tom, co bude dělat příští týden řekne a napíše, co právě udělal popíše problém, poradí, jak problém vyřešit vyjádří příkaz nebo zákaz tvoří jednoduché věty se stavovými slovesy řekne, co má nebo nemá rád vyjádří okamžité rozhodnutí nabídne pomoc přečte delší článek rozumí složitějšímu článku rychlá orientace v článku rozumí obsahu delšího textu a stručně vyjádří jeho obsah (slovně a popřípadě i graficky) odvodí dle textu význam nových slov (z kontextu, popř. za pomoci obrázků) doplní tabulku dle pokynů 	<ul style="list-style-type: none"> základní znalosti o Velké Británii, její hrdinové diskuze o zdravé výživě popíše svůj domov předložky místa minulý čas průběhový minulý čas prostý a průběhový přítomný čas průběhový k vyjádření budoucnosti just + předpřítomný should, shouldn't must, mustn't, don't have to stavová slovesa <i>I like swimming, I don't like painting</i> will + sloveso <i>I'll help you</i> <i>I'll answer the phone</i> řazení obrázků podle pořadí, vyhledání známých frází a výrazů (vesmír (<i>Z – sluneční soustava</i>)) věty pravda-lež doplňování textu vyhledávání odpovědí v článku přídavná a podstatná jména přídavná jména -el, -ing podstatná jména a slovesa čtení článku o sportovních událostech Velké Británii diskuse o významu tradic ve sportu, o významných, tradičních sportovních událostech ve světě a u nás příběh na pokračování nepravidelná slovesa, nová slovní zásoba, určování typu času
---	--	--

<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • formuláře • používá fonetickou abecedu • správně napíše známý text • vyhledá informaci v dvojjazyčném nebo výkladovém slovníku • tvoří jednoduché věty • sestaví jídelníček, rozlišuje zdravá a nezdravá jídla • vyjádří jednoduché sdělení • poskytne radu • vyjádří možnost • popíše obrázek • utvoří gramaticky správnou větu • rozlišuje, co dělá běžně a co nyní • vyjádří, co bylo v minulosti • rozlišuje minulý čas prostý a předpřítomný čas • tvoří jednoduché věty o budoucnosti • vyjádří, co mohl, nemohl, musel a nemusel udělat • vyjádří, jak dlouho určitá činnost trvá • utvoří jednoduchou vztažnou větu • sestaví podmínkovou větu • tvoří věty s frázovými slovesy • utvoří jednoduchou časovou větu 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba, tvoření • články na různá témata (.....) • vyplní kvízy (<i>OSVI – kvíz</i>) • údaje týkající se své osoby, rodiny, svých osobních zájmů • lexikální princip pravopisu slov • dvojjazyčný a výkladový slovník • <i>tematické</i> okruhy péče o zdraví, oblékání, životní prostředí, člověk a společnost, realie • (Austrálie, důležitá data a osobnosti z historie Anglie) • you should, you shouldn't • could, might • so, neither • there is, there are + ing • There is a girl wawing. • gramatické struktury a typy vět • přítomný čas prostý a průběhový • minulý čas prostý, used to + sloveso • minulý čas prostý, předpřítomný čas • will, be going to • could, couldn't, have to, didn't have to • for, since a předpřítomný čas • vztažná věta • podmínka • frázová slovesa • časové věty
--	---	---

9.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích <ul style="list-style-type: none"> mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí konverzaci mladých lidí rozumí konverzaci o běžných tématech rozumí podrobnostem v rozhovoru o cestování rozumí promluvě a konverzaci, vyjádří jejich obsah <ul style="list-style-type: none"> nacvičuje správnou výslovnost vede jednoduchou konverzaci týkající se každodenního života vede jednoduchou konverzaci na probraná témata vyžádá informaci dle daného tématu koupí si jízdenku objedná si ubytování v hotelu vyjádří sdělení dle daného tématu vyjádří zdvořilou žádost popíše problém, požádá o nápravu varuje před nebezpečím, poskytne radu požádá o povolení <ul style="list-style-type: none"> řekne, co má a nemá rád popíše osobu, detailně se zaměřuje na vzhled a charakter 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka fonetické symboly slovní a větný přízvuk, intonace <ul style="list-style-type: none"> konverzace s kamarádem, společná diskuze ve třídě (<i>OSVI – rozhovory</i>) konverzace u pokladny jízdní řád (<i>GV2 – práce s mapou</i>) konverzace v hotelu poruchy přístrojů, refund – exchange could, might, should, shouldn't <i>Can I, Is it all right if</i> nepřímá otázka – <i>could you tell me if</i> <ul style="list-style-type: none"> likes, dislikes přídavná jména vyjadřující vzhled a charakter

<p>života</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat 	<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam nových slov přečte delší článek rozumí textu delšího článku, stručně vyjádří jeho obsah (slovně, popř. i graficky) informace vyhledá ve výkladovém nebo dvojjazyčném slovníku vyplní dotazník orientuje se v mapě Velké Británie používá fonetickou abecedu správně napíše i složitější text utvoří gramaticky správně větu tvoří věty o minulosti, rozlišuje čas minulý prostý, průběhový a předpřítomný tvoří věty o životě v budoucnosti i o svých představách o budoucnosti rozezná rozdíl ve vyjádření budoucího času vyjádří, co by udělal tvoří věty v trpném rodě, převede je do činného rodu a naopak používá složitější frázová slovesa rozlišuje slovesa say a tell zná zvratná zájmena správně používá předložky času rozlišuje základní vztahy existenciální, 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím práce se slovníkem odpovědi na otázky, věty pravda-lež, doplňování textu, řazení obrázků podle pořadí, vyhledání známých frází a výrazů Británie, školství ve Velké Británii, Americe a ČR společnost a její problémy kultura mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby lexikální princip pravopisu slov čas minulý prostý, průběhový, předpřítomný nepravidelná slovesa will, I think I will will, be going to, present continuous would, 2. podmínka trpný a činný rod frázová slovesa slovesa say, tell zvratná zájmena předložky času in, at, on who, where, when, how, how many – how much
---	--	--

<ul style="list-style-type: none">• reaguje na jednoduché písemné sdělení	<p>prostorové, časové, kvalitativní, kvantitativní</p> <ul style="list-style-type: none">• napíše e- mail, dopis kamarádovi• napíše žádost a zaměstnání• písemně vyjádří svůj názor na libovolné téma	<ul style="list-style-type: none">• spojky• přípustkové věty
---	---	---

5.2.4. Konverzace v anglickém jazyce

5.2.5. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Konverzace v anglickém jazyce je nabízena v rámci oboru další cizí jazyk. Postupné osvojování cizího jazyka pomáhá žákům odbourávat jazykové bariéry. Zvyšování úrovně jazyka přispívá k rozvoji osobního života, pomáhá při dalším studiu a zlepšuje jeho možnosti v budoucím pracovním zaměření. Nabízí žákům možnost poznání odlišného způsobu života obyvatel jiných zemí a postupného prohlubování porozumění a tolerance k odlišným kulturním tradicím. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují k dosažení úrovně B1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

S konverzací v anglickém jazyce začínají děti v osmém ročníku, popř. v sedmém ročníku. Jestliže začnou v osmém ročníku, je vyučovací předmět dotován třemi hodinami týdně. Jestliže výuka začne v sedmém ročníku, je vyučovací předmět dotován dvěma hodinami týdně a učivo je rovnoměrně rozděleno na 3 roky. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v případě dělení na skupiny v jazykových pracovnách nebo počítačové třídě. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáků. Výuka konverzace v anglickém jazyce v základní škole směřuje především k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na pět základních „oblastí“ cizího jazyka: poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Ve výuce konverzace v anglickém jazyce jde především o praktické dovednosti. Cílem výuky je i zvýšení zájmu žáka o studium anglického jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Při výuce se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními).. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, případně lze podle schopností žáků využít i připojení k internetu. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech.

5.2.6. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme modelové situace, na kterých se žáci učí řešit problémy a hledají různé varianty řešení
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, aby byli schopni vzájemné komunikace
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v běžných i obtížnějších situacích
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- učíme žáky nonverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence občanské

- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- motivujeme žáky k dalšímu studiu a vhodnému výběru budoucího povolání
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

5.2.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele týkajících se práce ve třídě vyplní pokyn učitele, jednoduchým způsobem odpoví na otázku rozumí slovní zásobě a větám týkajících se probíraných témat, obvykle doplněných obrázky rozumí jednoduchému poslechu, získá požadované informace základní komunikace v běžných situacích zvládá jednoduché rozhovory s kamarádem domluví se u lékaře vede rozhovor po telefonu správně vyslovuje známá slova a věty mluví o sobě, své rodině a volném čase mluví o svých plánech na víkend zná základní zdravotní problémy orientuje se v kalendářním roce 	<ul style="list-style-type: none"> instrukce a pokyny základní jednoduché otázky rodina (<i>OSV I</i>), popis lidí, domov, volný čas, lidské tělo, zdraví, jídlo, kalendářní rok, zvířata, média, realie (<i>Velká Británie MKV 4, Z – státy, města</i>) poslechy na probíraná témata rozhovory na probíraná témata zdravotní problémy telefonický rozhovor základní výslovnostní návyky osobní údaje, rodina, volný čas volný čas

5.2.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce

7. ročník

<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na otázky, rozlišuje otázky zjišťovací a doplňovací • rozumí pokynům v učebnici • orientuje se v mapě Velké Británie • rozumí známým slovům a jednoduchým větám • přečte text • rozumí jeho obsahu • stručně vyjádří jeho obsah • vypracuje zadané úkoly • používá slovník učebnice i školní dvojjazyčný slovník • vyplní osobní údaje do formuláře • napíše text o sobě a své rodině • popíše svůj byt, pokoj • napíše přání k Vánocům • základní gramatické struktury a typy vět 	<ul style="list-style-type: none"> • zdraví • svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny • otázky zjišťovací a doplňovací, odpovědi • učební texty • práce s mapou • slovní zásoba a věty na probíraná témata • učební texty na probíraná témata (doplňené vizuální oporou) • slovníky • formulář • já a moje rodina • domov • přání k Vánocům • přítomný čas prostý a průběhový • budoucí čas – be going to
--	---	---

5.2.7. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce**

7. ročník

• stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• rozumí textu dopisu kamaráda, napíše odpověď	• osobní a přivlastňovací zájmena• odpověď na dopis

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí pokynům a otázkám učitele týkajících se činností ve třídě i každodenních činností, odpovídá na otázky podle své jazykové úrovně rozumí slovní zásobě a větám týkajících se probíraných témat, obvykle doplněných obrázky rozumí poslechu, získá požadované informace vede rozhovor v restauraci vede konverzaci v obchodě dovede se orientovat v cizím městě zeptá se na cestu, popíše cestu ovládá komunikace v běžných situacích pohovoří o svém volném čase a zálibách pojmenuje druhy oblečení dovede se zeptat na cenu zboží vyjádří svou náladu a pocity zná základní fakta o Kanadě a Austrálii svými slovy dovede o Kanadě a Austrálii pohovořit 	<ul style="list-style-type: none"> instrukce a pokyny , rozkazovací způsob jednoduché odpovědi na otázky denní aktivity, lidé, povolání, město, zábava, jídlo, nakupování, oblékání, barvy, cestování, dopravní prostředky, významné osobnosti, reálie (<i>Kanada, Austrálie MKV4, Z – státy a města</i>) poslechy na probíraná témata jídlo a vaření nakupování orientace ve městě dopravní prostředky volný čas oblekání nákupy pocity reálie Kanady a Austrálie

<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na otázky • rozlišuje otázky zjišťovací a doplňovací • sám tvoří a klade otázky na různá témata <ul style="list-style-type: none"> • rozumí nápisům ve městě • orientuje se na mapě <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov • přečte text • rozumí jeho obsahu • stručně vyjádří jeho obsah • vypracuje zadané úkoly <ul style="list-style-type: none"> • novou slovní zásobu vyhledá ve výkladovém či dvojjazyčném slovníku • vyplní různé formuláře a žádosti • napíše The Cover Letter • sestaví svůj jídelníček, napíše recept • uplatňuje základní gramatické struktury a typy vět • napíše krátký text 	<ul style="list-style-type: none"> • zvyky, tradice, svátky Kanady a Austrálie • zjišťovací a doplňovací otázky v různých časech • odpovědi v různých časech <ul style="list-style-type: none"> • město • práce s mapou <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba, věty • grafická a zvuková podoba slov • učební texty na probíraná témata (doplněné vizuální oporou) <ul style="list-style-type: none"> • práce se slovníky • nová slovní zásoba • cestování, dopravní prostředky • povolání • jídlo a vaření • přítomný, minulý a budoucí čas • předložky • formální a neformální dopis nebo e-mail
---	--	---

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pokynům a otázkám učitele týkajících se každodenních činností • odpovídá na otázky dle své jazykové úrovně • rozumí slovní zásobě a větám týkajících se probíraných témat • rozumí poslechu, získá požadované informace • komunikace v běžných situacích • vede rozhovory týkající se cestování • požádá o zopakování informace • koupí si jízdenku • vyjádří svůj vztah k médiím • popíše obrázek • reaguje na otázky • rozlišuje otázky zjišťovací a doplňovací • sám tvoří a klade otázky na různá témata 	<ul style="list-style-type: none"> • instrukce a pokyny, rozkazovací způsob • odpovědi na otázky • poslechy na probíraná témata • popis lidí, škola, volný čas, povolání, počasí, příroda, cestování, média, realie USA, MKV4 (Z – zeměpisné názvy) • poslechy na probíraná témata • cestování • žádost o zopakování informace • zakoupení jízdenky • školní potřeby • sdělení základních informací o aktuálních zprávách ve světě • obrázky a fotografie • zjišťovací a doplňovací otázky v různých časech • odpovědi v různých časech

<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí nápisům ve městě a restauraci • rozumí doporučení a varování • vyzná se v mapě USA • rozumí nadpisům zpráv • rozumí napsaným pokynům a otázkám při práci s textem • přečte text • rozumí jeho obsahu • stručně vyjádří jeho obsah • vypracuje zadané úkoly • používá dvojjazyčný slovník • pravidla pro psaní životopisu • popíše svoji rodinu, přátele • popíše svůj školní rozvrh • základní gramatické struktury a typy vět • rozumí textu dopisu, napíše odpověď 	<ul style="list-style-type: none"> • cestování • příroda • USA • obsahy zpráv dle jejich nadpisů • pokyny a otázky pro práci s textem • slovní zásoba a věty na probíraná témata • fonetické znaky • učební texty na probíraná témata (doplněné vizuální oporou) • slovník • životopis (povolání) • popis osoby, charakteristika • sloveso to have, to be, slovní zásoba: charakteristika • dny, hodiny, školní předměty (slovní zásoba, velká písmena) • přítomný, minulý a předpřítomný čas – prostý a průběhový • stupňování přídavných jmen • způsobová slovesa • přímá řeč • průvodní dopis k zasílanému životopisu
--	---	--

5.3. Další cizí jazyk

5.3.1. Německý jazyk

5.3.2. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Německý jazyk je nabízen v rámci oboru další cizí jazyk. Postupné osvojování cizího jazyka pomáhá žákům odbourávat jazykové bariéry. Zvyšování úrovně jazyka přispívá k rozvoji osobního života, pomáhá při dalším studiu a zlepšuje jeho možnosti v budoucím pracovním zaměření. Nabízí žákům možnost poznání odlišného způsobu života obyvatel jiných zemí a postupného prohlubování porozumění a tolerance k odlišným kulturním tradicím. Požadavky na vzdělávání v německém jazyce směřují k dosažení úrovně A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

S německým jazykem jako dalším cizím jazykem začínají děti v osmém ročníku, popř. v sedmém ročníku. Jestliže začnou v osmém ročníku, je vyučovací předmět dotován třemi hodinami týdně. Jestliže výuka začne v sedmém ročníku, je vyučovací předmět dotován dvěma hodinami týdně a učivo je rovnoměrně rozděleno na 3 roky. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v případě dělení na skupiny v jazykových pracovnách nebo počítačové třídě. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáků. Výuka dalšího cizího jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na pět základních „oblastí“ cizího jazyka: poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Ve výuce dalšího cizího jazyka jde především o praktické dovednosti. Cílem výuky je i probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Při výuce se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními).. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, případně lze podle schopností žáků využít i připojení k internetu. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích, zejména evropských zemí.

V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech.

5.3.3. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu německý jazyk

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme modelové situace, na kterých se žáci učí řešit problémy a hledají různé varianty řešení
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, aby byli schopni vzájemné komunikace
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v běžných i obtížnějších situacích
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- učíme žáky nonverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence občanské

- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- motivujeme žáky k dalšímu studiu a vhodnému výběru budoucího povolání
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

5.3.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu německý jazyk

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele týkajících se práce ve třídě • vyplní pokyn učitele, jednoduchým způsobem odpoví na otázku • rozumí slovní zásobě a větám týkajících se probíraných témat, obvykle doplněných obrázky • rozumí jednoduchému poslechu, získá požadované informace • základní komunikace v běžných situacích • umí pozdravit, představit sebe, svého kamaráda i svoji rodinu, řekne, odkud pochází, • přivítá hosty • rozlišuje tykání a vykání • správně vyslovuje známá slova a věty • mluví o sobě, své rodině a svých zájmech • mluví o své škole a školních předmětech 	<ul style="list-style-type: none"> • instrukce a pokyny • základní jednoduché otázky • rodina (ORV), škola, volný čas, zájmy, povolání, jídlo a nápoje, kalendářní rok • poslechy na probíraná témata • pozdrav, představování • přivítání • tykání a vykání • základní výslovnostní návyky • osobní údaje, rodina, zájmy • škola

5.3.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu německý jazyk

7. ročník

<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • umí základní číslovky 1-100 • zná abecedu, vyhláskuje slovo • orientuje se v kalendářním roce <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchou otázku, odpoví na ni <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním pokynům v učebnici • vyhledá hlavní evropské státy • rozumí známým slovům a jednoduchým větám • přečte jednoduchý text, rozumí jeho obsahu, vypracuje zadané úkoly • používá slovník učebnice i školní dvojjazyčný slovník • vyplní osobní údaje do formuláře • napíše jednoduchý text o sobě a své rodině • sestaví školní rozvrh • napíše přání k Vánocům a narozeninám • základní gramatické struktury a typy vět 	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky 1-100 • abeceda, hláskování • svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny <ul style="list-style-type: none"> • otázky zjišťovací a doplňovací <ul style="list-style-type: none"> • učební texty • práce s mapou (<i>MKV 4, Z – státy</i>) • základní slovní zásoba a věty na probíraná témata • učební texty na probíraná témata (doplňené vizuální oporou) • slovníky • formulář • já a moje rodina • školní rozvrh • přání k Vánocům a narozeninám • pořádek slov v německé větě • časování sloves
--	---	---

5.3.4. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu německý jazyk**

7. ročník

• stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• rozumí textu pozvánky, napíše kladnou nebo zápornou odpověď	• osobní a přivlastňovací zájmena• odpověď na pozvánku

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí pokynům a otázkám učitele týkajících se činností ve třídě i každodenních činností, odpovídá na otázky rozumí slovní zásobě a větám týkajících se probíraných témat, obvykle doplněných obrázky rozumí jednoduchému poslechu, získá požadované informace nakoupí zboží, vstupenku do kina zeptá se na cestu, popíše cestu základní komunikace v běžných situacích vyjádří souhlas, nesouhlas vyjádří prosbu a poděkování umí se omluvit řekne, co má a nemá rád řekne, kdy má narozeniny reaguje na jednoduché otázky, rozlišuje otázky zjišťovací a doplňovací 	<ul style="list-style-type: none"> instrukce a pokyny , rozkazovací způsob jednoduché odpovědi na otázky domov, lidské tělo, zdraví, jídlo a nápoje,, oblékání, nákupy, obec, zvířata reálie zemí příslušných jazykových oblastí – Berlín – práce s mapou (MKV4) poslechy na probíraná témata nakupování orientace ve městě souhlas, nesouhlas prosba, poděkování omluva <i>ich mag</i> data zjišťovací a doplňovací otázky, odpovědi

<p>a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pokynům v učebnici • rozumí nápisům ve městě, orientuje se ve městě • rozumí známým slovům a jednoduchým větám • rozlišuje budovy, místa ve městě • zná číslovky do 1000 • zná barvy • zná řadové číslovky, data • přečte jednoduchý text, rozumí jeho obsahu, vypracuje zadané úkoly • uvědomuje si vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov • používá slovník učebnice i školní dvojjazyčný slovník • sestaví svůj jídelníček • popíše svůj byt • nakreslí plán města • základní gramatické struktury a typy vět • odpoví na dopis nebo e-mail od kamaráda 	<ul style="list-style-type: none"> • pokyny a instrukce v učebnici • město • slovní zásoba a věty na probíraná témata • město • číslovky 100-1000 • zná barvy • řadové číslovky, data • učební texty na probíraná témata (doplněné vizuální oporou) • grafická a zvuková podoba slov • slovníky • jídelníček • domov • město • časování sloves včetně způsobových • skloňování podstatných jmen i přívl. zájmen • předložky se 3.pádem, se 4. pádem • dopis nebo e-mail kamarádovi
--	---	--

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pokynům a otázkám učitele týkajících se každodenních činností • rozumí slovní zásobě a větám týkajících se probíraných témat • rozumí jednoduchému poslechu, získá požadované informace • základní komunikace v běžných situacích • požádá o zopakování informace • objedná si občerstvení • koupí si jízdenku • domluví se u lékaře • rozlišuje dopravní prostředky • pojmenuje školní potřeby • vyjádří svůj vztah k médiím • popíše jednoduchým způsobem obrázků • tvoří otázky týkající se probíraných témat, odpovídá na ně 	<ul style="list-style-type: none"> • instrukce a pokyny, rozkazovací způsob • jednoduché odpovědi na otázky • poslechy na probíraná témata • dopravní prostředky, domov, školní potřeby, počasí, příroda, denní program, realie německy mluvících zemí – Německo, Rakousko, města v německy mluvících zemích, (<i>Z – zeměpisné názvy</i>) • poslechy na probíraná témata • žádost o zopakování informace • objednávka občerstvení • zakoupení jízdenky • zdravotní problémy • dopravní prostředky • školní potřeby • média • obrázky a fotografie • otázky (zjišťovací i doplňovací) a odpovědi

<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <ul style="list-style-type: none"> • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí nápisům ve městě a restauraci • rozumí doporučení a varování • rozumí známým slovům a větám • zná základní fonetické znaky • přečte jednoduchý text, rozumí jeho obsahu, vypracuje zadané úkoly • používá dvojjazyčný slovník • vyplní přihlašovací formulář • popíše svůj pokoj • popíše vzhled jiné osoby • popíše svůj denní program • základní gramatické struktury a typy vět • rozumí textu jednoduchého dopisu, napíše odpověď 	<ul style="list-style-type: none"> • nápisy, popisky • doporučení a varování • slovní zásoba a věty na probíraná témata • fonetické znaky • učební texty na probíraná témata (doplněné vizuální oporou) • slovník • formulář – základní přihlašovací údaje • nábytek, předložky • popis osoby, charakteristika • denní program • perfektum slabých a silných sloves • předložky se 3. a 4. pádem • předložky ve spojení se zeměpisnými názvy • skloňování podst. jmen a přivlastňovacích zájmen v mn.č. • časování způsobových sloves v preteritu • dopis z prázdnin
--	---	--

5.3.5. Ruský jazyk

5.3.6. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Ruský jazyk je nabízen v rámci oboru další cizí jazyk. Postupné osvojování cizího jazyka pomáhá žákům odbourávat jazykové bariéry. Zvyšování úrovně jazyka přispívá k rozvoji osobního života, pomáhá při dalším studiu a zlepšuje jeho možnosti v budoucím pracovním zaměření. Nabízí žákům možnost poznání odlišného způsobu života obyvatel jiných zemí a postupného prohlubování porozumění a tolerance k odlišným kulturním tradicím. Požadavky na vzdělávání v ruském jazyce směřují k dosažení úrovně A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

S ruským jazykem jako dalším cizím jazykem začínají děti v osmém ročníku, popř. v sedmém ročníku. Jestliže začnou v osmém ročníku, je vyučovací předmět dotován třemi hodinami týdně. Jestliže výuka začne v sedmém ročníku, je vyučovací předmět dotován dvěma hodinami týdně a učivo je rovnoměrně rozděleno na 3 roky. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v případě dělení na skupiny v jazykových pracovnách nebo počítačové třídě. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáků. Výuka dalšího cizího jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na pět základních „oblastí“ cizího jazyka: poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Ve výuce dalšího cizího jazyka jde především o praktické dovednosti. Cílem výuky je i probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Při výuce se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními). Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, případně lze podle schopností žáků využít i připojení k internetu. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích, zejména evropských zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech.

5.3.7. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu ruský jazyk

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme modelové situace, na kterých se žáci učí řešit problémy a hledají různé varianty řešení
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, aby byli schopni vzájemné komunikace
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v běžných i obtížnějších situacích
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- učíme žáky nonverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence občanské

- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- motivujeme žáky k dalšímu studiu a vhodnému výběru budoucího povolání
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

5.3.8. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ruský jazyk**

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele týkajících se práce ve třídě • vyplní pokyn učitele, jednoduchým způsobem odpoví na otázku • rozumí slovní zásobě a větám týkajících se probíraných témat, obvykle doplněných obrázky • rozumí jednoduchému poslechu, získá požadované informace • základní komunikace v běžných situacích • umí pozdravit, představit sebe, svého kamaráda i svoji rodinu, řekne, odkud pochází, • přivítá hosty • rozlišuje tykání a vykání • správně vyslovuje známá slova a věty • mluví o sobě, své rodině a svých zájmech 	<ul style="list-style-type: none"> • fonetické znaky, zákl. výslovnostní návyky, vztah mezi zvuk. a graf. podobou slov • azbuka, přízvuk, intonace • instrukce a pokyny • základní jednoduché otázky • představování, na návštěvě, rodina a škola (ORV), volný čas, zájmy, povolání, • poslechy na probíraná témata • pozdrav, představování • přivítání • tykání a vykání • základní výslovnostní návyky • osobní údaje, rodina, zájmy • škola

5.3.8. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ruský jazyk**

7. ročník

<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • mluví o své škole a školních předmětech • umí základní číslovky 1-900 • zná abecedu, vyhláskuje slovo • orientuje se v kalendářním roce <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchou otázku, odpoví na ni <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním pokynům v učebnici • vyhledá hlavní evropské státy <ul style="list-style-type: none"> • rozumí známým slovům a jednoduchým větám • přečte jednoduchý text, rozumí jeho obsahu, vypracuje zadané úkoly • používá slovník učebnice i školní dvojjazyčný slovník <ul style="list-style-type: none"> • vyplní osobní údaje do formuláře • napíše jednoduchý text o sobě a své rodině • sestaví školní rozvrh • napíše přání k Vánocům a narozeninám 	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky 1-900 • abeceda, hláskování • svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny <ul style="list-style-type: none"> • otázky zjišťovací a doplňovací <ul style="list-style-type: none"> • učební texty • práce s mapou (<i>MKV 4, města – Praha, Moskva, Petrohrad</i>) • kultura, nákupy <ul style="list-style-type: none"> • základní slovní zásoba a věty na probíraná témata <ul style="list-style-type: none"> • učební texty na probíraná témata (doplňené vizuální oporou) • slovníky <ul style="list-style-type: none"> • formulář • já a moje rodina • školní rozvrh • přání k Vánocům a narozeninám
--	--	--

5.3.8. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ruský jazyk**

7. ročník

<ul style="list-style-type: none">• stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none">• základní gramatické struktury a typy vět• rozumí textu pozvánky, napíše kladnou nebo zápornou odpověď	<ul style="list-style-type: none">• změna kmenových souhlásek u sloves• časování sloves• osobní a přivlastňovací zájmena• odpověď na pozvánku
---	--	--

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí pokynům a otázkám učitele týkajících se činností ve třídě i každodenních činností, odpovídá na otázky rozumí slovní zásobě a větám týkajících se probíraných témat, obvykle doplněných obrázky rozumí jednoduchému poslechu, získá požadované informace nakoupí zboží, vstupenku do kina zeptá se na cestu, popíše cestu základní komunikace v běžných situacích vyjádří souhlas, nesouhlas vyjádří prosbu a poděkování umí se omluvit řekne, co má a nemá rád řekne, kdy má narozeniny 	<ul style="list-style-type: none"> instrukce a pokyny , rozkazovací způsob jednoduché odpovědi na otázky cestování, země, člověk a jeho vlastnosti jídlo a nápoje, oblékání, nákupy, počasí, příroda reálie zemí příslušných jazykových oblastí – Sibiř, Moskva, Praha, práce s mapou (<i>MKV4</i>) ekologie poslechy na probíraná témata nakupování orientace ve městě souhlas, nesouhlas prosba, poděkování omluva data

<p>samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché otázky, rozlišuje otázky zjišťovací a doplňovací • rozumí pokynům v učebnici • rozumí nápisům ve městě, orientuje se ve městě • rozumí známým slovům a jednoduchým větám • rozlišuje budovy, místa ve městě • zná barvy • zná řadové číslovky, data • přečte jednoduchý text, rozumí jeho obsahu, vypracuje zadané úkoly • uvědomuje si vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov • používá slovník učebnice i školní dvojjazyčný slovník • sestaví svůj jídelníček • popíše svůj byt • nakreslí plánec města • základní gramatické struktury a typy vět • odpoví na dopis nebo e-mail od kamaráda 	<ul style="list-style-type: none"> • zjišťovací a doplňovací otázky, odpovědi • pokyny a instrukce v učebnici • město • slovní zásoba a věty na probíraná témata • město • zná barvy • řadové číslovky, data • učební texty na probíraná témata (doplněné vizuální oporou), A. Solženicin, N. V. Gogol • grafická a zvuková podoba slov • slovníky • jídelníček • domov • město • časování sloves včetně způsobových • skloňování podstatných jmen i přívl. zájmen • stupňování přídavných jmen • slovesný způsob • neurčitá zájmena a příslovce • dopis nebo e-mail kamarádovi
---	---	---

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pokynům a otázkám učitele týkajících se každodenních činností • rozumí slovní zásobě a větám týkajících se probíraných témat • rozumí jednoduchému poslechu, získá požadované informace • základní komunikace v běžných situacích • požádá o zopakování informace • objedná si občerstvení • koupí si jízdenku • domluví se u lékaře • rozlišuje dopravní prostředky • vyjádří svůj vztah k médiím • popíše jednoduchým způsobem obrázků • tvoří otázky týkající se probíraných témat, odpovídá na ně 	<ul style="list-style-type: none"> • instrukce a pokyny, rozkazovací způsob, časování sloves • jednoduché odpovědi na otázky • poslechy na probíraná témata • dopravní prostředky, domov, zdraví a sport, • denní program, realie ruský mluvících zemí, města v ruský mluvících zemích, (<i>Z – zeměpisné názvy</i>) • poslechy na probíraná témata • žádost o zopakování informace • objednávka občerstvení • zakoupení jízdenky • zdravotní problémy • dopravní prostředky • školní potřeby • péče o zdraví • média • obrázky a fotografie • otázky (zjišťovací i doplňovací) a odpovědi

<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <ul style="list-style-type: none"> • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí nápisům ve městě a restauraci • rozumí doporučení a varování • rozumí známým slovům a větám • zná základní fonetické znaky • přečte jednoduchý text, rozumí jeho obsahu, vypracuje zadané úkoly • používá dvojjazyčný slovník • vyplní přihlašovací formulář • popíše svůj pokoj • popíše vzhled jiné osoby • popíše svůj denní program • základní gramatické struktury a typy vět • rozumí textu jednoduchého dopisu, napíše odpověď 	<ul style="list-style-type: none"> • nápisy, popisky • doporučení a varování • slovní zásoba a věty na probíraná témata • fonetické znaky • učební texty na probíraná témata (doplněné vizuální oporou) • slovník • formulář – základní přihlašovací údaje • nábytek, předložky • popis osoby, charakteristika • denní program • předložky ve spojení se zeměpisnými názvy • skloňování podst. jmen a přivlastňovacích zájmen • jmenné tvary přídavných jmen • záporná zájmena, předložkové vazby • slovesný vid • dopis z prázdnin
--	---	---

5.4. Matematika

5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět matematika je předmět, který by měl být chápan jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby, ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení vlastních zkušeností, k potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy).

V tematickém okruhu Číslo a početní operace si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují

a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Vyučovací předmět matematika se vyučuje na 1. stupni v 1. -5. ročníku v minimální hodinové dotaci 25 hodin. Na 2. stupni v celkové dotaci 18 hodin (v 6. a 9. ročníku 4 vyučovací hodiny, v 7. a 8. ročníku 5 vyučovacích hodin).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika na 2. stupni lze obdobně rozdělit na čtyři tematické okruhy (Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy). Tematický okruh Číslo a proměnná navazuje na okruh Číslo a početní operace na 1. stupni. Ve všech tematických okruzích na 2. stupni jsou znalosti z 1. stupně rozvíjeny a prohlubovány.

Výuka Matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů).

5.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu matematika

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“, připravujeme je na celoživotní učení
- vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- učíme práci s chybou
- učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- u žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním základních matematických pojmů a vztahů

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh
- monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu matematika vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení
- při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu učíme žáky vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu

Kompetence sociální a personální

- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

Kompetence občanské

- v žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec
- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí, svého života i zdraví
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci respektující práva druhých
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě

5.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času opisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> doplní chybějící čísla v řadě vytvoří skupinu s daným počtem prvků spočítá prvky daného souboru do 20 (včetně) zapiše čísla 0 - 20, rozliší číslice tiskací a psací podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně porovná přirozená čísla ($>$ $<$ $=$) zobrazí číslo na číselné ose sčítá a odčítá v oboru 0 - 10, 10 - 20 řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0 - 20 bez přechodu desítky řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu: o n-více (méně) v oboru do 20 orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole opíše jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> číselná řada 0 - 20 soubory s daným počtem prvků 0 - 20 (<i>TV - pohybové hry</i>) sčítání a odčítání v daném souboru 0 - 20 čísllice oboru 0 - 20 vztahy více, méně porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno v oboru 0 - 20 znaménka $>$ $<$ $=$ $+$ $-$ číselná osa v oboru 0 - 20 (orientace na číselné ose) komutativnost sčítání písemné algoritmy početních operací v oboru přirozených čísel součet a rozdíl čísel bez přechodu desítky v oboru do 20 bez přechodu přes desítku sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku (8 + 6, 16 - 9, ...) slovní úlohy na porovnávání čísel slovní úlohy na sčítání a odčítání (<i>PRV - rodina</i>) slovní úlohy s využitím vztahů o n-více, o n-méně (<i>PRV - ovoce, zelenina</i>) pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole (<i>TV - orientace v prostoru</i>)

5.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika

1. ročník

<ul style="list-style-type: none">• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel• Geometrie v rovině a prostoru• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci• porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky• rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<ul style="list-style-type: none">• správně doplní tabulky, schémata, posloupnosti čísel• rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh; a útvary v prostoru: krychle, kvádr, válec, koule• porovná útvary různých velikostí, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší• rozezná krychli, kvádr, válec, kouli; pomocí stavebnice sestrojí jejich modely; uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí	<ul style="list-style-type: none">• magické čtverce, pyramidy, tabulky, početní hadi, dominové karty, kostky• základní útvary v rovině: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh• základní útvary v prostoru: krychle, kvádr, válec, koule (VV – <i>čarovná krabička</i>)• skládání obrázků z geometrických tvarů (VV)• pojmy: menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký• jednotky metr, litr, kilogram• modelování základních souměrných útvarů v rovině a těles (PC – <i>stavebnice – modely staveb</i>)
---	--	--

2. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> • spočítá prvky souboru do 100 (včetně) • vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, s penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 • čte a zapisuje čísla v oboru do 100, počítá po jedné, po desítkách do 100 • porovná čísla do 100, používá symboly $>$ $<$ $=$ zaokrouhlí dané číslo na desítky • orientuje se na číselné ose • sčítá a odčítá jednociferné a dvojciferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku • rozliší sudá a lichá čísla • písemně sčítá a odčítá dvě dvojciferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu • užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh • užívá spoje násobek 2, 3, 4, 5 – 6, 7, 8, 9 • násobí a dělí v oboru násobek 2, 3, 4, 5 - 6, 7, 8, 9 • násobení 10 • automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobek • řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 • řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 • řeší slovní úlohy na násobení a dělení • řeší slovní úlohy s využitím vztahů: $o \times$ - více, 	<ul style="list-style-type: none"> • číselná řada 0 – 100 • sčítání a odčítání s dopomocí názorné pomůcky (modely bankovek a mincí v různých hodnotách do stokoruny) • číslice v oboru 0 – 100, desítková soustava (počítání po jedné, po desítkách do 100) • porovnávání čísel v oboru 0 - 100 • zaokrouhlování čísel na desítky • číselná osa v oboru 0 - 100 • sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 • součet a rozdíl čísel s použitím závorek • písemné algoritmy početních operací v oboru 0 - 100 • sudá a lichá čísla • písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců (s přechodem i bez přechodu desítky) • písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním (s přechodem i bez přechodu desítky) • sčítání a odčítání násobků deseti • názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů • násobení jako opakované sčítání • násobek, činitel, záměna činitelů • násobilky 2, 3, 4, 5 - 6, 7, 8, 9 - 10, automatizace všech spojů těchto násobek, řady násobků daného čísla, násobení a dělení v oboru těchto násobek (vztahy mezi násobením a dělením) • slovní úlohy na sčítání a odčítání (<i>PRV - rodina</i>) • slovní úlohy na porovnávání čísel • slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobek • slovní úlohy s využitím vztahů: $o \times$ - více, $o \times$ - méně v oboru

<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché osově souměrné útvary v rovině 	<p>o x - méně, v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x - krát více, x - krát méně rozezná časové jednotky sekunda, minuta, hodina čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních) sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídání, oběda, večeře, délku spánku, apod provádí odhady délky a množství (délka, hmotnost, objem) . správně doplní tabulky, schémata, posloupnosti čísel <ul style="list-style-type: none"> kreslí křivé, rýsuje lomené a přímé čáry narýsuje a změří délku úsečky rozezná a pojmenuje polopřímky a jejich vzájemnou polohu v rovině rozezná geometrické rovinné útvary a jednoduchá tělesa v praxi vymodeluje a sestrojí základní útvary v rovině a v prostoru (krychle, kvádr, kužel, koule, válec) <ul style="list-style-type: none"> porovnává a měří délku úsečky (mm,cm,m,dm) vymodeluje úsečku, bod pracuje se stavebnicí 	<p>do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy se dvěma početními výkony jednoduché slovní úlohy s využitím vztahů x - krát více, x - krát méně orientace v čase, den – 24 hodin, 1 hodina – 60 minut, 1 minuta - 60 sekund (PRV – den, týden, měsíc, rok) jednotky času: sekunda, minuta, hodina, den jednotky m, l, kg magické čtverce, pyramidy, tabulky, početní hadi <ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině - lomená, křivá a přímá čára; bod a úsečka (označení, rýsování dané délky a měření délky), přímka polopřímka (vzájemná poloha dvou polopřímek – opačné polopřímky, různoběžky - kolmice, rovnoběžky) čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh (strany sousední a protější, vrcholy) základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, kužel, jehlan, válec (sestrojí model - PC) <ul style="list-style-type: none"> úsečka (porovnávání délky úsečky) a bod (porovnávání vzdálenosti dvou bodů) délka úsečky, měření délky úsečky (mm, cm) jednotky milimetr, centimetr, decimetr, metr úsečka a bod - modelování a rýsování (PC) modelování osově souměrných útvarů s užitím stavebnic
--	---	--

3. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> • spočítá prvky souboru trojčiferných čísel v oboru do 1000 • vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000 • čte a zapisuje čísla v oboru do 1000, počítá po stovkách, po desítkách a jednotkách • porovná čísla do 1000 (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864) • zakreslí obraz daného čísla na číselné ose • používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh • písemně sčítá a odčítá dvě trojčiferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu • užívá malé násobilky • násobí z paměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech (16×4, 2×17) • dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobitek, určí neúplný podíl a zbytek ($15 : 4$, $51 : 6$, $40 : 9$, $87 : 8, \dots$) • řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčiferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel, 	<ul style="list-style-type: none"> • číselná řada 0 – 1000 • celé číslice v oboru 0 - 1000, číselná osa 0 – 1000 (počítání po stovkách, desítkách a jednotkách) • porovnávání celých čísel s pomocí číselné osy • úlohy na porovnávání trojčiferných čísel • trojčiferná čísla (čtení a zápisy trojčiferných čísel) • součet a rozdíl celých čísel v oboru do 1000 • sčítání a odčítání násobků sta v oboru do 1000 • sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta v oboru do 1000 • sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta v oboru do 1000 • zaokrouhlování čísel na stovky a desítky • rozklad čísla v desítkové soustavě v oboru do 1000 • jednoduché rovnice v oboru do 1000 • písemné algoritmy početních operací v oboru 0 – 1000 • písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců • písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním • násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným • pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobitek • dělení se zbytkem; součin, podíl, zbytek • násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel; užití závorek • nejbližší nižší a vyšší násobek čísla • sudá a lichá čísla • slovní úlohy na porovnávání dvou trojčiferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel, vztahy $o x - \text{více}$, $o x - \text{méně}$,

<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci <ul style="list-style-type: none"> porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 	<p>na vztahy o x – více, o x – méně, užívá jednoduché rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů x – krát více, x – krát méně řeší slovní úlohy se dvěma různými početními výkony <ul style="list-style-type: none"> rozezná časové jednotky: sekunda, minuta, hodina, den čte různé typy časových záznamů, sleduje a odhaduje délku měřených časových úseků sestaví jednoduchou tabulku správně doplní tabulky, schémata, posloupnosti čísel; vytvoří tabulku, schéma <ul style="list-style-type: none"> označí bod, krajní body úsečky, vyznačí střed úsečky sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr, změří délku úsečky s přesností na milimetry, provede odhad délky vzdálenosti narýsuje přímkou, sestrojí průsečík dvou přímek určí vzájemnou polohu dvou přímek rozezná a pojmenuje zákl. rovinné útvary <ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje a určí rozdíl mezi kruhem a kružnicí kreslí a rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti <ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa převede jednotky délky: km na m; m na dm, cm, mm; dm na cm, mm; cm na mm odhadne a změří délku úsečky odhadne vzdálenost a porovná velikost útvarů 	<p>užití jednoduchých rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným slovní úlohy na sčítání a odčítání, s užitím jednoduchých rovnic; odhad a kontrola výsledku, vztahy x – krát více, x – krát méně slovní úlohy se dvěma různými početními výkony <ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti, časové úseky, délka časového úseku časové jednotky: sekunda, minuta, hodina, den <ul style="list-style-type: none"> tabulky, magické čtverce, pyramidy, početní hadi, řešitelské strategie <ul style="list-style-type: none"> bod, úsečka, krajní body úsečky, střed úsečky, osově souměrné rovinné útvary délka úsečky, úsečka dané délky jednotky délky: mm, cm <ul style="list-style-type: none"> přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, průsečík různoběžek, různoběžky - kolmice, rovnoběžky rovinné útvary: trojúhelník, čtyřúhelník - čtverec, obdélník (strany, vrcholy) kruh, kružnice – střed, poloměr, průměr <ul style="list-style-type: none"> rovinné obrazce ve čtvercové síti (čtyřúhelník, mnohoúhelník, čtverec, obdélník, trojúhelník) kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec (vrcholy, hrany, stěny) kvádr, krychle - modely staveb (užívání stavebnice, krabiček - PČ) <ul style="list-style-type: none"> jednotky délky: mm, cm, dm, m, km; jednotky objemu a hmotnosti: ml, cl, l, hl, g, kg ... (převody jednotek) měření úseček s přesností na mm, odhad délky úsečky
---	---	---

<ul style="list-style-type: none">• rozezná a modeluje jednoduché a souměrné útvary v rovině	<ul style="list-style-type: none">• pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestrojí modely staveb pomocí jednoduchých a souměrných útvarů v rovině	<ul style="list-style-type: none">• rovinné útvary (odhad vzdálenosti, porovnávání velikosti, strany rovinných obrazců)• rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
--	--	---

4. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení modeluje a určí část celku provádí písemné početní operace zaokrouhluje čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené 	<ul style="list-style-type: none"> počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\,620 < m < 553\,000$ rozkládá čísla v desítkové soustavě, např. $3757 = 3 \times 1000 + 7 \times 100 + 5 \times 10 + 7 \times 1$ pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. $8400 - 6200$, $900000 - 740000$ pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku vytvoří celek z jeho dané poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetin písemně sčítá alespoň tři čísla a odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu provádí početní výkony s čísly v daném oboru převádí jednotky hmotnosti, objemu, času zapiše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000 zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky provádí kontrolu pomocí kalkulačky 	<ul style="list-style-type: none"> čísllice v oboru do 1 000 000, číselná osa zápis celých čísel v desítkové soustavě (počítání po statisících, desetitisících, tisících) porovnávání čísel v oboru do 1 000 000, jednoduché nerovnice rozklad čísla v oboru do 1 000 000 sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 vztahy mezi sčítáním (komutativnost a asociativnost) a odčítáním pamětné násobení a dělení jednociferným celým číslem násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením (komutativnost a asociativnost) a dělením polovina, třetina, čtvrtina, pětina, desetina (VV) písemné algoritmy početních operací, sčítání a odčítání písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením pořadí početních výkonů, užívání závorek vzájemné převody jednotek hmotnosti, objemu, času římské číslice zaokrouhlování celých čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky práce s kalkulačkou, provádění kontroly slovní úlohy na porovnání celých čísel, na početní výkony, na

<p>početní operace, modeluje a určí část celku</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel řeší slovní úlohy se vztahy o x – více (méně), x – krát více (méně) řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku vyhledává, sbírá a třídí data zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram určí vzájemnou polohu dvou přímek narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem graficky sečte a odečte úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžku s danou přímkou sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě pozná souměrný útvar nakreslí osově souměrný útvar určí osu souměrnosti překládáním nakreslí síť kvádrů a krychle vymodeluje kvádr a krychle z dané sítě 	<p>vztahy o x – více, méně, x – krát více, méně (PR)</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku (VL) – rozšiřující učivo závislosti a jejich vlastnosti diagramy (zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu), grafy, tabulky, jízdní řády vzájemná poloha přímek v rovině kružnice, kruh střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem zákl. útvary v rovině -přímka, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník délka úsečky, lomené čáry, obvod obrazce (mnohoúhelník – obdélník, čtverec, trojúhelník) vzájemná poloha přímek v rovině - rovnoběžky různoběžky - průsečík, sestrojení rovnoběžek a různoběžek (průsečík) kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou obsah obrazce (čtverec, obdélník) jednotky obsahu: cm^2, mm^2, m^2, dm^2 osově souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti osa souměrnosti, určování os souměrnosti překládáním papíru síť kvádrů a krychle, modelování kvádrů a krychle ze sítě, síť kvádrů a krychle rozložením krabíčky
--	--	---

<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> řeší slovní úlohy úsudkem a logikou doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány 	<ul style="list-style-type: none"> zákl. útvary v prostoru-kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost
---	---	--

5. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace zaokrouhluje čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose dané hodnoty modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, porovnává, sčítá, odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru 	<ul style="list-style-type: none"> užívá vlastnosti početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) zapiše a přečte desetinné číslo, řádu desetin a setin, zobrazí desetinné číslo na číselné ose zapiše římské číslice, přepíše větší čísla zapsaná arabskými číslicemi sčítá a odčítá čísla zpaměti (příklady typu $6\,300 + 7\,500\,000$, $2\,300\,000 - 6\,000$) písemně odčítá dvě čísla písemně sčítá tři až čtyři čísla písemně násobí až čtyřciferným činitelem písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost zaokrouhluje čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky zaokrouhlí desetinné číslo (řádu desetin) na celé číslo užívá desetinné číslo v praktických situacích vyjádří setinu zlomkem a desetinným číslem řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti početních výkonů a jejich užití (komutativnost, asociativnost, distributivnost) číselný obor 0 – miliarda desetinná čísla (desetiny, setiny) desetinná čísla na číselné ose římské číslice (přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi) zápis přirozeného celého čísla v desítkové soustavě pamětné sčítání a odčítání celých čísel pamětné násobení a dělení celých čísel porovnávání čísel, jednoduché nerovnice písemné odčítání dvou celých čísel písemné sčítání tří až čtyř celých čísel písemné násobení až čtyřciferným činitelem písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin odhad a kontrola výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku zaokrouhlování celých čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky (VL) zaokrouhlování desetinného čísla (řádu desetin) na celé číslo části celku (vyjádření), zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina vyjádření setiny: zlomkem a desetinným číslem slovní úlohy na jeden až dva početní výkony (PR)

<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose <p>Geometrie v prostoru a rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru <p>Nestandardní aplikované úlohy a problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá, sbírá a třídí data čte a sestaví sloupcový diagram doplní řady čísel, tabulky sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník graficky sečte a odečte úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran vypočítá obvod obdélníku a čtverce sestrojí rovnoběžky a kolmice pomocí pravítka a trojúhelníku vypočítá obsah obdélníku a čtverce převádí jednotky obsahu m^2, dm^2, cm^2, mm^2 řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce vypočítá povrch kváдру a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn řeší úlohy z praxe na výpočty povrchu kváдру a krychle 	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupcového diagramu diagramy, kruhový diagram, grafy, tabulky, jízdní řády (VL, PŘ, TV) zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) konstrukce obdélníku a čtverce (úhlopříčky a jejich vlastnosti) rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku zákl. útvary v rovině - přímka, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník, kruh (odlišnosti kruhu x kružnice, sestrojení kruhu), kružnice (průměr, poloměr, vzájemná poloha dvou kružnic) délka úsečky, grafický součet a rozdíl úsečky, lomená čára (délka), obvod obrazce (mnohoúhelník) obvod obdélníku a čtverce (výpočet obvodu) rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem obsah obrazce (výpočet obsahu obdélníku a čtverce) jednotky obsahu: m^2, dm^2, cm^2, mm^2 další jednotky obsahu: a, ha, km^2, mm^2 (VL) povrch krychle a kváдру (výpočet sečtením obsahů jejich podstav a
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy úsudkem a logikou • doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje • doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice • rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány 	<p>stěn)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zákl. útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec <ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady <ul style="list-style-type: none"> • magické čtverce • prostorová představivost
---	---	---

6. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) 	<ul style="list-style-type: none"> porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla provádí odhady podílů a kontroly výsledků umí použít kalkulátor při výpočtech s desetinnými čísly zná pojem násobek a dělitel používá znaky dělitelnosti dvěma, třemi, pěti a deseti (čtyřmi, šesti, devíti – rozšiřující učivo) rozumí pojmu prvočíslo a číslo složené rozloží číslo na součin prvočísel najde nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří čísel rozpozná čísla soudělná a nesoudělná dělitelnost přirozených čísel využívá k řešení slovních úloh z praxe modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel provádí písemné a pamětné operace v oboru přirozených čísel čte a zapisuje desetinná čísla umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose provádí početní operace s desetinnými čísly (osvojí si algoritmus pro dělení desetinných čísel) 	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel násobek a dělitel znaky dělitelnosti dvěma, třemi, pěti a deseti (čtyřmi, šesti, devíti – rozšiřující učivo) rozklad čísla na součin prvočísel společný dělitel, největší společný dělitel (D), společný násobek, nejmenší společný násobek (n) čísla soudělná a nesoudělná dělitelnost přirozených čísel využívá k řešení slovních úloh z praxe jednoduché slovní úlohy v oboru přirozených čísel přirozená čísla a jejich zápis v desítkové soustavě zobrazení přirozených čísel na číselné ose porovnávání přirozených čísel zaokrouhlování přirozených čísel početní výkony s přirozenými čísly pojem desetinné číslo znázornění desetinných čísel na číselné ose sčítání a odčítání desetinných čísel násobení a dělení desetinných čísel písemné algoritmy při výpočtech s desetinnými čísly

<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • převádí jednotky délky hmotnosti a obsahu • využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž se využívá nejjednoduššího vyjádření přirozeným a desetinným číslem • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data související s každodenním životem • měří, odhaduje délku úsečky, převádí jednotky délky • určuje velikosti vnitřních a vnějších úhlů trojúhelníku • umí sestrojít trojúhelník ze tří stran, těžnice a výšky trojúhelníku • rozezná, pojmenuje, načrtne a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich příklady • třídí a popisuje trojúhelníky a zná jejich vlastnosti • pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, vrchol, výška, vnitřní a vnější úhly, těžnice trojúhelníku) • narýsuje a změří úhel dané velikosti 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly • užití desetinných čísel na konkrétních modelech (peníze, jednotky hmotnosti a délky (<i>F</i> – <i>převody jednotek a měření délek</i>)) • komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • slovní úlohy na jeden až dva početní výkony s přirozenými a desetinnými čísly • nakupování, měření délek, zařizování bytu (<i>MEVI</i>) • měření délek úseček – jednotky délky a jejich převody • sestrojování úseček dané délky • obvod obrazce • vnitřní a vnější úhel trojúhelníku • vnitřní a vnější úhly trojúhelníku v jednoduchých příkladech • trojúhelníková nerovnost • konstrukce trojúhelníku ze tří stran • rovinné obrazce - trojúhelník, obdélník, čtverec, čtyřúhelník, kruh (počty stran úhlů, vrcholů, rovnoběžnost stran) • rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník • ostroúhlý, pravoúhlý a tupoúhlý trojúhelník • výšky trojúhelníku • těžnice trojúhelníku, těžiště • velikost úhlu – stupeň, minuta, úhломěr
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • načrtne a sestrojí rovinné útvary • načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<p>určené ve stupních pomocí úhloměru</p> <ul style="list-style-type: none"> • odhadne velikost úhlu • užívá jednotky stupeň a minuta • rozpozná úhel ostrý, pravý, tupý, přímý a větší než přímý • sčítá a odčítá úhly graficky a početně • násobí a dělí úhel početně a graficky dvěma (osa úhlu) • vyznačí úhly vedlejší a vrcholové a určí jejich velikost • řeší slovní úlohy z praxe na výpočet obvodů a obsahů čtverce a obdélníku • zná pojem osa úsečky a osa úhlu, umí je narýsovat • načrtne a sestrojí obdélník a čtverec • načrtne a sestrojí trojúhelník daných vlastností • měřením nebo pomocí průsvitky ověří vlastnosti shodných geometrických obrazců • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině • sestrojí obraz v osově souměrnosti • určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • orientuje se v krychlových jednotkách, převádí jednotky objemu 	<ul style="list-style-type: none"> • velikost úhlu • měření úhlů a sestrojení úhlů dané velikosti • přímý, ostrý, pravý, tupý úhel • sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí • násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma • vedlejší a vrcholové úhly (úhly střídavé a souhlasné – rozšiřující učivo) • určování obsahu obrazce pomocí čtvercové sítě • výpočet obsahu obdélníku a čtverce • osa úsečky • osa úhlu • sestrojování rovnoběžky s danou přímkou, kolmice k dané přímce • sestrojování kružnice s daným středem a poloměrem • konstrukce obdélníku, čtverce a pravouhlého trojúhelníku • shodnost geometrických útvarů • osová souměrnost • osa souměrnosti • osově souměrné obrazce (<i>MEVI, Př</i> – osová souměrnost – botanika, <i>Vv, Pč</i> – osová souměrnost útvarů) • prostorové útvary (krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule) • objem tělesa v krychlové síti • jednotky objemu (<i>F, Ch</i>)
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • k výpočtu objemu a povrchu krychle a kvádrů využívá vzorce • řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů a krychle • načrtne a sestrojí síť kvádrů a krychle • zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • řeší slovní úlohy úsudkem a logikou • doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje • řeší úlohy na prostorovou představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • objem krychle a kvádrů • povrch krychle a kvádrů • síť kvádrů a krychle • krychle a kvádr ve volném rovnoběžném promítání • slovní úlohy vedoucí k jednoduchým výpočtům obvodů a obsahů obdélníku a čtverce • úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů a krychle • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • úlohy na prostorovou představivost – využívá znalostí vlastností osově souměrnosti a známých těles
---	---	---

7. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	<ul style="list-style-type: none"> sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky převádí zlomky na desetinná čísla a naopak analyzuje a řeší úlohy se složenými zlomky a smíšenými čísly rozlišuje kladná a záporná čísla umí zobrazit kladná a záporná čísla na číselné ose chápe pojem opačné číslo určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla zapisuje a modeluje část celku zlomkem porovnává zlomky a celá čísla podle velikosti a zobrazí je na číselné ose vyjádří část celku pomocí procent umí vyjádřit vztah mezi danými hodnotami zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru dělí celek na části v daném poměru slovní úlohy na poměr chápe pojem jedno procento užívá základní pojmy procentového počtu chápe pojem promile 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis zlomku převrácený zlomek, smíšené číslo, složený zlomek početní operace se zlomky pojem racionální číslo početní výkony s racionálními čísly čtení a zápis celého čísla čísla kladná a záporná čísla navzájem opačná absolutní hodnota čísla početní operace s celými čísly vztahy mezi zlomky zobrazení zlomku na číselné ose uspořádání zlomků zlomek a desetinné číslo zobrazení celých čísel na číselné ose uspořádání celých čísel vyjádření části celku pomocí procent pojem poměr v matematice zvětšení a zmenšení v daném poměru rozdělení v daném poměru měřítko mapy a plánu (Z, PĚ) pojem úměra slovní úlohy (využití trojčlenky) pojem procento základ, procentová část, počet procent promile

<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod 	<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem úrok • užívá základní pojmy úrokování • řeší aplikační úlohy na procenta • řeší slovní úlohy a využívá znalostí práce s racionálními čísly • řeší slovní úlohy a využívá znalostí práce s celými čísly • řeší slovní úlohy (základ, počet procent, procentová část) a provede kontrolu reálnosti získaného výsledku • řeší jednoduché slovní úlohy na úrokování • řeší slovní úlohy vedoucí k užití poměru, přímé a nepřímé úměrnosti, měřítek map • využívá trojčlenku při řešení slovních úloh • rozumí a využívá pojmu poměr, úměra, úměrnost • zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru • dělí celek na části v daném poměru • umí vyjádřit vztah mezi danými hodnotami přímé a nepřímé úměrnosti • umí graficky vyjádřit v pravouhlé soustavě souřadnic přímkou a nepřímou úměrnost • procenta – umí vyjádřit jednoduché vztahy pomocí diagramů • určuje shodnost útvarů podle průsvitky • rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků • rozlišuje různé druhy lichoběžníků • v jednoduchých příkladech vypočítá 	<ul style="list-style-type: none"> • úrok • pojmy úrokování • aplikační úlohy na procenta – využití aktualit z médií (<i>MEVI</i>) • slovní úlohy s racionálními čísly • slovní úlohy s celými čísly • slovní úlohy na procenta (základ, počet procent, procentová část) a kontrola reálnosti výsledku • jednoduché slovní úlohy na úrokování • slovní úlohy vedoucí k užití poměru, přímé a nepřímé úměrnosti, měřítek map • slovní úlohy (využití trojčlenky) • přímá a nepřímá úměrnost • pravouhlá soustava souřadnic • grafické vyjádření přímé a nepřímé úměrnosti • sloupcový a kruhový diagram (<i>MEVI</i>) • rovnoběžníky a jejich vlastnosti • vlastnosti lichoběžníků • obvod a obsah rovnoběžníku
---	--	--

<p>základních rovinných útvarů</p> <ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí rovinné útvary • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>obvod a obsah rovnoběžníku</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí vypočítat obsah trojúhelníku • umí vypočítat obvod a obsah lichoběžníku • sestrojí rovnoběžníky • sestrojí lichoběžníky v jednoduchých příkladech • užívá věty o shodnosti trojúhelníků • konstruuje trojúhelníky podle vět <i>sss</i>, <i>sus</i>, <i>usu</i> • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti • určuje střed souměrnosti u středově souměrného obrazce • řeší úlohy na základě znalostí osově a středově souměrnosti • určuje a charakterizuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti • umí vypočítat objem a povrch hranolu • načrtne síť hranolu • načrtne obraz hranolu • analyzuje a řeší jednoduché úlohy • modeluje konkrétní situace, v nichž používá poznatky z oblasti čtyřúhelníků a hranolů 	<ul style="list-style-type: none"> • obsah trojúhelníku • obvod a obsah lichoběžníku • konstrukce rovnoběžníku • konstrukce lichoběžníku • shodnost trojúhelníků • konstrukce trojúhelníků (<i>sss</i>, <i>sus</i>, <i>usu</i>) • kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná • shodnost geometrických útvarů • středová souměrnost • útvary středově souměrné • (<i>Vv</i> – ornament, <i>Př</i> – diagram květu, <i>Pč</i> – technický výkres) • hranoly a jejich vlastnosti • objem a povrch hranolu • síť hranolu • obraz hranolu • jednoduché slovní úlohy
--	---	--

<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy úsudkem a logikou • řeší úlohy na prostorovou představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy (zvláště na procenta) • úlohy na prostorovou představivost – využívá znalostí vlastností středové souměrnosti a známých těles
---	--	---

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> vypočítá výraz s mocninami a odmocninami, určí jeho hodnotu umí sčítat a odčítat mocniny s přirozeným mocnitelem umí násobit, dělit a umocňovat mocniny zapiše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$ umí učit druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru účelně využívá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům dokáže sestavit číselný výraz nebo výraz s proměnnou určí hodnotu výrazu sčítá, odčítá a násobí mnohočleny pracuje s pomocí vzorců vytýká před závorku vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice vyřeší jednoduché lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav provede zkoušku řešení dosazením do rovnice dokáže sestavit rovnici a vyřešit ji vyjádří neznámou ze vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> druhá mocnina přirozeného čísla druhá odmocnina n-tá mocnina čísla sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem mocnina součinu a podílu umocňování mocnin zápis čísla v desítkové soustavě (F) druhá mocnina a odmocnina pomocí tabulek (F) druhá mocnina a odmocnina pomocí kalkulátoru číselné výrazy výrazy s proměnnou hodnota výrazu jednočlen, mnohočlen sčítání, odčítání, násobení a dělení výrazů, vytýkání vzorce: druhá mocnina součtu a rozdílu, rozdíl druhých mocnin rovnost, vlastnosti rovnosti lineární rovnice s jednou neznámou, kořen lineární rovnice ekvivalentní úpravy při řešení rovnice zkouška správnosti řešení rovnice slovní úlohy řešené rovnicí výpočet neznámé ze vzorce

<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku charakterizuje a třídí základní rovinné útvary odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní pojmy statistiky určuje četnost znaku vypočítá aritmetický průměr provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky formou tabulky a znázorní pomocí sloupcového (kruhového) diagramu uvede příklady využití statistiky v praxi zná vzájemnou polohu kružnice a přímky zná vzájemnou polohu dvou kružnic určí rozdíl mezi kružnicí a kruhem určí vzájemný vztah mezi průměrem a poloměrem kruhu (kružnice) umí vypočítat obsah a obvod kruhu, délku kružnice umí využít při konstrukčních úlohách Thaletovu kružnice využívá geometrická místa bodů k sestrojení trojúhelníků a čtyřúhelníků provádí náčrtky při konstrukčních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> statistický soubor, statistické šetření jednotka, znak, četnost aritmetický průměr, modus, medián grafy a diagramy statistika v praxi (<i>MEV6</i>) vzájemná poloha kružnice a přímky vzájemná poloha dvou kružnic základní pojmy – kruh, kružnice, poloměr, průměr délka kružnice obsah kruhu Thaletova kružnice základní konstrukce množiny bodů dané vlastnosti konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje válec jako geometrické těleso • vypočítá objem válce • vypočítá povrch válce • načrtne a sestrojí síť válce • načrtne obraz válce • řeší jednoduché úlohy z praxe na objem a povrch válce • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • řeší slovní úlohy úsudkem a logikou • řeší úlohy na prostorovou představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • válec – základní pojmy • objem válce • povrch válce • síť válce • náčrtek válce (Vv, $Pč$) • jednoduché úlohy z praxe na objem a povrch válce • složitější konstrukční úlohy • slovní úlohy (řešené rovnicí) • úlohy na prostorovou představivost – využívá znalostí z učiva • geometrická místa bodů
---	--	--

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat určuje vztah přímé anebo nepřímé 	<ul style="list-style-type: none"> určí podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl krátí a rozšiřuje lomené výrazy sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy násobí a dělí dva lomené výrazy řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou v jednoduchých případech (provádí zkoušku řešení) řeší praktické slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých používá tabulky goniometrických funkcí při výpočtech vypočítá úrok u dané jistiny za určité období při dané úrokové míře provádí jednoduché úrokování počítá úrok z úroku určí hledanou jistinu rozezná vztah přímé a nepřímé úměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> lomený výraz podmínky lomeného výrazu rozšiřování a krácení lomených výrazů sčítání a odčítání lomených výrazů násobení a dělení lomených výrazů rovnice s neznámou ve jmenovateli soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými – metoda sčítací a metoda dosazovací slovní úlohy vedoucí k soustavě dvou lineárních rovnic slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých goniometrické funkce pravoúhlém trojúhelníku (rozšiřující učivo) užití goniometrických funkcí základní pojmy finanční matematiky jednoduché a složené úrokování výpočet jistiny lineární funkce

<p>úměrnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá k argumentaci při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých 	<ul style="list-style-type: none"> umí definovat funkci, rozezná funkční vztah od jiných vztahů určí definiční obor a obor hodnot funkce sestaví tabulku a sestrojí graf funkce určí, zda je funkce klesající či rostoucí a v jakém intervalu řeší graficky jednoduché soustavy dvou lineárních rovnic užívá získaných znalostí o funkcích při řešení úloh z praxe určí podobné útvary v rovině určí poměr podobnosti a využije ho k výpočtům sestrojí rovinný obraz podobný danému vzoru rozdělí a změní úsečku v daném poměru užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami používá hodnoty goniometrických funkcí pravouhlého trojúhelníku při výpočtech určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli jako geometrická tělesa vypočítá povrch a objem jehlanu a kužele v jednoduchých úlohách vypočítá objem a povrch koule sestrojí síť jehlanu a kužele 	<ul style="list-style-type: none"> nepřímá úměrnost definice funkce lineární funkce, její vlastnosti a graf nepřímá úměrnost, její vlastnosti a graf kvadratická funkce a její graf (rozšiřující učivo) (<i>F</i>) úlohy z praxe podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení poměr podobnosti věty o podobnosti podobnost v praxi (<i>Z, F, PČ</i>) goniometrické funkce v pravouhlém trojúhelníku (rozšiřující učivo) jehlan (<i>V_v, D</i>) kužel koule objem a povrch jehlanu a kužele objem a povrch koule síť jehlanu a kužele
---	---	---

<p>těles v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • načrtne obraz jehlanu a kužele • řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe <ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na prostorovou představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • obraz jehlanu a kužele • slovní úlohy a praktické příklady <ul style="list-style-type: none"> • prostorová představivost
---	--	---

5.5. Informatika

5.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět informatika je pro žáky naší školy povinný od 5. do 6. ročníku. V 9. ročníku školního roku 2013/2014 je informatika vyučována jako volitelný předmět. Informatika v 5. a 6. třídě (1 hodina týdně) seznamuje žáky se základní obsluhou počítače, hardwarem, softwarem a připravuje žáky na využívání elektronických pomůcek i v jiných vyučovacích předmětech. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

V 8. ročníku naváže na informatiku předmět pracovní činnosti, kde se žáci podrobněji seznámí s digitální technikou a osvojí si základy ochrany duševního vlastnictví.

Výuka informatiky ve všech zmíněných skupinách probíhá vždy v odborných pracovnách naší školy, kde každý žák má k dispozici počítač s potřebným softwarem, s vlastním prostorem pro ukládání dat a připojením k internetu.

5.5.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu informatika

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení
- vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací)
- vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- učíme žáky k práci s chybou
- učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru
- jdeme příkladem – neustále se dalším vzděláváním seznamujeme s dalšími možnostmi využívání ICT

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“
- vytváříme praktické úlohy a situace a učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešíme různé problémové situace

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- vedeme žáky k využívání logického a algoritmického myšlení při interakci s počítačem
- vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- v komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntaxi
- podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.)
- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s rodiči a širší veřejností, dodržujeme základní typografická pravidla, dbáme na estetický vzhled výstupního materiálu

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu a v jiných médiích
- minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků
- učíme žáky kriticky hodnotit svoji práci
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování tak, aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci
- jdeme příkladem – vlastní zkušenosti žáků podporujeme a využíváme je při výuce žáků ostatních, dovedeme se učit od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- vychováváme žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní cesty
- jako ohleduplné bytosti, schopné a práva a záliby, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování
- jako bytosti ochotné a schopné účinně pomoci v různých situacích
- netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření
- využíváme pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, PPP a uplatňujeme individuální přístup k žákům
- rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, zákony o duševním vlastnictví, respektujeme osobnost žáka

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, učíme žáky chránit své zdraví při práci, pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání
- vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť
- učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou
- jdeme příkladem – písemné informace určené ke zveřejnění vytváříme na počítači, ve své učitelské profesi v maximální míře využíváme možnosti, které nám poskytují dostupné informační a komunikační technologie

5.5.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<ul style="list-style-type: none"> uvede základní pravidla bezpečnosti práce s PC dokáže definovat pojem počítač vysvětlí pojmy: hardware, software ukáže a správně pojmenuje základní části počítače, vstupní a výstupní zařízení počítače a popíše jejich funkci uvede jednotky používané k měření objemu dat nebo místa na disku (kB, MB, GB, TB) rozlišuje mezi operačními systémy a dalším SW předvede základní operace se složkami a dokumenty dokáže uložit a zálohovat svá data a zná rizika související se sdílením osobních dat předvede orientaci v základním grafickém uživatelském prostředí OS dokáže v OS otevřít nainstalovaný program dokáže odeslat soubor na tiskárnu 	<p>Bezpečnost práce s PC</p> <ul style="list-style-type: none"> rizika úrazu el. proudem, rizika nadměrného času stráveného u PC (<i>PČ - pravidla chování, zákonitosti el. proudu</i>) <p>Co je to počítač (M - počítačící stroj)</p> <p>Jak a proč vznikl počítač</p> <ul style="list-style-type: none"> od výpočetních funkcí po multimédia <p>Vysvětlení HW a SW</p> <p>Interní a externí zařízení počítače</p> <ul style="list-style-type: none"> monitor, klávesnice, CD/DVD, myš, skříň PC, procesor, základní deska, HDD, zdroj, flash disk, RAM, WIFI, zvuková karta, videokarta, porty řešení jednoduchých problémů s HW <p>Jednotky informace</p> <ul style="list-style-type: none"> bit, Byte, pixel, kB, MB, GB, TB <p>Druhy SW</p> <p>Operační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> WINDOWS, LINUX, MS-DOS Pojmy: Adresář, Složka, Soubor, Dokument Průzkumník Windows, Příkazový řádek, Malování, Poznámkový blok, Kalkulačka formáty souborů: .jpg, .gif, .bmp, .doc, .docx, .odt, .xls, .xlsx, .ods, .txt Internetový prohlížeč (vyhledávání informací, relevantní zdroje dat) řešení jednoduchých problémů s SW

<p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru <p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> dokáže napsat jednoduchý text v textovém editoru, dokáže změnit barvu, velikost a font textu vytvoří jednoduchý očíslovaný seznam, vloží do textu obrázek s pomocí nástroje textového editoru najde chyby ve vlastním textu <ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu buňka, dokáže vkládat hodnoty do buněk umí upravovat text v buňce i barvu, ohraničení a velikost vlastní buňky sloučí více buněk do jedné na konkrétní místo v sešitě vloží obrázek <ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu snímek, dokáže vložit do snímku nový text i obrázek, vloží nový snímek do prezentace nastaví grafiku při přechodu snímku, nastaví správný čas pro přechod mezi snímky <ul style="list-style-type: none"> dokáže vysvětlit pojem internet a zná zásady bezpečného používání internetu dokáže odeslat textovou zprávu pomocí internetu zná internetové adresy několika vyhledávačů a dokáže je využít k získání informací na dané téma 	<p>BIOS</p> <p>Tiskárny</p> <p>Office Writer</p> <ul style="list-style-type: none"> základy psaní, formátování textu editace textu, odrážky a číslování vložení obrázku automatické opravy chyb (<i>Čj - psaní textů, kontrola pravopisu</i>) <p>Klávesnice</p> <ul style="list-style-type: none"> podrobné seznámení s tlačítky (<i>Aj - význam tlačítek na klávesnici</i>) základní klávesové zkratky <p>Office Calc</p> <ul style="list-style-type: none"> textové editace, základní vzorce (<i>M – práce se vzorci</i>) úprava formátu, grafická úprava sloučení buněk vložení obrázku <p>Office Impress</p> <ul style="list-style-type: none"> textové editace, grafická úprava vložení nového snímku přechod snímku, časovač vložení obrázku <p>Historie internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> vznik a rozmach internetu původní a současné využití internetu internet jako komunikační nástroj (email, chat, telefon) fulltextové i katalogové vyhledávače (upřesnění požadavku pomocí atributů) <p>Desatero bezpečného internetu (Př - nebezpečí na síti)</p>
--	---	--

6. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní pravidla bezpečnosti práce s PC • umí upravit fotografii či obrázek pomocí grafického editoru, dokáže postavu z první fotografie spojit s pozadím druhé fotografie • dokáže posoudit aktuálnost novinového článku z oboru ICT pomocí technických dat uvedených v článku • umí připojit vstupní a výstupní zařízení PC ke správnému portu • pozná podle přípony souboru, zda se jedná o textový, grafický, audio či video formát souboru • umí v textovém editoru vytvořit jednoduchou tabulku • umí v textovém editoru vytvořit organizační diagram malé společnosti • rozumí zadávání vzorců v tabulkovém editoru • při práci dbá i na estetickou a typografickou úroveň dokumentu • dokáže připravit jednoduchou prezentaci s časováním přechodů snímků • umí objektu v prezentaci přidat animaci a 	<p>Bezpečnost práce s PC</p> <ul style="list-style-type: none"> • rizika úrazu el. proudem, rizika nadměrného času stráveného u PC (<i>PČ - pravidla chování, zákonitosti el. proudu</i>) <p>Tipy pro Google</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokročilé metody vyhledávání <p>Malování</p> <ul style="list-style-type: none"> • úprava fotografií, kopie, přesuny (<i>Vv - úprava fotografií</i>) <p>Hardware</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování, obsah skříně PC • kritika článku (<i>Čj - porozumění odbornému textu</i>) • typy portů • záznamová média <p>Přípony souborů</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam přípon souborů • změna formátu .txt na .doc a zpět • změna formátu .txt na .xls a zpět <p>Office Writer</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba tabulky • tvorba organizačního diagramu • formátování článku • vložení WordArtu <p>Office Calc</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování, práce se vzorci (<i>M, F - práce se vzorci</i>) • pokročilé formátování buněk a textu <p>Office Impress</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování • přidání animace objektu

	dokáže v jednom snímku zorganizovat pořadí 10 animací, tak že animace poslouží jako výuková pomůcka	<ul style="list-style-type: none">• nastavení pořadí animací u více objektů současně
--	---	--

9. ročník - šk. rok 2013/2014		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní pravidla bezpečnosti práce s PC • vysvětlí princip ukládání grafických dat v PC • rozumí pojmu pixel, dokáže pracovat se souřadnicemi pixelu v grafickém editoru a dokáže nastavit přesnou velikost obrázku v pixelech • vysvětlí, jak lze slovo nebo obrázek uložit v počítači pouze za pomoci hodnot 0 a 1 • ovládá převody mezi B, kB, MB, GB a TB • dokáže kvantifikovat vlastnosti PC z posledních let, vyjmenuje perspektivní nosiče dat • v textovém editoru vytvoří jednoduché tablo své třídy s odkazy na stránky jednotlivých žáků • vytvoří si seznam vlastních stylů textu a použije ho na úpravu zadaného textu • ovládá běžné výpočty v tabulkovém editoru, pracuje s procenty • dokáže vzorec z jedné buňky rozšířit do celého sloupce • umí pracovat s více listy • ve vzorci umí použít souřadnici buňky z jiného listu • pozná chybně zapsanou internetovou adresu 	<p>Bezpečnost práce s PC</p> <ul style="list-style-type: none"> • rizika úrazu el. proudem, rizika nadměrného času stráveného u PC (<i>PČ - pravidla chování, zákonitosti el. proudu</i>) <p>Souřadnicové soustavy</p> <ul style="list-style-type: none"> • pixel, soustava XY v Malování (<i>M – souřadnice</i>) • ořezání obrázku v Malování • využití při tvorbě webu <p>Ukládání dat v PC</p> <ul style="list-style-type: none"> • dvojkový a desítkový kód (<i>M – mocniny</i>) • osmičkový a šestnáctkový kód • ASCII • procvičování převodů <p>Hardware</p> <ul style="list-style-type: none"> • moderní zařízení <p>Microsoft Office Word</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba jednoduchého webu • hypertextové odkazy • práce se styly <p>Microsoft Office Excel</p> <ul style="list-style-type: none"> • výpočet šance v procentech (<i>M – procenta</i>) • generátor náhodných čísel • kopírování a vkládání listů • databáze ve více listech <p>Teorie internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> • domény, internetové adresy

<p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše postup registrace vlastní domény • umí stáhnout z vybraného serveru soubor a z rychlosti stahování odhadnout dobu stahování • dodržuje pravidla, která omezí množství nevyžádané pošty přicházející do emailové schránky <ul style="list-style-type: none"> • v programu na prohlížení a úpravu fotografií předvede několik grafických efektů • při práci dbá i na estetickou a typografickou úroveň dokumentu <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí princip a využití lokálních a globálních sítí • vyjmenuje možnosti tisku a druhy tiskáren • popíše společné a rozdílné vlastnosti CD a DVD nosičů • nakládá s daty získanými na internetu v souladu s právním řádem ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • servery, pakety • stahování dat • zabezpečené spojení • email • spam <p>GPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • princip, historie (<i>Z - GPS a GIS</i>) • využití v dopravě <p>IrfanView</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokročilé funkce <p>Total Commander (opakování)</p> <ul style="list-style-type: none"> • správa souborů, FTP • zálohování, komprimace <p>Úvod do C++ (opakování)</p> <ul style="list-style-type: none"> • program na součet (<i>Aj - význam příkazů</i>) • příkaz for • příkaz if • příkazy do, while • program test • program hra <p>Speciální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • komprimace dat, počítačové sítě • viry, tisk • CD, DVD <p>Právo na internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana duševního vlastnictví (práva a povinnosti při nakládání s fotografiemi, hudbou, texty a počítačovými programy) • etika v IT • využití volných SW balíčků při běžné kancelářské práci (např. OpenOffice)
---------------------------------------	--	--

<p>KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže ověřit informaci z více zdrojů • kriticky hodnotí internetové články, zamýšlí se nad motivacemi jejich autorů 	<p>Webové portály</p> <ul style="list-style-type: none"> • internetové noviny (posouzení kvality zdrojů informací) • reklama na internetu • vyhledávače • budoucnost IT
---	---	--

5.6. Prvouka

5.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV.

Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolních zařízeních. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří si tak prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat jednotlivce i skupiny, vztahy mezi nimi, všimnout si i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat je a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem, s praktickou zkušeností žáků, zařazováním interaktivních a sebezpoznávacích technik do výuky se stává velkou pomocí i ve zvládnání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu prvouka je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Přirozeným způsobem probouzí v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjí jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

V předmětu se realizují obsahově blízká průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Environmentální výchova. Vyučovací předmět prvouka se vyučuje v 1. a 2. ročníku ve 2 hodinové týdenní dotaci, ve 3. ročníku v 3 hodinové týdenní dotaci. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy, v blízkém okolí školy, v různých částech obce, v rámci škol v přírodě. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit.

5.6.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu prvouka

Kompetence k učení

- podporujeme samostatnost a tvořivost
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- ve výuce se zaměřujeme na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování
- vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- učíme, jak některým problémům předcházet
- monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

- vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků

Kompetence občanské

- v žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec
- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci respektující práva druhých,
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých

5.6.3. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu prvouka**

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV

Konkretizované školní výstupy

Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy

Místo, kde žijeme

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Lidé kolem nás

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Lidé a čas

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Rozmanitosti přírody

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Člověk a jeho zdraví

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné

- popíše bezpečnou cestu do školy
- rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci modeluje
- rozpozná svoji školu a spolužáky
- určí svoje pracovní místo
- uvede svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště
- pozná regionální památky

- pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli
- vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí
- rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině
- uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci
- modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, kině apod.

- uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti
- uvede svůj denní režim s časovými údaji
- charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny

- uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků

- popíše základní stavbu lidského těla

- domov – prostředí domova
- orientace v místě bydliště
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy (*VDO 1 - řád školy, práva dítěte, OSVI, 2, 3 - komunitní kruh a interaktivní hry*)
- bezpečnost v dopravním provozu – cesta do školy, riziková místa
- Karlův most, Pražský hrad, ND

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů (*MKV 2 - vztahy v rodině v různých kulturách*)
- blízké příbuzenské vztahy
- mezigenerační vztahy
- chování lidí – vlastnosti lidí
- pravidla slušného chování
- principy demokracie

- orientace v čase – měsíce, dny, celé hodiny
- určování času, kalendář (*MKV 1, 3 - beseda Vánoce ve světě*)
- denní režim
- roční doby, Vánoce, Velikonoce, Nový rok
- využití volného času (*OSVI, 2, 3 - komunitní kruh a interaktivní hry*)
- práce dospělých – charakteristika některých povolání dnes i v průběhu času (exkurze)

- den a noc
- změny v přírodě v ročních obdobích
- domácí zvířata
- zvířata a rostliny v různých ekosystémech (zahradka, les, rybník, sad, aj.)
- ovoce, zelenina – smyslové vnímání

- lidské tělo – základní stavba

2. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy

<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> • zapíše adresu domů, adresu školy • dodržuje správné dopravní návyky chodce • rozliší různé dopravní prostředky • začlení Prahu jako hlavní město ČR • poznává okolí Prahy • vnímá vliv krajiny na život lidí a působení lidí na krajinu a životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v místě bydliště a okolí školy • cesta na určené místo (riziková místa) • dopravní síť v Praze, dopravní značení • Praha – hlavní město • historie, památky, současnost (práce s mapou) • krajina kolem nás • chráněná krajinná oblast (mapy, základní topografické značky)
<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • zná své datum narození • vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti, vysvětlí potřebu různých povolání pro společnost • v modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině • uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> • život a funkce rodiny (<i>OSVI, 2, 3 - interaktivní hry, nácvik řešení konfliktů</i>) • mění se role členů rodiny v průběhu času • rodinná oslava (datum narození, svátku, významné události) • práce fyzická a duševní, povolání, zaměstnání • uvede a popíše povolání rodičů (<i>OSVI, 2, 3 - beseda o práci hasičů a policie</i>) • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným (<i>VDO1 - třídní kodex chování – NAŠE PRAVIDLA</i>) • chování lidí, termíny: ohleduplnost, kamarádství, etické zásady, vlastní emocionalita, riziková chování • principy demokracie
<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase – na příkladech porovná minulost a současnost • rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty • stanoví denní režim vhodný pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity • uvede příklady zvyků a práce lidí, soužití lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • proměny způsobu života, bydlení, průběh lidského života (výlet do skanzenu) • současnost a minulost v našem životě • určí přesný čas – hodiny, minuty • dny, týden, měsíce, roční období • denní režim • volný čas, zájmové aktivity • státní svátky a významné dny • Vánoce (<i>MKV3 - Vánoce v různých kulturách</i>) • Nový rok, Velikonoce-zvyky
<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě • popíše ohleduplné chování k přírodě • popíše různé ekosystémy • rozpozná a roztřídí zeleninu a ovoce • rozpozná pokojové rostliny • roztřídí stromy podle vnějších znaků • rozliší hospodářská a domácí zvířata • pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich 	<ul style="list-style-type: none"> • roční období a jejich charakteristika, změny v přírodě-podzim, zima, jaro, léto (rizika spojená s ročním obdobím – utonutí, podchlazení, úpal, úžeh, povodně, kalamity atd.) • ochrana životního prostředí • odpad-třídění odpadu • pole, zahrada, sad, louka, les, rybník • druhy ovoce, druhy zelenina, hospodářské plodiny (uchování a konzervování potravin) • pokojové rostliny (pěstování, význam, běžné druhy)

3. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy

<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo • začlení svou obec do příslušného kraje • popíše změny v nejbližším okolí, v místě kde žije • doporučí spolužákům vhodná místa pro volný čas, kulturu, služby, sport • ukáže přírodní a umělé prvky v okolní krajině 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v místě bydliště a okolní krajině (<i>OSVI, 2, 3 – péče o okolí domova a školy</i>) • obec, místní krajina – její části, poloha v krajině • minulost a současnost obce, význačné budovy, památky, dopravní síť • krajina kolem nás – typy krajiny
<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 		
<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech porovná minulost a současnost našeho světa, regionu • uvede významné kulturní, historické památky a události, jmenuje významné osobnosti českého národa • interpretuje některé pověsti 	<ul style="list-style-type: none"> • historie českého národa, osobnosti • lidské výtvořiny a vynálezy, osobnosti • staré báje a pověsti
<p>Rozmanitosti přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní podmínky života na zemi, střídání ročních období, dne a noci • na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro člověka • rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin, vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny, najde tyto rostliny v okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> • neživá příroda • sluneční soustava • životní podmínky – voda a vzduch –vlastnosti (<i>EV2</i>) • půda – význam, složení • některé hospodářsky významné horniny a nerosty • živá příroda - rostliny, houby, živočichové – výskyt v regionu • rostliny a jejich ekosystémy, stavba těla • houby – stavba těla, druhy

5.7. Přírodověda

5.7.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV.

Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání žádoucích vědomostí a dovedností, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Vzdělávací obsah předmětu navazuje na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo budovu školy. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří nedílný celek, ve kterém je vše ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou lze snadno narušit, ale velmi obtížně obnovit. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využít a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody. Chápu možná ohrožení plynoucí z přírodních procesů založených na změnách souvisejících se zásahy člověka do přírody.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro něj vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, prevenci i první pomoci, o bezpečném chování v různých situacích, které by je mohly ohrozit. Postupně si uvědomují odpovědnost každého

člověka za své zdraví i za zdraví ostatních lidí. Cílem je poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka

Vyučovací předmět přírodověda je vyučován ve 4. i 5. ročníku v týdenní dotaci 1 hodina v 1. pololetí a 2 hodiny ve 2. pololetí. Výuka probíhá v kmenových třídách, částečně mimo budovu školy (vycházky, exkurze). Potřebné vědomosti a dovednosti získají žáci pozorováním názorných pomůcek, výukových filmů, řešením konkrétních modelových situací, hraním určených rolí. Získávají pracovní návyky v samostatné i týmové činnosti. Učí se orientovat v problematice peněz a cen a zodpovědně spravovat osobní rozpočet. Osvojují si kulturní a tolerantní chování na základě respektu k ostatním lidem. Učí se bezpečně komunikovat prostřednictvím elektronických médií. Žáci chápou zdraví jako důležitou hodnotu v životě a učí se jednat v situacích, kdy je ohrožena bezpečnost a zdraví druhých včetně mimořádných událostí.

5.7.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu přírodověda

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělání, umožňujeme jim osvojit si strategii učení, motivujeme je pro celoživotní učení
- vedeme je k poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by mohli uspět
- učíme je poznávat podstatu zdraví, příčiny nemocí, vedeme je k účelnému rozhodování a jednání v různých situacích
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme tvořivé myšlení a logické uvažování
- učíme žáky řešit problémové situace a zaujímat k nim kritický postoj
- podporujeme originální způsoby získávání informací

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, netolerujeme agresivní a hrubé projevy jednání a chování

- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti
- vedeme je k pozitivnímu vnímání školy, obce, sebe i ostatních lidí, ale učíme je zvládat komunikaci v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmu, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme je kriticky hodnotit svoji práci, ostatních členů i týmu, podporujeme vzájemnou pomoc
- vedeme žáky k uznávání přirozené autority spolužáků, ale také k odsouzení nežádoucích projevů chování

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany, kteří plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých
- vedeme je k odpovědnosti za svůj život, zdraví, za své životní prostředí
- učíme základům tolerance a vzájemného soužití, budujeme přátelskou atmosféru ve třídě a škole

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, vytváříme tvořivé a podnětné pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, učíme žáky adaptaci na ně
- různými formami je seznamujeme s profesemi, které jsou významné pro udržení vhodných podmínek pro život na naší planetě
- učíme žáky chránit si zdraví při práci, pracovat přiměřeným tempem a neplýtvat energií

5.7.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu přírodověda

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy – živá a neživá příroda, uvede příklady zástupců, objasní vzájemnou propojenost objasní princip rovnováhy přírody roztřídí látky pomocí smyslů a měřením určí, které látky nelze zkoumat smysly, tvrzení zdůvodní provede pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu uvede souvislosti mezi vzhledem krajiny, kvalitou životního prostředí a činností člověka rozliší vybrané horniny a nerosty vysvětlí pojem zvětrávání, vznik půdy a její význam pro život na Zemi na konkrétních příkladech uvede vzájemné vztahy živých organismů a neživé přírody roztřídí živočichy na obratlovce a bezobratlé, uvede zástupce uvede znaky života, potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci částí těla konkrétních rostlin a živočichů s pomocí klíčů a atlasů zařadí konkrétní živočichy do známých skupin uvede zástupce přírodních společenstev ve vybraných lokalitách regionu uvede příklady vzájemných vztahů mezi organismy uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku zhodnotí dopad některých činností člověka na 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> neživá příroda látky a jejich vlastnosti, třídění látek změny látek a skupenství porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek (pokus) voda a vzduch, význam pro přírodu a člověka, koloběh vody v přírodě nerosty a horniny, vznik a význam půdy sběrka hornin a nerostů podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost (<i>EVI</i>) projevy života životní podmínky rostlin výživa rostlin, fotosyntéza rostliny a jejich orgány třídění rostlin, hub a živočichů živočichové a stavba jejich těla přírodní společenstva les, význam lesa, u lidských obydlí, na louce, na poli, u vody a ve vodě zástupci rostlin a živočichů přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku ochrana přírody, likvidace odpadů živelné pohromy a přírodní katastrofy (<i>EV3</i>) <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> životní potřeby a projevy, stavba těla, soustavy orgánů a jejich funkce

<p>soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb a s ohledem na oprávněné nároky jiných osob uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<p>přírodu, rozliší, které z nich mohou prostředí a zdraví člověka podporovat, které ho poškozují</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí příčiny, důsledky a případnou odpovědnost lidí u živelných pohrom a ekologických katastrof, uvede základní zásady chování a jednání v těchto situacích, popíše činnost složek IZS dodržuje pravidla bezpečnosti silničního provozu (chodec, cyklista) zná stavbu lidského těla, funkce základních orgánů, etapy lidského života účelně plánuje svůj čas, aktivity s ohledem na potřeby ostatních umí se chovat v nebezpečném prostředí a situacích, osvojí si způsob odmítání návykových látek poskytne podle svých možností první pomoc, zná důležitá telefonní čísla chová se ohleduplně k opačnému pohlaví, orientuje se v bezpečných způsobech chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> pohlavní rozdíly, reprodukce, vývoj jedince péče o zdraví, správná výživa, režim dne, pitný a pohybový režim odmítání návykových látek, hrací automaty, počítače bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu, v roli chodce a cyklisty krizové situace, formy násilí, služby odborné pomoci úraz, nemoc, první pomoc, prevence nemocí a úrazů základy sexuální výchovy, změny v dospívání, partnerství a rodičovství
--	---	--

5. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi ukáže na mapě světa podnebné pásy, stručně je charakterizuje a uvede příklady typických rostlin a živočichů popíše postavení Země ve vesmíru objasní střídání dne a noci, ročních období charakterizuje Měsíc a jeho fáze, vyhledá v kalendáři symboly fází Měsíce a uvede význam těchto symbolů ve skupině se spolužáky znázorní pomocí globusu a jiných vhodných pomůcek pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce vyhledá v encyklopediích a stručně popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka popíše vznik a vývoj jedince, jednotlivé etapy lidského života na konkrétních příkladech zdůvodní význam ohleduplného chování k druhému pohlaví objasní význam osobní hygieny, denního 	<p>Rozmanitost přírody – Země ve vesmíru</p> <ul style="list-style-type: none"> rozmanitost přírodních podmínek na Zemi, podnebné pásy počasí a podnebí přizpůsobivost rostlin a živočichů (<i>GV2</i>) důležitost ochrany přírody, prostředí, správná likvidace odpadů rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy (<i>EVI</i>) živelné pohromy a ekologické katastrofy (<i>EV3</i>) výukové filmy: Vesmír, Země, Atmosféra, Voda a počasí Slunce a sluneční soustava vesmírná tělesa – hvězdy, planety, komety, družice, meteory, meteority Země ve vesmíru, pohyby Země gravitační a magnetická síla střídání dne a noci, ročních období práce s globusem <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince péče a zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná

<p>zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb a s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<p>režimu</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jídelníček podle zákl. zásad správné výživy • uvede příklady stresových situací, navrhne, jak stresu čelit a předcházet • sestaví svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života, zohlední v něm oprávněné požadavky blízkých • uvede příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů • na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů na kvalitu lidského života • uvede, jak bude postupovat v krizových situacích • na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci, přivolání pomoci v různých situacích, zná tel. Čísla 150, 155, 158, 156, 112 	<p>výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality • návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
--	---	--

5.8. Vlastivěda

5.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Navazuje na předmět prvouka a přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi národních i evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování do osobního života a uvádí je do souvislostí s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize. Obsah předmětu a charakter výuky směřují k tomu, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke své rodině, ke škole, obci a zemi, ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi Evropy i s ostatními demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka pevnými základy jeho osobní a národní identity, vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti.

Vzdělávací obsah předmětu vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku předmětů dějepis, zeměpis, občanská a rodinná výchova.

Je členěn do základních tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Rozsah a hloubku učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní podmínky, potřeby a zájem žáků, rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni schopností žáků a jejich dosavadní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně propojuje.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce, regionu, vlasti. Aktivně poznávají svůj region a učí se v něm bezpečně pohybovat osvojováním základů dopravní výchovy. Získávají základní informace o Evropě a ostatních kontinentech. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapou a použít vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás poznávají druhy lidské práce, jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnost lidí odráží v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci se seznamují s kulturou, základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, společnost i svět.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích v čase. Poznávají, jak se utváří historie věcí a dějů. Vycházejí od známých událostí v regionu a postupují

k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života předků v různých obdobích. Učí se samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů.

Vyučovací předmět vlastivěda se vyučuje ve 4. i 5. ročníku v týdenní dotaci 2 hodiny v 1. pololetí a 1 hodina ve 2. pololetí.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, ale i mimo budovu školy (vycházky, exkurze, výlety). Velký význam má vedení žáků k samostatnému vyhledávání a získávání informací z dostupných zdrojů.

5.8.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu vlastivěda

Kompetence k učení

- vedeme žáky k odpovědnosti za své vzdělání, připravujeme je na celoživotní učení
- učíme je vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů
- rozlišujeme základní a rozšiřující učivo

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- podporujeme originální způsoby získávání informací
- průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- vedeme žáky k předávání svých zkušeností z cestování spolužákům, učíme je publikovat a prezentovat své poznatky a zkušenosti

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu a zastávat v něm různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit svoji práci, práci ostatních členů i celého týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc a vytváříme situace, kdy se žáci potřebují

- učíme je chápat odlišné sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany, kteří plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých
- vedeme je k odpovědnosti za sebe samé, za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti schopné pomoci v různých situacích
- učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití
- vedeme je k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství a k myšlence evropanství
- vedeme žáky k toleranci ostatních lidí, k odsouzení všech projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky a vedeme žáky k adaptaci na ně
- různými formami seznamujeme žáky s profesemi a jejich možnostmi uplatnění v rámci Evropské unie, cíleně ujasňujeme představy žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě dalšího vhodného studia
- vedeme žáky k dodržování pravidel a ochraně zdraví, k plnění svých povinností a závazků

5.8.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vlastivěda

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo polohu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírody v naší vlasti i v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji, využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení 	<ul style="list-style-type: none"> určí světové strany v přírodě a podle mapy, rozliší náčrt, plán a základní typy map, vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí kartografické značky popíše polohu ČR v Evropě předvede dovednost práce s mapou, ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury charakterizuje státoprávní uspořádání ČR uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam uvede základní informace o podnebí ČR, vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny, uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu, vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase a na časové přímce umí vysvětlit pojmy: letopočet, generace, domov, vlast, rodný kraj 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> orientace na mapě, práce s mapou, světové strany, barvy a značky na mapách orientační body a linie sousední státy a státní symboly, ČR jako součást Evropské unie památky a péče o ně, státní symboly, státní svátky, památná místa ČR jako demokratický stát – ústava, parlament ČR, orgány státní moci státní zřízení a politický systém v ČR (<i>GV3</i>) státní správa a samospráva (<i>VDO2, VDO3</i>) kraje ČR obyvatelstvo naší vlasti, národnostní menšiny poloha a povrch ČR vodstvo ČR, počasí a podnebí půda a zemědělství ČR nerostné suroviny a průmysl, místní oblast, region, výroba, služby doprava a cestování v ČR hlavní město Praha a další důležitá města ČR poznáváme kraje ČR proměny způsobu života v našem regionu <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> měříme čas a poznáváme dějiny dějiny jako časový sled událostí kalendář, letopočet, generace

<p>minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznává současné i minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> • využívá dostupných zdrojů informací o významných osobnostech českých dějin, památných místech a památkách • uvede příklady historických událostí a z nich vyplývajících státních svátků • stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin 	<ul style="list-style-type: none"> • nejstarší osídlení naší vlasti • staří Slované • pověsti o počátcích našich dějin • Velkomoravská říše • počátky českého státu, Přemyslovci, Slavníkovci, Mojmírovci • české království • Karel IV. otec vlasti • Jan Hus • české země v době husitské • nástup Habsburků • české povstání proti Habsburkům a třicetiletá válka • Marie Terezie a Josef II.
<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci • rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí a odůvodní své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce • odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz, na příkladu ukáže možnost všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem protiprávní jednání na jednoduchých příkladech • uvede základní lidská práva a práva dítěte, uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování těchto práv a demokratických principů • uvede příklady, čím se lidé liší a jak lze těchto odlišností využít ve prospěch celé společnosti, • se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestaví žákovskou samosprávu, ve skupině se spolužáky sestaví základní pravidla soužití ve škole • orientuje se v cenách běžných potravin, sestaví týdenní rozpočet • vhodně reaguje na mediální nabídky půjček a reklamu 	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku • podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura • moje rodina, rovnoprávné postavení mužů a žen, příslušníků různých národů a národností • postavení dítěte v rodině, základní lidská práva a práva dítěte • já a ti druzí • mezilidské vztahy • společenské skupiny • školní třída, žákovská samospráva jako modelová situace (VDOI) • práva a povinnosti žáků školy • poruchy vztahů mezi lidmi – šikana • jak být slušným člověkem – společenské normy a zákony, pravidla společenského chování v různých situacích • týdenní rozpočet, ceny energií, půjčky

5. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo polohu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírody v naší vlasti i v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji, využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek rozeznává současné i minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů srovná a zhodnotí na konkrétních příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se na mapě světa, ukáže kontinenty, oceány, porovná je podle velikosti a popíše jejich polohu na Zemi dobře se orientuje na mapě Evropy, ukáže polohu sousedních států, popíše polohu, povrch vodstvo, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo Evropy charakterizuje vybrané státy vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města vysvětlí pojmy Evropská unie, evropský dům, rozliší znak EU, uvede některé výhody členství ČR v EU popíše spolužákům své zážitky z cest do jiných zemí Evropy, světa, porovná přírodu a způsob života obyvatel naší vlasti a jiných zemí <ul style="list-style-type: none"> objasní historické důvody státních svátků a významných dnů stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin charakterizuje rysy příslušného období, zařazuje významné osobnosti a události do období chápe historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti chápe dějiny jako časový sled událostí, pracuje 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> naše modrá planeta, Evropa a svět, kontinenty, oceány (<i>GV2</i>), podnebné pásy poloha a povrch Evropy vodstvo Evropy, počasí a podnebí v Evropě (<i>PR</i> – <i>podnebné pásy</i>) rostliny a živočichové Evropy (<i>PR</i> – <i>podnebné pásy</i>) <ul style="list-style-type: none"> Česká republika – kraje ČR, ČR jako součást Evropy Slovensko – náš nejbližší soused Polsko – náš severní soused Německo – hospodářsky nejsilnější stát Rakousko – alpské země cestujeme po Evropě - ostatní evropské státy EU, evropský občan, evropský dům (<i>GV3</i>, <i>VDOI</i>) co dala naše země Evropě a ona nám (<i>GVI</i>) vlastní zkušenosti žáků z cest do cizích zemí <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> národní obrození revoluční rok 1848 česká společnost druhé poloviny 19. stol. hospodářský rozvoj českých zemí vznik Rakouska – Uherska první světová válka, vznik samostatného československého státu, TGM (<i>VDO4</i>) Československá republika – demokratický stát život v ČSR mezi dvěma válkami protektorát Čechy a Morava druhá světová válka období vlády jedné strany obnovení demokracie v Československu, sametová revoluce,

<p>způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti, uvede regionální specifika</p> <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a na některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce • odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz, na příkladu ukáže možnost všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<p>s časovými údaji, využívá je k pochopení vztahů mezi ději a jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává způsob života a práce v minulosti a dnes • zná některé důležité kulturní či historické památky <p>• dodržuje pravidla pro soužití v rodině, orientuje se v základních vztazích mezi lidmi, dodržuje pravidla soužití ve škole mezi chlapci a děvčaty bez rozdílu etnického původu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na společném postupu se spolužáky • rozpozná porušování lidských práv • orientuje se v základních formách vlastnictví • používá peníze v běžných situacích <p>• dokáže popsat problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí</p>	<p>současnost (<i>MKV1, MKV5</i>)</p> <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidská práva a povinnosti, listina základních práv a svobod, úmluva o právech dítěte • majetek a jeho vlastnictví, spoření, půjčky • co všechno je kultura, seznam světového kulturního dědictví UNESCO • lidé a země – životní prostředí, ekologické zemědělství, zdroje energie, recyklace a globální problémy
---	--	--

5.9. Dějepis

5.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Vyučuje se v každém ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka dějepisu směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa a jiných kulturních společností
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost
- vytváření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost
- přípravě žáka na život v Evropě
- přípravě žáka na život v současném světě
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání a zpracovávání informací

5.9.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu dějepis

Kompetence k učení

- podporujeme rozvíjení zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy a světa
- učíme žáky různým metodám poznávání minulosti
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení i v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme metody při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky a technologií při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logickému vyjadřování
- klademe důraz na kulturní úroveň mluveného a písemného projevu
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- učíme žáky diskutovat
- učíme žáky odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské

- rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti, vedeme žáky k aktivnímu zapojení do života společnosti
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, k národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- netolerujeme agresivní, vulgární a nekamarádkské chování žáků
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků
- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot
- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole, v učebnách, na mimoškolních akcích
- neustále mapujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností
- podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a cizího jazyka
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí a seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie

5.9.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu dějepis

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Člověk v dějinách</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí historické epochy v chronologickém sledu <p>Počátky lidské společnosti – pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkařství, zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklady archeologických kultur na našem území <p>Nejstarší starověké civilizace</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstuje na konkrétních případech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede jak a kdy se člověk vyčlenil ze světa zvířat • orientuje se v dějepisné mapě • zaznamená časový údaj na časovou přímku – rozliší pojmy rok, století, tisíciletí, před a našeho letopočtu • pojmenuje instituce, které historické prameny shromažďují (uvede příklady ve svém bydlišti) • rozliší a seřadí vývojové typy člověka • popíše způsob lovu, pravěké zbraně a nástroje • popíše pravěké zemědělství • popíše způsob života v rodové společnosti • objasní, proč vzniklo náboženství • ukáže na mapě, kde vzniklo zemědělství • vysvětlí, které kovy začal člověk využívat nejdříve • objasní přednost kovů • uvede příklady archeologických kultur na našem území • vysvětlí vznik států, vyvodí pomocí mapy souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních zemědělských civilizací • ukáže na mapě oblasti prvních států • vysvětlí pojem stát • uvede strukturu obyvatel • charakterizuje kulturu a náboženství států • ocení vynález písma • vysvětlí pojmy spojené s dějinami Řecka – antika, báje, epos • uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých států 	<p>Lidé, jejich přítomnost a minulost</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam dějin pro jedince a současnou společnost • čas v dějinách, dějepisná mapa • hlavní úkoly archivů, muzeí, knihoven, archeologie <p>Nejstarší lidské období</p> <ul style="list-style-type: none"> • doba kamenná • způsob života v době kamenné • počátky zemědělství a řemesel • vznik náboženství a umění • doba bronzová • Evropa v pravěku (Vv - malba pravěkého člověka) <p>Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • přírodní podmínky a vznik států • vývoj v jednotlivých oblastech - Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína • kulturní přínos států (Čj - četba eposu, řeckých bájí a pověstí a legend) <p>Starověké Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> • kořeny řecké civilizace • archaické a klasické období

<p>vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • převypráví příběh eposu nebo báje • rozliší spartskou a athénskou výchovu • zdůvodní příčiny kolonizace • vysvětlí pojem demokracie • objasní řízení městského státu • vyvodí příčiny a důsledky peloponéské války • vysvětlí kulturní přínos Řecka • objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského <ul style="list-style-type: none"> • doloží jak se z Říma stalo impérium • vypráví pověst o založení Říma • vypráví o jednotlivých etapách římských dějin • objasní vývoj v době království a republiky • vysvětlí rozdíly mezi republikou a císařstvím • vysvětlí vznik křesťanství • vyjmenuje hlavní památky římské kultury a jejich autory • popíše naše země v době železné, uvede příklady o vyspělosti Keltů našem území 	<ul style="list-style-type: none"> • doba homérská • městské státy • řecká kolonizace • Athény za Solónu • peloponéská válka • řecká vzdělanost, věda a umění • Makedonie <p><i>(GV3 - výklad, beseda, návštěva Národního muzea, referáty)</i></p> <p>Starověký Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> • vývoj Říma do ovládnutí Itálie • římské císařství • počátky křesťanství • římská kultura • krize a rozpad říše západořímské <p><i>(Z - práce s mapou)</i></p> <p>Evropa v době železné</p>
---	--	---

7. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství v životě středověkého člověka, konflikty mezi církevní a světskou mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury <p>Objevy a dobývání Počátky nové doby</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší pojmy pravěk, starověk, středověk • objasní co je stěhování národů • objasní rozdělení Slovanů • objasní význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů • popíše islámské náboženství • zhodnotí úlohu křesťanství a vysvětlí pojem feudalismus • dokáže zhodnotit význam Velké Moravy a misi Cyrila a Metoděje • rozliší legendy a historická fakta • zná jménem hlavní osobnosti 9. a 10. století • sestaví časovou posloupnost vzniku západních států v Evropě • doloží vliv víry na středověkého občana • uvede znaky románského slohu, příklady románských památek • vysvětlí změny v zemědělství, popíše život ve městě • pomocí mapy doloží rozvoj českého státu • zhodnotí význam vlády Karla IV. • uvede znaky gotiky, příklady památek • posoudí události stoleté války • zhodnotí úlohu reformátora J. Husa • popíše způsob boje husitů, zdůvodní výsledek husitského hnutí • zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad • vysvětlí vznik a působení Jednoty bratrské • vysvětlí pojmy: jagellonský stát a stavovská monarchie • popíše změny ve výrobě, vysvětlí pojem manufaktura, uvede nejvýznamnější vynálezy • shrne okolnosti vzniku středoevropského soustátí <p>Počátky nové doby</p>	<p>Raný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • stěhování národů – nový etnický obraz Evropy, Byzantská říše, Arabská říše (<i>Vv – byzantské umění</i>) • křesťanství, Franská říše • první státní útvary na našem území, Sámova říše, Velká Morava (<i>Vv - románský sloh</i>) • vznik českého státu <p>Formování prvních státních útvarů v Evropě (GV3 - dějepisná exkurze, výukový film - Křesťanství, beseda)</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovanské státy • vznik Anglie a Francie • boj mezi církevní a světskou mocí • křížové výpravy • islám a islámské říše • románská kultura <p>Vrcholný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řemesel, obchodu, vznik měst a jejich význam • český stát za vlády posledních Přemyslovců a nástup Lucemburků, vláda Karla IV. • gotická kultura (<i>Vv - gotické umění, malba hlavních znaků</i>) • konflikt mezi Anglií a Francií • kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách (<i>Čj – Jan Hus, referát</i>) <p>Pozdní středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • doba poděbradská, Jednota bratrská, jagellonský stát a stavovská monarchie • hospodářský a technický rozvoj v našich zemích • cesta ke vzniku středoevropského soustátí <p>Počátky nové doby</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • na příkladě evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitel a příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší znaky renesance, objasní pojmy, uvede představitele a příklady památek • na mapě ukáže cesty mořeplavců, poznává důvody a význam objevných plaveb • seznámí se s pojmem reformace, příčinami a cíli, zná hlavní reformátory • objasní pojem absolutní monarchie • uvede významné osobnosti rudolfínské doby • učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii • vysvětlí příčiny třicetileté války, popíše průběh stavovského povstání a třicetileté války • zhodnotí osobnost J. A. Komenského • vysvětlí základní pojmy týkající se počátku kolonialismu v Anglii • uvede změny ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • počátky novověku • renesance a humanismus (Vv - <i>renesance - stavitelství, sochařství, malířství</i>) • objevné plavby a jejich společenské důsledky (Z - <i>práce s mapou</i>) • náboženská reformace • počátky absolutních monarchií • český stát v předbělohorských poměrech • třicetiletá válka • barokní kultura (Vv - <i>baroko - stavitelství, sochařství, malířství</i>) • počátky kapitalismu v Anglii, první období kolonialismu
--	---	---

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnost objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrností vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií <p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> uvede podstatu průmyslové revoluce, vznik průmyslových společností vysvětlí podstatu absolutismu – sestaví přehled absolutistických států, udělá srovnání chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu učí se rozpoznávat projevy barokní kultury, uvede významné památky a osobnosti aplikuje poznatky o osvícenském absolutismu a zhodnotí a objasní důsledky reforem popíše boj za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti objasní příčiny, popíše průběh revoluce a zhodnotí význam rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnostní v dějinách srovná hospodářskou vyspělost států vysvětlí, jak se řešily sociální otázky provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky vysvětlí pojmy klasicismus a romantismus objasní předpoklady, úkoly a cíle národního obrození rozliší politické programy a cíle, určí příčiny neúspěchu vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy: záminka a příčiny, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy 	<ul style="list-style-type: none"> počátky novověku v Evropě anglická revoluce zrod moderní vědy, průmyslová společnost absolutismus v Evropě – Francie, Rusko, Prusko, Anglie (<i>GV3 - dokumenty</i>) baroko, rozvoj vzdělanosti v době osvícenské (<i>Čj - osvícenství, počátky národního obrození, referáty</i>) upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce česká barokní kultura české země za Marie Terezie a Josefa II. (<i>GV3 - výukový film</i>) vznik USA státy na konci 18. století Velká francouzská revoluce napoleonské války a jejich důsledky, vídeňský kongres průmyslové revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury národní a osvobozené hnutí v Evropě, požadavky národa na svobodný rozvoj (<i>ORv - beseda, typy států</i>) utváření novodobého českého národa rok 1848 v Evropě a v Čechách postavení českých zemí v habsburské monarchii ve druhé polovině 19. století základní rysy české politiky, její představitelé sjednocování Německa a Itálie občanská válka v USA 1. světová válka, příčiny, průběh, výsledky situace v Rusku, ruské revoluce vznik Československa

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí <p>Rozdělený a integrující se svět</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země, mezinárodní postavení Evropy posoudí mezinárodní vztahy a uspořádání Evropy vysvětlí pojem fašismus objasní vznik a cíle fašismu uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize zhodnotí na příkladech postoj umělců rozpozná souvislost našich a světových dějin rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět uvede příklady odporu, organizovaného odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, činy našich letců objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech poválečné uspořádání světa objasní politický převrat a jeho důsledky <ul style="list-style-type: none"> posoudí závislost Československa na vlivu SSSR vysvětlí pojem studená válka, uvede příklady, určí zařazení do vojenských bloků s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému zdokumentuje vnitřní situaci v Maďarsku v r. 1956 a v Československu v r. 1968 na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický učí se chápat postupný rozpad východního bloku seznámí se s vnitřní situací v naší republice v r. 1989 objasní spojitost našich národů v historii i důsledky rozdělení v r. 1993 	<p>Evropa ve 20. letech 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> mezinárodně politická situace Evropy počátky fašismu SSSR v meziválečném období světová hospodářská krize a její důsledky první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek (<i>ORv – beseda - problémy rasové nesnášenlivosti</i>) cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky <p>Protektorát Čechy a Morava</p> <ul style="list-style-type: none"> druhá světová válka, domácí a zahraniční odboj (<i>ORv – exkurze do Terezína</i>) poválečné Československo v letech 1945 – 1948 únorový převrat 1948 <p>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> postavení Československa studená válka rozpad koloniálního systému vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) charakteristika západních zemí krize sovětského impéria („perestrojka“) obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ 1989 rozpad Československa, vznik ČR 1993 Česká republika na přelomu tisíciletí technika, věda a kultura ve druhé polovině 20. století evropská integrace, globalizace

	<ul style="list-style-type: none">• posoudí vnitřní a mezinárodní postavení ČR v současnosti• sleduje tisk, vyhledává informace• sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů, děl a jejich autorů	
--	--	--

5.10. Občanská a rodinná výchova

5.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět občanská a rodinná výchova je integrovaným vyučovacím předmětem. Jeho cíle, zaměření a vzdělávací obsah vycházejí ze vzdělávacích oborů RVP ZV Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Filozofie integrovaného vyučovacího předmětu občanská a rodinná výchova vychází z myšlenky, že zdraví jedince, jeho zdravý životní styl, život v rodině a život ve společnosti jsou vzájemně velmi úzce propojeny. Každá společnost usiluje o výchovu zdravého jedince a zdravé rodiny. A naopak – sama definice zdraví připomíná nepominutelnost sociálního aspektu ve výchově ke zdraví. Cílem vyučovacího předmětu je vychovávat mladého člověka ke zdravému životnímu stylu, připravovat ho na život ve své budoucí rodině a vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti.

Občanská a rodinná výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Přípravuje žáky řešit některé problémy související se zakládáním a vedením vlastní domácnosti. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivce do občanského života. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, usiluje o vytvoření a upevnění jejich osobní i občanské odpovědnosti a motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Část vzdělávacího obsahu je věnována výchově ke zdraví a zdravému životnímu stylu. Tento obsah je včleněn do 8. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Vzdělávací obor

výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Občanská a rodinná výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku. V 8. ročníku jsou do předmětu ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví včleněny 2 hodiny Výchovy ke zdraví. Předmět občanská a rodinná výchova navazuje na základy, které žáci získali v prvouce, vlastivědě a přírodovědě v 1. – 5. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci.

5.10.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu občanská a rodinná výchova

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení
- vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti než známka na vysvědčení
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- ve výuce se zaměřujeme na “aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivost, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- učíme, jak některým problémům předcházet
- monitorujeme, jak žáci řešení problémů zvládají prakticky
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- snažíme se jít příkladem

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- připravujeme žáky na zvládnuté komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel
- učíme žáky naslouchat druhým (nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace)

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě
- učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany, kteří plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých
- upevňujeme v žácích hrdost na svou osobu, rodinu a obec
- vychováváme žáky jako osobnosti, které jsou zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí

- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví
- vychováváme žáky jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci respektující práva druhých
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých
- vedeme žáky k tomu, aby při práci používali vhodné materiály, nástroje a technologie
- pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání

5.10.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu občanská a rodinná výchova

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 	<ul style="list-style-type: none"> uvede stručný obsah několika českých pověstí uvede státní symboly vysvětlí, při jakých příležitostech jsou státní symboly používány vyjmenuje několik významných Čechů vyjmenuje několik vynálezů a výrobků, které nás ve světě proslavily zařadí mateřský jazyk mezi slovanské jazyky rozlišuje pojem bydliště a rodiště uvede jméno starosty městského úřadu uvede příklady úkolů obecní samosprávy vyjmenuje některé pražské památky zná některá známá místa ČR vyjmenuje pravidelně se opakující kulturní akce v místě jeho bydliště rozlišuje nevhodné chování ve společnosti negativně vystupuje proti diskriminačnímu chování uvede výhody dlouhotrvajícího přátelství dovede charakterizovat výhody a nevýhody skupinové práce vysvětlí pojem dělba práce a určí jeho výhody a nevýhody porozumí pojmu role a dovede popsat, jaké role 	<ul style="list-style-type: none"> pojem vlasti a vlastenectví (<i>VDO2</i>) naše vlast – co nás proslavilo (<i>ČJ – pověsti českého národa</i>) státní symboly státní svátky, významné dny významné osobnosti významní rodáci (<i>D, ČJ, VV - naši slavní předkové, památky Prahy</i>) naše obec, region, kraj místní tradice důležité instituce, zajímavá a památná místa Prahy a ČR rozmanitost kulturních projevů (<i>MKVI</i>) kulturní tradice, kulturní hodnoty kulturní instituce ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku masová kultura, prostředky masové komunikace násilí, vulgarita přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, diskriminace dělba práce a činností přátelství výhody spolupráce lidí role

<p>Člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní 	<p>on sám v životě zastává</p> <ul style="list-style-type: none"> • přispívá k utváření dobrých příbuzenských vztahů • vlastní chováním upevňuje rodinné vztahy a vědomě přispívá k příznivé rodinné atmosféře • pomáhá s rodinným rozpočtem • neplýtvá zbytečně penězi, váží si věcí • uvede příklady náhradní výchovy • chápe děti z dětských domovů jako sobě rovné • orientuje se ve školském systému ČR • přistupuje ke vzdělání jako k dlouhodobému celoživotnímu procesu • uvědomuje si svá práva a povinnosti • dovede popsat obec, kde bydlí • objasní pojmy charakter a temperament • zná základní charakterové vlastnosti • rozlišuje kladné a záporné vlastnosti u sebe a i u druhých • definuje své krátkodobé a dlouhodobé cíle a je si vědom, co pro jejich dosažení je třeba udělat • kriticky posoudí své charakterové vlastnosti a dovede čerpat ze svých předností • dovede ocenit kladné vlastnosti u druhých • toleruje charakter druhých lidí • přiměřeně se chová ke straším lidem a k mladším dětem • dovede korigovat své chování • dovede se ocenit a pochválit • v denním životě si potvrzuje své sebevědomí • umí vyjádřit svůj názory, pocity a postoje 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina • domov • rodinný rozpočet • náhradní výchova, ústavní výchova, pěstounská péče, osvojení, adopce • život ve škole, práva a povinnosti žáků • význam a činnost žákovské samosprávy • škola, učení, vzdělání (<i>VDOI</i>) • práva a povinnosti • (<i>AJ - poskytnutí informací o svém městě, popisu cesty v cizím jazyce</i>) • charakter a temperament (<i>OSVI</i>) • projevy chování (<i>OSV2</i>) • rozdíly v prožívání, myšlení a jednání • osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti • životní cíle a plány • životní perspektiva • systém osobních hodnot • sebehodnocení • stereotypy v posuzování druhých lidí (<i>MKV2</i>) • (<i>ČJ – popis osoby</i>) • význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
---	--	---

<p>přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <p>Člověk, stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování <p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život 	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje instituce a orgány státní samosprávy uvede znaky demokracie popíše základní funkce jednotlivých složek státní moci popíše průběh voleb do zastupitelstev objasní vliv výsledků voleb na občany zná svá práva a povinnosti rozpozná porušování jeho i cizích práv uvede, jakými způsoby jsou chráněna dětská práva uvede, jakými způsoby jsou chráněna lidská práva uplatňuje vhodné chování, které není v rozporu se zákonem uvede základní fakta o EU vysvětlí, čím se zabývá Unesco a NATO vyjmenuje nejznámější památky ČR zařazené do Unesca uvede příklady globálních ekologických problémů posoudí vliv globálních problémů na lidský 	<ul style="list-style-type: none"> orgány a instituce státní samosprávy a jejich úkoly znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu složky státní moci význam a formy voleb do zastupitelstev základní lidská práva práva dítěte a jejich ochrana úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech Dětská práva (MKV5) diskriminace šikana Evropská Unie a ČR (GVI) NATO UNESCO Rada Evropy OSN Cestujeme po Evropě (GV2) globalizace – projevy, klady a zápory ekologické katastrofy ochrana životního prostředí (OSV3)
---	---	--

<p>lidstva</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu 	<p>život</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhne možná řešení lokálních ekologických problémů • navrhne možná řešení ekologických problémů ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> • recyklace (EV4) • tříděný odpad
---	--	---

7. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu uplatňuje vhodné způsoby chování a 	<ul style="list-style-type: none"> uvede státní symboly vysvětlí, při jakých příležitostech jsou státní symboly používány vysvětlí princip nacionalismu zdokumentuje případy vandalského či nehospodárného zacházení s majetkem a zdůvodní, proč je toto chování nevhodné či nebezpečné navrhne opatření, jak takovému chování zamezit vyjmenuje různé typy médií respektuje vkus druhých chová se kulturně využívá nabídek kulturních institucí a osvojuje si aktivní životní styl dovede posoudit objektivnost informací získaných z médií vysvětlí pojem censura objasní funkci reklamy objasní vliv reklamy na chování lidí vlastními slovy definuje krizovou situaci popíše možné způsoby vzájemné pomoci zná organizace pomáhající lidem v nouzi 	<ul style="list-style-type: none"> pojem vlasti a vlastenectví státní symboly významné dny (<i>VDO2 – volby</i>) práva a povinnosti žáků (<i>VDOI- volby</i>) rozmanitost kulturních projevů vandalismus morálka a mravnost kultura rozmanitost kulturních projevů masová kultura prostředky masové komunikace (<i>MEV2 – reklama</i>) masmédiá, (<i>MEVI</i>) přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi rovnost a nerovnost rovné postavení mužů a žen lidská solidarita (<i>MKV5 – charitativní akce</i>) pomoc lidem v nouzi (<i>OSV3 – pomoc nebo být lhostejný?</i>) potřební lidé ve společnosti mezilidská komunikace

<p>komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti <p>Člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání <p>Člověk, stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem komunikace v modelových příkladech prokáže ovládnutí základních společenských pravidel chování na konkrétních příkladech uvede, jak lze upevňovat pozitivní vztahy mezi lidmi uvede nejčastější příčiny konfliktů hledá kompromis ve vztazích vyjádří nesouhlas s nedodržením pravidel v životních situacích uvede nejpočetnější menšiny v ČR vyjmenuje nepoččetně zastoupená náboženství v ČR je obeznámen s kulturními zvláštnostmi cizích národů respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí prosazuje tolerantní postoje vysvětlí pojmy rasismus, xenofobie a extremismus rozlišuje svobodu projevu od páčání protiprávního jednání rozlišuje kladné a záporné vlastnosti u sebe a i u druhých kriticky posoudí své charakterové vlastnosti a dovede čerpat ze svých předností dovede ocenit kladné vlastnosti u druhých toleruje charakter druhých lidí uvědomuje si vhodnost/nevhodnost své reakce definuje pojem vlastnictví a dovede uvést rozdíly mezi vlastnictvím hmotným a duševním uvede možná opatření jak chránit majetek respektuje vlastnictví druhých 	<ul style="list-style-type: none"> konflikty v mezilidských vztazích <i>(MKV2 – pravidla společenského chování)</i> příčiny konfliktů (v rodině, ve třídě) vliv rodiny <i>(OSV2 – já jako člen rodiny, člen třídy, člen skupiny)</i> přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi kulturní tradice <i>(MKVI – menšiny, náboženství)</i> kulturní instituce náboženství národnostní menšiny základy lidského soužití společná pravidla a normy problémy lidské nesnášenlivosti osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti charakter <i>(OSVI - já jako teenager)</i> systém osobních hodnot sebehodnocení stereotypy v posuzování druhých lidí vlastnictví, majetek
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít <p>Člověk, stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady <p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní 	<ul style="list-style-type: none"> • užíváním svého majetku neomezuje práva druhých • uvědomuje si hodnotu tradic a dbá na jejich dodržování • vysvětlí, proč je důležité uchovávat kulturní bohatství • sám realizuje přenos tradice a duševního vlastnictví • uspokojuje své potřeby přiměřeně, nikoli na úkor druhých • rozlišuje důležitost potřeb <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje rozpočet rodiny • kriticky posoudí své výdaje a navrhne možné způsoby šetření • kvalitu života neposuzuje podle majetku <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v aktuální nabídce bankovních ústavů a jejich nabídek <ul style="list-style-type: none"> • uvede, které právní úkony je způsobilý provádět a jaké jsou jejich právní důsledky • vyjmenuje orgány právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce • uvede příklady protiprávního jednání (přestupku, trestného činu) a možné důsledky tohoto jednání <ul style="list-style-type: none"> • uvede hlavní cíle EU • vyjmenuje hlavní orgány rozhodování, legislativy a řízení EU 	<ul style="list-style-type: none"> • tradice • (ČJ – pohádky, pověsti, mýty, rčení) • hodnota vzdělání • kulturní bohatství <ul style="list-style-type: none"> • potřeby a hodnoty <ul style="list-style-type: none"> • rozpočet domácnosti • možnosti spoření – úspory, investice, úvěry • plat, kapesné • životní standard <ul style="list-style-type: none"> • banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace • pojišťovny • spořicí účet • hypotéka <ul style="list-style-type: none"> • význam a funkce právního řádu • orgány právní ochrany občanů • soustava soudů <ul style="list-style-type: none"> • druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce <ul style="list-style-type: none"> • Evropská rada • Evropský parlament • otevřený pracovní trh
--	--	--

<p>život občanů, uveďte příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <ul style="list-style-type: none"> • uveďte některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • uveďte příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu, význam a výhody evropské integrace a uveďte konkrétní příklady • uveďte některé výhody a nevýhody členství ČR v EU • vysvětlí pojem – integrace • zhodnotí členství ČR v mezinárodních organizacích, porovná klady a zápory • vyjádří svůj názor na členství v mezinárodních organizacích • vyhledá příklady mezinárodního terorismu, navrhne způsoby jeho potírání a zhodnotí jejich účinnost, výhody a nevýhody 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní povolení • mezinárodní spolupráce • NATO • OSN • UNESCO • EU • násilí, nepokoje, válečné konflikty
---	--	---

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti <p>Člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede různé významy slova – komunikace • vysvětlí pojem asertivní jednání • uvede některé techniky asertivity a pokouší se je vhodně zapojovat v konkrétních situacích • přistupuje k ostatním lidem bez jakýchkoli předsudků • vyjadřuje pozitivní přístup k sobě samému • uvědomuje si rozdílnost svého já • porozumí pojmům charakter a temperament • vysvětlí, jak se charakter projevuje na jednání člověka • diskutuje o problematice charakterního a bezcharakterního jednání • uvědomuje si, že vlohy je třeba rozvíjet vlastní činností • vědomě rozvíjí kreativitu • neomezuje se jen na jeden přístup, úhel pohledu, vždy hledá více možností • využívá poznatků pro větší efektivitu vlastní práce a učení • akceptuje své city a dovede je kontrolovat • vědomě směřuje ke svým cílům • pěstuje svou vůli • uznává své schopnosti • posiluje sebevědomí • nepodléhá při posuzování druhých lidí omylům 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>(MEV1)</i> • společná pravidla a normy • asertivita <i>(OSV2)</i> • rasismus <i>(MKV1)</i> • antisemitismus <i>(MKV5)</i> • xenofobie • osobní vlastnosti • charakter, temperament • osobní potenciál • dovednosti a schopnosti • myšlení a jednání • rozdíly v prožívání • vnímání, prožívání • životní cíle a plány • posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí • systém osobních hodnot <i>(OSV3)</i> • sebehodnocení • stereotypy v posuzování druhých lidí

<p>jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru <p>Člověk, stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz <p>Člověk, stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci <p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p>	<p>sociálního vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, v čem vidí svůj vlastní smysl života • uvědomuje si, co nás motivuje • vědomě rozvíjí svou osobnost • vysvětlí úlohu výroby, obchodu a služeb • vyjmenuje nejsilnější stránky výroby, obchodu a služeb ČR • uvede nejsilnější odvětví zahraničního obchodu • objasní funkci peněz • rozliší pojem ekonomie a ekonomika • vyjmenuje hlavní sektory a hlavní odvětví národního hospodářství • vysvětlí pojem vládní koalice a opozice • popíše strukturu Ústavy ČR • uvede názvy a zkratky všech našich „parlamentních“ politických stran • objasní funkci parlamentu a senátu • vyjmenuje několik pravomocí prezidenta • uvede, kdy člověk nabývá plně způsobilost k právním úkonům • uvede, která právní norma upravuje pracovněprávní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, vyhledá v ní způsoby a podmínky vzniku a zániku pracovního poměru, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • vyhledá příklady mezinárodního terorismu, navrhne způsoby jeho potírání a zhodnotí jejich 	<ul style="list-style-type: none"> • životní perspektiva • adaptace na životní změny • sebezměna • význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji • dělba práce, specializace • ekonomie • ekonomika • poptávka, nabídka • trh • tvorba ceny, inflace • funkce a podoby peněz • ekonomie, ekonomika • národní hospodářství • Ústava ČR • složky státní moci, jejich orgány a instituce • znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu • (VDO3 – volby) • vláda ČR (VDO4) • funkce prezidenta • obrana státu • právní způsobilost • důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající • styk s úřady • terorismus
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání <p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 	<p>účinnost, výhody a nevýhody</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, proč je důležité dodržovat pravidla v komunikaci • sám umí definovat pravidla, která vyžaduje od druhých • sestaví soupis častých problémů komunikace • rozpoznává negativní vlivy na kvalitu sociálního klimatu v rodině i ve třídě • vhodně používá prostředky neverbální komunikace • používá ve svém jednání prvky asertivity • přiměřeně se chová ke starším lidem a k mladším dětem • k opačnému pohlaví se chová kultivovaně • vysvětlí svou roli v rodině, ve třídě, v partě • dodržuje pravidla práce v týmu • nabídne pomoc v případě potřeby • projevuje v kolektivu zdravotně postižených vhodné a ohleduplné chování • vyslovuje uznání svým spolužákům • rozliší různé druhy potřeb • dovede rozlišit důležitost lidských potřeb a jejich nutnost je naplňovat • zdůvodní odpovědnost za zachování zdraví • navrhne možné preventivní kroky k zachování zdraví • vysvětlí, co je podstatou zdravého životního stylu • snaží se uplatňovat zásady zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názorů druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování • vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství) • (<i>OSV2 – vrstevnické vztahy</i>) • pravidla třídy (<i>VDOI</i>) • řeč těla • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek) • komunikace s vrstevníky (<i>OSV2</i>) • respektování sebe i druhých • sebepoznání a sebepojetí – vztah sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • efektivní a asertivní komunikace • kooperace v různých situacích • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie • naplňování lidských potřeb • podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví • zdraví, determinanty zdraví, zdravý způsob života
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvrhne svůj režim dne vzhledem k vlastním potřebám podpory zdraví • uvede zásady pro sestavení osobního pohybového režimu a snaží se o jeho optimální naplnění • navrhne, jak mohou dospívající zajímavým a hodnotným způsobem trávit volný čas • charakterizuje základní složky potravy • dává potřebu živin do souvislosti se správnou funkcí jednotlivých orgánů • diskutuje o reklamě na potraviny z hlediska její věrohodnosti • posoudí a na konkrétních příkladech doloží zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy • posoudí různé druhy příprav pokrmů • posoudí přednosti a nedostatky některých alternativních směrů ve výživě • vysvětlí rizika spojená s poruchami příjmu potravy • porovná specifické potřeby výživy v jednotlivých etapách lidského života • uvede rizika častého využívání rychlého občerstvení • sestaví jídelníček dle zásad zdravé výživy • vysvětlí souvislosti mezi nezdravou výživou a vznikem civilizačních chorob • orientuje se v informacích uvedených na obalech potravin • uvede faktory, které ovlivňují vznik běžných, přenosných a civilizačních chorob • vyjmenuje nejčastější choroby přenosné pohlavním stykem, popíše příznaky a vysvětlí, jak se před nimi chránit 	<ul style="list-style-type: none"> • vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví • styl života a podpora zdraví v ČR a Evropě • (<i>OSVI – zdravý životní styl</i>) • (<i>GV2 – trávení volného času v EU</i>) • společné aktivity • výživa a zdraví – zásady zdravého stravování • pitný režim • vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví • alternativní směry ve výživě • poruchy příjmu potravy • zásady zdravého stravování • údaje na obalech • ochrana před přenosnými chorobami • nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před
--	---	--

<p>s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření civilizačních nemocí • vyjmenuje zdravotní rizika konkrétních chorob • použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc • vyjádří svůj názor k problematice zdraví • podílí se na přípravě akcí programu výchovy ke zdraví • předvede kompenzační a relaxační cvičení vhodné k překonávání psychické únavy a stresu • zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci • svými slovy charakterizuje období puberty • uvede základní tělesné změny u dívky a u chlapce • objasní menstruační cyklus • charakterizuje psychosociální vývoj v dospívání • přijímá základy „gentlemanského“ chování • uvede argumenty pro odložení sexuálního života do doby plné zralosti • uvede zdravotní rizika nechráněného pohlavního styku • rozhoduje se odpovědně ve vztahu k opačnému pohlaví • vysvětlí rizika střídání partnerů • vysvětlí, proč organismus dospívající dívky 	<p>úrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění • preventivní a léčebná péče • odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) • základy první pomoci • stres a jeho vztah ke zdraví • kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti • denní režim – zásady osobní intimní a duševní hygieny, otužování • vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit • význam pohybu pro zdraví • pohybový režim • dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny • menstruace • základy společenského chování • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání • formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci • sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy • sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost • předčasná sexuální zkušenost • promiskuita • problémy těhotenství a rodičovství mladistvých
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 	<p>není biologicky zralý pro těhotenství a porod</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců • nepoužívá vulgární slova se sexualitou • respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou • vyjádří svůj názor na komerční sexuální zneužívání • uvede příklady závislostí a dovede rozeznat jejich nebezpečnost • vysvětlí pojem – návykové látky • objasní, v čem spočívá nebezpečí drog a vysvětlí, proč je droga větším nebezpečím pro dospívající než pro dospělé • uvede zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek • vysvětlí příčiny závislostí • objasní zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a zneužíváním dalších návykových látek • obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek • orientuje se v trestně právní problematice návykových látek • vyjádří svůj názor na podpůrné látky užívané sportovci • projevuje bezpečné způsoby chování v sociálním kontaktu s vrstevníky • ovládá své emoce a akceptuje pocity druhých • umí říct „ne“, když se mu něco nelíbí a nechce to dělat • vysvětlí na příkladech, že i odmítání je způsob komunikace • používá pro sdělování vhodné prostředky verbální i neverbální komunikace • dovede si prosadit a obhájit svůj názor 	<ul style="list-style-type: none"> • plánované rodičovství • antikoncepce • těhotenství • poruchy pohlavní identity • sexuální deviace • pornografie • sexuální kriminalita • auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost; doping ve sportu • seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení • zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování • psychohygienu, sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na konkrétních příkladech lživost reklamních triků • zdůvodní svou odpovědnost za zachování zdraví • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých • uvede, jak je třeba se zachovat při ohrožení mimořádnou událostí • vysvětlí postup při evakuaci • uplatňuje pravidla bezpečnosti v podmínkách silničního provozu • samostatně ovládá základní postupy první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • šikana a jiné projevy násilí • manipulativní reklama a informace • reklamní vlivy (<i>MEV2</i>) • masmédia (<i>MEV4</i>) • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • působení sekt • bezpečný pohyb v rizikovém prostředí • bezpečnost v dopravě • rizika silniční a železniční dopravy • vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) • ochrana zdraví při různých činnostech • ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva • evakuace • činnost po mimořádné události • prevence vzniku mimořádných událostí
--	---	---

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti <p>Člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje význam verbální a neverbální komunikace • rozpoznává gesta z neverbální komunikace • přiměřeně svému věku ovládá své chování • uvede hlavní příčiny rozpadu rodiny či manželství • vysvětlí anglickou zkratku CAN • uvede formy domácího násilí • posoudí vliv domácího násilí na rozvoj osobnosti • vyjmenuje následky vandalismu • zná postihy za vandalské chování • uvede projevy násilí v lidské společnosti • diskutuje o jejich možných následcích • kriticky přistupuje k informacím médií • odmítá projevy rasismu, xenofobie a kterékoli formy nenávisti k lidem • uvede příklady rasismu a xenofobie v dějinách lidstva • zaujme odmítavý postoj k agresivnímu chování • aktivně se účastní v prevenci násilí • přijímá odpovědnost za své chování • uvědomuje si přínos a důležitost práce pro vlastní život • hledá si práci aktivním a asertivním způsobem • rozpoznává diskriminační chování u zaměstnavatele • využívá služby úřadu práce a rekvalifikačních kurzů • dovede napsat životopis • objasní význam a činnosti úřadu práce 	<ul style="list-style-type: none"> • mezilidská komunikace • verbální a neverbální komunikace • konflikty v mezilidských vztazích, hádka • (<i>OSV2 – partnerské vztahy</i>) • (<i>MKV2- partnerské vztahy s cizincem</i>) • rozchod, rozvod • syndrom CAN • domácí násilí • vandalismus • masová kultura • (<i>MEV2 – Censura</i>) • ochrana kulturních památek • rasismus • xenofobie • (<i>MKV1 – Romové</i>) • prevence násilí • osobní potenciál • životní cíle a plány • (<i>OSV1 – Já jako zaměstnanec</i>) • adaptace na životní změny • sebezměna • volba povolání • (<i>ČJ – životopis</i>)

<p>Člověk, stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu <p>Člověk, stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy – úrok, úvěr, hypotéka a zástavní právo objasní rozdíl mezi úvěrem a hypotékou vysvětlí, za jakých podmínek je možné získat úvěr popíše aktuální stav ekonomiky státu vysvětlí pojem HDP, daně vyjmenuje příklady dávek a příspěvků uvede, za jakých okolností má nárok na dané dávky a příspěvky ví, kde o dávky a příspěvky žádat ovládá základy finanční gramotnosti dovede porovnat jednotlivé formy státu vysvětlí pojmy právní předpis, právní norma, zákon objasní, za jakých okolností vzniká způsobilost k právním úkonům vysvětlí, kdo je fyzická a právnická osoba rozeznává různé druhy vlastnictví rozlišuje mravní a právní normy definuje pravomoce notáře a advokáta vyloží smysl ochranné výchovy vysvětlí funkci mediačního a probačního pracovníka 	<ul style="list-style-type: none"> funkce a podoby peněz splátkový prodej, leasing formy placení úvěr, hypotéka ekonomika ČR rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, HDP význam daní sociální příspěvky a dávky produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků debetní, kreditní karty státní dluh republika, království, knížectví, monarchie <i>(D – formy státu ČR, porovnání)</i> význam a funkce právního řádu orgány právní ochrany občanů fyzická a právnická osoba právní norma, předpis publikování právních předpisů význam právních vztahů
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky; uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci • rozpoznává protiprávní jednání; rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání <p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede, za jakých podmínek lze uzavřít sňatek • uvede, jak jsou právně ošetřeny vztahy mezi manžely a mezi rodiči a dětmi • uvede, jaký servis zabezpečuje poradna pro rodinu • ví, co musí obsahovat pracovní smlouva • objasní význam řádů, pravidel a smluv, které je povinen dodržovat • uvede, kdy člověk nabývá plně způsobilost k právním úkonům • uvede, která právní norma upravuje pracovněprávní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, vyhledá v ní způsoby a podmínky vzniku a zániku pracovního poměru, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • rozlišuje trestní čin a přestupek • uvede svůj názor na trest smrti • uplatňuje pravidla bezpečnosti v podmínkách silničního provozu • uvede příklady korupčního jednání • uvědomuje si výhody a nevýhody začlenění ČR do EU • objasní výhody studia či práce v EU • vysvětlí pojem globalizace a uvede její klady a zápory • uvede organizace pomáhající řešit globální problémy 	<ul style="list-style-type: none"> • sňatek, manželství • odbor sociální péče • důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající • základní práva spotřebitele • styk s úřady • Zákoník práce • druhy a postihy protiprávního jednání • trestní postižitelnost • porušování předpisů v silničním provozu • korupční jednání • Evropská unie a ČR (<i>VDO4 – členství v EU</i>) • výhody členství (<i>GV2 – Mezinárodní organizace</i>) • (<i>GV3 – Čerpání výhod EU</i>) • globalizace – projevy, klady a zápory (<i>MKV5 – humanitární organizace</i>)
---	---	--

<p>misí</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje několik aktuálních globálních problémů • vysvětlí vliv globálních problémů na ostatní státy a na ekonomiku ČR • přijímá spoluzodpovědnost za stav přírody a planety vůbec • vlastním způsobem přispívá k řešení ekologických problémů v jeho místě bydliště, školy • je solidární s ostatními • vyjmenuje výhody a nevýhody globalizace • uvede nejčastější globální problémy a navrhne jejich možná řešení • vysvětlí příčiny vzniku mezinárodního terorismu • uvede aktuální příklady mezinárodního terorismu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologické problémy (EV4) • Rozvojové země • způsoby řešení globálních problémů • dopad problémů na okolní svět • zodpovědné chování (OSV3 – Pomoc druhým) • významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení • rozvojové země • organizace zabývající se pomocí druhým • mezinárodní terorismus • násilí, válečné konflikty (MEV4 - válečný reportér)
--	---	---

5.11. Fyzika

5.11.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Fyzika je jedním z předmětů, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání přírodní rovnováhy, uvědomění užitečnosti přírodních poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojení základních pojmů, veličin a zákonitostí vede k porozumění fyzikálních jevů a procesů v přírodě, běžném životě i v technické praxi.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí pomocí jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení problémů a zdůvodnění správného postupu. Žák získává a upevňuje si dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce, poznatky uplatňovat v praxi, na základě pochopení fyzikálních poznatků zaujímat správné občanské postoje.

Fyzika je povinný vyučovací předmět pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku, vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. Vyučování probíhá v odborné učebně fyziky, ve třídách i jiných prostorách školy i mimo ni.

V předmětu fyzika jsou realizovány mezipředmětové projekty (chemie, přírodopis, zeměpis, apod.) a projekt Péče o zdraví a Ochrana člověka za mimořádných situací.

5.11.2. **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu fyzika**

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělání, umožnit osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání
- učíme žáky různým metodám poznávání objektů, procesů, vlastností a jevů
- plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- vyhledávat, zpracovat a používat informace v technické literatuře a na internetu
- používat informace podle důležitosti, využít je k dalšímu učení
- podporujeme užití cizích jazyků a výpočetní techniky
- umožňujeme pozorovat, měřit a experimentovat, porovnávat a vyvozovat závěry

- učíme zapisovat experiment, graficky zdokumentovat měření
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- motivujeme k učení
- při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace
- učíme trpělivosti, vytrvalosti, přesnosti a zodpovědnosti

Kompetence k řešení problémů:

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky prakticky řešit problémové úlohy a situace
- algoritmy řešení problémů
- učíme žáky chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních jevů
- vedeme žáky k zobecňování a aplikování poznatků v různých oblastech života
- logickému vyvozování závěrů přírodních zákonů
- podporujeme originální způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost, týmovou práci, předcházení problémů
- monitorujeme, jak žáci problémy prakticky zvládají

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- vedeme žáky k přesnému a logickému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky pozorování
- učíme žáky otevřeně vyjádřit svůj názor, podporujeme kritiku i sebekritiku, přátelskou komunikaci mezi žáky i mezi žákem a učitelem
- vedeme je k dodržování pravidel řádu učebny, zacházení s pomůckami při laboratorních pracích

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- vedeme žáky k dovednosti spolupráce a hledání optimálních řešení problémů
- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku k začlenění do kolektivu s cílem dosahovat osobního maxima
- učíme je k práci v týmu s vnímáním odlišností jednotlivců, ke kritickému hodnocení této práce, k vzájemné pomoci s vědomím vzájemné potřeby
- netolerujeme projevy rasismu xenofobie a nacionalizmu
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu co narušuje dobré vztahy mezi žáky i žáky a učiteli, vyžadujeme důsledné dodržování pravidel chování, na nichž se žáci sami podíleli

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany, plní své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, zodpovědné za svůj život, zdraví, životní prostředí a schopné pomoci v různých životních situacích
- vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití fyziky
- vedeme je k zodpovědnosti za zdraví své i druhých, za životní prostředí ve svém okolí i ve světě
- vedeme žáky k správnému jednání v mimořádných život ohrožujících situacích, k vzájemné pomoci, k předcházení úrazů svých i spolužáků, prevenci nemocí, zneužití návykových látek
- monitorujeme chování žáků a včas přijímáme účinná opatření

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme je používat vhodné materiály, nástroje a technologie, chránit své zdraví při práci a pomáhat při volbě budoucího povolání
- vedeme žáky ke kladnému vztahu k práci, k úctě k práci druhých
- učíme žáky optimálnímu plánování, pozorování a vyhodnocování dat získaných při experimentech, měřeních, řešeních konkrétních úloh
- k překonávání potíží při učení nových poznatků
- k dodržování povinností, závazků, pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- k používání různých metod práce, využívání výpočetní techniky, počítačů, odborné literatury, časopisů, využití znalostí cizích jazyků
- formou filmů, exkurzí seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k fyzice k vytváření tvořivého a podnětného pracovního prostředí

5.11.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu fyzika

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Látky a tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné • nalezne společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek • uvede příklady využití vlastností látek • popíše alespoň jeden jev, kterým se nepřímo přesvědčujeme, že částice, z nichž jsou složeny látky, jsou v neustálém neuspořádaném pohybu • vysvětlí některé rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek pomocí rozdílu v jejich čističové stavbě • změří sílu (např. tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země) • experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování elektrovaných těles • experimentálně určí póly tyčového magnetu • znázorní průběh indukčních čar magnetického pole tyčového magnetu • popíše magnetické pole Země • změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na vahách • vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny • odhadne a změří dobu trvání děje • převádí údaje o čase v různých jednotkách • určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem pomocí vztahu $\rho = m / V$ • zjistí hustotu látky v tabulkách • vypočte hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty látky, ze které je těleso 	<p>Vlastnosti látek a těles</p> <ul style="list-style-type: none"> • tělesa a látky • vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek (<i>Ch - určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i>) • částicová stavba látek – molekula, atom, prvek, sloučenina <p>Síla</p> <ul style="list-style-type: none"> • gravitační síla • měření síly - siloměr • elektrické vlastnosti látek • magnetické vlastnosti látek (<i>Z, Tv - kompas, buzola, orientace v terénu, příliv a odliv</i>) <p>Měření fyzikálních veličin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Měření délky, objemu, hmotnosti (<i>Ch - měří objem, hmotnost; M - měří a odhaduje délky úseček; D - historie měření fyzikálních veličin</i>) • měření času (<i>M - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času, čte a sestavuje jednoduché tabulky, tabulkou nebo grafem vyjádří funkční vztah; PŘ - měří počet tepů</i>) • hustota

5.11.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu fyzika

6. ročník

<ul style="list-style-type: none"> • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty <p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty • vysvětlí princip měření teploty teploměrem • určí rozdíl teplot z naměřených hodnot • změří změny teploty (kapaliny, vzduchu) s časem a zaznamená je tabulkou a grafem • sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu • správně používá schematické značky a zakreslí schéma reálného obvodu • určí a pokusem ověří podmínky vedení proudu obvodem • experimentem rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant • uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky elektrického proudu • dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními a k jejich objasnění využívá poznatky o vedení elektrického proudu v kapalinách a ve vzduchu • objasní vznik blesku a zásady ochrany před jeho účinky • vysvětlí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem a umí tento postup použít 	<ul style="list-style-type: none"> • měření teploty (<i>MEV6 - sleduje předpovědi změn teplot v tisku, rozhlase a televizi, orientuje se v grafech; Ch - měří teplotu; F, Tv - sleduje změny teploty v různých ročních obdobích a v různých klimatických oblastech</i>) <p>Elektrický obvod (rozšiřující učivo)</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektrický proud • vodiče elektrického proudu, elektrický izolant • tepelné účinky elektrického proudu • magnetické pole elektrického proudu • jednoduchý a rozvětvený obvod • bezpečné zacházení při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
---	---	--

7. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Pohyb těles, síly</p> <ul style="list-style-type: none"> rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles změří velikost působící síly určí konkrétní jednoduché situace druhy sil působící na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici využije Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení 	<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso k jinému tělesu, určí trajektorii porozumí pojmu rychlost ovládně převody jednotek má představu o rychlostech běžných pohybů těles rozliší pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný určí rychlost rovnoměrného pohybu velikost rychlosti vyjádří jinou jednotkou nakreslí graf závislosti s a t určí z grafu čas, dráhu vypočte průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu změří dráhu a čas a vypočte průměrnou rychlost změří velikost síly znázorní sílu graficky určí jednoduché situace sil působících na těleso, jejich velikost, směr, výslednici určí gravitační sílu, kterou Země působí na těleso o určité hmotnosti rozhodne rovnováze sil odhadne a experimentem určí těžiště tělesa prokáže účinky polí (elektrického, magnetického, gravitačního) předpoví, jaký bude pohyb tělesa na které působí víc sil 	<p>Pohyb tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> pohyb a klid tělesa popis pohybu (<i>MEV2 - jízdní řád</i>) trajektorie pohyb přímočarý a křivočarý rychlost, dráha, čas (<i>M - řeší úlohy na výpočet, dráhy, rychlosti, času, pozná přímou úměrnost s a t, konstrukce sil a rovnoběžník sil, osová souměrnost, PŘ - porovná rychlost zvířata, Z - orientuje se na mapě, určí dobu potřebnou k uražení určité vzdálenosti</i>) převody jednotek rychlosti rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu - <i>referáty, bezpečnost v dopravě, ekonomické využití zdrojů světla a zrcadel</i> <p>Síla. Skládání sil</p> <ul style="list-style-type: none"> znázornění síly, měření síly siloměrem skládání sil stejného a opačného směru určení F početně a graficky vztah mezi hmotností m a gravitační silou F rovnováha sil (<i>Tv - skládání sil při pohybu – lyžování, cyklistika, jízda na kole, akce a reakce ve sportu, znalost rovnováhy a polohy těžiště, bezpečnost při vodních sportech</i>) těžiště rovnovážná poloha těles <p>Posuvné účinky síly Pohybové zákony</p>

<p>stálé výsledné síly v jednoduchých situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických úloh <p>Mechanické vlastnosti tekutin</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných kapalinách, řeší konkrétní praktické problémy <ul style="list-style-type: none"> • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné kapalině a chování tělesa v ní 	<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní, proč je těleso v klidu nebo pohybu • na příkladech ukáže síly akce a reakce, posuvné účinky spojuje se změnou rychlosti <ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, zda je páka otáčivá kolem své osy, určí ramena páky, působíště sil, podmínky rovnováhy, užití páky v praxi a její výhody <ul style="list-style-type: none"> • předpoví změnu deformačních účinků na těleso při změně síly <ul style="list-style-type: none"> • změří třecí sílu, porovná velikost sil se změnou podložky, hmotnosti tělesa • objasní klidovou třecí sílu, užitečnost při klidu a pohybu • rozhodne o škodlivosti a užitečnosti třecí síly <ul style="list-style-type: none"> • porovná tlakové síly ,určí tlak, navrhne jak v praxi tlak zvětšit nebo zmenšit • předvede pokus, kdy při stlačení kapaliny roste tlak ve všech místech stejně • vysvětlí princip hydraulického zařízení • porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny • použije vztah $p = \rho gh$ při řešení konkrétních problémů • objasní jevy, které s hydrostatickým tlakem souvisí <ul style="list-style-type: none"> • určí pokusem i početně velikost vztlakové síly v kapalině • znázorní síly působící na těleso potopené v kapalině • rozhodne, kdy se těleso bude potápět, vznášet, plovat, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • Newtonovy zákona- zákon setrvačnosti, akce a reakce, vzájemného působení dvou těles (<i>TV - akce a reakce ve sportu</i>) <p>Otáčivé účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> • páka • moment síly na páce $M = F \cdot a$, $M_1 = M_2$ • užití páky v praxi; kladka (<i>Př - popis pák ve stavbě lidského těla</i>) <p>Deformační účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> • tlaková síla • tlak • $p = F/S$ –výpočty, definice jednotky 1Pa (<i>TV - záchrana tonoucího na zamrzlém rybníku</i>) • tlak v praxi <p>Tření</p> <ul style="list-style-type: none"> • třecí síla F_t , závislost, měření síly • tření v praxi, užitečné a škodlivé tření (<i>MEV2, TV - změna odporových sil při sportu, v dopravě, průmyslu a denní praxi</i>) <p>Mechanické vlastnosti kapalin</p> <ul style="list-style-type: none"> • tlak v kapalině, • Pascalův zákon • vliv gravitačního pole Země na kapalinu • hydrostatická tlaková síla • hydraulický lis • hydrostatický tlak (<i>D - ponorky ve válečných konfliktech, Př - život v hloubkách, potápění</i>) <ul style="list-style-type: none"> • vztlaková síla, Archimédův zákon • plování těles
---	--	---

<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo dube lámat ke kolmice či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	<ul style="list-style-type: none"> • pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku vzduchu • porovná tlak v různých výškách, jeho měření-tlakoměr, barograf • sleduje synoptické mapy na internetu, v TV • prokáže vztakovou sílu v plynech, rozdíl mezi tlakem, tlakovou silou • vypočte tlak, uvede jednotky • prakticky změří Ft • určí tlak, hloubku, hustotu, přetlak, podtlak • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém prostředí • zákony odrazu při řešení konkrétních problémů a úloh • pokusem rozhodne, které zrcadlo je duté a vypuklé, určí ohnisko a najde obraz v zrcadle • využití zrcadel • ukáže na příkladech lom světla ke kolmici, od kolmice • pokusem dokáže složení světla z barevných světél • vysvětlí vznik duhy • co způsobuje barvu průhledného prostředí a neprůhledných těles 	<p>Mechanické vlastnosti plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> • atmosféra Země, atmosférický tlak • měření atmosférického tlaku, změny tlaku • Archimédův zákon v plynech • tlak v uzavřené nádobě, manometr <p>Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdroje světla, tělesa osvětlená • rychlost c světla, šíření světla • fáze Měsíce, zatmění Slunce a Měsíce (<i>D - náboženská interpretace zatmění Slunce, náboženská interpretace zatmění Slunce</i>) • odraz světla, zákony odrazu světla • zobrazení v zrcadle rovinném a kulovém • užití zrcadel v praxi • lom světla (<i>M - souměrnost při zobrazení zrcadlem</i>) • rozklad světla • barva těles (<i>VV - využití stínů a barev v malbě</i>)
---	---	--

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Energie</p> <ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci vypočte práci, je-li dána síla a dráha, po které síla působí (pro případ stálé síly působící rovnoběžně se směrem dráhy), $W = F \cdot s$ porovná práci vykonanou při zvedání tělesa kladkou a jednoduchým kladkostrojem určí výkon z práce a času, v jednoduchých případech odhadne vykonanou práci nebo výkon při rovnoměrném pohybu tělesa určí výkon užitím vztahu $P = F \cdot v$ porovná příkon a výkon stroje, vypočítá účinnost, porovná s údaji v MF tabulkách objasní, že změna pohybové nebo polohové energie je spojena s konáním práce chápe rozdíl mezi pohybovou a polohovou energií, jejich vzájemnou přeměnu popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli Země popíše, jak teplota tělesa souvisí s rychlostí neuspořádaného pohybu částic tělesa, vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou uvede praktický příklad změny vnitřní energie 	<p>Teplo, práce, výkon</p> <ul style="list-style-type: none"> práce práce na kladce (<i>EV2, D - využití jednoduchých strojů k usnadnění práce dříve a dnes</i>) výkon (<i>Tv - příklady konání práce v různých sportech, odhaduje a měří výkony při běhu, při šplhu, příklady využití a přeměn energie ve sportech, M - úprava rovnic s písmeny, vyjádření neznámé ze vzorce</i>) účinnost <p>Pohybová a polohová energie</p> <ul style="list-style-type: none"> polohová energie přeměna polohové a pohybové energie (<i>Tv - příklady využití a přeměn energie ve sportech, ČZV - pohyb vozidel a chodců na komunikacích</i>) <p>Vnitřní energie, teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> částicové složení látek vnitřní energie změna vnitřní energie konáním práce změna vnitřní energie tepelnou výměnou

<ul style="list-style-type: none"> rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu změří elektrický proud a napětí využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat či odpuzovat vysvětlí elektrování těles vzájemným třením pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry elektrického pole elektrické vodiče a izolanty, elektrický proud kovových vodičích objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech (jednoduchý model) vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu a ověří jejich splnění pokusem změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu (např. mezi svorkami žárovky) určí výsledné napětí zdroje při zapojení několika článků za sebou předpoví změnu proudu v kovovém vodiči při změně napětí mezi jeho konci předpoví změnu proudu v obvodu, když se při stálém napětí zvětší nebo zmenší odpor rezistoru zapojeného v obvodu vypočte jednu z veličin: proud, napětí a odpor pro kovový vodič (spotřebič), jestliže má zbývající dvě pokusem určí závislost proudu procházejícího daným spotřebičem na napětí mezi svorkami spotřebiče a vyjádří výsledek graficky z grafu závislosti proudu na napětí pro daný rezistor určí k danému proudu napětí, nebo 	<ul style="list-style-type: none"> elektrický náboj elektrování těles třením vodič a izolant v elektrickém poli siločáry elektrického pole <p>Elektrický proud</p> <ul style="list-style-type: none"> elektrický proud v kovech, v kapalinách (<i>EVI, 2</i>) měření elektrického proudu měření elektrického napětí zdroje elektrického napětí Ohmův zákon elektrický odpor
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu <p>Zvukové děje</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku 	<p>k danému napětí proud, nebo odpor rezistoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší jen průřezem, nebo jen délkou, nebo jen materiálem • popíše, jak se mění odpor kovového vodiče s teplotou • rozhodne, jak je vhodné zapojit elektrické spotřebiče v domácnosti a uvede výhody své volby • použije reostat k regulaci proudu • určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí • určí výkon elektrického proudu • z údajů o příkonech na štítcích elektrických spotřebičů určí, jaký je odpor spotřebičů • navrhne možné úspory elektrické energie v bytě nebo v domě, popř. ve škole • využívá znalostí elektrických spotřebičů v domácnosti • určí ve svém okolí, popř. u některých hudebních nástrojů, co je zdrojem zvuku • vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí • uvede příklady dokazující, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří • na příkladu vnímání blesku a hromu porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vzduchu • umí kvalitativně porovnat zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti a rozhodnout, který je zdraví škodlivý, např. hlasitá hudba • pro ochranu sluchu využívá poznatků, že hlasitost zvuku závisí na zdroji zvuku, vzdálenosti zdroje od našeho ucha, prostředí, v němž se zvuk šíří a na citlivosti sluchového 	<ul style="list-style-type: none"> • závislost odporu na vlastnostech vodiče • výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe • reostat jako dělič napětí • elektrická práce • výkon elektrického proudu (<i>EV2 - porovnání výkonu domácích spotřebičů z ekonomického a ekologického hlediska</i>) • elektrická energie (<i>EV3 - pravidla bezpečnosti při manipulaci s elektrickými spotřebiči, nebezpečí úrazu v blízkosti vedení vysokého napětí</i>) <p>Zvukové jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdroje zvuku • šíření zvuku prostředím (<i>EV3, Hv - využití poznatků o šíření zvuku při zařizování koncertních sálů</i>) • rychlost šíření zvuku • odraz zvuku, ozvěna • ucho jako přijímač zvuku
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<p>ústroj</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhne možnosti, jak zmenšit škodlivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka (hlučné provoz, blízkost dálnic, byt) • na ukázce zprávy o počasí v denním tisku, televizi nebo na internetu (např. na meteorologie.kvalitně.cz) nalezne základní meteorologické prvky a popíše způsob jejich měření • objasní význam meteorologických zpráv a předpovědí počasí pro různé obory lidské činnosti • uvede hlavní látky, které znečišťují ovzduší a jejich základní zdroje jak přírodní, tak především produkty lidské činnosti; naznačí cesty ke snižování obsahu těchto látek v atmosféře • vysvětlí příčinu vzniku ozonové díry a skleníkového efektu a jejich nebezpečnost pro lidstvo, jako jeden z globálních problémů světa 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana před nadměrným hlukem (<i>EV3 – způsob ochrany před hlukovým znečištěním prostředí</i>) <p>Počasí kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • meteorologie • atmosféra Země (<i>Z - vysvětlí některé klimatické a meteorologické jevy, porovná stav počasí pomocí internetu v daném čase v různých místech na Zemi</i>) • (<i>EV3</i>) • problémy znečišťování atmosféry (<i>EVI</i>)
---	--	---

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem využívá poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní rozliší stejnosměrný a střídavý proud a změří jeho velikost 	<ul style="list-style-type: none"> prokáže pokusem existenci magnetického pole v okolí cívky s proudem na příkladech objasní jeho užití v praxi vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru a jeho užití v praxi předvede pokusem vznik indukovaného proudu a určí jeho směr objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v okolí cívky z grafu určí periodu, kmitočet a maximální hodnotu napětí objasní princip a činnost alternátoru a popíše změny, které v něm probíhají zvolí vhodné měřidlo a změří střídavý proud nebo napětí popíše části transformátoru, transformační poměr použije k výpočtu napětí na sekundárním vinutí uvede praktické užití transformace 	<p>Elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> elektrické a magnetické pole magnetické pole magnetu magnetické pole cívky s proudem elektromagnet, užití v praxi elektromotor – užití (Pč - sestaví model elektromotoru podle náčrtku a návodu) elektromagnetická indukce (D - objasní historický význam Faradayova objevu a jeho užití v praxi) vznik indukovaného napětí střídavý proud (M - funkční vyjádření vztahů, tabulka, graf, rovnice) alternátor měření I a U řešení konkrétních úloh – výpočet T, f, Um transformátor transformace napětí přenos napětí, rozvodná síť (EV2, 3, Z - na mapě vyhledá tepelné a vodní elektrárny na území ČR, zváží jejich význam, seznámí se s funkcí trafostanic)

<ul style="list-style-type: none"> rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností zapojí správně polovodičovou diodu využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie při řešení konkrétních problémů a úloh využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalostí rychlosti světla ve dvou 	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady vedení el. proudu v kapalině a plynu vysvětlí princip elektrolytického pokovování objasní vznik elektrické jiskry, podstatu blesku, elektrického oblouku uvede příklady vedení ve zředěných plynech vysvětlí význam uzemnění domácích spotřebičů vysvětlí a popíše konkrétní nebezpečí při zacházení s el. spotřebiči a způsob zacházení - el. zkrat, objímka, zásuvka, rozvod el. vodičů v bytě řídí se pravidly bezpečného zacházení s elektrickým zařízením vysvětlí pojem vlnová délka, určí kmitočty popíše druhy elektromagnetických vln uvede příklady využití v denní praxi objasní význam rentgenového záření a laseru vysvětlí rozdíl pronikání elmg. vln, užití mikrovln v praxi, nebezpečí opalování na Slunci a v soláriu, nebezpečí laseru ukáže praktické příklady odrazu a lomu světla zobrazení rovinným zrcadlem odraz ke kolmici a od kolmice předpoví lom od a ke kolmici, odraz světla, situace, kdy tyto jevy nastanou využije poznatků ke konkrétnímu řešení úloh pokusem rozliší spojnou a rozptylnou čočku, najde její ohnisko, zobrazí předmět spojkou i rozptylkou, vysvětlí funkci lupy 	<p>Vedení el. proudu v kapalinách a plynech</p> <ul style="list-style-type: none"> elektrické vodiče a izolanty, elektrický proud v kovech elektrický proud v kapalinách elektrický proud v plynech (D - seznámí se s historií vynálezu bleskosvodu, vynálezci P. Diviš, B. Franklin) polovodiče bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči, přístroji a zařízeními (EV3) <p>Elektromagnetické záření</p> <ul style="list-style-type: none"> elektromagnetické vlny záření vlnová délka zdroje záření (Př - objasní vliv elektromagnetických vln při orientaci živočichů - delfíni, netopýři) <p>Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> světlo, zdroje světla, rychlost světla (EV2) fáze Měsíce (Z - pohyb Země, den, noc, roční období) odraz zrcadla úplný odraz lom světla
---	---	--

<p>různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie při řešení konkrétních problémů a úloh • objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	<p>a odrazného hranolu</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše funkci čočky v lidském oku, vady – krátkozrakost a dalekozrakost a jejich korekci • sestaví model dalekohledu a mikroskopu • uvede jejich užití v praxi <ul style="list-style-type: none"> • s využitím poznatků z chemie popíše stavbu atomu a složení jádra atomu • objasní pojem izotop, nuklid <ul style="list-style-type: none"> • uvede druhy radioaktivního záření <ul style="list-style-type: none"> • popíše jadernou reakci • porovná typy elektráren • sleduje a analyzuje zprávy v tisku • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí • popíše možnosti ochrany před jaderným zářením <ul style="list-style-type: none"> • popíše sluneční soustavu, pohyb planet kolem slunce • orientuje se v souhvězdích • sleduje informace v tisku o výzkumu kosmu a kosmonautice 	<ul style="list-style-type: none"> • čočky (<i>EV2, 3, M – geometrické znázornění obrazů zrcadlem a čočkou</i>) • rozklad světla hranolem • optické vlastnosti oka • mikroskop a dalekohled, lupa • optické přístroje (<i>Př - práce s mikroskopem, lupou</i>) <p>Jaderná energie</p> <ul style="list-style-type: none"> • atom, atomové jádro, izotop a nuklid (<i>CH - částicové složení látek, orientace v periodické soustavě prvků</i>) • radioaktivita (<i>D - historie objevu radioaktivity, zneužití ve válečných konfliktech, Curie, Einstein</i>) • jaderné záření • jaderný reaktor • jaderná energetika (<i>EV2,3, GVI, Z - na mapě určí lokality jaderných elektráren a jejich význam</i>) • ochrana před zářením <p>Země a Vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> • sluneční soustava (<i>EVI</i>) • měsíční fáze • planety, planetky • hvězdy - složení • orientace na obloze • kosmonautika (<i>D - seznámí se s historií výzkumu kosmu, slavnými kosmonauty a významem objevů ve vesmíru pro lidstvo</i>)
---	---	--

5.12. Chemie

5.12.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (chemie, fyzika, přírodopis, zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci. Výuka může probíhat jak v učebně chemie, kde je základní laboratorní vybavení, tak i v kmenových třídách. Ve vyučovacím předmětu chemie je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (přírodopis, fyzika, zeměpis) a do povinně vyučovaného tématu Ochrana člověka za mimořádných situací.

5.12.2. **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu chemie**

Kompetence k učení

- učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení
- podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů
- učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- učíme, jak některým problémům předcházet
- průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů

- klademe důraz na kulturní úroveň mluveného i písemného projevu
- ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- podporujeme kritiku a sebekritiku
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie a školní chemické laboratoři
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporujeme inkluzi (začlenění) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie
- vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí
- vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) výše uvedených negativních jevů
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům
- učíme žáky poskytnout první pomoc
- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s chemickými látkami, pravidla chování ve škole, v učebně chemie, v chemické laboratoři) a dodržování stanovených pracovních postupů
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby

5.12.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu chemie

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV

Konkretizované školní výstupy

Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

SMĚSI

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky

- zařadí chemii mezi přírodní vědy
- uvede, čím se chemie zabývá
- rozliší fyzikální tělesa a látky
- uvede příklady chemického děje
- rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek
- uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů
- uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek (barva, zápach, hustota, teplota tání, teplota varu, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, rozpustnost ve vodě)
- rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě)
- navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek
- popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek
- rozpozná skupenství látek a jejich změny (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace, desublimace)
- vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách
- uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu
- uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi
- rozpozná základní chemické nádoby a sklo
- rozliší různorodé a stejnorodé směsi
- rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha), uvede příklady z běžného života
- uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi
- správně (v souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok
- aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a velikosti plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlení známých situací z běžného života
- s pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet

Úvod do chemie

- vymezení předmětu chemie (*Př, F, Z - osvojení společných poznávacích metod-pozorování, experiment, měření*)
- látky a tělesa
- chemické děje
- chemická výroba

Vlastnosti látek

- barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, teplota varu, teplota tání, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota (*F - společné a rozdílné vlastnosti látek, změny skupenství*)

Bezpečnost při experimentální činnosti

- zásady bezpečné práce v laboratoři (učebně chemie) i v běžném životě
- varovné značky a jejich význam
- první pomoc při úrazu v laboratoři
- chemické nádoby a sklo

Směsi

- různorodé a stejnorodé směsi (roztoky)
- druhy různorodých a stejnorodých směsí

- složky směsí
- složení roztoků

- rozpuštění pevných látek

- hmotnostní zlomek

Projekty dle aktuálních možností, např. Voda kolem nás, Zákony a předpisy pro nakládání s chemickými látkami, Zásady poskytnutí první pomoci.

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy

CHEMICKÉ REAKCE

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání

ORGANICKÉ SLOUČENINY

- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

- objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

CHEMIE A SPOLEČNOST

- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

ORGANICKÉ SLOUČENINY

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

- vysvětlí podstatu redoxních dějů a jejich využití v běžném životě
- vysvětlí pojmy: oxidace, redukce, určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce, popíše výrobu surového železa a oceli
- vysvětlí princip koroze a uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí
- vysvětlí, co je to elektrolyza a k jakým dějům při ní dochází na elektrodách
- objasní, co je podstatou galvanického článku a uvede příklady praktického využití
- vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí
- třídí paliva podle původu, období vzniku, skupenství a uvede příklady z praxe
- uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití
- odvodí význam uhlí, ropy a zemního plynu
- uvede hlavní produkty průmyslového zpracování uhlí a ropy
- posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí, rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahaný při školních experimentech
- rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami
- uvede, jak postupovat při vzniku požárů, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení
- rozliší anorganické a organické sloučeniny
- vysvětlí čtyřvaznost uhlíku
- rozliší řetězec otevřený (přímý a rozvětvený) a uzavřený (kruhový-cyklický)
- dokáže napsat molekulový, racionální a strukturní vzorec
- zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb(alkany, cykloalkany, alkeny, alkiny, areny)
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití
- dokáže vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků C₁-C₁₀

Redoxní reakce

- oxidace a redukce
- určování oxidačního čísla
- výroba železa a oceli

- koroze

- elektrolyza jodidu zinečnatého a chloridu sodného
- galvanický článek

Energie a chemické reakce

- exotermické a endotermické reakce

Paliva

- fosilní a průmyslově vyráběná paliva (*EV1 - ekosystémy, EV3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí, EV4 - vztah člověka k prostředí*)

- neobnovitelné zdroje energie (uhlí, ropa, zemní plyn)
- havárie při těžbě ropy a zemního plynu

- obnovitelné zdroje energie (vodní toky, sluneční záření, rostlinné a živočišné produkty, geotermální)

- hašení požárů

- první pomoc při popálení

Uhlovodíky

- druhy vzorců a řetězců uhlovodíků
- vzorce, vlastnosti, význam a využití nejjednodušších uhlovodíků
- alkany (homologická řada alkanů C₁-C₁₀)
- cykloalkany (cyklohexan)
- alkeny (etylen, propylen)
- alkiny (acetylen)
- areny (benzen, naftalen, toluen, styren)

Projekty dle aktuálních možností, např. Světová naleziště a těžba surovin, Chemické látky užívané při výrobě potravin – aditiva, přísady apod., Chemické výroby (cukr, papír, pivo, sklo, porcelán aj.)

5.13. Přírodopis

5.13.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět přírodopis je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům, umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, podporuje vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování, učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích a k chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, rozvíjí dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, seznamuje žáka se stavbou živých organismů. Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. Přírodopis se vyučuje v odborné učebně přírodopisu i v kmenových třídách. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury), přírodovědné vycházky s pozorováním, laboratorní práce, krátkodobé projekty. Ve vyučovacím předmětu přírodopis je naplňována podstatná část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Předmět svým charakterem a vzdělávacím obsahem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (fyzika, zeměpis, chemie) a do povinně vyučovacího tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací“.

5.13.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu přírodopis

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení
- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie
- umožňujeme samostatné pozorování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vytváříme praktické problémové úlohy a situace, učíme žáky prakticky problémy řešit
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům vyhodnocují získaná fakta
- učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme je některým problémům předcházet
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- učíme žáky pracovat ve skupině, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálního řešení problémů
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svou práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie
- vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí
- vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání a nadměrnému užívání léků
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích

- učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům
- učíme žáky poskytnout účinnou předlékařskou první pomoc
- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme je používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, učíme žáky chránit své zdraví při práci, pomáháme jim při volbě jejich budoucího povolání
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s laboratorním materiálem a s mikroskopickými preparáty i s živými přírodninami
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků

5.13.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu přírodopis

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka <p>Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí děje nezbytné k životu buňky popíše stavbu buňky porovná buňku rostlinnou a živočišnou pozoruje buňku mikroskopem a provede jednoduchý nákres popíše dělení buňky objasní funkci základních orgánů bezobratlých zařadí vybrané organismy do říší vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování buněk objasní význam bakterií (jako destruentů) v ekosystémech ukáže na příkladech symbiotické a parazitické soužití bakterií a člověka zhodnotí význam sinic pro vývoj atmosféry pozná běžně známé houby rozliší houby na jedovaté a jedlé uvede příklad různého způsobu výživy hub a jejich význam v ekosystémech objasní symbiotické soužití houby a řasy ve stélce lišejníků doloží význam kvasinek a plísní 	<ul style="list-style-type: none"> projevy živé buňky základní stavba rostlinné a živočišné buňky výživa buňky dělení buňky anatomie bezobratlých třídění organismů do říší jednobuněčné a mnohobuněčné organismy – zákl. rozdíl rozmnožování nepohlavní a pohlavní bakterie, sinice (viry) (<i>D - morové epidemie</i>) očkování mnohobuněčné houby vytvářející plodnice houby cizopasně, rozkladné, symbiotické lišejníky – stavba, symbióza jednobuněčné houby - kvasinky (biotechnologie) mnohobuněčné houby bez plodnic

<p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin rozlišuje zákl. systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů <p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> porovná zákl. vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <p>Neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života <p>Základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> uvede význam slunečního záření (jako zdroje energie pro život) vysvětlí stavbu stélky řas objasní význam řas ve vodních ekosystémech i jejich využití člověkem porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů bezobratlých uvede příklad pohlavního a nepohlavního rozmnožování bezobratlých vysvětlí pojem obojetník určí vybrané zástupce bezobratlých, popíše jejich způsob života a zařadí je do hlavních taxonomických skupin používá atlas živočichů, určí s ním podle charakteristických znaků živočicha vyhledá a zpracuje zajímavé informace o vybraném živočichovi vysvětlí vývojovou úspěšnost členovců uvede příklady jejich adaptace na různá prostředí uvede příklad mezihostitele, vnitřního i vnějšího parazita rozpozná přenašeče nakažlivých chorob uvede zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty v přírodě vysvětlí význam podmínek na Zemi pro vznik a existenci života uvede souvislosti jednotlivých sfér s životem na Zemi uvede příklady vztahů mezi organismy objasní význam jednotlivých úrovní 	<ul style="list-style-type: none"> fotosyntéza (elementární princip) nižší rostliny - jednobuněčné a mnohobuněčné bezobratlí - prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci (klepítkatci, korýši, vzdušnicovci, hmyz) (EV2 - biodiverzita, bioindikátory kvality životního prostředí, insekticidy) vznik a stavba Země (Z – planeta Země) vývoj atmosféry (EV2, 3- vliv lidské činnosti na změny atmosféry) vznik hydrosféry látky organické a anorganické vzájemné vztahy organismů v přírodě potravní pyramidy a řetězce (EVI - ekosystém - vztahy mezi organismy a prostředím,
---	--	---

<ul style="list-style-type: none">vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	<p>potravních pyramid v ekosystému</p> <ul style="list-style-type: none">uvede příklady jednoduchých potravních řetězců	<p><i>zachování rovnováhy)</i></p>
---	---	------------------------------------

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná základ. vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů a klíčů 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam jednotlivých orgánových soustav, objasní jejich utváření z hlediska vztahu k prostředí a ke způsobu života • vyjmenuje základní skupiny obratlovců a uvede jejich nejznámější zástupce • na základě charakteristických znaků určí běžné zástupce podle atlasu • porovná způsoby rozmnožování, získávání potravy a přizpůsobení obratlovců danému prostředí • vysvětlí zákl. projevy chování živočichů v přírodě • doloží hospodářský význam obratlovců • zná zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty • pozoruje stavbu těla mechu lupou a mikroskopem a odvodí jeho uspořádání od buňky přes pletiva k orgánům vyšších rostlin • popíše stavbu, funkci a význam zákl. orgánů rostlin • vysvětlí fotosyntézu a dýchání rostlin • objasní pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin • používá základní znaky rostlinného těla při určování rostlin pomocí atlasu • rozpozná základní druhy jehličnanů a krytosemenných dřevin • odhadne podle charakteristických znaků zařazení běžných krytosem. rostlin do systematických skupin a s pomocí atlasu určí jejich druh 	<ul style="list-style-type: none"> • srovnání orgánových soustav obratlovců – jejich zákl. stavby a funkce • strunatci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) (<i>D – rybníkářství v Čechách</i>) • vybraní zástupci jednotlivých skupin • rozmnožování a vývin jedince, péče o potomstvo • způsob života a chování živočichů (instinkty), přizpůsobení danému prostředí (<i>EV2 - ochrana biolog. druhů, biodiverzita</i>) • hospodářský význam ryb, ptáků • stavba rostlin • části rostlinného těla - kořen, stonek, list, květ, květenství • fotosyntéza a dýchání rostlin • opylení, oplození, semena a plody, rozmnožování rostlin • vyšší rostliny – výtrusné: • mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny (stavba těla, rozmnožování, zástupci) • vyšší rostliny: nahosemenné – jehličnany • krytosemenné dřeviny • přehled skupin krytosemenných rostlin • jednoděložné a dvouděložné rostliny - pryskyřníkovité, mákovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdnicovité, liliovitě, lipnicovité

<ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí <p>Základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystémů • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam jednotlivých skupin krytosem. rostlin pro člověka • určí některé léčivé a jedovaté rostliny • vysvětlí význam prvohorních rostlin • popíše přirozená stanoviště rostlin a vysvětlí význam druhové rozmanitosti rostlin • vysvětlí význam mechorostů pro ekosystém lesa • uvede příklady vztahů lesních organismů • uvede vztahy lesa k neživým podmínkám prostředí a k výškové členitosti krajiny • vysvětlí význam lesa pro člověka, uvede základní způsoby využívání a ochrany lesa • dodržuje zásady chování v lese • uvede způsoby ochrany rostlin • na konkrétních příkladech doloží ohrožení mnoha druhů obratlovců, uvede způsoby ochrany ohrožených druhů 	<ul style="list-style-type: none"> • les - příklad společenstva a ekosystému vztahy rostlin a živočichů (<i>EV1 - les v našem prostředí, význam</i>) • lesní patra • rozmanitosti lesů v závislosti na členitosti prostředí a dalších podmínkách (<i>EV2- biodiverzita</i>) • ohrožení a ochrana rostlin, invazivní rostliny (<i>D - význam objevení Ameriky na rozšíření rostlin v Evropě, EV3- zemědělství a životní prostředí</i>)
--	---	---

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <p>Obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti <p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam jednotl. orgánových soustav, objasní jejich utváření z hlediska vztahu k prostředí a ke způsobu života rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny savců, určuje běžné živočichy popíše způsob života a jeho přizpůsobení podmínkám prostředí uvede způsob rozmnožování, získávání potravy apod. doloží ohrožení mnoha druhů savců uvede příklady chovu domestikovaných savců uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty vysvětlí podstatu pohlav. a nepohlav. rozmnožování na jaderné úrovni, popíše princip dělení buňky uvede příklad dědičné vady popíše základní stavbu org.soustav, vysvětlí jejich funkci, uvede vzájemné vztahy objasní podstatu řízení lidského organismu popíše vývin jedince v prenatalním období, porod, charakterizuje jednotlivá období dětského a dospělého věku popíše běžná onemocnění org. soustav a jejich prevenci zhodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany, uvede základní poznatky o imunitním 	<ul style="list-style-type: none"> savci - vejcorodí, vačnatci, hmyzožravci, letouni, primáti, hlodavci, zajáci, šelmy, ploutvonožci, chobotnatci, lichokopytníci, sudokopytníci, kytovci domestikace, základy etologie ekosystémy, biomy, ochrana přírody (<i>EVI, 2 – ekosystémy, ochrana biolog. druhů, Z - biomy Země</i>) základy dědičnosti (<i>MKV3 - etnický původ</i>) J. G. Mendel jádro – chromozom dědičné vady stavba těla -buňky, tkáně, orgány stavba orgánových soustav: opěrná, pohybová (<i>Tv - význam. fyz. kondice</i>), trávicí, <i>Ch - oxidace, cukry, tuky, bílkoviny, F-zákon zachování energie, přeměna energie</i>), dýchací, oběhová, vylučovací, kožní, nervová, smyslové orgány, žlázy s vnitř. sekrecí, pohlavní funkce a vzájemné vztahy jednotlivých orgánů, vlivy prostředí na jejich funkci vznik a vývin lidského jedince, jednotlivá období života člověka od početí do stáří (<i>ORv -potřeby člověka v v různých obdobích života</i>) ochrana zdraví, nemoci,epidemie, úrazy a prevence, život ohrožující stavy zdravý životní styl (<i>ORv - poruchy příjmu potravy, nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus, EV4 -</i>

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla <p>Vzdělávací oblast Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá zodpovědnost za bezpečné sexuální chování • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<p>systému a jeho podpoře</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede způsob ochrany před pohlavními chorobami • na modelových příkladech předvede různé způsoby poskytnutí první pomoci • zhodnotí význam příjmu tuků, vlákniny a probiotických produktů ve stravě člověka • rozliší běžné, přenosné a civilizační choroby, uvede jejich příklady • zhodnotí rizika okolností nákazy či vývoje těchto chorob • uvede zásady bezpečného sexu a plánovaného rodičovství • uvede příklad antikoncepční metody • vysvětlí podstatu interrupce • na modelových příkladech předvede různé způsoby poskytnutí první pomoci 	<p><i>vliv prostředí na zdraví</i>), vliv životního stylu na zdraví člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • úrazy a život ohrožující stavy • trávicí a oběhová soustava • dýchací, pohlavní, trávicí, oběhová soustava • pohlavní soustava • nemoci, úrazy a život ohrožující stavy
--	--	---

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života orientuje se v daném přehledu vývoje organismů uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů <p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka <p>Neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků 	<ul style="list-style-type: none"> objasní hypotézu vzniku života vysvětlí základní východiska evoluční teorie vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování, objasní význam kombinace rodičovských vlastností uvede základní vývojové stupně člověka popíše seizmický model naší planety vysvětlí pohyb litosférických desek, rozmístění tektonicky nestabilních zón na Zemi uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geol. dějů rozlišuje horniny vyvěřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku zná význam a použití důležitých hornin určí základní nerosty a zařadí je do minerál. systému, přiřadí některé zákl. chemické vzorce stanoví prakticky některé zákl. vlastnosti vybraných minerálů uvede význam některých nerostů objasní vznik ložisek některých nerostů porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě rozlišuje jednotl. geolog. období podle charakteristických znaků a typických organismů popíše vznik základních geologických jednotek na území ČR v daných obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> vznik a vývoj života Darwinova evoluční teorie dědičnost vývoj člověka pohyb kontinentů tektonika sopeč. činnost, zemětřesení, zvětrávání, eroze vyvěřelé horniny, usazené, přeměněné horniny minerály –miner. systém (<i>Ch – chem. vzorce minerálů</i>) ložiska a jejich vznik (<i>Z - ložiska surovin v ČR, práce s mapou ČR</i>) půda (<i>EV2 – ohrožení půdy</i>) prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory geologický vývoj území ČR

<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi Základy ekologie • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí souvislost klimat. změn a rozvoje života na planetě, objasní příčiny vzniku mimořádných přírodních událostí • chápe principy udržitelného rozvoje • rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • orientuje se v základních problémech znečištění ovzduší a vody • vysvětlí změny krajiny vlivem činnosti člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • klimatické změny, mimořádné události způsobené přírodními vlivy (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi • zvyšování počtu lidí, změny krajiny, globální problémy (znečištění atmosféry, vod, přírodní katastrofy) (<i>EVI, 2, 3, 4 - skup. práce, simulační hry, diskuze</i>)
--	---	--

5.14. Zeměpis

5.14.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, laboratorní cvičení z chemie), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin), zpravidla v učebně zeměpisu. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy (včetně zahraničních), exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu (terénní praktika z matematiky, přírodopisu, zeměpisu a tělesné výchovy pro žáky 6. ročníku). Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka směřuje zejména k vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti) a podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody. K získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity a myšlení v evropských a globálních souvislostech a přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro

Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti). Výuka je určena k přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě a k získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením, utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace. Výuka směřuje k aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

5.14.2. **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu zeměpis**

Kompetence k učení

- vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o poznávání okolí svého domova, poznávání svého regionu, své vlasti, poznávání cizích zemí, podporujeme osobní aktivní přístup (zájem o turistiku)
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvorů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení
- podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru zeměpis rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů
- učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- učíme žáky, jak některým problémům předcházet
- průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování, měření a experimentů
- klademe důraz na kulturní úroveň mluveného i písemného projevu
- ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- podporujeme kritiku a sebekritiku
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích
- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností
- sami otevřeně komunikujeme na odborné a kulturní úrovni, své názory opíráme o logické argumenty

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporujeme inkluzi (začlenění) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky (mezi žáky a učiteli)
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy, respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních, upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy, pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- vedeme žáky k poznání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí
- vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti i současnosti
- vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci

- netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům
- učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc
- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně zeměpisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti, respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole, chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování, měření a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k zeměpisu
- seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie
- jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku...)
- prohlubujeme si odbornou a pedagogickou kvalifikaci, v rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru zeměpis a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika zeměpisu, důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků, dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

5.14.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zeměpis

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <ul style="list-style-type: none"> organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu <p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy prokáže na konkrétních příkladech tvar 	<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíly mezi mapou, plánem, ortofotomapou, družicovým plánem, náčrtem, glóbusem, kartogramem pozná základní mapové značky bodové, liniové i plošné pomocí kót a vrstevnic zobrazených v mapě odhadne tvar terénu ve skutečnosti použije měřítko mapy k odhadu vzdálenosti mezi objekty zobrazenými na mapě pomocí poledníků a rovnoběžek určí zeměpisné souřadnice daného místa na mapě určí orientaci ke světovým stranám na mapě i v přírodě najde na internetu mapový portál s podrobnou mapou ČR i portál s orientační mapou světa <p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše tvar Země a základní vývoj představ o tvaru Země v historii uvede důvod střídání ročních období 	<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <ul style="list-style-type: none"> kartografické a statistické produkty: mapa, plán, ortofotomapa, družicový snímek, náčrt, glóbus, kartogram, tabulka, graf jazyk mapy: polohopis, výškopis a popis mapy (vysvětlivky, mapové značky a symboly, zeměpisná síť, kóty, vrstevnice, textové údaje, měřítko mapy, orientace mapy) určování zeměpisné polohy: poledníky, rovnoběžky mapové portály na internetu, GPS a GIS technologie <p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> planeta Země: tvar, velikost (<i>M - geometrické tvary a rozměry povrchu</i>), pohyby, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice,

<p>planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<p>v různých částech světa</p> <ul style="list-style-type: none"> odhadne délku dne a noci v určitém místě naší planety v závislosti na ročním období určí s pomocí map časový rozdíl mezi ČR a danou turistickou destinací vysvětlí pojmy: krajinná sféra, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry, rozliší jednotlivé části krajinné sféry určí, které části jsou nejvíce ovlivněny činností člověka uvede základní poznatky vztahující se k jednotlivým sférám 	<p>smluvený čas</p> <ul style="list-style-type: none"> litosféra - stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, vnější činitelé - působení tekoucí vody, povrch jako výsledek přírodních činitelů (<i>Př - prvky nutné ke vzniku života, krajinné sféry, vodstvo, vnitřní a vnější činitelé</i>) atmosféra - počasí, podnebí, podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře hydrosféra - pohyby mořské vody, vodstvo na pevnině: řeky, jezera, bažiny, vodní nádrže, ledovce a podpovrchová voda pedosféra - složení půdy, půdní typy, půdní druhy, význam půdy a nebezpečí, která půdu ohrožují biosféra - tropické lesy, savany, pouště, polopouště, subtropická oblast, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundry, život v mořích a oceánech, výškové stupně rostlinstva
<p>REGIONY SVĚTA</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>REGIONY SVĚTA</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá rozlohy světových oceánů, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy a porovná hospodářské využití oceánů seřadí světadílů podle rozlohy, popíše polohu světadílů – s jakými světadílů sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života v polárních oblastech na mapě najde významná pohoří a řeky Austrálie vyjmenuje podnebné pásy do kterých zasahuje Austrálie, na mapě najde místa s nejvyššími a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami 	<p>REGIONY SVĚTA – OCEÁNY, POLÁRNÍ OBLASTI, AUSTRÁLIE A OCEÁNIE</p> <ul style="list-style-type: none"> geografe světadílů a oceánů světové oceány – Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový <p>Arktida, Antarktida - polární oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> poloha, rozloha podnebí, rostlinstvo, živočišstvo politická situace polárních oblastí <p>Austrálie a Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> poloha, rozloha povrch a vodstvo podnebí, rostlinstvo, živočišstvo (<i>Př - příroda Austrálie</i>) obyvatelstvo: vznik jednotlivých států, jazyková, náboženská, kulturní, hospodářská, ekologická, sociální a politická situace (<i>D -</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje vegetační pásy do kterých zasahuje Austrálie, vyhledá a uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu • na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin Austrálie • zjistí a uvede počet obyvatel Austrálie a ostrovů v Oceánii • rozdělí Austrálii a Oceánii na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň 	<p><i>vývoj civilizací Austrálie),</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • nerostné suroviny (<i>F - fyzikální vlastnosti látek – nerostné suroviny</i>) • oblasti Austrálie a Oceánie
--	---	---

7. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>REGIONY SVĚTA</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>REGIONY SVĚTA – AFRIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> na mapě najde významná pohoří, řeky a jezera Afriky vyjmenuje podnebné pásy do kterých zasahuje Afrika, na mapě najde místa s nejvyššími a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami vyjmenuje vegetační pásy do kterých zasahuje Afrika, vyhledá a uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin Afriky zjistí a uvede počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva afrických států rozdělí Afriku na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň <p>REGIONY SVĚTA – AMERIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje nejdůležitější státy Severní Ameriky, Střední Ameriky a Jižní Ameriky, vysvětlí které oblasti Ameriky (a proč) říkáme Karibská oblast a Latinská Amerika popíše polohu a povrch Ameriky, vyhledá na mapě nejdelší pohoří, činné sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera, moře a oceány, které Ameriku obklopují 	<p>REGIONY SVĚTA – AFRIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> poloha, rozloha povrch a vodstvo podnebí, rostlinstvo, živočišstvo (<i>Př - příroda Afriky, ochrana přírody</i>) obyvatelstvo: vznik jednotlivých států, jazyková, náboženská, kulturní, hospodářská, ekologická, sociální a politická situace (<i>D - vývoj civilizací Afriky, ORv - socioekonomická stránka obyvatelstva, globální problémy</i>), nerostné suroviny (<i>F - fyzikální vlastnosti látek – nerostné suroviny</i>) oblasti Afriky <p>REGIONY SVĚTA – AMERIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> poloha, rozloha povrch a vodstvo podnebí, rostlinstvo, živočišstvo (<i>Př - příroda Ameriky, ochrana přírody</i>) obyvatelstvo: vznik jednotlivých států, jazyková, náboženská, kulturní, hospodářská, ekologická, sociální a politická situace (<i>D - vývoj civilizací Ameriky, ORv - socioekonomická stránka</i>

	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Ameriky, uvede rostliny a živočichy typické pro jednotlivé pásy vyhledá základní údaje o obyvatelstvu (původní obyvatelstvo, přistěhovalci, hustota obyvatelstva, významná sídla) na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin vyjmenuje nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny, uvede hlasní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států vyjmenuje a na mapě ukáže státy Severní a Latinské Ameriky, jejich hlavní města, využívá získaných znalostí k charakteristice jednotlivých států z hlediska přírodních i hospodářských podmínek <p>REGIONY SVĚTA – ASIE</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá v tabulkách rozlohu největšího světadílu, krajní body asijské pevniny na mapě ukáže významné ostrovy, poloostrovy, pohoří, nejvyšší hory, sopky, významná jezera a veletoky (uvede, do kterých oceánů se vlévají) vyjmenuje podnebné pásy, vysvětlí pojem monzun, uvede které oblasti Asie monzun nejvíce ovlivňuje vyjmenuje vegetační pásy, uvede typické rostliny a živočichy každého pásu porovná počet obyvatel Číny a Indie s ostatními státy Asie, uvede nejrozšířenější náboženství a vyjmenuje hlavní jazykové 	<p><i>obyvatelstva, globální problémy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> nerostné suroviny (F - fyzikální vlastnosti látek – nerostné suroviny) oblasti Ameriky <p>REGIONY SVĚTA – ASIE</p> <ul style="list-style-type: none"> poloha, rozloha povrch a vodstvo podnebí, rostlinstvo, živočišstvo (Př - příroda Asie, ochrana přírody) obyvatelstvo: vznik jednotlivých států, jazyková, náboženská, kulturní, hospodářská, ekologická, sociální a politická situace (D - vývoj civilizací Asie, ORv - socioekonomická stránka obyvatelstva, globální problémy) nerostné suroviny (F - fyzikální vlastnosti látek – nerostné suroviny) oblasti Asie
--	---	--

	<p>skupiny</p> <ul style="list-style-type: none">• na mapě ukáže významná naleziště nerostných surovin• uvede významné hospodářsky pěstované rostliny a hlavní průmyslové oblasti• vyjmenuje oblasti, na které lze Asii rozdělit, uvede, které státy do oblasti patří a co je pro danou oblast typické z hlediska přírodních i hospodářských podmínek	
--	---	--

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>REGIONY SVĚTA</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>REGIONY SVĚTA - EVROPA</p> <ul style="list-style-type: none"> na mapě ukáže hranici mezi Asií a Evropou, vyhledá krajní body Evropy, odhadne rozlohu a členitost Evropy (porovná s ostatními světadíly) objasní důležité mezníky geologického vývoje Evropy, na mapě ukáže největší nížiny, pohoří, nejvyšší vrcholy, nejdelší evropský veletok a další významné řeky, jezera, ledovce, průlivy a průplavy vyjmenuje podnebné pásy do kterých Evropa zasahuje, porovná množství srážek a teploty v těchto pásech vyjmenuje hlavní vegetační pásy Evropy, uvede příklady typických zástupců z rostlinné a živočišné říše na mapě vyhledá ložiska nerostných surovin, hlavní hospodářsky pěstované rostliny a vyjmenuje hlavní průmyslové oblasti Evropy vyhledá počet obyvatel, vyjmenuje hlavní jazykové skupiny, vysvětlí pojmy: migrace, urbanizace, aglomerace a konurbace zjistí, uvede, kterými oblastmi Evropy se přepravuje nejvíce zboží (a jakými dopravními prostředky) na mapě vyhledá hlavní turistická centra Evropy uvede ekonomická a vojenská uskupení v 	<p>REGIONY SVĚTA - EVROPA</p> <ul style="list-style-type: none"> poloha, rozloha povrch a vodstvo podnebí, rostlinstvo, živočišstvo (<i>Př - příroda Evropy, ochrana přírody</i>) obyvatelstvo: vznik jednotlivých států, jazyková, náboženská, kulturní, hospodářská, ekologická, sociální a politická situace (<i>D - vývoj civilizací Evropy, ORv - socioekonomická stránka obyvatelstva, globální problémy, GV2 - výklad a promítání</i>) nerostné suroviny (<i>F - fyzikální vlastnosti látek – nerostné suroviny, Ch - chemické vlastnosti látek a těžba surovin</i>) oblasti Evropy

<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje (na mapě ukáže) všechny evropské státy, uvede jejich hlavní města a na základě získaných znalostí (vlastních zkušeností) charakterizuje vybrané státy z hlediska přírodních a hospodářských podmínek <p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy: poloha, tvar • uvede typy reliéfů, které v ČR převládají, vysvětlí, jak se Český masív a Karpaty měnily v jednotlivých geologických obdobích, zařadí jednotlivá pohoří pomocí mapy do horopisných celků • vysvětlí, čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR, zjistí a uvede minimální a maximální naměřené hodnoty a zhodnotí jejich využití • ukáže, kde najdeme nejkvalitnější půdy v ČR • vyjmenuje hlavní floristické oblasti a výškové stupně rostlinstva v ČR • vyhledá pomocí mapy chráněná území ČR • zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, vysvětlí pojmy: porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva a urbanizace • rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity, zjistí, uvede, které národnosti a národnostní menšiny se vyskytují na území ČR • uvede významná sídla ČR • uvede hlavní průmyslová odvětví ČR, na 	<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • poloha, tvar • povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky • podnebí - teploty a srážky, podnebné oblasti • vodstvo • půda • rostlinstvo a živočišstvo • ochrana přírody <p>ČR obyvatelstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní údaje o obyvatelstvu • rozdělení obyvatelstva • sídla <p>ČR hospodářství</p>
--	--	---

	<p>mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové zóny</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná význam různých příkladů chovu hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny • vyjmenuje druhy dopravy, zhodnotí jejich význam, problémy • posoudí význam služeb, uvede, co do skupiny služeb řadíme, na mapě ukáže nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu • uvede příklady výrobků (surovin), které mají hlavní podíl na exportu a importu • uvede příklady zapojení ČR do mezinárodních organizací • vyjmenuje kraje ČR • porovná kraj, ve kterém žije s jinými kraji (pro porovnání podobností a odlišností využije získané znalosti z přírodních a hospodářských podmínek ČR) <ul style="list-style-type: none"> • uvede polohu Prahy v rámci republiky a zhodnotí výhody a nevýhody této polohy, • uvede, se kterým krajem Praha sousedí • charakterizuje přírodní podmínky (povrch, vodstvo, vegetaci, podnebí) Prahy a porovná je s přírodními podmínkami jiných regionů • zhodnotí sociálněekonomickou situaci v Praze (porovná s celkovou sociálněekonomickou situací v ČR) 	<ul style="list-style-type: none"> • průmysl: průmysl paliv a energetiky, hutnický p., strojírenský p., chemický p., p. stavebních hmot, spotřební p. • zemědělství - chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, potravinářský průmysl • doprava - železniční, vodní, silniční, letecká a potrubní doprava • služby, rekreace a cestovní ruch • transformace české ekonomiky (<i>ORv - socioekonomická stránka obyvatelstva, volba povolání, globální problémy ČR</i>) • zahraniční obchod • ČR a mezinárodní organizace <p>Kraje ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, kraj Vysočina, Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj, Jihomoravský kraj a Zlínský kraj • územní jednotky státní správy a samosprávy • přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech <p>Místní region „PRAHA“</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeměpisná poloha • vztahy k okolním regionům • přírodní charakteristika • socioekonomická charakteristika • dle možností geografická exkurze na téma „Praha“
--	---	--

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti vyjmenuje příklady státních hranic a hlediska, která se uplatňují při jejich rozlišení vyjmenuje politické formy států (republika, monarchie..), vyhledá příklady, uvede, které převládají v současném světě vyjmenuje příklady nezávislých států, závislých států, unitárních států a federativních států vysvětlí rozdíly mezi těmito typy států uvede typy politické moci ve státě a způsoby, jakými je politická moc uplatňována rozdělí státy světa podle stupně hospodářského rozvoje uvede mezinárodní politické organizace a seskupení, jejichž součástí je i ČR, zhodnotí jejich význam uvede ohniska neklidu v současném světě, objasní hlavní příčiny konfliktů vypočítá přírůstek obyvatelstva na modelových příkladech, zjistí a uvede příklady států s kladným a záporným přírůstkem, porovná tyto státy, vyhledá nejnovější údaje o počtu obyvatelstva, uvede pravděpodobný budoucí vývoj porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi vysvětlí pojmy: migrace, imigrace, emigrace rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků 	<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</p> <p>Politický zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> poloha, rozloha (<i>M - geometrické tvary a rozměry povrchu</i>), lidnatost států státní hranice (<i>D - vývoj civilizací jednotlivých kontinentů, historie lidstva, historie poznávání a osvojování planety člověkem</i>) státní zřízení správní členění způsob vlády stupeň rozvoje států světa mezinárodní politické organizace a seskupení ohniska neklidu v současném světě <p>Obyvatelstvo - sídla</p> <ul style="list-style-type: none"> obyvatelstvo světa a jeho početní růst (<i>ORv - socioekonomická stránka obyvatelstva, volba povolání, globální problémy, obyvatelstvo a sídla</i>) rozmístění obyvatelstva na Zemi územní pohyb obyvatelstva lidské rasy, národy, jazyky (<i>MKV4 - výklad a promítání</i>) náboženství ve světě

	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě • rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity • porovná venkovská a městská sídla, jejich význam v minulosti a dnes • vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole, uvede konkrétní příklady států, ve kterých se s těmito městskými sídly setkáváme • vysvětlí pojem: územní struktura měst; objasní, jakou úlohu plní různé části města • rozliší hlavní skupiny hospodářské činnosti, vyjmenuje hospodářské systémy v minulosti a v dnešní době • vysvětlí rozdíly mezi jádrovými a periferními oblastmi, uvede příklady těchto oblastí • vyjmenuje různé typy zemědělství, uvede, ve kterých oblastech světa se s nimi setkáme, vybrané zemědělské plodiny zařadí do podnebných pásů, na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin, uvede příklady různých chovů hospodářských zvířat a zhodnotí jejich význam v různých částech světa • vyhledá, uvede hlavní rybolovné oblasti • na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin, posoudí jejich význam pro jednotlivá průmyslová odvětví • vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu • vyjmenuje druhy dopravy, porovná jejich význam (rozvoj) dříve a dnes • zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo • na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu • vysvětlí pojmy: import, export, aktivní a pasivní obchodní bilance 	<ul style="list-style-type: none"> • struktura obyvatelstva • městská sídla - proces urbanizace • územní struktura měst <p>Světové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • světové hospodářství • jádrové a periferní oblasti • zemědělství - pěstování užitkových plodin, chov hospodářských zvířat • rybolov a lesní hospodářství • těžba nerostných surovin (<i>F - fyzikální vlastnosti látek – nerostné suroviny</i>) • energetika a těžký průmysl, spotřební průmysl • úloha dopravy v hospodářství - železniční, silniční, letecká, vodní a potrubní doprava a doprava informací • služby obyvatelstvu • cestovní ruch - hlavní oblasti cestovního ruchu • mezinárodní obchod • hlavní hospodářské organizace ve světě
--	--	--

<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě <p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem krajina; uvede, čím je krajina tvořena • vysvětlí pojem přírodní krajina; uvede vnitřní a vnější činitele, které krajinu utvářejí • uvede hlavní lidské činnosti, které se nejvýznamněji podílejí na přeměně krajiny • vyjmenuje složky životního prostředí, rozliší životní prostředí z hlediska kvality • uvede přímé a nepřímé vlivy lidských zásahů do životního prostředí • rozdělí přírodní zdroje, uvede důsledky těžby nerostných surovin, zdůvodní nutnost chránit zdroje pitné vody před znečištěním • objasní, které faktory se podílejí na ohrožení půdy v krajině a proč dochází k pustnutí krajiny • doloží, jak průmyslová výroba a doprava ovlivňují ovzduší, vysvětlí pojmy: imise, emise, kyselá dešť, skleníkový efekt • uvede, ukáže, kterými prvky je tvořena místní krajina • objasní, které faktory se podílejí na ohrožení místní krajiny, navrhne, jakým způsobem se lze bránit proti poškozování krajiny, na konkrétních příkladech doloží, jak narušené životní prostředí negativně působí na zdraví člověka • vyjmenuje příklady nejzávažnějších globálních problémů současnosti • uvede, jakými konkrétními způsoby se lidé, mezinárodní organizace, nevládní organizace a instituce podílejí na ochraně životního prostředí, uvede příklady chráněných 	<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • krajina součástí přírody • přírodní krajina • kulturní krajina • lidé a životní prostředí (<i>Př - vliv člověka na přírodu, změna krajiny, ochrana přírody</i>) • přírodní zdroje • půda a životní prostředí • vzduch a životní prostředí • působení životního prostředí na člověka a lidskou společnost • životní prostředí a naše zdraví • světové ekologické problémy • moderní ochrana přírody • ekologická výroba
---	--	---

<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p>území v ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhne příklady výrobních postupů, šetrných k životnímu prostředí, vysvětlí pojem: živelní pohroma; uvede příklady živelních pohrom, uvede hlavní zásady chování při vzniku živelních pohrom a kontakty (důležitá telefonní čísla), kam se obrátit při nebezpečí, uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu, uvede předměty, které patří do evakuačního zavazadla <p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • podle přírodních ukazatelů určí v terénu světové strany • za pomoci kompasu, GPS přístroje či mobilního telefonu určí v terénu světové strany • ovládá základní orientaci v turistických mapách a plánech měst • navrhne vhodné chování a opatření při ohrožení zdraví a života <p>SLOVENSKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • na mapě najde významná pohoří, řeky a města SR • zhodnotí postavení SR ve světě • vysvětlí důvody nadstandardních vztahů ČR a SR <p>REGIONY SVĚTA – OPAKOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná polohu, podnebí, povrch, hospodářství, vyspělost nejvýznamnějších států jednotlivých světadílů • najde na mapě světa nejvýznamnější ostrovy, poloostrovy, a šelfová moře jednotlivých oceánů • popíše podnebí a objasní životní podmínky pro člověka v polárních oblastech 	<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • určování světových stran v terénu • orientace v terénu podle orientačních bodů • odhad vzdáleností, úhlů a výšek v terénu • tvorba náčrtků a určování přibližné polohy pozorovatele v terénu • živelní pohromy a mimořádné situace: zásady chování a rozhodování <p>SLOVENSKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní zeměpisné poznání Slovenské republiky (pohoří, řeky, města, vztah ČR a SR, postavení SR ve světě) <p>REGIONY SVĚTA – OPAKOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování zeměpisu jednotlivých světadílů, oceánů a polárních oblastí
---	---	---

5.15. Hudební výchova

5.15.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP ZV. Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. Dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti a vnímavosti jedince. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i při návštěvách výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova je shrnut do pěti činností, které jsou vzájemně propojené a mají mezi sebou zřejmé souvislosti. Jsou to:

- vokální činnosti – zpěv písní, hlasová hygiena, melodizace říkadel, ...
- instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře (popř. jiné – dle individuality dětí)
- hudebně pohybové činnosti – hudebně pohybové hry, jednoduché taneční kroky, ...
- poslechové činnosti – poslech různých žánrů a stylů, hudební výrazové prostředky, hudební díla a jejich autoři, ...
- seznámení s pojmy z hudební nauky – orientace v notovém zápise, ...

V předmětu se realizují obsahově blízká průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (1. i 2. stupeň), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň), Multikulturní výchova (2. stupeň), Mediální výchova (2. stupeň).

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje na 1. a 2. stupni v 1 hodinové týdenní dotaci.

5.15.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu hudební výchova

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatné tvůrčí práci

- žáci chápou význam kultury a hudby, jsou motivováni k zájmu o tuto oblast
- žákům jsou zadávány zajímavé referáty, které je motivují k zájmu o hudbu a k vyhledávání informací z různých zdrojů
- žáci pracují s informacemi z různých zdrojů (učebnice, tištěná média, nahrávky, internet,...)

Kompetence k řešení problémů

- žáci kolektivně pracují a snaží se nalézat uspokojivá řešení
- žáci jsou schopni věnovat se samostatné práci, hledají různé varianty řešení úkolů

Kompetence komunikativní

- žáci umí argumentovat, obhajovat své názory a práci
- žáci jsou schopni propojovat odborné znalosti s praktickým využitím
- žáci plní praktické úkoly za pomoci hudebních projevů adekvátních jejich věku, schopnostem, znalostem, talentu

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou schopni se vzájemně tolerovat, akceptovat odlišné názory
- žáci respektují dohodnutá pravidla týmové práce

Kompetence občanské

- žáci chápou význam hudby a kultury v lidském životě
- žáci chápou význam hudby jako terapie
- předmět hudební výchova se podílí na mimoškolních a mimovýukových aktivitách

Kompetence pracovní

- žáci v hodinách střídají různé činnosti (skupinová práce, hudební hry, vokálně-instrumentální činnosti, samostatná práce, ...)
- žáci navštěvují výchovné koncerty, dokáží o nich odborně referovat

5.15.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova

1.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> využívá získaných pěveckých dovedností, dbá o správnou hlasovou hygienu, rozšiřuje si hlasový rozsah dokáže zrytmizovat a zmelodizovat jednoduchý text dle svých dispozic doprovází písně pomocí jednoduchých hudebních nástrojů pohybově doprovází znějící hudbu rozpoznává hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem, rozlišuje kvality tónů rozpozná podle zvuku a vzhledu hudební nástroje a odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, hudební styly a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> Vokální činnosti dechová cvičení, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, rozezpívání, rozšiřování hlasového rozsahu vytleskání rytmu písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.) zpěv písní (<i>Čj – texty a říkadla</i>) notová osnova, houslový klíč, nota celá Instrumentální činnosti doprovod písní pomocí Orffových nástrojů a jejich pojmenování Hudebně pohybové činnosti taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance (mazurka) (<i>Tv – synchronizovaný pohyb</i>) Poslechové činnosti délka, síla, výška, barva tónu pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) poznávání hudebních nástrojů (housle, flétna, klavír, buben, trubka, kytara, akordeon, klarinet, kontrabas) (<i>Vv – podoba nástrojů</i>) pochod, ukolébavka, hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

2.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> využívá získaných pěveckých dovedností, dbá o správnou hlasovou hygienu, rozšiřuje si hlasový rozsah dokáže zrytmizovat a zmelodizovat jednoduchý text dle svých dispozic doprovází písně pomocí jednoduchých hudebních nástrojů pohybově doprovází znějící hudbu rozpoznává hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem, rozlišuje kvality tónů rozpozná podle zvuku a vzhledu hudební nástroje a odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, hudební styly a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> Vokální činnosti dechová cvičení, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, rozezpívání, dynamicky odlišený zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu, zpěv písní, opěrné písně pro I., III. a V. stupeň takty 2/4, 3/4 a 4/4 a realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, rytmický doprovod písní (hra na tělo) zmelodizování krátkých otázek a odpovědí zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, seznámení se s notami (c1-c2), nota půlová, čtvrtěová, osminová; repetice, dvojčára (OSV2 – řeč těla, řeč zvuků a slov, Čj – texty, říkadla) Instrumentální činnosti hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď) hra na Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance (polka, valčík) (OSV2 – řeč těla, řeč zvuků a slov, Tv – synchronizovaný pohyb) Poslechové činnosti rytmus, kontrast, gradace melodie poznávání hudebních nástrojů – bicí (buben, tympán), smyčcové (housle, kontrabas), dechové (zobcová flétna, trubka, trombon) (Vv – podoba nástrojů) hudba vokální instrumentální a vokálně instrumentální pochod, ukolébavka, balet, svatební pochod slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

3.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztah
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> využívá získaných pěveckých dovedností, dbá o správnou hlasovou hygienu, rozšiřuje si hlasový rozsah dokáže zrytmizovat a zmelodizovat jednoduchý text dle svých dispozic doprovází písně pomocí jednoduchých hudebních nástrojů pohybově doprovází znějící hudbu rozpoznává hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem, rozlišuje kvality tónů rozpozná podle zvuku a vzhledu hudební nástroje a odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, hudební styly a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> Vokální činnosti Dechová cvičení, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, rozezpívání, rozšiřování hlasového rozsahu, zpěv písní, opěrné písně II. a IV. stupeň takty 2/4, 3/4 a 4/4 a realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu notopis (c1-c2), stupnice, druhy not (<i>OSV2 – verbální sdělování, řeč zvuků a slov, Čj – texty a říkadla</i>) Instrumentální činnosti doprovod písní na Orffovy nástroje akcentace těžké doby, v rytmickém doprovodu ostinato, prodleva Hudebně pohybové činnosti taktování – dvoudobý takt pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků lidové tance (<i>Tv – synchronizovaný pohyb</i>) Poslechové činnosti souzvuk, akord poznávání hudebních nástrojů – dechové nástroje (<i>Vv - podoba nástrojů</i>) hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální hudba taneční, pochodová, ukolébavka

4.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> využívá získaných pěveckých dovedností, dbá o správnou hlasovou hygienu, rozšiřuje si hlasový rozsah, dokáže zpívat v jednohlase či dvojhlas v durových a mollových tóninách dle svých možností dokáže podle svých možností zrealizovat jednoduchou melodii nebo píseň zapsanou pomocí not (zpěv, tanec, hra, doprovod) používá hudební nástroje k doprovodné hře a reprodukuje jednoduché motivy skladeb a písní provádí základní hudební improvizace a v rámci svých dispozic vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry je schopen rozpoznat hudební formu jednoduché písně nebo skladby dokáže hudbu vyjádřit pohybem a vytváří jednoduché pohybové improvizace při poslechu poznává některé hudební výrazové prostředky a rozpozná metroritmické, tempové, dynamické a harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> Vokální činnosti hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu hudební rytmus (akcentace těžké doby, ostinato, synkopa, prodleva), zápis rytmu jednoduché písně dvojhlas (lidový), kánon opěrná píseň pro VI. stupeň notopis (c1 – c2), půlová pomlka, solmizační slabiky, zpěv písní (umělá x lidová) (<i>Čj – texty, říkadla</i>) Instrumentální činnosti reprodukce a doprovod motivů, témat, jednoduchých skladbiček a písní pomocí jednoduchých hudebních nástrojů tvorba přehry malá písňová forma Hudebně pohybové činnosti taktování (dvoudobý, třídobý takt) lidové tance orientace v prostoru při tanci Poslechové činnosti délka, síla, barva, výška tónů poznávání hudebních výrazových prostředků a prvků ve skladbě (harmonie, barva, zvukomalba, rytmus, melodie) + slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) durová a mollová tónina, durové a mollové akordy celý tón, půltón rozdělení nástrojů (dechové, bicí, strunné) hudební partitura, komorní hudba (<i>Vv – podoba nástrojů</i>)

5.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy

<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not <ul style="list-style-type: none"> • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace <ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> • využívá získaných pěveckých dovedností, dbá o správnou hlasovou hygienu, rozšiřuje si hlasový rozsah, dokáže zpívat v jednohlase či dvojhlas v durových a mollových tóninách dle svých možností • dokáže podle svých možností zrealizovat jednoduchou melodii nebo píseň zapsanou pomocí not (zpěv, tanec, hra, doprovod) <ul style="list-style-type: none"> • používá hudební nástroje k doprovodné hře a reprodukuje jednoduché motivy skladeb a písní • provádí základní hudební improvizace a v rámci svých dispozic vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry <ul style="list-style-type: none"> • dokáže hudbu vyjádřit pohybem a vytváří jednoduché pohybové improvizace <ul style="list-style-type: none"> • při poslechu poznává některé hudební výrazové prostředky a rozpozná metroritmické, tempové, dynamické a harmonické změny • je schopen rozpoznat hudební formu jednoduché písně nebo skladby 	<ul style="list-style-type: none"> • Vokální činnosti hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu dvojhlas a vícehlas volné nástupy VIII. stupně (opěrná píseň), spodního V. stupně notový zápis jako opora při realizaci písně hudební rytmus – metrum stupnice – Gdur (tónika, dominanta) tónina durová, mollová notopis – c1 – c2, orientace v notovém zápisu, pomlka celá, nota šestnáctinová akordické značky, akord zpěv písní (umělá x lidová) (<i>Čj – texty</i>) <ul style="list-style-type: none"> • Instrumentální činnosti reprodukce a doprovod motivů, témat, jednoduchých skladbiček a písní pomocí jednoduchých hudebních nástrojů tvorba meziher a doher, jednodílná písňová forma (a-b) čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů <ul style="list-style-type: none"> • Hudebně pohybové činnosti taktování (čtyřdobý takt) orientace v prostoru při tanci a pohybových hrách lidové tance <ul style="list-style-type: none"> • Poslechové činnosti poznávání hudebních výrazových prostředků a prvků ve skladbě (metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny) rozpoznání hudby vokální, instrumentální, vokálně instrumentální poznávání hudebních nástrojů (smyčcový kvartet – složení, varhany, cimbál, činely, harfa, symfonický orchestr – zasedací pořádek) malá a velká písňová forma, rondo, variace hudební skladatelé (J. S. Bach, A. Dvořák, B. Smetana, W. A. Mozart, J. J. Ryba) (<i>Vv – podoba nástrojů</i>)
---	---	---

6.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> využívá při zpěvu svých individuálních schopností a dovedností orientuje se v zápise písní a skladeb reprodukuje na základě svých individuálních schopností různé motivy a témata uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu <ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů <ul style="list-style-type: none"> zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě <ul style="list-style-type: none"> vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě žánrově zařadí poslouchaný typ skladby vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> upevňuje a rozšiřuje pěvecké dovednosti a návyky reprodukuje různé motivy a témata orientuje se v notovém zápise odliší souzvuk více tónů od jednoho tónu dodržuje zásady hlasové hygieny <ul style="list-style-type: none"> hraje a tvoří jednoduché hudební doprovody s využitím Orffových nástrojů (nebo jiných nástrojů melodických, dle individuality) <ul style="list-style-type: none"> dokáže vlastním jednoduchým pohybem ztvárnit daný hudební motiv <ul style="list-style-type: none"> rozliší hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, hudební barva) seznamuje se s hudebním dílem a jeho autorem analyzuje hudební skladby z hlediska žánru 	<p>Vokální činnosti Písně z učebnice a ze zpěvníků Já, písnička I a II</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s písněmi lidovými i umělými (<i>GVI - lidová slovesnost, zvyky a tradice</i>) koledy akord, sluchová analýza procvičování zápisu not kánon jednoduchý dvojhlas <p>Instrumentální činnosti Orffův instrumentář a jeho užití (<i>OSVI - kreativita, tvořivost</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti tónu – výška, síla, barva, délka barvy hudebních nástrojů (<i>Vv - podoba hudebních nástrojů</i>) melodie, rytmus, harmonie, dynamika <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> hudba a tanec (balet) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> životopisy probíraných autorů (<i>Čj - text, literatura</i>) opera, opereta, muzikál, melodram, píseň vývoj hudby (<i>D - historie, kořeny a zdroje evropské civilizace</i>) ukázky skladeb stavba symfonické básně Osvobozené divadlo, J. Ježek

7.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách realizuje podle svých schopností písně různých stylů reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy či témata rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> doдрžuje zásady hlasové hygieny rozšiřuje hlasový rozsah umí správně intonovat lidové a umělé písně orientuje se v notovém zápise rozliší jednohlasy a vícehlasy zpěv poznává jednotlivé hudební nástroje, jejich barvu a použití rozlišuje druhy tanců dokáže vyjádřit jednoduchým pohybem slyšenou hudbu pokusí se pomocí taktování řídit rytmus skladby seznámí se se základními hudebními formami rozliší hudbu různých období uvědomuje si spojení hudby s negativními společenskými jevy chápe funkci hudebních stylů vzhledem ke kulturním tradicím 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdělení hlasů v pěveckých sborech práce s písněmi lidovými a umělými, zpěvník Já, písnička I, II, III (<i>MKVI - etnická hudba, hledání vztahů podle obsahu písně</i>) polyfonie, homofonie (kánon) rytmus písní, takt <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> hudební nástroje (<i>Vv - podoba nástrojů</i>) složení symfonického orchestru Orffův instrumentál a jeho využití <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> pantomima balet, výrazový tanec, lidové tance, společenský tanec, rock'n'roll (<i>Tv - vyjádření hudby pohybem</i>) taktování vývoj tance <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> hudba duchovní a světská kantáta, oratorium, fuga, polyfonní skladby sonáta, symfonická báseň, symfonie ukázky skladeb jednotlivých hudebních forem referáty o skladatelích (<i>Čj - texty, literatura</i>) škodlivost hlasité hudby

8.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, témata, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace <ul style="list-style-type: none"> zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě rozpozná některé z tanců různých stylových období <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> upevňuje znalosti a dovednosti v pěveckém i mluvním projevu reprodukuje notový záznam orientuje se v notovém zápisu písní hodnotí objektivně vlastní vokální projev i projev ostatních <ul style="list-style-type: none"> pokusí se vytvořit jednoduché doprovody pro hudebně dramatické projevy vyjádří pomocí hudebního nástroje představy a myšlenky <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v prostoru dokáže reprodukovat pohyby prováděné při tanci <ul style="list-style-type: none"> chápe funkci hudebních stylů a žánrů snaží se slovně charakterizovat hudební dílo (sloh. a styl. zařazení) ve spojení s autorem 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastní vokální projev (zpěv písní z učebnice a ze zpěvníků Já, písnička I, II, III) orientace v grafickém záznamu melodie (noty) pomocí zpěvu a dodržování zásad hlasové hygieny další rozšiřování hlasového rozsahu práce s písněmi lidovými a umělými (<i>MKVI - etnická hudba, kulturní odkaz našich předků</i>) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Orffovy hudební nástroje (popř. jiné melodické nástroje) a jejich vhodné využití dle individuálních dispozic <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> orientace v prostoru pantomimické hry <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámení s vývojem a historií hudby (<i>Čj - literatura</i>) hudební styly a žánry ve 20. století (jazz, swing, rock and roll, country and western, šanson, folková hudba, filmová hudba, 60. , 70. , 80. léta) (<i>VDO3 - protestsongy, jejich chápání, hledání příčin v historických souvislostech</i>) muzikál jako fenomén současnosti přednes referátů (<i>OSVI - hudba, kterou poslouchám</i>)

9.ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> upevňuje znalosti a dovednosti v pěveckém i mluvním projevu správně a čistě intonuje melodie rozumí a vysvětlí text a obsah písní vysvětlí a obhájí svůj hudební vkus <ul style="list-style-type: none"> tvoří jednoduché doprovody pro hudebně dramatické projevy uplatňuje poznatky z hudební teorie (vlastnosti tónu) <ul style="list-style-type: none"> snaží se o vlastní pohybové ztvárnění hudby, improvizuje, reaguje na změny v proudu znějící hudby <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v hudebním prostoru (slohy, styly) rozlišuje pojmy kých v hudbě, módnost, modernost seznamuje se s hudebními díly a jejich autory v kontextu dějin vnímá škodlivost vlivu hluku kolem nás vytváří vlastní soudy a preference 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastní vokální projev (zpěv písní z učebnice a ze zpěvníků Já, písnička II, III, IV) zpěv jednohlasý i vícehlasý kánon nácvik písní z jednotlivých historických epoch a kulturních směrů (renaissance, romantismus...) (<i>MKV1 - etnická hudba, kulturní odkaz minulých generací</i>) (<i>OSV2 - tolerance k neevropské hudbě</i>) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Orffovy hudební nástroje (popř. jiné melodické nástroje) hudební nástroje notační programy <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> pohybové reakce na hudbu nové trendy ve vývoji tance (<i>D - odraz společenské situace na dobovou kulturu</i>) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> slohy (románský, gotika, renaissance, baroko, klasicismus, romantismus, 20. století) (<i>Vv - architektura, výtvarné umění</i>) styly (jazz, šanson, lidovka, rock, muzikál) kých v hudbě – referáty nejvýznamnější osobnosti české i světové hudební tvorby – tvorba referátů (<i>Čj - literatura</i>) hluk a zvuk (<i>F - vlastnosti zvuku</i>)

5.16. Výtvarná výchova

5.16.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova společně s předmětem hudební výchova formuje vzdělávací oblast estetická výchova. Je nezbytným doplňkem ostatních vyučovacích předmětů. Umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení.

Cílem předmětu je podchycení a rozvoj kreativity, fantazie a prostorové představivosti žáků. Osvojování výtvarných dovedností a získávání odpovídajících pracovních návyků je toho samozřejmou součástí.

Cestou seznamování se s nejdůležitějšími etapami vývoje dějin umění se žáci učí chápat kulturu jako nedílnou součást historie lidstva i její význam pro současnost. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na kombinaci tvůrčích činností, tvorbě, vnímání a interpretaci a seznamování se s kulturním vývojem společnosti.

Vzdělávací obsah učiva je dělen do tří částí:

- rozvíjení smyslové citlivosti
- uplatňování subjektivity
- ověřování komunikačních účinků.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících I. i II. stupně ZŠ. Jeho týdenní časová dotace činí v 1., 2., 3., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně a ve 4., 5., 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně.

V 6. až 9. ročníku se vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik (vyžadujících již určité znalosti a zručnosti). Zaměřuje se rovněž větší měrou i na náměty vyžadující více přemýšlení, uvažování, a také vytváří větší prostor pro osobitý umělecký projev žáka. Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Jedn hodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu výtvarná výchova lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jedn hodinovou týdenní dotací (např. s pracovní výchovou).

5.16.2. **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu výtvarná výchova**

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k chápání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence a jsou motivováni k celoživotnímu zájmu o tuto oblast
- je prohlubována jejich schopnost získané poznatky aplikovat a dovednosti využívat ve svém životě
- důraz je kladen na: práci s odbornou literaturou, poznávání dostupných uměleckých děl, analýzu uměleckého díla, samostatnou tvůrčí práci
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- ve výuce se zaměřujeme na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- ve výuce rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k pochopení umění jako specifického prostředku komunikace, umožňující sebezpoznání a uvědomění si své role ve společnosti
- důraz je kladen na: kulturní úroveň chování a jednání ve škole i na kulturních akcích mimo školu, citlivé vnímání výtvarných projevů druhých, toleranci k individualitám, vytváření pozitivní pracovní atmosféry
- v oblasti plnění pracovních úkolů jsou zadávány takové, jež podporují tvůrčí práci a kolektivní zpracování konkrétních výtvarných témat
- důraz je kladen na rozvoj spolupráce, cílenou dělbu práce, diferenciaci schopností dětí a jejich subjektivní zaměření
- individuální přístup k žákům
- v oblasti teorie jsou žáci vedeni k pochopení uměleckého vyjadřování v souvislosti s vývojem společnosti na základě historické skutečnosti.
- důraz je kladen na: význam umělce ve vztahu k lidem a době, ve které tvoří poznávání různých etap a směrů výtvarného umění jako odraz historické a společenské situace
- umění vytvářející a ovlivňující životní prostředí
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární, nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe a ostatních lidí
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální

- žáci jsou vedeni k týmové spolupráci, zodpovědnosti za splnění společného úkolu i zodpovědnosti vůči kolektivu. Zároveň je podněcována jejich tvůrčí schopnost a aktivita
- důraz je kladen na: skupinovou práci, respektování práce druhých, vzájemnou toleranci mezi žáky, výměnu zkušeností, pomoc slabším, podíl žáků na hodnocení týmové práce
- spolupráce žáků při hodnocení výsledků praktických činností
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k chápání základních společenských a kulturních norem, respektování přesvědčení druhých lidí, oceňování kulturního a historického dědictví a ochraně tradic
- jsou formováni k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a k aktivnímu zapojování do kulturního života, je jim vštěpován pocit sounáležitosti s životním prostředím a touha po jeho ochraně
- důraz je kladen na poznávání kulturních památek Prahy, návštěvy výstav a galerií
- získávání základních informací z oblasti architektury
- chápání urbanistických celků jako odrazu občanského života
- hodnocení kvality životního prostředí a význam umění při jeho ovlivňování
- pěstování hrdosti na své město
- podíl na mimoškolních a mimovýukových akcích školy
- chápání specifík v uměleckém vyjadřování jiných národů a etnických skupin
- v žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec
- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci respektující práva druhých
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k vyjádření svých myšlenek a výtvarného vidění adekvátními dostupnými technicko-pracovními postupy
- získávají základní pracovní návyky, které jim při automatickém zvládnutí pomáhají překonávat obtíže v celém pracovním procesu. Nedílnou součástí je dovednost používat účinné materiály, nástroje a vybavení při dodržení všech požadavků bezpečnosti práce
- důraz je kladen na dodržování pracovního postupu, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví, organizaci pracovní činnosti, zodpovědnost za vlastní práci, péči o svěřené pomůcky
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce
- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat zodpovědnost za své chování
- vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- učíme, jak některým problémům předcházet
- monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

5.16.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výtvarná výchova

1.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného (VO) vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností které vnímá z vlastních zkušeností, zážitků a představ v tvorbě projevuje vlastní život. zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy apod. vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vyjádření volí vhodné prostředky interpretuje podle svých schopností různá VO vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah VO vyjádření, která sám vytvořil, vybral nebo upravil 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vyjádření – tvary, linie, barvy, objekty, objemy uplatňuje je v plošném a prostorovém uspořádání volí pro jejich vytváření vhodné prostředky kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky dokáže míchat barvy rozezná teplé, studené světlé a tmavé barvy umí sestavit předměty do neobvyklých souvislostí, osobitým způsobem kombinuje linie, tvar, barvu, objem, texturu, objekty vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě vystavuje své práce pojmenovává jednotlivé elementy – tvar, objem, kvalita – a jejich vztahy – kontrast, rytmus... rozlišuje neobvyklé materiály a nástroje rozvíjí fantazijní představy (hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření) vyjádření osobního zážitku alternativním použitím linie, objemu apod. tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace významných autorů, ilustrace dětských knih 	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádření vlastních prožitků, vjemů podle skutečnosti nebo podle přečteného textu – filmu lidská postava, vyjádření v prostoru a pohybu činnosti lidí experimentální a hravé práce s barvou – kontrast a harmonie přírodní tvary, barvy, struktury – listy, stromy, rostliny (<i>Pč, Prv – roční období</i>) otisky přírodních materiálů – frotáž, rýpání... zobrazování lidských výtvorů – nácvek a hra s elipsami, ovály, šikmými a vodorovnými čarami užitkové předměty v ploše a prostoru užití techniky pastelů, temper, vodovek, voskovek <p>Dekorativní a prostorové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> hra s barvou, linií práce s plastickými materiály, krabičkami, špejlemi, dřevěnými odřezky, plody, kůrou, trávou (figurky, stavby...). (<i>OSVI, 2 – práce v týmu</i>) modelování podle skutečnosti, fantazie práce s moduritem, modelínou – zvířecí a lidské postavy práce z papíru, s textilem práce s ilustrací seznámení s různými druhy výtvarného umění kultura odívání – tiskátka, linie, barva jednoduchá hračka – textil, papír, modelína....

2. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného (VO) vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností, které vnímá z vlastních zkušeností, zážitků a představ v tvorbě projevuje vlastní život. zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a pod. vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vyjádření volí vhodné prostředky interpretuje podle svých schopností různá VO vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah VO vyjádření, která sám vytvořil, vybral nebo upravil 	<ul style="list-style-type: none"> poznává různé druhy tvarů, barev rozeznává přírodní a umělé materiály seznamuje se s různými postupy a technikami, nástroji využívá a kombinuje prostředky experimentuje s barvami míchá a překrývá barvy rozezná teplé a studené, světlé i tmavé barvy výtvarně se vyjadřuje na základě svého pohybového a sluchového vnímání dokáže sestavit předměty do neobvyklých souvislostí vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti originálně kombinuje tvary, objemy, linie, barvy, textury, objekty zdůvodní své výtvarné pojetí vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své i ostatních toleruje jejich způsoby výtvarného vyjadřování inspiruje se uznávanou interpretací uplatňuje fantazii hraje si s barvou plošně a prostorově tvoří poznává ilustrátory dětských knih vystavuje své práce 	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> kresba tužkou, uhlím, pastelem – přírodniny, prožitky dítěte, ilustrace k filmům, básni, četbě (lidská povolání, lesní postavičky a pod.), (<i>Čj - pohádky</i>) hry s barvou a linií, tvary předmětů, jednoduché vyjádření prostoru (u nás doma, na táboře, u lékaře, v lese, mamincina kuchyň, tatínkova dílna,..) tvary barvy, struktury (otisky, frotáž, vrypy), (<i>Pč, Prv – ovoce, zelenina</i>) práce s přírodními materiály (listy, rostliny, stromy) pozorování tvaru – ovály, elipsy, vodorovné a šikmé čáry (rozvoj pohybu ruky) zobrazování tvaru užitečných předmětů (váza, židle, obuv,...) <p>Práce dekorativní a prostorové</p> <ul style="list-style-type: none"> figurky a postavičky z papíru, textilu, přírodních materiálů jednoduché hry s bílým nebo barevným papírem figurativní práce v modelíně, hlíně architektonické formy z papíru, kartonu, modelíny, sádry, malty otisky do plastických materiálů jednoduché vystřihovánky práce v textilu (maňásek, loutka) prostorové objekty ze stavebnic, krabiček, papír. ruliček, přírodních materiálů jednoduché geometrické prvky jako dekorativní a prostorové práce vlastní ilustrace k pohádce, filmu, vyprávění architektura, město ve kterém žijí apod. kresba dřívkem, uhlím (u babičky na půdě, alchymistova dílna apod.) makety domů, stromů, obytných prostorů, pískovišť

3. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného (VO) vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností, které vnímá z vlastních zkušeností, zážitků a představ v tvorbě projevuje vlastní život. zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a pod. vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vyjádření volí vhodné prostředky interpretuje podle svých schopností různá VO vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah VO vyjádření, která sám vytvořil, vybral nebo upravil 	<ul style="list-style-type: none"> pozná různé druhy tvarů porovnává vlastnosti, vztahy pozná přírodní a umělé materiály seznamuje se s různými postupy, technikami a nástroji kombinuje barvy, linie, tvary experimentuje s barvami, míchá a překrývá barvy rozezná teplé a studené, světlé a tmavé barvy výtvarně se vyjadřuje na základě svého vnímání sestaví předměty do neobvyklých vztahů, vytváří nové souvislosti kombinuje linie, tvary, objem, barvy, textury, objekty vyjadřuje se k tvorbě zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí vede dialog vyjadřuje se k tvorbě i druhých toleruje různé způsoby vyjadřování inspiruje se uznávanou interpretací vystavuje své práce využívá fantazijní představy vyjadřuje vlastní prožitky seznamuje se s tvorbou uznávaných autorů – ilustrátorů orientuje se v pojmech vkus a nevkus 	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> malba temperou, vodovými barvami – náměty podle skutečnosti, poslechu, četby, filmu, hudby příroda a činnost lidí – maminka u kadeřníka, tatínek v zaměstnání, apod. zobrazování přírodních útvarů – kameny, kůra, listy, rostliny, předměty zobrazování lidských výtvorů – džbánky, pracovní nástroje, dopravní prostředky plošné a prostorové zobrazování užitých předmětů náměty – živočichové, prales, velkoměsto, návrhy na textilie v bytě, oděv, dekorace užitkových předmětů, šperky, zvířata, lidé při práci a sportu, fantastické objekty (<i>Pě – rostliny, výsadba</i>) materiály – tiskátka, frotáž, vrypy, modelína, modurit, papír, špejle, krabičky, přírodní materiály, stavebnice <p>Dekoratивní a prostorové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> práce se symbolickou funkcí barev linie – zhušťování, zředování, násobení apod. práce se stavebnicemi – stroje času, moderní dopravní prostředky apod. otisky přírodních prvků do plastic. materiálů, práce v sádře, v modelíně, reliéfní práce s barevným papírem, figurky zvířat z papíru nebo jiných materiálů, šperky, oděvní doplňky, vyklápané obrázky kompozice s geometrickými prvky práce s ilustrací výroba jednoduché hračky

4. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku zaměřuje se na vyjádření vlastních zkušeností i na tvorbu vyjádření nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná (VO) vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci VO vyjádření, svobodně volí a kombinuje prostředky porovnává různé interpretace VO vyjádření a přistupuje k nim jako k inspiraci nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah VO vyjádření, která sám vytvořil, vybral nebo upravil 	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vlastní prožitky a zkušenosti rozlišuje reálný a duchovní prostor uplatňuje fantazii volí nástroje, techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty, proporce používá současné technické zobrazovací prostředky podle možností školy tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů experimentuje s kompozicemi člení, rozkládá a kombinuje přírodní tvary v prostoru a ploše využívá možnosti barev a jejich kombinací uplatňuje osobitý přístup k realitě, tvorbě kombinuje prostředky volí vhodné prostředky k danému tématu zabývá se pohybem těla a jeho umístěním v prostoru seznamuje se s fotografií, videem, grafikou PC pracuje s ilustracemi, volnou malbou, komiksem, fotografií, užitou tvorbou, architekturou pracuje s literaturou zaměřenou na výtvarné umění 	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> pozorování a zobrazování skutečnosti – kresba, malba, koláž, mozaika, textilní aplikace (Čj – lidové zvyky) práce s linií, proporce lidského těla – dějové situace (pohybové aktivity v kresbě a malbě, zobrazování rodinných příslušníků a pod.), (Př – lidské tělo) modelace tvarů, znaků a barevnosti přírodních objektů (listy, rostliny, živočichové apod.) dotváření přírodních forem s prvky fantazie - kresba, malba, grafika zobrazování umělých forem – stavby, dopravní prostředky a pod. zobrazování perspektivy – město současné i budoucí, život na jiné planetě a pod. (VI – město kde žijeme) <p>Dekorativní a prostorové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> plošné dekorativní práce – kachel, návrh potisku textilií, prvky lidových tradic a uplatnění ve výtvarných činnostech symetrie a asymetrie písmo (kreslené, stříhané, vytrhávané) – hravé a experimentální činnosti přírodní a umělé materiály (lesní skřítek, návrh na zámeckou zahradu, město z krabiček a roliček, koláže z kůry, plodů, zbytkového materiálu) sestavování objektů dle fantazie (stavebnice) – neobvyklé stroje, architektura a pod. malba – figura, portrét, krajina, zátiší techniky – koláž, textilní techniky (drhání), kaširování, práce se sádrou, hlinou, moduritem, frotáž bydlení a kultura – tiskátka, otisky struktur jako součást návrhu šatovek, dekorativních mříží a pod. oděvní kultura – práce s textilem, papírem, barvou
5. ročník		

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku • zaměřuje se na vyjádření vlastních zkušeností i na tvorbu vyjádření • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná (VO) vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci VO vyjádření, svobodně volí a kombinuje prostředky • porovnává různé interpretace VO vyjádření a přistupuje k nim jako k inspiraci • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah VO vyjádření, která sám vytvořil, vybral nebo upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • zaměřuje se na vyjádření vlastních život. zkušeností • rozlišuje reálný a duchovní prostor • uplatňuje vlastní fantazii a představy • volí nástroje a techniky pro konkrét. výtvarné vyjádření • porovnává světlost, poměry, barevné kontrasty, proporce • používá technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy • tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů • experimentuje s kompozicí, rozkládá a kombinuje přírodní tvary v prostoru a ploše • využívá možnosti barev • uplatňuje osobitý přístup k tvorbě • vhodně volí a kombinuje prostředky • seznamuje se a inspiruje se s grafikou PC, fotografií, malbou, komiksem... • porovnává rozdíly výtvarných děl • zdůvodňuje a obhajuje svou výtvarnou tvorbu • vyjadřuje se k tvorbě ostatních • vnímá a inspiruje se uměleckými díly současnosti i minulosti • hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje tvorbu vlastní i ostatních • komunikuje se spolužáky 	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • volný výtvarný projev • vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí • kresba pérem, dřívkem, štětcem, tužkou, uhlem apod. • malba temperou, akvarel (krajina...) • vyjádření prostorových vztahů • vyjádření proporcí lidské postavy (pohádkové bytosti, lidé, sport,...), (VI) • morfologické znaky, tvary, barevnost přírodních objektů – modelace • kresba, malba rostlin s využitím osobní fantazie (Př) • výtvarné vyjádření věcí • malba podle skutečnosti • malba podle představy a fantazie • základy perspektivy <p>Užitě dekorativní a prostorové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • dekorativní zobrazování v ploše, barvě, prostoru • písmo jako dekorativní prvek – psané, kreslené, stříhané, vytrhávané • využití přírodních materiálů na základě experimentálních činností • linie, plocha, tvar, struktury • jednoduché prostorové objekty • hravé a experimentální výtvarné činnosti v reliéfním řešení plochy • nápisy, plakáty, letáky, propagační materiály apod. • papír – různé druhy přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, vyklápění, posouvání • textilní techniky – loutka, pohádková figurka apod. • práce s hlinou, sádrou, dřevem, kamínky, plasty apod. • sochařství a příroda – plastika, socha, busta, reliéf • architektura a užité umění – kresba, malba, dekorativní práce • umění v bytě, design, estetická úroveň předmětu – návrhy na potisky, dlaždice, užité předměty, oděvy a pod. • úprava tiskovin – ilustrace, písmo (ČJ)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů, představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů procesů, proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných a vizuálně obrazných vyjádřeních 	<ul style="list-style-type: none"> • experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace • zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace • popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy • zná pojmy teplé a studené barvy, užívá je • rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ • seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům • ověřuje a využívá kompoziční principy • zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty • porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací • užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění a digitálních médiích • kombinuje neobvyklé materiály • zná plošné a prostorové vyjádření • uspořádá objekty do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádří vztahy pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a 	<ul style="list-style-type: none"> • vizuálně obrazná vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), přírodniny, malba, frotáž, tisk, otisk (EV4) • plošné i prostorové uspořádání –linie čar, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace, světlostní a barevné kvality – kontrast, světlo a stín, stínování, šrafování, tužka, pero, fix, kresebné studie • malba – akvarel (vodovky, tempery), koláž, roláž, asambláž • barevné spektrum, tón, jas, dekorování plochy, inchies • teplé a studené barvy při výtvarném vyjádření – malba, kresba • interpretace různých vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace, výtvarné vyprávění, malba (vodovky, tempery), mandaly • rozvoj smyslové citlivosti, výtvarný seriál, ilustrace, plakát, komiks, pocity a nálady s hudebními motivy, lidská hlava • vztahy, pohyb a proměny uvnitř a mezi objekty, perspektiva • ověření komunikačních účinků, osobní postoj v komunikaci • ověření proměny komunikačního obsahu (GVI) • záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření • reflexe vlastních děl i děl výtvarného umění • pravěké a starověké umění, tuš, malba • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, elektronická média • reklama, počítačová grafika (MEV6) • rozvoj fantazie při variacích a kombinacích materiálů v ploše a prostoru, reliéf, reliéfní portrét z papíru, kaširování • linie, tvar, objem, barva, objekt-kompozice • kresba a linie- kresebné studie • světlo a stín, kontrast, černobílé variace-black and white • stopy různých materiálů-strukturální kresba, frotáž

<ul style="list-style-type: none"> rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu interpretuje umělecká, vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či vytvořených vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlím, fixem originalita, projekce vlastních požitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev) kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) kontrast, harmonie emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků historický posun v interpretaci rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury kontinuita vývoje vybraného umění na základě prožitků a zkušeností současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) alternativní řešení vyjádření osobního prožitku typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, haptické, statické, dynamické) hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní) 	<ul style="list-style-type: none"> malba a kresba, dělení barev a hra s barvou- experiment různé výtvarné techniky, originální vyjádření a volba prostředků (asambláž, koláž, roláž, decoupage, muchláž a jiné techniky) pocity a harmonie, písmo-typy a užití, graffiti barvy a vlastnosti, symbolika-ornamenty, mandaly, pop art (vodovky, tempery) kompozice, koláž, roláž, perspektiva, plošné kompozice z geometrických tvarů kontrast a harmonie, op art, pop art, tuš, fix emoce a interpretace obrazných vyjádření, figura, portrét, autoportrét, příroda a vesmír, krajina, město interpretace výtvarných děl a rozdíly kultur na základě vlastních prožitků, uplatnění subjektivity- kresba a malba dle předlohy volné téma libovolnou technikou PC a grafika, WORD, PowerPoint, Windows Movie Maker (MEV6) grafické programy a malování, fotopříběh, komiks, přání vyjádření prožitku a obhajoba tvorby, osobní postoj ověření a interpretace různých vizuálně obrazných vyjádření (plakát, návrhy obalů, užitá grafika, design) druhy obrazného vyjádření (dekorace, 3d modelování, pletení a proplétání, prostorové vyjádření, grafika a design) motivace a fantazie (návrhy hraček, oděvů, plastik aj.) smyslové vnímání a ověřování komunikačních účinků (výstavy, nástěnky, školní časopis a prezentace, dekorativní předměty)
---	--	---

7. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů, procesů, v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro 	<ul style="list-style-type: none"> • experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace • zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace • popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy • zná pojmy teplé a studené barvy • rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ • seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům • ověřuje a využívá kompoziční principy • zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty • porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací • užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění a digitálních médiích • kombinuje neobvyklé materiály 	<ul style="list-style-type: none"> • kresba a malba, prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie a tvary,objemy, světlostní a barevné kvality, textury a struktura • vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru,časovém průběhu ve statickém a dynamickém vyjádření-jejich kombinace • vertikála, horizontála, diagonála • vyjádření myšlenek a představ – kresba i malba, koláže (EV4) • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, význam barev-odstín, sytost-malba, symbol, ornament, písmo • rozvíjení smyslové citlivosti-vlastnosti barev a emoce, mandala • vědomé vnímání a uplatnění fantazie a představ (sny a realita-ilustrace, portrét, figura, přírodní děje) • reflexe vizuálních vyjádření a reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních a dramatických) - malba s hudebním doprovodem • vyjádření osobních prožitků - masky a kombinovaná technika, koláž, asambláž a malba • kompozice, procesy jevů, proměny, vztahy –symetrie, asymetrie • uplatňování podnětů výtvarného umění ve vlastní tvorbě (návrhy oděvů, interiéru, nábytku, hraček, obalů) • experimentální tvorba, historický kontext (gotika, vitráže a práce s papírem) • umělecká výtvarná tvorba a vybrané projevy kultur (MKVI) - reprodukce, kopie – kresba • tvorba a fotografie, film, tisk, televize, elektronická média, reklama, kombinace a variace ve vlastní tvorbě-užitá grafika, design (MEV6) • rozvoj fantazie, vyjádření emocí, koláž, asambláž, kompozice • manipulace s objekty v prostoru pro výtvarné vyjádření-3D tvary

<p>vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných a vizuálně obrazných vyjádřeních</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových 	<ul style="list-style-type: none"> zná plošné a prostorové vyjádření uspořádá objekty do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádří vztahy pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření <p>1. malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem</p> <ul style="list-style-type: none"> originalita, projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev) kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) kontrast, harmonie emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků historický posun v interpretaci rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury kontinuita vývoje vybraného umění na základě prožitků a zkušeností současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) 	<ul style="list-style-type: none"> linie,tvar,objem,barva,objekt, modelování, prostorová práce s papírem kresba a linie, struktury a textury objektů, geometrie a kompozice světlo a stín, kontrast-op art, pop art stopy různých materiálů-strukturální kresba, frotáž, plastika akční tvar malby a kresby, pohyb těla a jeho umístění v prostoru (figura, prostor, pohyb-krajina, město)-malba temperou, kresba pastelem malba a kresba, ilustrace textů, komiks a seriálové příběhy výtvarné techniky, originální vyjádření, komiks, volná malba (mramorování, kaširování, asambláž, decoupage) pocity a harmonie,animovaný film, fotografie, prezentace tvorby (roláž) barvy a míchání barev,vlastnosti barev-přírodní děje (bouře, mraky, víry, vichřice, mlha, sopky aj.) kompozice,skulptura, plastika-reliéf, geometrické tvary, skládání, deformování, dotváření kresbou a grafikou kontrast, monotyp, černobílé variace emoce a interpretace obrazných vyjádření,současné zobrazovací prostředky-počítačová grafika, titulní strany časopisu, obaly, přání PF aj., vintage, design (MEV6) interpretace výtvarných děl a rozdíly kultur na základě vlastních prožitků (svátky – Vánoce, Velikonoce, Halloween aj.) gotické, renesanční a barokní umění –malba, vyškrabávání PC a grafika, WORD, PowerPoint, Windows Movie Maker (MEV6) grafické programy a písmo, pergamenový svitek-variace písma a
---	--	---

<p>soudů</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či vytvořených vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • alternativní řešení vyjádření osobního prožitku • typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, haptické, statické, dynamické) • hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní) 	<p>fantazijní variace-kresba, malba, tisk</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádření prožitku, hledání detailu -zmenšování, zvětšování • ověření a interpretace různých vizuálně obrazných vyjádření, osobní postoj (nástěnky a prezentace) • druhy obrazného vyjádření a hlediska vyjádření ve vlastní tvorbě - zdokonalování techniky kresby • motivace a fantazie • smyslové vnímání a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků, technika akvarelu, pastel, rudka, křída. Zvládnutí větší plochy (návrhy graffiti). Vlastní prezentace.
--	---	---

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů, procesů, v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně 	<ul style="list-style-type: none"> • experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace • zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace • popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy • zná pojmy teplé a studené barvy • rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ • seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům • ověřuje a využívá kompoziční principy • zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty • porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací • užívá metod uplatňovaných v současném umění • kombinuje neobvyklé materiály • zná plošné a prostorové vyjádření • uspořádá objekty do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádří vztahy pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty 	<ul style="list-style-type: none"> • prostorové kombinace, kombinace plošné a jejich obrazná vyjádření (statika a dynamika), zátiší a dynamická kresba • kombinování výtvarných technik, realizace myšlenek a představ (tužka, rudka, uhel, pero – kresba), mandaly – duchovní obrazy, svět minulosti a přítomnosti, budoucnost • vnímání barevných kombinací a vlastností barev, význam a účinek barev-abstrakce, dekor plochy a textury, mozaika • vlastnosti barev a jejich využití – symboly, iniciály, ornamenty fantazie, představy a skutečnost ve výtvarném umění, • fantastická flora a fauna- ilustrace a malba • reflexe a vztahy zrakového vnímání ,zaznamenání vizuálních zkušeností, osobní prožitek – snové vize, virtuální realita • uspořádání objektů do celků v ploše,objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty a prostředky ve statickém i dynamickém vyjádření (dominanta, subdominanta, celek a detail)-město, krajiny, mapy, architektonické prvky(sgrafita, okna, sloupy, mozaiky) • porovnání vlastní tvorby a vybraných projevů různých kultur a civilizací – klasicismus, romantismus, symbolismus, secese, (<i>MKVI</i>), kopie uměleckého díla • multimédia, masmédia,elektronická média,digitální technologie, • počítačová grafika a design (<i>MEV6</i>) • rozvoj fantazie a užité umění, grafika • prostorové a plošné vyjadřování- plastika, modelování, 3d objekty • linie,tvar,objem,barva,objekt-kresebné studie

<p>užívaných a vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či vytvořených vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu 	<p>(lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem originalita, projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev) kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) kontrast, harmonie emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků historický posun v interpretaci rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury kontinuita vývoje vybraného umění na základě prožitků a zkušeností současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) alternativní řešení vyjádření osobního prožitku typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, haptické, statické, dynamické) 	<ul style="list-style-type: none"> kresba a linie, malba a akvarel světlo a stín, kontrast, monotyp a černobílé variace stopy různých materiálů, plastické a prostorové prostředky při různém vyjádření - tisk, otisk, frotáž, koláž, asambláž malba a kresba, pointilismus výtvarné techniky, originální vyjádření- vlastní návrhy -3D koláže pocity a harmonie, komiks ve výtvarném umění, přísloví, iniciála barvy a jejich míchání, jas, tón, pop art (vodovky a tempera) kompozice a perspektiva, hračky, objekty, sochařství, plastika aj. lineární perspektiva kontrast, op art, harmonie v obrazném vyjádření, mozaiky emoce a interpretace obrazných vyjádření, impresionismus, kubismus, expresionismus, portrét a krajina interpretace výtvarných děl a rozdíly kultur na základě vlastních prožitků osobní postoj a tvorba, komunikační obsah díla-realita a abstrakce PC a grafika, WORD, PowerPoint, Windows Movie Maker grafické programy a animace (MEV6) vyjádření prožitku, reflexe, ověřování komunikačních účinků ověření a interpretace různých vizuálně obrazných vyjádření, vlastní tvorba a tvůrčí záměr, zdokonalování techniky malby, druhy obrazného vyjádření a jeho prezentace - koláže
---	---	--

<p>pro jejich prezentaci</p>	<ul style="list-style-type: none">• hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní)	<ul style="list-style-type: none">• motivace a fantazie, proměna všedních předmětů (PET lahve aj.)• smyslové vnímání, rozvíjení smyslové citlivosti, práce s netradičním materiálem a plochou
------------------------------	--	--

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů, procesů, v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných a vizuálně obrazných vyjádřeních 	<ul style="list-style-type: none"> • experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace • zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace • popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy • zná pojmy teplé a studené barvy • rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ • seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům • ověřuje a využívá kompoziční principy • zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty • porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací • užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění a digitálních médiích • kombinuje neobvyklé materiály • zná plošné a prostorové vyjádření • uspořádá objekty do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádří vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj smyslové citlivosti, experimenty na základě zkušeností, tvorba a kombinace, optické klamy, kresebné studie (ruka, hlava), tužka, rudka, uhel, fix, stínování, šrafování • prezentace vybrané techniky pro obrazná vyjádření osobitých výsledků-kresebné studie, malba • hledání neobvyklé kombinace, uplatňování subjektivity, různé typy zobrazení (pohled, rovnoběžné promítání) • význam a vlastnosti barev, symbolika - abstrakce, asymetrie, kompozice • mozaiky, geometrické kompozice - malba • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a představ a osobních zkušeností- sny, moderní umění -malba • proměny celku, vyjádření proměn, výběr i uplatnění, interpretace osobních prožitků - surrealistická malba a kresba • objekty v ploše, objemu a časovém průběhu-kompozice • reflexe a vztahy zrakového vnímání při vlastní i cizí tvorbě v historických souvislostech a projevech různých kultur, umění 19. a 20. století, impresionismus, fauvismus, kubismus, secese (<i>MKVI</i>), trendy moderního výtvarného umění • kritéria porovnání, osobní postoj v obrazné komunikaci, proměny reality, užitá grafika, koláže • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, kombinace ve vlastní tvorbě, elektronická média, grafika a PC, obaly, plakáty, vizitky, pozvánky, užitá grafika (<i>MEV6</i>) • rozvoj fantazie, tradiční a netradiční materiál pro vlastní tvorbu, kombinace v ploše i prostoru, (písmo, reklama, 3D objekty) • linie, tvar, objem, barva, objekt - pohyb, proměny, vztahy

<ul style="list-style-type: none"> rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, 	<p>pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem originalita, projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev) kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) kontrast, harmonie emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků historický posun v interpretaci rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury kontinuita vývoje vybraného umění na základě prožitků a zkušeností současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) alternativní řešení vyjádření osobního prožitku 	<ul style="list-style-type: none"> kresba a linie, malba, ilustrace, linoryt, tisk světlo a stín, kontrast a typy vizuálně obrazných vyjádření, monotyp hračky, objekty, volná malba, fotografie, elektronický obraz aj. stopy různých materiálů, akční malba a kresba, uspořádání v prostoru, v pohybu a čase- stínování, lavírování, prostorová tvorba malba, kresba, ilustrace výtvarné techniky, originální vyjádření, variace, kombinace (koláže a proláže, montáže, muchláž) pocity a harmonie, komiks, ilustrace, linoryt, reklama, plakát barvy-reflexe-op art, pop art a moderní umění kompozice a perspektiva-návrhy interiéru-kresebné studie kontrast a harmonie, lineární perspektiva emoce a interpretace obrazných vyjádření, uplatňování vlastní subjektivity (krajinomalba, figurální kompozice) interpretace výtvarných děl a rozdíly kultur na základě vlastních prožitků, osobní postoj a ověřování komunikačních účinků (land-art, happening) obraz a kompozice PC a grafika, WORD, PowerPoint, Windows Movie Maker (<i>MEV6</i>) grafické programy a malování, úprava fotografií, video , animace vyjádření prožitku, proměny komunikačního obsahu, obhajoba výsledků tvorby a záměru autora, Ex Libris aj.
---	---	--

<p>upravených či vytvořených vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, haptické, statické, dynamické) • hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní) 	<ul style="list-style-type: none"> • ověření a interpretace různých vizuálně obrazných vyjádření, vlastní seberealizace-propagační materiál, reklama • druhy obrazného vyjádření a jeho vnímání, postoj a obhajoba, prezentace díla, uplatnění vlastní subjektivity - malba, kresba • motivace a fantazie, symbolika • smyslové vnímání a ověření komunikačních účinků vlastních děl i děl výtvarného umění - prezentace, nástěnky, referáty aj.
--	--	--

5.17. Pracovní činnosti

5.17.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní výchova vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

Učební osnovy vyučovacího předmětu pracovní výchova (částečně i osnovy vyučovacího předmětu občanská a rodinná výchova - viz níže) obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV (na 1. stupni: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů; na 2. stupni: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu pracovní výchova žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět pracovní výchova je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 9 hodin). Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu pracovní výchova lze ve vhodných případech organizovat střídavě jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s výtvarnou výchovou apod.). Bez ohledu na

charakter pracovních činností probíhá výuka vyučovacího předmětu pracovní výchova ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky. Na 1. stupni se třídy nedělí, na 2. stupni jsou žáci při výuce pracovní výchovy pravidelně střídavě rozděleni do dvou pracovních skupin s odlišným charakterem pracovních činností. (Příprava pokrmů, Provoz a údržba domácnosti, Svět práce) je realizována ve vyučovacím předmětu občanská a rodinná výchova. Část vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV je realizována rovněž v některých projektech průřezových témat (více viz kapitola Začlenění průřezových témat). Výuka probíhá z převážné části v odborných učebnách školy (školní dílna, výtvarná dílna, odborná učebna chemie, odborná učebna výpočetní techniky), na školním pozemku, v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

5.17.2. **Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu pracovní činnosti**

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- ve výuce se zaměřujeme prioritně na aktivní dovednosti
- učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky nebát se problémů („Problémy byly, jsou a budou. Problém není hrozba, ale výzva!“)
- na modelových příkladech učíme žáky užívat různé algoritmy řešení problémů
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů

- jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod., umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel
- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporujeme inkluzi (začlenění) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku
- vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy
- respektujeme společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci

- netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- dodržujeme zásadu: „Není tu špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování.“
- v rámci předmětu seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole
- chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, snažíme se naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání a o volbě budoucího povolání
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí., měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme jejich představu o reálné podobě dalšího vhodného studia
- cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání) jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...)
- dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese., svoji profesi a svoji školu prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

5.17.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pracovní činnosti

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradič. a netradič. materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé druhy materiálů, jeho vlastnosti ověřuje vlastnosti materiálů v praxi vytváří jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností rozlišuje pracovní pomůcky napodobuje předváděnou činnost <ul style="list-style-type: none"> popíše jednoduchou pracovní činnost na základě vlastní zkušenosti podle vzoru vytvoří jednoduchý výrobek vysvětlí prováděný úkon, je samostatný dodržuje bezpečnost při práci s nástroji, pomůckami a pod. dokáže ošetřit drobné poranění sestaví jednoduchý model dle vlastní představy, plánu a jednoduchý pracovní postup zvládne jednoduché pěstitelské práce předvede péči o pokojové rostliny zvládne pojmenovat pokojové rostliny <ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek a čistotu připraví tabuli jednoduchého stolování, chová se příkladně 	<p>Práce drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> papír, karton, plody, modelína, korálky, dřívka, přírodniny, kov, plasty, textil, stužky, nitě, navlékání nitě, uzlík, knoflíky, plst', bavlnky <p>Lidové zvyky a tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> přírodní materiály pro jednoduchou ozdobu – šperk, svícen, ..., kraslice, práce se slámou (<i>EV4 - práce s recyklovaným materiálem</i>) <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> práce se stavebnicemi, montáž a demontáž, práce s papírem a kartonem, překládání, trhání, lepení, stříhání šablony, jednoduché skládanky, vystřihovánky <p>Pěstování pokojových rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> pěstování ze semen, jednoduchá úprava květin, jednoduché pěstít. pokusy, ošetřování pokojových rostlin doma <p>U nás doma</p> <ul style="list-style-type: none"> zákl. vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty, výběr potravin a jejich jednoduchá úprava, jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu

2. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradič. a netradič. materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé druhy materiálů a různé způsoby zacházení zhotoví jednoduché výrobky elementárními dovednostmi rozpozná pomůcky a nářadí uvede jednoduchý pracovní postup napodobí průběh předvedené práce podle vzoru vytvoří vlastní výrobek dodržuje organizační řád předvede ošetření drobného poranění podle návodu vyrobí výrobek, který se váže k lidovým tradicím apod. <ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady bezpečnosti při práci s nástroji, pomůckami, stavebnicemi umí sestavit jednoduché modely dle vlastní představy, plánu porovná vlastní výrobek s předlohou <ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pěstitelské práce pečuje o pokojové rostliny rozlišuje a pojmenuje pokojové květiny <ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro stolování a předvede správné chování při stolování 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> dřívka, špejle, drátky, textil, šňůrky, provázky, knoflíky, listy, plody, větvičky, semena <p>Práce s modelovací hmotou</p> <ul style="list-style-type: none"> figurky lidské, zvířecí užitkové předměty, stroje modurit – šperky, otisky, abstraktní objekty <p>Práce s papírem</p> <ul style="list-style-type: none"> skládání, trhání, lepení, ohýbání, slepování jednoduché vystřihovánky, skládanky, figurky práce s novinovým, balícím, kancelářským papírem <p>Práce s textilem</p> <ul style="list-style-type: none"> jednoduché práce s jehlou a nití koláže z textilu, postavičky <p>Lidové zvyky, tradice a řemesla</p> <ul style="list-style-type: none"> kraslice, sláma, batika – ozdoby, šperky výrobky ze slaneého těsta <p>Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> modely podle předlohy a představy <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> zalévání, kypření pokoj. rostlin úprava květin pěstování – hrách, fazole, ředkvička poznávání semen, plodů, rostlin <p>U nás doma</p> <ul style="list-style-type: none"> vybavení kuchyně pořádek a čistota

	<ul style="list-style-type: none">• pracovní místo udržuje v čistotě	<ul style="list-style-type: none">• výběr potravin• jednoduché pohoštění• úprava stolu• obsluha a chování
--	--	--

3. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradič. a netradič. materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy <p>Konstrukční činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> vytváří různé předměty a výrobky z tradičních i netradičních materiálů zvládá základní dovednosti a činnosti při práci s nástroji, pomůckami doдрžuje bezpečnost 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> využívání rozmanitých materiálů, nástrojů, pomůcek stříhání, ohýbání, slepování, navlékání, lisování, spojování výrobky z drátků, hadříků, dřivek, krabiček, bužirek, plsti, provázků, slámy, listů, plodů apod. <p>Práce s modelovací hmotou</p> <ul style="list-style-type: none"> válení, otiskování, tvarování, ohýbání, přidávání, ubírání modelína, plastelína, modurit, těsto, vosk postavy při sportovní a pracovní činnosti, zvířátka, ozdoby, kachle, jednoduché prostorové objekty <p>Práce s papírem a kartonem</p> <ul style="list-style-type: none"> překládání, stříhání, bigování, lepení, trhání vystřihovánky, práce se šablonami jednoduché kartonážní práce – rámečky, obalový materiál apod. <p>Práce s textilem</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s jehlou a nití – stehy jednoduché, ozdobné jehelníčky, maňásci, figurky vyšívané obrázky šití knoflíků navlékání gumy látání práce s jednoduchým stříhem <p>Lidové zvyky, tradice a řemesla</p> <ul style="list-style-type: none"> jednoduché drhání, batikování, zdobení kraslic, práce se slámou šperky, svícny, vánoční ozdoby ukázky filmů, návštěvy muzeí, exkurze apod. <p>Práce montážní a demontážní</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle návodu a předlohy • provádí jednoduché montážní a demontážní práce – stavebnice • dodržuje pořádek • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje • provede jednoduché pěstitelské práce • pečuje o pokojové květiny • rozlišuje, pojmenuje určené pokojové květiny <ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • udržuje pořádek, čistotu prostředí, hygienické návyky • předvede správné chování při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> • prostorové objekty, stroje, architektura • modely podle předlohy i představy • stavebnice z kartonových prvků, plastu <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • zalévání, ošetřování pokojových rostlin, kypření, rosení • pěstování plodin, rostlin – afrikány apod. • poznávání semen plodů, rostlin • exkurze v zahradě, botanické zahradě (<i>EV4 - projekt bylinky</i>) <p>U nás doma</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybavení kuchyně • pořádek a čistota • výběr potravin • jednoduché pohoštění • úprava stolu • obsluha a chování
--	--	---

4. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými prac. operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různ. materiálem prvky lidových tradic volí vhodné prac. pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na prac. místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé materiály a zná jejich vlastnosti bezpečně je používá a využívá při náročnějších pracovních činnostech používá složitější pracovní nářadí, pomůcky zachází s nimi bezpečně a podle návodu předvede praktické činnosti s daným materiálem <ul style="list-style-type: none"> vytvoří plánec (náčrt) výrobku a vybere vhodný postup, materiál a nářadí umí používat technické myšlení a představivost samostatně uvede pracovní postup dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci dodržuje pořádek na pracovním místě ošetří poranění předvede práci dle vzoru nebo vlastní 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> drátky, špejle, dřívka, papír, provázky, sláma, větvičky, šišky, plody, semena práce s jehlou a nití ohýbání stříhání, slepování, navlékání, lisování <p>Práce s modelovací hmotou</p> <ul style="list-style-type: none"> ohýbání, krájení (modelína, modurit, vosk) – figurální a abstraktní skulptury, architektonické prvky, šperky, oděvní doplňky <p>Práce s papírem a kartonem</p> <ul style="list-style-type: none"> skládání, překládání, stříhání, trhání, lepení symetrické a asymetrické tvary – reliéfní práce, skládanky, vystřihovánky, tematické práce <p>Práce s textilem</p> <ul style="list-style-type: none"> jehla, nit, knoflíky – stehy, obruby bavlnky, stužky, příze, plst', háčky – drobná úprava oděvu, jednoduchý výrobek s textilu <p>Lidové zvyky, tradice a řemesla</p> <ul style="list-style-type: none"> práce se slámou, drhání, tkaní, batika, vykřívání kraslic přírodní materiály pro ozdobu, šperk, vánoční svícen výrobky z vizovického těsta <p>Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> sestavování modelu podle předlohy i představy, plošné a prostorové kompozice

<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>fantazie</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá informace o pokojových rostlinách v literatuře • rozlišuje jedovaté a nebezpečné pokojové květiny • orientuje se v pěstitelském nářadí a používá vhodné pracovní nástroje <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve výběru a skladování potravin • vyrobí jednoduchý pokrm • poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni • udržuje pořádek, čistotu a dodržuje hygienické zásady 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • vazba a úprava květin • ošetřování květin • pěstování nenáročných plodin – hrách, fazole • pokusy a pozorování (<i>EV 4 - vztah člověka k prostředí, práce na škol.pozemku</i>) <p>U nás doma</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr potravin a jejich skladování • příprava jednoduchých pokrmů • prostírání a obsluha, chování u stolu • zdobné prvky
---	---	---

5. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> rozliší různé materiály a uvede jejich vlastnosti bezpečně požívá různé materiály při složitějších činnostech používá složitější pracovní nářadí a pomůcky, zachází s nimi bezpečně a podle návodu samostatně vytvoří plánek výrobku prokáže technické myšlení a představivost používá složitější pracovní postup 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> stříhání, ohýbání, propichování práce s drátky, dřívky, špejlemi, hadříky, bužirkou, provázky, listy, šiškami, větvičkami, semeny, plody, krabičkami, odpadovým materiálem jehla, nit <p>Práce s modelovací hmotou</p> <ul style="list-style-type: none"> otisky různých materiálů figurální kompozice lidské i zvířecí postavy, stromy, rostliny <p>Práce s papírem a kartonem</p> <ul style="list-style-type: none"> překládání, vyklápění, skládání, bigování, lepení, řezání – jednoduché kartonážní práce skládanky, vystřihovánky symetrické a asymetrické tvary práce s novinovým, balícím papírem – kašírování prostorové, reliéfní objekty <p>Práce s textilem</p> <ul style="list-style-type: none"> šití předním, zadním, křížkovým stehem obruba, háček, látání, navlékání gumy práce s nitěmi, bavlnkami, šňůrkami, stužkami, plstí, knoflíky práce s jednoduchým stříhem – loutka, maňásek, figurka, jehelníček drobná oprava oděvu <p>Lidové zvyky, tradice a řemesla</p> <ul style="list-style-type: none"> práce se slámou, kůrou, plíškem, tkaní, batikování, kraslice užití přírodnin pro výrobu šperků, rámečků, svícňů, ozdob, závěsů <p>Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> plošné i prostorové kompozice podle předlohy i fantazie

<p>jednoduchou montáž a demontáž</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla stolování a společ. chování • udržuje pořádek a čistotu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • používá kreslený návod • řeší problémy s návodem • dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci • ošetří jednoduché zranění • dodržuje pořádek na pracovišti • vytvoří výrobek podle vlastní představy a fantazie • vyhledává informace o pokojových rostlinách v literatuře • rozlišuje jedovaté a nebezpečné pokojové květiny • pečuje o pokojové květiny • orientuje se v pěstitelském nářadí a používá vhodné pracovní nástroje a postupy <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vybavení kuchyně • vyrobí jednoduchý pokrm • dodržuje pořádek, čistotu a hygienické zásady 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavování jednoduchých pohyblivých modelů <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • ošetřování pokojových květin • úprava květin • pěstování plodin – hrách, fazole, ředkvička • poznávání semen, rostlin, plodů • pokusy a pozorování (<i>EV4 - vztah člověka k prostředí, ekologická hnojiva</i>) <p>U nás doma</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečná obsluha elektr. a plyn. spotřebičů • čisticí prostředky • udržování pořádku a čistoty • výběr a nákup potravin • jednoduché pohoštění • ovocné, zeleninové saláty • úprava stolu • obsluha a chování
---	---	---

6. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti, předvede správné způsoby zacházení s materiálem, porovná vlastnosti zpracovaného materiálu, ověří vlastnosti materiálu v praxi • zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností • rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, ví jak s nimi zacházet • popíše jednoduchý pracovní postup • napodobí předváděnou práci • dodržuje body organizačního řádu • podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek • prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek • bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi • předvede ošetření drobného poranění a poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Bezpečnost práce, první pomoc</p> <p>Seznámení se dřevem</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy dřevin (<i>Př</i>), těžba dřeva • vlastnosti dřeva • využití dřeva <p>Seznámení s nástroji a spojovacími materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracovní pomůcky • ruční nástroje (pila, kolovrátek, vrták, nebozez, hoblík, poříz, dláto) • spojovací materiál (hřebík, vrut, šroub, spojovací plechy, lepení spojů • vlastnosti a využití dalších technických materiálů (kov, plasty, kompozity) (<i>F - vlastnosti látek</i>) <p>Jednoduchý výrobek č. 1 – krabička (<i>OSVI</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavení pracovního postupu • náčrtky jednotlivých částí výrobku (<i>M - geometrie a rýsování</i>) • technologických postupy při opracování jednotlivých částí výrobku • opracování částí výrobku a závěrečné slepení <p>Jednoduchý výrobek č. 2 – věšák (případně brousek nebo šachová figurka)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavení pracovního postupu • náčrtky jednotlivých částí výrobku (<i>M - geometrie a rýsování</i>) • technologických postupy při opracování jednotlivých částí výrobku • opracování částí výrobku a závěrečné slepení <p>Technické kreslení</p> <ul style="list-style-type: none"> • výkres místnosti (stěny, dveře, okna, vybavení) v měřítku (<i>M - geometrie a rýsování</i>) • kótování a popisové pole výkresu

<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede, předvede, ovládá jednoduché pracovní postupy na zahradě a při pěstování rostlin obecně • provede jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování, předvede způsoby ošetřování rostlin • uvede hlavní zásady pěstování vybraných rostlin • používá vodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a osobní ochranné prostředky • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, včetně jejich údržby • uvede, předvede základní způsoby ošetřování okrasných dřevin, pokojových rostlin aj. • uvede a předvede využití okrasných (pokojových) rostlin v interiéru • uvede příklady známých vztahů rostlin a zdraví člověka • prokáže základní znalosti a dovednosti o chovu zvířat, v domácnosti, na praktických (modelových) příkladech zhodnotí význam chovu zvířat • prokáže základní znalost zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	<p>Bezpečnost práce, první pomoc, hygiena</p> <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin ochrana rostlin a půdy (<i>Př, Z - vznik půdy, typy půd a eroze, voda a její vlastnosti, sluneční energie</i>) • zelenina: druhy, zásady a podmínky pěstování, osivo, sadba, pařeniště, skleníky, rychlení rostlin, sklizeň zeleniny • podzimní práce na zahradě, uskladnění výpěstků • okrasné rostliny: pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květina v interiéru a exteriéru (hydroponie, bonsaje), základy ošetřování pokojových květin, řez, jednoduchá vazba, úprava květin • druhy ovocných rostlin, pěstování, zpracování a uskladnění plodů • léčivé rostliny a koření: sběr, pěstování, účinky na lidské zdraví • rostliny jako drogy a jejich zneužívání, jedovaté rostliny • alergie <p>Chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> • chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu • hygiena a bezpečnost chovu • kontakt se známými a neznámými zvířaty • ošetření zranění způsobeného zvířetem
--	---	--

7. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu <p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> • zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností • popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušeností • napodobí předváděnou práci • dodržuje body organizačního řádu • podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek • prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek • bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi • předvede ošetření drobného poranění a poskytne první pomoc při úrazu <ul style="list-style-type: none"> • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky jízdního kola a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • provede montáž, demontáž a údržbu jednotlivých částí jízdního kola <ul style="list-style-type: none"> • uvede, předvede, ovládá jednoduché pracovní postupy na zahradě a při pěstování rostlin obecně • provede jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování, předvede způsoby ošetřování rostlin • uvede hlavní zásady pěstování vybraných rostlin 	<p>Bezpečnost práce, první pomoc</p> <p>Technické kreslení</p> <ul style="list-style-type: none"> • technický náčrt (perspektiva, půdorys, bokorys, nárys, osy, kóty, popisky) (<i>M - geometrie a rýsování</i>) <p>Výrobek – svícen</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavení pracovního postupu • náčrtky jednotlivých částí výrobku (<i>M - geometrie a rýsování</i>) • technologických postupy při opracování jednotlivých částí výrobku • opracování částí výrobku • lepení a lakování výrobku • dárkové zabalení (mašlička a cedulka s bezpečnostním upozorněním) <p>Technika v životě člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • stručná historie techniky ve světě a významné milníky strojírenství v historii Čech, Moravy a Slezska, využití techniky v řemeslech a její vliv na životní prostředí a volný čas lidí • současné postavení strojírenství v ekonomice ČR • druhy kovů, jejich význam a použití (šroubové spojení, ložiska, hřídel, spojka, převody, vačkový mechanismus, dilatace) • oprava jízdního kola (výměna či oprava duše a pneu, seřízení přehazovačky, centrování kol, výměna brzdových špalíků) <p>Bezpečnost práce, první pomoc, hygiena</p> <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin ochrana rostlin a půdy (<i>Př, Z - vznik půdy, typy půd a eroze, voda a její vlastnosti, sluneční energie</i>) • zelenina: druhy, zásady a podmínky pěstování, osivo, sadba, pařeniště, skleníky, rychlení rostlin, sklizeň zeleniny • podzimní práce na zahradě, uskladnění výpěstků • okrasné rostliny: pěstování vybraných okrasných dřevin a

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty <p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> • používá vodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a osobní ochranné prostředky • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, včetně jejich údržby • uvede, předvede základní způsoby ošetřování okrasných dřevin, pokojových rostlin aj. • uvede a předvede využití okrasných (pokojových) rostlin v interiéru • uvede příklady známých vztahů rostlin a zdraví člověka • prokáže základní znalosti a dovednosti o chovu zvířat, v domácnosti, na praktických (modelových) příkladech zhodnotí význam chovu zvířat • prokáže základní znalost zásad bezpečného kontaktu se zvířaty <ul style="list-style-type: none"> • provede jednoduchou operaci platebního styku a navrhne domácí rozpočet • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<p>květin, květina v interiéru a exteriéru (hydroponie, bonsaje), základy ošetřování pokojových květin, řez, jednoduchá vazba, úprava květin</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy ovocných rostlin, pěstování, zpracování a uskladnění plodů • léčivé rostliny a koření: sběr, pěstování, účinky na lidské zdraví • rostliny jako drogy a jejich zneužívání, jedovaté rostliny • alergie <p>Chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> • chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu • hygiena a bezpečnost chovu • kontakt se známými a neznámými zvířaty • ošetření zranění způsobeného zvířetem <p>Inženýrské sítě a provoz domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • přehled nákladů na provoz RD nebo bytu podle položek • domácí rozpočet (příjmy, výdaje, úspory) • hotovostní a bezhotovostní platební styk (bankovky, mince, složenky, elektronické bankovníctví) • návody k obsluze jednotlivých domácích spotřebičů (základní bezpečnostní pravidla při obsluze) • drobná údržba domácích spotřebičů a úklid domácnosti, údržba oděvů a textilií • domácí odpad, třídění odpadu a ekologická likvidace • stejnosměrný a střídavý proud a jejich využití • elektroinstalace: bezpečnost práce, základní pravidla el. proudu, rizika úrazu el. proudem a první pomoc • elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika (ovládání, užití, funkce, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu) • praktické ukázky: zásuvka, jistič, zkoušečka, kabely
--	---	---

		<p>Zaměstnání a podnikání</p> <ul style="list-style-type: none">• práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů (soc., zdr., nem. pojištění, daně, dovolená, pracovní doba, výpověď)• práva a povinnosti živnostníka/podnikatele (soc., zdr., nem. pojištění, daně, zakázky)• porovnání výhod a nevýhod podnikání a zaměstnání v závislosti na osobních vlastnostech (OSVI)
--	--	---

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností • popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušeností • napodobí předváděnou práci • dodržuje body organizačního řádu • podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek • prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek • bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi • předvede ošetření drobného poranění a poskytne první pomoc při úrazu <ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>Bezpečnost práce, první pomoc Výrobek č. 1 – špachtle</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavení pracovního postupu • náčrtky jednotlivých částí výrobku (<i>M - geometrie a rýsování</i>) • technologických postupy při opracování jednotlivých částí výrobku • opracování částí výrobku • vrtání, lakování a kompletace výrobku <p>Výrobek č. 2 – meč (<i>OSVI</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavení pracovního postupu • náčrtky jednotlivých částí výrobku (<i>M - geometrie a rýsování</i>) • technologických postupy při opracování jednotlivých částí výrobku • opracování částí výrobku • lepení a lakování výrobku <p>Bezpečnost práce, první pomoc, hygiena Kultura stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostírání, dekorace na stole, květiny • obsluha a chování u stolu • slavnostní stolování v rodině, zasedací pořádek <p>Základní vlastnosti potravin</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupiny potravin podle živin, vhodné a nevhodné potraviny (<i>Př, Ch</i>) • sestavení jídelníčku • nákup a skladování potravin <p>Kuchyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení a obsluha spotřebičů • studené pokrmy • vařené pokrmy, polévky • smažené pokrmy • pečené pokrmy

<p>VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení • pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu <p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • dokáže propojit vzájemně jednotlivá digitální zařízení • na uživatelské úrovni ovládá zařízení s mobilními technologiemi • provede základní ošetření digitální techniky a chrání ji před poškozením • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu <ul style="list-style-type: none"> • nakládá s daty získanými na internetu v souladu s právním řádem ČR • dokáže ověřit informaci z více zdrojů 	<p>Digitální technika</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítač a jeho periferie (<i>Inf</i>) • digitální fotoaparát a videokamera (základní vlastnosti a ovládání) • PDA, CD, DVD a BR přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony (základní vlastnosti a ovládání) • USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GSM, norma IEEE 802.11b • navigace (GNSS) (<i>Inf</i>) • konvergence technologií, multiplexování <p>Počítačové zpracování záznamů</p> <ul style="list-style-type: none"> • archivace, úpravy, stříh • operační systémy (synchronizace PDA a PC) • mobilní služby (operátoři, tarify) <p>Právo na internetu (<i>Inf</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana duševního vlastnictví (práva a povinnosti při nakládání s fotografiemi, hudbou, texty a počítačovými programy) • etika v IT • využití volných SW balíčků při běžné kancelářské práci (např. OpenOffice) <p>Webové portály (<i>Inf</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • internetové noviny (posouzení kvality zdrojů informací)
--	--	---

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu <p>PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model elektrického obvodu (s využitím stavebnice) • dodržuje body organizačního řádu • prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek • bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi • předvede ošetření drobného poranění a poskytne první pomoc při úrazu <ul style="list-style-type: none"> • dokáže vybrat pro konkrétní laboratorní pozorování vhodné zařízení a pomůcky, zvolit vhodný pracovní postup • dokáže o cíli, průběhu a výsledcích svého pozorování zpracovat jednoduchý protokol • při přípravě před samotným pokusem si zajistí všechny potřebné podklady, které mu usnadní vlastní práci na pokusu • při experimentální práci dodržuje pravidla bezpečnosti a chrání životní prostředí • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři <ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a 	<p>Bezpečnost práce, první pomoc</p> <p>Základy měření fyzikálních veličin</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení a kreslení schematických značek a obvodů • základní laboratorní postupy a metody (stupnice měřidel, čtení a zápis hodnot) • laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • praktické měření hodnot fyz. veličin • protokol o provedeném měření <p>Slaboproudá elektronika</p> <ul style="list-style-type: none"> • vývoj a využití el. energie • účinky el. proudu • náčrtky, plány el. obvodů (<i>F - elektrické obvody</i>) • montáž a demontáž základních el. obvodů s využitím stavebnice podle plánů a návodů • měření veličin I, U, výpočet R • zapojení jednoduchých el. spotřebičů <p>Elektrické spotřebiče v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečnostní pravidla • rozvod el. energie - rozvodná deska • el. vodiče, zásuvka, zkoušečka • typy spotřebičů a jejich funkce, provoz, údržba • provoz a obsluha, základní pokyny pro údržbu <p>Bezpečnost práce, první pomoc, hygiena</p> <p>Kultura stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostírání, dekorace na stole, květiny

<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni <p>SVĚT PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<p>bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> • obsluha a chování u stolu • slavnostní stolování v rodině, zasedací pořádek <p>Základní vlastnosti potravin</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupiny potravin podle živin, vhodné a nevhodné potraviny (<i>Př, Ch</i>) • sestavení jídelníčku • nákup a skladování potravin <p>Kuchyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení a obsluha spotřebičů • studené pokrmy • vařené pokrmy, polévky • smažené pokrmy • pečené pokrmy <p>Trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy povolání, pracovišť, pracovních prostředků a pracovních objektů • druhy pracovních činností a jejich charakter • pracovní požadavky: kvalifikační, zdravotní, osobnostní • rovnost příležitostí na trhu práce <p>Volba profesní orientace a možnosti vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání: osobní zájmy a cíle, tělesná a zdravotní kondice, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení (<i>OSVI</i>) • vlivy na volbu profesní orientace: informační letáčky škol, podmínky přijetí na SŠ či G, dny otevřených dveří, statistiky SŠ a G, pracovní nabídky, poradenské služby (<i>ORv - volba povolání</i>) <p>Zaměstnání a podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaměstnání, způsoby hledání zaměstnání (pracovní příležitosti v Praze a okolí), životopis, pohovor, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, Zákoník práce • nezaměstnanost, úřady práce • podnikání, struktura a druhy organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání, práva a povinnosti živnostníka (podnikatele)
--	---	--

5.18. Tělesná výchova

5.18.1. Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu tělesná výchova sice členěna do třech základních, na sebe navazujících, etap, ty se však mezi ročníkově značně prolínají. (První etapa zahrnuje 1. a 3. ročník, druhá 4. až 5. ročník, třetí 6. až 9. ročník). I když je vzdělávací obsah předmětu rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tématických bloků, které se mezi ročníkově opakují a postupně rozšiřují. Výuka do 5. ročníku probíhá koedukovaně. Od 6. ročníku probíhá výuka dívek a chlapců odděleně. V rámci projektů školy nebo při mimořádných akcích může výuka žáků i na druhém stupni probíhat koedukovaně. Na 1. i 2. stupni ZŠ se vyučovací předmět tělesná výchova vyučuje jako povinný předmět se základní 2 hodinovou dotací týdně. Do výuky Tělesné výchovy na 1. stupni (ve 3. ročníku) je zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn smluvně s plaveckým areálem Hostivař. V 7. ročníku se uskutečňuje lyžařský výcvik. Výuka je organizována ve dvou tělocvičnách v budově školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště, které je součástí areálu školy.

5.18.2. **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu tělesná výchova**

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti
- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- neustále si dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů
- učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel
- vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play"

Kompetence sociální a personální

- podporujeme inkluzi (začlenění) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské mezi osobní vztahy
- podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy, respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň, pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti

Kompetence občanské

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole, chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...)
- dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

5.18.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu tělesná výchova

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru • reaguje na základní pokyny • zvládá základní pojmy související s cvičením • předvede nízký a polovysoký start • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem • uplatňuje pravidla bezpečnosti při každé hodině • zvládá se soustředit na cvičení • uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze • zvládá základní gymnastické držení těla • zvládá se soustředit na cvičení • zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny • zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele 	<p>ATLETIKA (OSVI) Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště • základy bezpečnosti při atletických činnostech • zjednodušené startovní povely a signály • vhodné oblečení pro atletické činnosti <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti • základy nízkého a polovysokého startu • rychlý běh na 20 až 40 m • motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků) <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti • odraz z místa - skok do dálky z místa <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem z místa <p>GYMNASTIKA Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení • vhodné oblečení pro gymnastiku • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, • názvy používaného náčiní a nářadí • gymnastické držení těla • soustředění na cvičení <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro zvládnutí • kotoul vpřed, kotoulu vzad <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> • výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z můstku

	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základy šplhu s dopomocí učitele • zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) • zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit • zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV • uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem) 	<ul style="list-style-type: none"> • lavička (kladinka) chůze s dopomocí <p>Šplh na tyči</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro nácvik přírazu obouoř • šplh do výšky max. 2 metrů s dopomocí <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, • základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) rytmizovaný pohyb, nápodobá pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem <p>POHYBOVÉ HRY (OSV2)</p> <p>Základní pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • související s osvojovanými hrami a používaným náčiním • základní povely pro realizaci her • základní pravidla her • bezpečnost při hrách • využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám <p>SPORTOVNÍ HRY (OSV3)</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště • základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> • držení míče jednoruč a obouruč • manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) • základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) • základní sportovní hry - vybíjená <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetahy a přetlaky <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách Tv především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení <p>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</p>
--	---	---

		<ul style="list-style-type: none">• dle možností školy – lyžování, bruslení, hra na sněhu, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích (ŠvP)
--	--	--

2. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem • zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodů míčkem z místa a za chůze <ul style="list-style-type: none"> • dovede kotoul vpřed, vzad • dovede základy gymnastického odrazu • zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele 	<p>ATLETIKA (OSVI) Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • názvy částí atletického hřiště týkajících se běhů, skoků a hodů • základy bezpečnosti při atletických činnostech • vhodné oblečení pro atletické činnosti, zjednodušené startovní povely a signály <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti • základy nízkého a polovysokého startu, rychlý běh na 30 až 50 m • motivovaný běh v terénu až do 10 min. (běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh) <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti • odraz z místa, skok do dálky z místa <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro hod míčkem, hod míčkem z místa • hod míčkem z chůze <p>GYMNASTIKA Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu • názvy používaného náčiní a náradí • základní bezpečnostní pravidla • vhodné oblečení • držení těla • soustředění na cvičení <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed • průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad - kotoul vzad <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu • skoky prosté odrazem snožmo • výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny

	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty) • umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní pojmy používaného náčiní, osvojovaných dovedností, částí hřiště a nejznámější sportovní hry jako je vybíjená apod. • zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti 	<p>Lavička (kladinka)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chůze s dopomocí (různé obměny) <p>Šplh na tyči</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro nácvik přírazu obouoř • šplh do výšky maximálně 2 metrů s dopomocí <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy bezpečnosti • vhodné oblečení a obutí • základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) • rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem • tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem • soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie <p>POHYBOVÉ HRY (OSV2)</p> <p>Základní pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • související s osvojovanými hrami a používaným náčiním • organizační povely pro realizaci her • pravidla osvojovaných her • bezpečnost <p>SPORTOVNÍ HRY (OSV3)</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště • základy bezpečnosti a hygieny <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> • držení míče jednoruč a obouruč • manipulace s míčem • základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) • základní sportovní hry vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetahy a přetlaky <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ,</p>
--	---	--

		<p>VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinám Tv především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení <p>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> • dle možností školy – lyžování, bruslení, hra na sněhu, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích (ŠvP)
--	--	--

3. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách • zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem z chůze i z rozběhu • zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci za pomoci učitele je dodržuje • aktivně se zapojuje do pohybových činností • reaguje na základní pokyny a gesta učitele • zvládá základní estetické držení těla • zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí • správně provede kotoul vpřed a vzad • reaguje na základní pokyny a gesta učitele 	<p>ATLETIKA (OSVI) Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní disciplíny, části běžecké dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště • základy bezpečnosti • základy techniky běhů, skoků a hodů <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti • běžecká abeceda • nízký start na povel, polovysoký start • rychlý běh do 60 m • vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonností žáků) • vytrvalý běh na dráze do 600 m <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti • skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků) <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro hod míčkem • hod míčkem z chůze • hod míčkem s rozběhem • spojení rozběhu s odhodem <p>GYMNASTIKA Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) • základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení • průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> • kotoul vpřed a jeho modifikace • kotoul vzad a jeho modifikace <p>Přeskok</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základy estetického držení těla • zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí • snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb • zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit • zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření • snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her • uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit • zvládá základní pojmy osvojovaných činností • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) • jedná v duchu fair play a dodržuje pravidla soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku • přeskok 2-4 dílů švédské bedny odrazem z můstku • roznožka přes kozu našíf odrazem z můstku <p>Lavička (kladinka)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chůze bez pomoci • šplh na tyči šplh do výšky 4 metrů bez dopomoci <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu • základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem) • bezpečnost <p>POHYBOVÉ HRY (OSV2)</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním • využití přírodního prostředí pro pohybové hry • bezpečnost <p>SPORTOVNÍ HRY (OSV3)</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) související s osvojovanou činností • základní označení a vybavení hřišť • vhodné oblečení a obutí <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávka jednoruč a obouruč • chytání míče jednoruč a obouruč • vedení míče driblingem • střelba jednoruč a obouruč na koš • pohyb s míčem a bez míče, zastavení • průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetahy a přetlaky <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ,</p>
--	--	---

		<p>VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd. <p>PLAVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme v rámci hodin tělesné výchovy základní plavecký výcvik v plaveckém areálu <p>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> • dle možností školy – lyžování, bruslení, hra na sněhu, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích (ŠvP)
--	--	---

4. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách • zvládá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů • zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu a vydat povely pro start • dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základy pravidel bezpečnosti • zvládá základní pojmy aktivně • reaguje na základní pokyny a gesta učitele • zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení • zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s pomocí • zvládá základy gymnastického odrazu z můstku • zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky 	<p>ATLETIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště • základní techniky běhů, skoků, hodů • startovní povely • základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti • běžecká abeceda • rychlý běh na 60 m • vytrvalostní běh v terénu 12-15 min. (dle výkonnosti žáků) • vytrvalý běh na dráze 600 m <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti • skok do dálky s rozběhem • skok do dálky s rozběhem - postupně odraz z břevna • základy rozměření rozběhu <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro hod míčkem • hod míčkem s rozběhem • spojení rozběhu s odhodem <p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu • průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> • kotoul vpřed a jeho modifikace • kotoul vzad a jeho modifikace • průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou • stoj na rukou s pomocí <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku

	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci • zvládá základy šplhu o tyči bez dopomoci • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní pokyny a gesta učitele • snaží se samostatně o estetické držení těla • zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní • reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb • zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami • zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit • zvládá minimálně 10-20 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření • dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her • dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách • zvládá základní pojmy osvojovaných činností • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v 	<ul style="list-style-type: none"> • skrčka přes kozu (bednu) našíf odrazem z trampolínky (můstku) • roznožka přes kozu našíf odrazem z trampolínky (můstku) <p>Lavička (kladinka)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chůze bez dopomoci s různými obměnami <p>Šplh na tyči</p> <ul style="list-style-type: none"> • šplh do výšky 4 m <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní hudebně pohybové vztahy • základy estetického pohybu těla • změny poloh, obměny tempa rytmu • základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném • základy cvičení s náčiním při hudebním doprovodu <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • souvisejí s funkcemi her, pravidla a používaným náčiním • variace her jednoho druhu • využití přírodního prostředí pro pohybové hry • využití netradičního náčiní <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře „Pravidla zjednodušených sportovních her“ • základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání • vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávka jednoruč a obouruč, přihrávka vnitřním nártem • chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy • vedení míče • střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku • z místa i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou • pohyb s míčem a bez míče, zastavení • průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • v rámci témat Pohybové hry a Průpravná, kondiční cvičení je
--	--	--

	<p>utkáních podle zjednodušených pravidel</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • dohodne se na spolupráci, jednoduché taktice družstva a dodržuje ji 	<p>možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni</p> <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</p> <p>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> • dle možností školy – lyžování, bruslení, hra na sněhu, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích (ŠvP)
--	---	--

5. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu „fair play“: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni tříd • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá aktivně základní osvojované pojmy • zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů • zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára, bloky) a vydat povely pro start • dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách • zvládá základní techniku skoku do výšky • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • uplatňuje základy pravidel bezpečnosti • reaguje na základní pokyny a gesta učitele • zvládá aktivně základní osvojované pojmy • dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení • při gymnastickém cvičení zvládá přesné provádění pohybů • zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (bez dopomoci) 	<p>ATLETIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů • pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště • základy techniky běhů, skoků a hodů startovní povely • základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti • běžecká abeceda • nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start • rychlý běh na 60m • vytrvalý běh na dráze 800 m • skok do dálky a výšky • průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti • skok do dálky z rozběhu, postupně odraz z břevna (5 až 7 dvojkroků) • skok do výšky (skrčný, střížný) z krátkého rozběhu • rozměření rozběhu <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro hod míčkem • hod míčkem z rozběhu • spojení rozběhu s odhodem <p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu • průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> • kotoul vpřed a jeho modifikace • kotoul vzad a jeho modifikace • průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou • stoj na rukou bez dopomoci • stoj na hlavě s dopomocí

	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá stoj na hlavě s dopomocí • zvládá základy gymnastického odrazu z můstku • zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky • zvládá základy chůze na kladině s obměnami • zvládá základy šplhu • jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní pokyny a gesta učitele • uvědomuje si jména základních lidových tanců, dovede pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní • vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady rytmy, melodie atd. • reaguje na hezký pohyb i nezvládnutý pohyb • dovede se pohybem vyjádřit výrazně rytmicky • nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví • umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách • zvládá 10-20 různých pohybových her, a ví jaké je jejich zaměření • dovede samostatně vytvářet pohybové hry • umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu • dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele) • uplatňuje základy pravidel bezpečnosti • dohodne se na spolupráci, družstva a dodržuje ji • uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet • zvládá základní pojmy • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými 	<p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku • skrčka přes kozu (bednu) našším odrazem z můstku • roznožka přes kozu našším odrazem z můstku <p>Kladina 1 m - převážně dívky</p> <ul style="list-style-type: none"> • chůze s obměnami <p>Šplh na tyči, na laně</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro šplh • šplh na tyči do výše 4m • šplh na laně do výše 4m <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • názvy základních lidových tanců, držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci • základy cvičení s náčiním při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednoduché sestavy <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním • využití přírodního prostředí pro pohybové hry • využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla sportovních her • základní organizace utkání – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání • vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávka jednoruč a obouruč, přihrávka vnitřním nártem • chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy • vedení míče • střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou, udržet míč pod kontrolou mužstva, dopravit míč z poloviny na útočnou a zakončit, řešit situaci jeden proti jednomu
--	--	---

	<p>pravidly</p> <ul style="list-style-type: none"> • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování • zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel • uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání, uplatňuje zásady fair play jednání • dokáže se dohodnout na spolupráci, vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a dokáže tyto aktuální informace předat • zobrazuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž, utkání • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám 	<ul style="list-style-type: none"> • průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel • základní spolupráce ve hře <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • v rámci tématu Pohybové hry a Průpravná, kondiční cvičení je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd. <p>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> • dle možnosti školy lze zařadit v hodinách tělesné výchovy Zdokonalovací plavecký výcvik (dle možností školy) (ŠvP), lyžování, bruslení, hra na sněhu, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích (ŠvP)
--	---	---

6. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, 	<ul style="list-style-type: none"> chápe význam pravidelné pohybové aktivity pro zlepšení své tělesné zdatnosti a svého zdraví zvládá samostatnou přípravu před pohybovou činností a chápe význam relaxace a regenerace po pohybové činnosti chápe význam prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí sestaví si svůj individuální rozvojový program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu; pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je kompenzovat uvědomuje si nebezpečí drog a jiných škodlivin pro své zdraví posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...) změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže používá aktivně osvojované pojmy posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a uvědomuje si nedostatky a jejich příčiny ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvičích provádí sportovní a kulturně estetické pohyby s hudebním doprovodem ukáže základní aerobní cvičení s hudbou provede základní akrobatické cviky a přeskoky provede cvičení s daným náčiním provede cvičení na daném nářadí ukáže vybrané gymnastické prvky a použije je při přípravě krátké sestavy používá základní cviky a sestavy pro různé 	<p>Člověk a sport</p> <ul style="list-style-type: none"> rekreační a výkonnostní sport význam pravidelné pohybové činnosti význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu rozvoj zdravotně orientované zdatnosti průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu zdravý životní styl, odmítání drog a jiných škodlivin bezpečnost a první pomoc historie a současnost sportu (významné soutěže a sportovci, olympismus) <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmy (gymnastické názvosloví) odvozené cvičební polohy a postoje záchrana a pomoc cvičení s náčiním (švihadlo, obruč) akrobacie (kotouly, přemet stranou, stoj na rukou) přeskoky (roznožka, skrčka) hrazda (sešín, podmet, výmyk) kladina (chůze s obraty) šplh (tyč, lano) kruhy (houpání s půlobraty) zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality rytmická a kondiční gymnastika různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem tanec

<p>pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>účely a dovede je samostatně využít v denním režimu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá a využívá základní prvky sebeobránného cvičení • rozpozná význam atletiky, jako vhodné průpravy pro jiné sporty, provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony • rozpozná a užívá základní startovní povely • užívá základy techniky osvojovaných disciplín (běhy, skoky, hody, vrhy) • aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti • dokáže sestavit tabuli rekordů • u vybraných sportovních her zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře • chápe herní systémy • zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů • snaží se o „fair play“ jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného, rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí • určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele • rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru 	<ul style="list-style-type: none"> • technika a estetika pohybu • rychlostně silová cvičení • protahovací a napínací cvičení (strečink) <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy sebeobrany (aikidó, judó, karatedó) • přetahy, přetlaky <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy, olympijské disciplíny • základní pravidla atletických soutěží • základní techniky disciplín • průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí) • atletická abeceda, rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) • základní evidence výkonů <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her • úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře, radost ze hry, požitek, spolupráce, „fair play“ • význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností • herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, průpravné hry • herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) • základní pravidla sportovních her • specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách • příprava a organizace utkání • úprava různých povrchů hřišť • sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, volejbal, házená <p>Turistika a pobyt v příloze</p> <ul style="list-style-type: none"> • chůze se zátěží, pohyb v terénu, orientační běh, ochrana přírody, přežití v přírodě, nouzový přístřešek (ŠvP a adaptační kurz)
---	---	---

7. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému 	<ul style="list-style-type: none"> chápe význam pravidelné pohybové aktivity pro zlepšení své tělesné zdatnosti a svého zdraví zvládá samostatnou přípravu před pohybovou činností a chápe význam relaxace a regenerace po pohybové činnosti chápe význam prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí sestaví si svůj individuální rozvojový program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu; pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je kompenzovat uvědomuje si nebezpečí drog a jiných škodlivin pro své zdraví posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...) změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže používá aktivně osvojované pojmy posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a uvědomuje si nedostatky a jejich příčiny ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvičích provádí sportovní a kulturně estetické pohyby s hudebním doprovodem ukáže základní aerobní cvičení s hudbou provede základní akrobatické cviky a přeskoky provede cvičení s daným náčiní provede cvičení na daném nářadí ukáže vybrané gymnastické prvky a použije je při přípravě krátké sestavy používá základní cviky a sestavy pro různé 	<p>Člověk a sport</p> <ul style="list-style-type: none"> rekreační a výkonnostní sport význam pravidelné pohybové činnosti význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu rozvoj zdravotně orientované zdatnosti průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu zdravý životní styl, odmítání drog a jiných škodlivin bezpečnost a první pomoc historie a současnost sportu (významné soutěže a sportovci, olympismus) <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmy (gymnastické názvosloví) odvozené cvičební polohy a postoje záchrana a pomoc cvičení s náčiním (švihadlo, obruč) akrobacie (kotouly, přemet stranou, stoj na rukou) přeskoky (roznožka, skrčka) hrazda (sešín, podmet, výmyk) kladina (chůze s obraty) šplh (tyč, lano) kruhy (houpání s půlobraty) zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality rytmická a kondiční gymnastika různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem tanec technika a estetika pohybu

<p>pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>účely a dovede je samostatně využít v denním režimu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá a využívá základní prvky sebeobraného cvičení • rozpozná význam atletiky, jako vhodné průpravy pro jiné sporty, provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony • rozpozná a užívá základní startovní povely • užívá základy techniky osvojovaných disciplín (běhy, skoky, hody, vrhy) • aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti • dokáže sestavit tabuli rekordů • u vybraných sportovních her zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře • chápe herní systémy • zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů • snaží se o „fair play“ jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného, rozpozná která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí • určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele • rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru • zařadí lyžování a snowboarding mezi vhodné pohybové i společenské činnosti • provede ošetření lyží a snowboardu • zvládá základní lyžařské a snowboardové dovednosti • ví, jak se bezpečně pohybovat v zimní horské krajině; zvládne první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • rychlostně silová cvičení • protahovací a napínací cvičení (strečink) <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy sebeobrany (aikidó, judó, karatedó) • přetahy, přetlaky <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy, olympijské disciplíny • základní pravidla atletických soutěží • základní techniky disciplín • průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí) • atletická abeceda, rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) • základní evidence výkonů <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her • úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře, radost ze hry, požitek, spolupráce, „fair play“ • význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností • herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, průpravné hry • herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) • základní pravidla sportovních her • specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách • příprava a organizace utkání • úprava různých povrchů hřišť • sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, volejbal, házená <p>Lyžování a snowboarding</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojení sportu na horách • ošetření lyží a snowboardu • pluh, alternativní techniky, carvingový oblouk • bezpečnost na horách • přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
--	--	--

8. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému 	<ul style="list-style-type: none"> chápe význam pravidelné pohybové aktivity pro zlepšení své tělesné zdatnosti a svého zdraví zvládá samostatnou přípravu před pohybovou činností a chápe význam relaxace a regenerace po pohybové činnosti chápe význam prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí sestaví si svůj individuální rozvojový program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu; pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je kompenzovat uvědomuje si nebezpečí drog a jiných škodlivin pro své zdraví posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...) změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže používá aktivně osvojované pojmy posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a uvědomuje si nedostatky a jejich příčiny ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích provádí sportovní a kulturně estetické pohyby s hudebním doprovodem ukáže základní aerobní cvičení s hudbou provede základní akrobatické cviky a přeskoky provede cvičení s daným náčiní provede cvičení na daném nářadí ukáže vybrané gymnastické prvky a použije je při přípravě krátké sestavy používá základní cviky a sestavy pro různé 	<p>Člověk a sport</p> <ul style="list-style-type: none"> rekreační a výkonnostní sport význam pravidelné pohybové činnosti význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu rozvoj zdravotně orientované zdatnosti průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu zdravý životní styl, odmítání drog a jiných škodlivin bezpečnost a první pomoc historie a současnost sportu (významné soutěže a sportovci, olympismus) <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmy (gymnastické názvosloví) odvozené cvičební polohy a postoje záchrana a pomoc cvičení s náčiním (švihadlo, obruč) akrobacie (kotouly, přemet stranou, stoj na rukou) přeskoky (roznožka, skrčka) hrazda (sešín, podmet, výmyk) kladina (chůze s obraty) šplh (tyč, lano) kruhy (houpání s půlobraty) zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality rytmická a kondiční gymnastika různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem tanec technika a estetika pohybu

<p>pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>účely a dovede je samostatně využít v denním režimu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá a využívá základní prvky sebeobránného cvičení • rozpozná význam atletiky, jako vhodné průpravy pro jiné sporty, provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony • rozpozná a užívá základní startovní povely • užívá základy techniky osvojovaných disciplín (běhy, skoky, hody, vrhy) • aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti • dokáže sestavit tabuli rekordů • u vybraných sportovních her zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře • chápe herní systémy • zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů • snaží se o „fair play“ jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného, rozpozná která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí • určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele • rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru 	<ul style="list-style-type: none"> • rychlostně silová cvičení • protahovací a napínací cvičení (strečink) <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy sebeobrany (aikidó, judó, karatedó) • přetahy, přetlaky <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy, olympijské disciplíny • základní pravidla atletických soutěží • základní techniky disciplín • průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí) • atletická abeceda, rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) • základní evidence výkonů <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her • úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře, radost ze hry, požitek, spolupráce, „fair play“ • význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností • herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, průpravné hry • herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) • základní pravidla sportovních her • specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách • příprava a organizace utkání • úprava různých povrchů hřišť • sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, volejbal, házená
--	--	--

9. ročník		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkretizované školní výstupy	Učivo, průřezová témata a mezipředmětové vztahy
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému 	<ul style="list-style-type: none"> chápe význam pravidelné pohybové aktivity pro zlepšení své tělesné zdatnosti a svého zdraví zvládá samostatnou přípravu před pohybovou činností a chápe význam relaxace a regenerace po pohybové činnosti chápe význam prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí sestaví si svůj individuální rozvojový program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu; pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je kompenzovat uvědomuje si nebezpečí drog a jiných škodlivin pro své zdraví posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...) změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže používá aktivně osvojované pojmy posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a uvědomuje si nedostatky a jejich příčiny ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích provádí sportovní a kulturně estetické pohyby s hudebním doprovodem ukáže základní aerobní cvičení s hudbou provede základní akrobatické cviky a přeskoky provede cvičení s daným náčiní provede cvičení na daném nářadí ukáže vybrané gymnastické prvky a použije je při přípravě krátké sestavy používá základní cviky a sestavy pro různé 	<p>Člověk a sport</p> <ul style="list-style-type: none"> rekreační a výkonnostní sport význam pravidelné pohybové činnosti význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu rozvoj zdravotně orientované zdatnosti průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu zdravý životní styl, odmítání drog a jiných škodlivin bezpečnost a první pomoc historie a současnost sportu (významné soutěže a sportovci, olympismus) <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmy (gymnastické názvosloví) odvozené cvičební polohy a postoje záchrana a pomoc cvičení s náčiním (švihadlo, obruč) akrobacie (kotouly, přemet stranou, stoj na rukou) přeskoky (roznožka, skrčka) hrazda (sešín, podmet, výmyk) kladina (chůze s obraty) šplh (tyč, lano) kruhy (houpání s půlobraty) zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality rytmická a kondiční gymnastika různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem tanec technika a estetika pohybu

<p>pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>účely a dovede je samostatně využít v denním režimu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá a využívá základní prvky sebeobraného cvičení • rozpozná význam atletiky, jako vhodné průpravy pro jiné sporty, provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony • rozpozná a užívá základní startovní povely • užívá základy techniky osvojovaných disciplín (běhy, skoky, hody, vrhy) • aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti • dokáže sestavit tabuli rekordů • u vybraných sportovních her zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře • chápe herní systémy • zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů • snaží se o „fair play“ jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného, rozpozná která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí • určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele • rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru 	<ul style="list-style-type: none"> • rychlostně silová cvičení • protahovací a napínací cvičení (strečink) <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy sebeobrany (aikidó, judó, karatedó) • přetahy, přetlaky <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy, olympijské disciplíny • základní pravidla atletických soutěží • základní techniky disciplín • průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí) • atletická abeceda, rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) • základní evidence výkonů <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her • úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře, radost ze hry, požitek, spolupráce, „fair play“ • význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností • herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, průpravné hry • herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) • základní pravidla sportovních her • specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách • příprava a organizace utkání • úprava různých povrchů hřišť • sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, volejbal, házená
--	---	--

6. Pravidla hodnocení žáků

Hodnocení žáků se vztahuje k očekávaným výstupům stanoveným v jednotlivých vzdělávacích oborech a současně k utváření klíčových kompetencí. Vyjadřuje buď stupněm nebo slovně míru osvojení si kompetenci žákem.

Kompetence k učení

- projevuje ochotu ke studiu
- vyhledává a třídí informace
- projevuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- užívá obecně zavedené termíny, znaky a symboly
- posoudí vlastní pokrok i chyby a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- samostatně promyslí různé varianty řešení problémů
- ověřuje prakticky správnost řešení
- je schopen obhájit své postupy a výsledky

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje se souvisle, výstižně a kultivovaně
- vyslechne jiné názory a vhodně na ně reaguje
- využívá různé typy informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální

- účinně spolupracuje ve skupině
- zapojuje se efektivně do diskuse

Kompetence občanské

- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- zodpovědně se rozhoduje v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- projevuje pozitivní postoj k našim tradicím
- aktivně se zapojuje do kulturních a sportovních akcí

- chápe ekologické problémy a rozhoduje se v zájmu ochrany zdraví a přírody

Kompetence pracovní

- používá bezpečně nástroje a vybavení
- dodržuje daná pravidla
- využívá znalosti a zkušenosti z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu svého budoucího rozvoje

Hodnocení žáků zahrnuje klasifikaci prospěchu a klasifikaci chování (hodnocení chování není předmětem tohoto materiálu). Je zároveň průběžné a souhrnné. Průběžné vyjadřuje dílčí výsledky a projevy žáka, souhrnné se provádí závěrem 1. a 2. pololetí.

Obecná pravidla hodnocení

- 1) Při hodnocení uplatňuje učitel přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, smyslem je motivační hledisko.
- 2) Výsledky práce a chování žáka jsou posuzovány objektivně.
- 3) Přihlíží se k věkovým zvláštěm, vývojovým poruchám a možným indispozicím.
- 4) Na konci klasifikačního hodnocení se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, přihlíží se k systematickosti v práci žáka.
- 5) Při klasifikaci se zohledňují předměty s převahou teoretického či praktického zaměření a předměty s výchovným zaměřením.
- 6) Žáci se hodnotí ve všech předmětech uvedených v učebním plánu.
- 7) klasifikaci prospěchu rozhoduje učitel, který vyučuje příslušný předmět. Do rozhodovacího procesu zapojuje příslušného žáka. Klasifikace chování není předmětem tohoto materiálu.
- 8) Je nepřípustné přenášet hodnocení chování na hodnocení prospěchu a naopak.

Způsoby hodnocení

1. období: 1. – 3. roč.	klasifikace stupni
2. období: 4. - 5. roč.	klasifikace stupni
3. období: 6. – 9. roč.	klasifikace stupni
závazný výstup (oficiální testy)

Čtvrtletní klasifikace v 1. – 9. ročníku

Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i osobní možnosti a rezervy.

Kritéria hodnocení

Pro způsoby hodnocení žáků platí společná kritéria. Ta se vyjadřují buď stupněm nebo slovní formulací. Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Hodnocení průběhu vzdělávání žáka je obsahem zvláštního předpisu.

7. ŠVP pro školní družinu

7.1. Charakteristika ŠVP školní družiny

Na základě zákona o státní správě a samosprávě ve školství je ŠD součástí ZŠ Praha 10, V Rybníčkách 1980/31.

Škola provádí svou činnost v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, řídí se ve své činnosti předpisy MŠMT a obecně platnými předpisy.

Základním posláním školy (školní družiny) je podporovat zdravý, tělesný, psychický a sociální vývoj žáka a vytvářet optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj, v návaznosti na jeho výchovu v rodině a v úzké součinnosti s rodinou.

7.1.1. Informace o školní družině

ŠD má 7 oddělení s kapacitou 210 žáků.

Provoz školní družiny je od 6.30 – 17.30hod.

ŠD pořádá pro své žáky řadu kroužků.

Stravování neposkytujeme. Je zajištěno školní jídelnou.

7.1.2. Materiální podmínky

Školní družina je umístěna v prvním patře budovy. Jednotlivé třídy jsou prostorné, světlé, okna jsou vybavena žaluziemi. Vybavení místností nábytkem je účelné. Místnosti, které žáci využívají, dávají svojí velikostí široké možnosti k všestranným hrám i činnostem žáků a rozvoji jejich osobnosti.

Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu žáků a jejich věku, je průběžně podle možností doplňováno a obnovováno. Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je žáci dobře viděli, mohli si je samostatně brát a zároveň se vyznali v jejich uložení.

Všechny prostory splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů týkajících se čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení apod.

U školy je zahrada a hřiště, hojně využívané při odpoledním pobytu žáků..

Další prostory užívané družinou – tělocvična, knihovna, počítačová učebna, keramická dílna (při dodržování řádu příslušných učeben) ,vhodné okolí školy (při důsledném zajištění bezpečnosti).

Ke vzdělávání využívají žáci veškeré materiální vybavení využívaných prostor.

7.1.3. Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je hrazen zřizovatelem ZŠ.

Spotřební materiál je hrazen převážně ze stanovených plateb ze ŠD, mzdové náklady jsou hrazeny ze státního rozpočtu podle platných tabulek.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno za úplatu.

Výši úplaty za vzdělávání ve školní družině se stanoví vyhláškou školského zákona.

Platba je 300,- Kč za měsíc. Je uskutečňována složenkou nebo převodem na účet.

Nově bude úhrada splatná předem a bude se platit ve dvou termínech za celý školní rok-

1. splátka (za první pololetí) je splatná do 20. září
2. splátka (za druhé pololetí) je splatná do 20. ledna.

Zájmové kroužky v rámci ŠD jsou pro žáky družiny zdarma. Platí se pouze materiál, který je potřeba k práci.

7.1.4. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Školní družina zajišťuje nejen bezpečnost fyzickou, ale také bezpečnost sociální a emocionální.

Žáci se řídí vnitřním řádem školní družiny, který navazuje na školní řád a stanovuje obecná pravidla chování žáků v ŠD.

Činnosti ve školní družině obsahují činnosti zaměřené na problematiku ochrany před násilím, šikanou, diskriminací a dalšími patologickými jevy. Se žáky jsou prováděny rozhovory a besedy o problematice patologických jevů.

Žáci jsou poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, ale také na veřejnosti a na komunikacích, dále jsou seznamováni s možnými riziky pohybu ve škole i mimo ni.

Seznamujeme je s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a různých předmětů.

Žáky také seznamujeme s postupem při úrazu nebo v případě požáru. Všechny prostory ŠD splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů týkajících se čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení apod.

7.1.5. Psychosomatické podmínky

Životospráva :

- Ve školní jídelně nenutíme žáky do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnali a naučili se tak zdravému způsobu stravování
- dodržujeme pitný režim

Psychohygiena :

- zajišťujeme dětem pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobit organizaci momentální situaci a zájem žáků, při vhodném počasí lze aktivity provádět na školní zahradě, žákům je dán dostatečný prostor k pohybu na zahradě
- všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby žáků, vhodně na ně reagují a v rámci možností se je snaží uspokojovat
- žáci jsou zatěžováni přiměřeně věku, mají možnost si kdykoliv odpočinout

Psychosociální podmínky :

- vytváříme žákům takové prostředí, aby se cítili spokojení, bezpeční, jistí
- každý žák má stejná práva, možnosti, povinnosti, nikdo není znevýhodňován či znevýhodňován
- je respektována osobní svoboda a volnost žáků, i když je podřízena stanovenému řádu chování a norem
- při všech činnostech počítáme s aktivní spoluúčastí žáka, snažíme se o nenásilnou komunikaci
- podporujeme důvěru žáka v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení
- rozvíjíme v žácích citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost a vzájemnou pomoc
- samozřejmostí je respektování věkové přiměřenosti činností , je brán zřetel na
- individuální potřeby a možnosti žáků, jejich zapojení do plánování činností a následného hodnocení .

7.1.6. Personální obsazení školní družiny

Všechny pracovnice školní družiny mají předepsanou odbornou způsobilost. Jejich pracovní doba a služby u žáků jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna žákům optimální péče.

Pedagogické pracovnice

3 vychovatelky - pracovní úvazek celý, (tj.28hod.týdně)

4 vychovatelky – pracovní úvazek zkrácený

Pedagogické pracovnice (vychovatelky) mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se vzdělávají. Jsou si vědomy toho, že výchova a vzdělání vyžaduje odborný, vysoce citlivý a maximálně odpovědný pedagogický přístup.

Všechny pracovnice školy neustále usilují a vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodinou. Chovají se a jednají profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání žáků.

7.1.7. Délka vzdělávání

Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky 1. – 3. ročníku ZŠ zaměstnaných rodičů, či zákonných zástupců. Při neobsazenosti oddělení umístíme také žáky 4.tříd, na písemnou žádost rodičů. V odděleních jsou žáci rozděleni podle věku - jejichž výchovně vzdělávací činnost je v souladu s rámcovým vzdělávacím plánem jednotlivých ročníků. Vzdělávání ve školní družině končí vždy 31.srpna příslušného školního roku.

7.1.8. Podmínky pro přijetí a ukončení docházky

Přijetí do ŠD: Žáka do školní družiny přihlašuje rodič nebo zákonný zástupce předáním řádně vyplněného zápisového lístku, který obsahuje sdělení zákonných zástupců žáka o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka z družiny, informace o zdravotních problémech, nebo jiných důležitých informací o dítěti, o spojení na rodiče či zákonného zástupce v případě potřeby.

O zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitel.

Počet přijatých účastníků se řídí počtem míst v ŠD. Počet míst bude vždy začátkem školního roku aktualizován na webových stránkách školy – oddělení školní družiny. Přijímá se pouze takový počet přihlášek, jaká je na daný rok kapacita ŠD.

Rozhoduje čas podání. Zápisní lístky se vydávají (i na základě předběžných přihlášek z konce minulého školního roku) od 1. září do 10. září nového školního roku.

Přihlášky eviduje vychovatelka, která je po ukončení školního roku předá vedoucí vychovatelce k uložení.

Ukončení docházky:

Pro ukončení docházky ze ŠD je několik aspektů:

- přechod žáka z prvního na druhý stupeň ZŠ
- na písemnou žádost rodičů o vyřazení žáka může žák ukončit docházku během celého školního roku
- vyloučením při soustavném porušování vnitřního řádu ŠD, ohrožování zdraví svého nebo svých spolužáků. O vyloučení rozhoduje na základě návrhu vedoucí vychovatelky - po prokazatelném projednání se zákonným zástupcem žáka ředitel školy společně s vedením školy. Rodičům žáka poté toto sdělí ředitel školy písemnou formou s patřičným zdůvodněním

7.1.9. Spolupráce s rodinou a institucemi

Naše škola spolupracuje s rodiči i jinými partnery s cílem vyvíjet aktivity a organizovat činnost ve prospěch rozvoje žáků a k prohloubení vzájemného výchovného působení školy, rodiny a veřejnosti.

Spolupráce s rodiči - naší snahou je, aby vztah s rodiči byl založen na partnerských vztazích, kde mezi rodiči a vychovatelkami panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat.

Odpovědnost, práva a povinnosti jsou zakotveny ve vnitřním řádu školy. Máme na zřeteli, že informovanost rodičů, jejich ovlivňování a vzájemné poznávání jsou důležitým předpokladem vzájemné komunikace a spolupráce a že vztahy školy s rodiči žáků ovlivňují výsledek. Ve spolupráci s rodiči uskutečňujeme různé aktivity, které napomáhají k dobrému chodu školy:

- neformální rozhovory při denních příležitostných setkáních
- slavnosti

- dny otevřených dveří
- výstavky výtvarných prací
- kroužky

O všech aktivitách i dění v naší škole informujeme rodiče prostřednictvím nástěnky.

7.2. Výchovně vzdělávací program školní družiny

7.2.1. Hlavní pedagogický záměr

Hlavní pedagogický záměr je orientován směrem k žákovi a směřuje k tomu, aby žáci získali dobré základy do života a pro další vzdělávání a aby byli schopni s uspokojením zvládat další životní a vzdělávací etapy. Vychází z osobnostně orientované výchovy: usilujeme o osobní rozvoj každého žáka s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti, se zřetelem na celkový rozvoj osobnosti v úzké součinnosti s rodinou

- každého žáka vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má své individuální specifické potřeby a možnosti, jejich aktivitám vytváříme potřebné podmínky, možnost svobodné volby
- vycházíme ze znalostí žáků, jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace – každý žák má právo být jiný, má jiné potřeby, rozvíjet a učit se svým tempem
- dáváme žákům možnost spoluúčasti na volbě i tvorbě programu, respektujeme právo žáka na neúčasti nabízené činnosti – právo být pouze pozorovatelem
- respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme žáky nesmělé, posilujeme sebevědomí a pozitivně hodnotíme každého, kdo pracuje na úrovni svého osobního maxima, podporujeme u žáků iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii
- posilujeme rozvoj pohybových schopností a zdokonalujeme pohybové dovednosti, vytváříme návyk správného držení těla v průběhu celého dne
- věnujeme zvýšenou pozornost a péči zdravotně znevýhodněným dětem, problémovým žákům ve spolupráci s rodinou, pediatrem a pedagogicko-psychologickou poradnou

Za plnění pedagogického záměru odpovídají všechny pedagogické pracovnice.

7.2.2. Specifické cíle školní vzdělávací činnosti

Pedagogické pracovnice mají vždy na zřeteli, že proces vzdělávání je pro žáka činností přirozenou, který staví na vnitřní motivaci žáka. Žák je sice pedagogem promyšleně veden, ale nepociťuje toto vedení jako vnější tlak, cítí se samostatný a svobodný.

I. oblast

Žák a jeho tělo - oblast biologická

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj žáka, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učit ho sebeobslužným dovednostem a vést ho ke zdravým životním návykům. Holistické pojetí zdraví.

II. oblast

Žák a jeho psychika - oblast psychologická

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost žáka, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, emoční inteligence, jeho citů a vůle, stejně tak i jeho vzdělávací schopnosti a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat jej v dalším vývoji, poznání a učení.

III. oblast

Žák a ten druhý - oblast interpersonální

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti interpersonální je podporovat utváření vztahů žáka k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

IV. oblast

Žák a společnost - oblast sociálně kulturní

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti sociálně kulturní je uvést žáka do společnosti ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci žákům osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecně uznávané, morální i etické hodnoty a podílet se na utváření společenské hodnoty.

V. oblast

Žák a svět - oblast environmentální

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti environmentální je založit u žáka elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit základ pro otevřený a odpovědný postoj žáka - (člověka) k životnímu prostředí.

7.2.3. Realizace vzdělávací činnosti

Při přípravě vzdělávacího programu bereme v úvahu všechny souvislosti, vzájemné vztahy, ustavičnou proměnlivost, vývoj i tu skutečnost, že každému žákovi vytváříme takové podmínky, aby si v průběhu vzdělávání rozvíjel svůj všestranný potenciál.

Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje žáka, jeho potřebami, zájmem a pedagogickým záměrem. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Bereme v úvahu, že každý žák má právo být jiný, mít jiné potřeby a rozvíjet se svým tempem.

Zpracování třídního programu:

- volba konkrétního vzdělávacího programu – tématického celku
- analýza situace ve třídě
- formulování témat
- volba specifických cílů
- realizace tématu ve třídě
- hodnocení výsledků vzdělávacích aktivit (vychovatelka sama i spolu s žáky)

Při každodenní práci s žáky má vychovatelka na zřeteli cíle stanovené vzdělávacím programem.

Hlavní cíle :

- rozvíjení dítěte a jeho schopností
- osvojení, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Specifické cíle :

- člověk a zdraví
- umění a kultura
- člověk a svět práce
- člověk a jeho svět

Pedagogická diagnostika :

- vyhodnocování kvality vzdělávacího procesu
- vyhodnocování vlastního pozorování
- častá konzultace vlastního pozorování s rodiči žáka – vědomí citlivosti popisovaných formulací

Denní součástí naší pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci, vnímáme celou osobnost žáka a získáváme ho ke spolupráci, předáváme nové poznatky a vedeme jej k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí. U každého žáka hledáme vlastní vzdělávací postupy. Výsledkem musí být pohoda a prožitek žáků, jejich zaujetí pro činnost, radostné prožití pobytu u nás ve školní družině.

7.2.4. Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Vytváříme optimální podmínky pro rozvoj osobnosti žáka, pro jejich učení i komunikaci s ostatními, ať u žáků zdravotně znevýhodněných, u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, mimořádně nadaných nebo u dětí, které spec. vzdělávací potřeby nemají.

Žákům s těmito specifickými vzdělávacími potřebami se podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit je věnována průběžná zvláštní pozornost a potřebná individuální péče v rámci možností oddělení, činnosti respektující

možnosti žáka či činnosti shodné na úrovni žáka, specifické činnosti s cílem reedukační péče o žáka.

Vychovatelky družiny úzce spolupracují s výchovnou poradkyní školy a pedagogicko-psychologickou poradnou.

Talentovaným jedincům nabízí ŠD rozvoj jejich zájmů doplňkovými aktivitami - např. zájmovými kroužky a dalšími vhodnými aktivitami, jako jsou například:

literární tvořivost, výtvarná tvořivost, realizace pohybových aktivit, matematické soutěže, přírodovědné soutěže, společenskovední soutěže, umožnění vedení ostatních dětí, či umožnění realizovat řízení kolektivu.

Cíle i záměry zájmového vzdělávání jsou pro všechny děti společné. ŠD plně respektuje individuální potřeby a možnosti dítěte.

Rodiče žáků ze sociálně znevýhodněných rodin mají možnost upuštění od poplatků ŠD.

7.3. Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni školy a třídy (oddělení). Provádí je vedoucí vychovatelka, pedagogický sbor.

Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotíme nakolik jsou naplňovány naše vzdělávací cíle. Sledujeme a zaznamenáváme individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky v učení. Vyhodnocujeme vývoj žáka.

Hodnocení :

- Hodnocení většího či menšího tématického celku provádíme po skončení, nebo i v jeho průběhu, zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tématické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.
- Hodnocení směrem k žákům provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro počáteční sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.
- Hodnocení z pohledu celé třídy děláme zpravidla na konci týdne, nebo dle potřeby. Hodnotíme aktivitu, zájem žáků, jejich náměty, odchýlení od plánu, plnění

pedagogického záměru, posun sociálních vztahů mezi žáky, své pedagogické působení, důvody nezdaru a jiné skutečnosti.

Pedagogická diagnostika :

Učitelky zpracovávají své poznámky a postřehy o žácích. Vyhodnocujeme svá pozorování, popisujeme posun žáků v oblasti pohybové, hrubé a jemné motoriky, sociálních vztahů a hry, poznatků, myšlenkových operací, komunikace a jazykového projevu, prostorových a početních představ, hudebních a výtvarných projevů, grafomotoriky, projevů chování atd.

Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s rámcovým i školním vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro žáky, což je podkladem pro další práci.

7.3.1. Řídící a kontrolní činnost

Je zaměřena na plnění hlavních cílů a záměrů směřující k realizaci školního vzdělávacího programu.

Kontrolní činnost směrem k vychovatelkám je zaměřena na sledování:

- dodržování psychohygienických podmínek a pedagogických zásad
- sledovat vztah a přístup učitelek k žákům, laskavost, cit, oslovení žáků, individuální přístup, respektování individuality žáka, rozvíjení osobnosti žáka vzhledem k jeho možnostem
- sledovat vztah žáků k učitelkám, důvěru
- sledovat profesionální vystupování vychovatelek směrem k rodičům žáků, informovanost rodičů a výsledky všech forem spolupráce
- sledovat formy (prožitkový, kognitivní, emoční styl učení) a způsob práce s žáky, dodržení práva žáka na hru, volný čas, spontánní pohyb, respektování dominantní úlohy dětské hry, respektování zájmu žáků
- sledovat zodpovědnost učitelek za vlastní práci
- sledovat dodržování pitného režimu, hygienických návyků, předpisů bezpečnosti práce, požární ochrany, sledovat stav ovzduší a jeho respektování
- sledovat dodržování a efektivní využívání pracovní doby
- sledovat vedení třídní dokumentace (pravidelnost, obsažnost, pečlivost zápisů)
- sledovat dodržování vnitřních norem školy, sledovat schopnost zhodnotit svoji práci, stanovit a vyvodit závěry organizačního řádu a plnění pracovní náplně

Řídící a kontrolní činnost je zaměřena na sjednocení požadavků nutných pro klidný a bezproblémový chod, k jednotnému přístupu při výchovném působení na žáky, k dobré spolupráci všech zaměstnanců školy.

7.4. Časový plán – zaměření

Školní vzdělávací program ŠD je stanoven na dobu vzdělávacího cyklu 1.stupně. Vzhledem k proměnlivé organizační struktuře oddělení je vzdělávací cyklus rámcový. Koncepce ŠVP vyžaduje kutikulární přístup. V plánech sledujeme, které kompetence v jednotlivých činnostech rozvíjíme. Vše probíhá v souladu se školním vzdělávacím programem. Vychovatelky z nabízených možností a jednotlivých akcí a aktivit vybírají činnosti adekvátní věkovému složení jednotlivých oddělení. Tyto následně zařazují do svého ročního plánu práce oddělení.

V rámci jednotlivých celků pojímaných jako témata plánujeme činnost ve školní družině na třech úrovních.:

- průběžné každodenní působení vychovatelky vztahující se k danému tématu
- řízená organizovaná činnost podle týdenní skladby zaměstnání
- příležitostné akce k určitému tématu

U některých témat nemusí působit všechny tři úrovně, ale jen některé.

Hlavním cílem u všech činností je navozování situací a činností, při kterých vlastní aktivitou získávají žáci bezprostřední smyslové a citové zážitky a zkušenosti.

7.4.1. Režim dne

Režim dne je společný pro všechna oddělení, stanovený s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby aktivity a odpočinku u jednotlivých žáků.

6.30 – 7.40	ranní družina - zájmové hry, četba,
7.40 – 7:50	přechod na vyučování
11.30 – 12..15	hygiena,oběd – 1. a 2. třídy
12.30 – 13.20	hygiena,oběd – 3.,4.,5. třídy
12.15 – 16.00	klidová část, hry, Vv, Pč, Hv, pobyt žáků venku, svačina, příprava na vyučování
16.00 – 17.30	večerní družina – zájmové činnosti, kroužky

Stanoveným režimem dne je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace ve školní družině.

Poměr řízených a spontánních činností je vyrovnaný.

Žáci jsou podněcováni k vlastní aktivitě, pracují svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti.

Při pěkném počasí pobývají žáci v odpoledních hodinách na školní zahradě a hřišti.

Organizujeme i vycházky a různé poznávací a zábavné akce.

Vychovatelky dbají na soukromí žáků, respektují potřeby žáků, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Jednají nenásilně, přirozeně, citlivě, navozují situace pohody a klidu.

Žáci nejsou neúměrně zatěžováni či neurotizováni spěchem a chvatem.

7.4.2. Posilované a rozvíjené kompetence

Posilováním a rozvíjením kompetencí prostřednictvím volnočasových aktivit vybavujeme žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi.

Jsou to :

- **Kompetence k učení** – žák se učí s chutí, dokončí započatou práci, vybírá si a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí zhodnotit své výkony, samostatně pozoruje, umí získávat vědomosti z různých pramenů, získané vědomosti si dává do souvislosti, poznává smysl a cíl učení, vědomosti a zkušenosti uplatňuje v praxi a v dalším poznávání.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák vnímá různé problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, promýšlí a plánuje řešení problémů, hledá nové řešení, rozlišuje správné a chybné řešení, učí se svá rozhodnutí obhájit, ale i debatovat o problému, dovede se přizpůsobit, není lhostejný k problémům jiných, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, nenechá se odradit neúspěchem, je iniciativní.

- **Kompetence komunikativní** – žák naslouchá druhým, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, formuluje je souvislými větami, dokáže vyjádřit své pocity řečí, gestem a mimikou, účinně se zapojuje do diskuze, umí obhájit svůj názor a vhodně argumentuje, komunikuje bez ostychu se svými vrstevníky a s dospělými, využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů, rozvíjí si slovní zásobu.
- **Kompetence sociální a interpersonální** – žák je zodpovědný za své chování, vnímá a dokáže se postavit proti nespravedlnosti, agresivitě a šikaně, je tolerantní k odlišnostem jiných, dokáže si poradit nebo požádat o pomoc, rozpozná vhodné a nevhodné chování respektuje zájmy jiných, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, podílí se na příjemném prostředí oddělení ŠD, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhým na řešení daného úkolu, vytváří si pozitivní představu o sobě.
- **Kompetence občanské** – žák si uvědomuje svá práva a práva jiných, vnímá nespravedlnost, chová se odpovědně k druhým, chápe základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy, váží si a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, podílí se rozvoji kvalitního životního prostředí, vnímá krásy přírody a pečuje o ní, dbá na osobní zdraví a bezpečí své i ostatních, chápe základní ekologické a environmentální problémy.
- **Kompetence pracovní** – žák má pozitivní vztah k práci, dodržuje vymezená pravidla bezpečnosti, učí se pracovat samostatně po zadání práce, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje, samostatně a tvořivě myslí, umí si efektivně organizovat pracovní postup a práci, umí prezentovat své výsledky práce.
- **Kompetence k trávení volného času** – žák si umí vybrat svou zájmovou činnost, orientuje se v možnostech jeho smysluplném využití, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času, umí odmítnout nevhodné nabídky na trávení volného času, dokáže se zapojit a uplatnit v kolektivu, své zájmy rozvíjí v individuálních a skupinových činnostech, plánuje, organizuje, řídí a hodnotí jednoduché činnosti, rozvíjí své zájmy a záliby, rozvíjí své nadání, seberealizuje se, vytváří si návyky zdravého životního stylu.

7.4.3. Obsah zájmového vzdělávání

- tématické bloky plánu

Všechny plány se řídí podle osnov školní družiny – viz oddíl 1.5.

Hlavní tématické bloky jsou rozděleny do skupin podle ročních období a jednotlivých měsíců. Každá vychovatelka si je přizpůsobuje potřebám oddělení ve svém ročním plánu.

Při plnění témat daných činností používáme metody besed, rozhovorů, vyprávění, poslechu, vlastních zkušeností, rozhovorů, her, dramatizací, didaktických her, kvízů, pozorování, vycházek, sportovních činností, výtvarné výchovy, pracovní výchovy, hudební výchovy, četby, aj.

PODZIM:

Září:

- **Těšíme se do školy - jsem žák**
 - poznáváme školu: orientace po budově, místnosti ŠD
 - orientujeme se v okolí školy, v místě bydliště
 - učíme se bezpečnosti při cestě do školy a ze školy
 - známe chod školní družiny a celé školy
 - respektujeme školní řád a řád školní družiny
 - seznamujeme se s ostatními, hovoříme o sobě a své rodině
 - umíme komunikovat se spolužáky i dospělými a zároveň naslouchat ostatním
 - zvládáme základy osobní hygieny a sebeobsluhy
 - malujeme náměty z prázdnin a svého okolí
 - zpíváme písničky léta

Klíčové kompetence: sociální a interpersonální, občanská, komunikativní, pracovní, kompetence k učení, k trávení volného času

Říjen:

- **Chutě podzimu**
 - pozorujeme okolní přírodu
 - sbíráme přírodniny a vyrábíme z nich
 - chápeme základní ekologické souvislosti, umíme třídit odpad
 - poznáváme naši část Prahy 10, víme kde bydlíme
 - vyrábíme a malujeme draky
 - umíme pozdravit, poděkovat

Klíčové kompetence: občanská, kompetence k řešení problémů, pracovní, komunikativní

kompetence k trávení volného času, sociální

Listopad:

- **Barvy podzimu**
 - pozorujeme rozmanitost přírody na podzim
 - známe barvy podzimních listů
 - pracujeme se spadanými listy , obtisky, koláže, ...
 - podzimní plody a jejich využití
 - čteme si o přírodě a zvířatech na podzim
 - lidé kolem nás : společenské chování, mezilidská komunikace
 - zvládáme mezilidské vztahy
 - Halloween

Klíčové kompetence: komunikativní, sociální, občanská, pracovní, kompetence k trávení volného času, kompetence k učení

ZIMA:

Prosinec:

- **Těšíme se na Vánoce**
 - připravujeme vánoční trhy
 - myslíme na známé – výroba vánočních jmenovek, dárků
 - povídáme si o tradici Mikuláše, vánočních zvycích, zpíváme koledy
 - připomínáme si bezpečnost při práci
 - vyzdobujeme družinu
 - vánoční besídky

Klíčové kompetence: pracovní, sociální, komunikativní, občanské, k řešení problémů.
kompetence k trávení volného času

Leden:

- **Máme zimu**
 - povídáme si co dělají zvířata v zimě
 - voda a její skupenství v zimě
 - sportujeme na sněhu
 - známe zásady správného oblékání v zimě
 - hrajeme podle pravidel

- výtvarně ztvárňujeme zimu
- vyrábíme dárky pro budoucí prvňáčky

Klíčové kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a interpersonální pracovní, kompetence k trávení volného času, občanská

Únor:

- **Co dělat, když:**
 - promýšlíme a plánujeme řešení problémů
 - známe pravidlo neznámých předmětů
 - víme, co dělají hasiči, policie, lékaři a umíme je přivolat
 - chováme se zodpovědně
 - známe své tělo
 - valentýnská přání
 - zimní poezie – básničky, říkadla, písničky
 - Masopust

Klíčové kompetence: k řešení problémů, sociální a interpersonální, pracovní, Kompetence k trávení volného času

JARO:

Březen:

- **Příroda se probouzí**
 - prohlubujeme si poznatky o jarní přírodě
 - pozorujeme jarní přírodu, jarní květiny
 - činnosti zaměřujeme na svátky jara
 - jarně si vyzdobíme třídu
 - připomeneme si Měsíc knihy
 - umíme stolovat, základy zdravé výživy
 - veršujeme o jaru

Klíčové kompetence: k učení, občanská, pracovní, k trávení volného času, kompetence sociální a personální

Duben:

- **Jaro je tady**
 - vítání jara , povídáme si o velikonočních zvycích
 - výroba velikonočních dekorací
 - známe základy dopravní výchovy, umíme se pohybovat v dopravním provozu, umíme cestovat městskou hromadnou dopravou
 - sportujeme v přírodě
 - vyrábíme čarodějnice
 - čarodějnický táborák

Klíčové kompetence: sociální, komunikativní, pracovní, k řešení problémů, k učení, kompetence občanská, kompetence k trávení volného času

Květen:

- **Modrá planeta**
 - poznáváme země kolem nás
 - vnímáme lidi s jejich odlišnostmi tělesnými, rasovými, kulturními
 - známe důsledky požívání látek, které ohrožují zdraví
 - vyrábíme dárek pro maminku – Den matek
 - malujeme jaro
 - zpíváme lidové písně o jaru
 - umíme předcházet nemocem

Klíčové kompetence: občanské, sociální a interpersonální, k řešení problémů, k učení, kompetence k trávení volného času, komunikativní, pracovní

LÉTO:

Červen:

- **Hurá prázdniny**
 - slavíme Den dětí
 - co dělá příroda v červnu
 - výtvarně vyjadřujeme pocit léta

- učíme se základní dopravní značky, zásady bezpečnosti jízdy na kole
- povídáme si o nastávajících prázdninách
- učíme turistické značky
- letní vyzdobení družiny
- uvědomujeme si a vážíme si sami sebe
- těšíme se na prázdniny

Klíčové kompetence: sociální a interpersonální, k učení, komunikativní, pracovní, kompetence k řešení problémů, občanská, k trávení volného čas

7.5 Osnovy pro školní družinu

Člověk a zdraví

výstupy	obsah učiva	poznámky
upevňovat získané dovednosti a návyky (hygienu, společenské chování)		
přispívat k rozvoji tělesné zdatnosti, otužování a sportovního chování.	míčové hry, závodivé hry, běh s překážkami, jízda na kole (soutěže dovednosti), kolektivní hry (kopaná, vybíjená, košíková)	soutěže družstev
správné přecházení vozovky, seznámení s nebezpečnými situacemi.	přecházení vozovky, určování dopravních značek, orientace v okolí školy, nebezpečné křižovatky a nebezpečné situace	spolupráce s dopravním hřištěm ZŠ Jahodová
	turistické značky	cestování dopravními prostředky, turistika

Umění a kultura

výstupy	obsah učiva	poznámky
pěstovat estetické cítění a představivost, rozvíjet fantazii	malování, kreslení, stříhání, kreslení v přírodě, ilustrace dětské knihy, návštěva školní knihovny	seznámení s různými technikami (modelování, koláže, zapouštění barev, skládání...), výtvarné soutěže

pěstovat zájem o hudbu, rozvíjet smysl pro rytmus	poslechové skladby, hra na Orff. nástroje, zpěv	poslech hudby a mluveného slova (soustředění), účast na školní Akademii
rozvíjet správnou výslovnost, vyjadřovací schopnosti, dýchání.	rozpočítadla, jazykolamy, veršované pohádky, hra na tělo	
vztah k uměleckým dílům	malované písničky, četba na pokračování, písničky J.Uhlíře a Z.Svěráka, taneční kroky a hry	návštěva koncertu a divadelního představení, aerobic

Člověk a svět práce

výstupy	obsah učiva	poznámky
seznámit žáky s různými pracovními technikami	práce s papírem, textilem, přírodninami, modelínou, vlnou	využití keramické dílny, práce ve skupinách, účast v soutěžích
rozvoj zručnosti, představitivosti a fantazie	tvořivé hry se stavebnicemi (Zero, dřevěné kostky...)	účast na sběrových akcích
hygiena prostředí, sebeobslužné činnosti	zalévání rostlin, podílení se na výzdobě tříd a školy	dodržování bezpečnosti při práci

Člověk a jeho svět

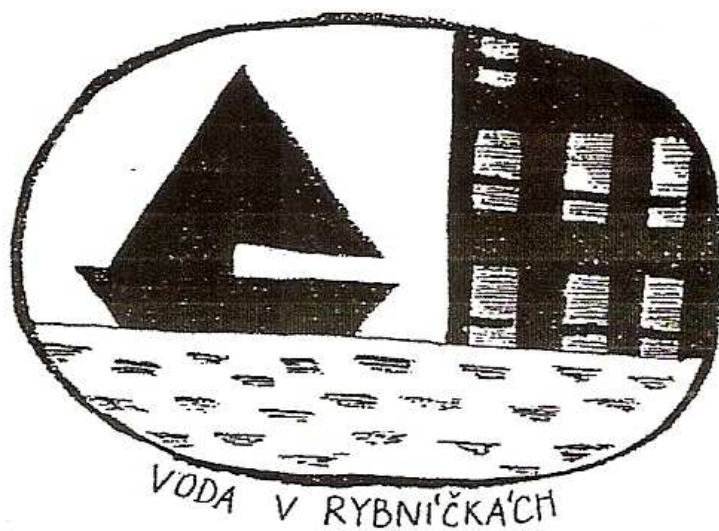
výstupy	obsah učiva	poznámky
pěstovat pěkné vztahy – chování ke spolužákům i dospělým osobám	oslovování kamarádů a dospělých	rozhovory – vztahy v rodině, trávení volného času, pomoc starším osobám
vést žáky k samostatnosti a správnému vystupování na veřejnosti, umět zvládat základní sebeobslužné činnosti	důležitá telefonní čísla, první pomoc	připomínání významných výročí a historických událostí
poznávat a chránit přírodu	práce s atlasy (živočichové, rostliny, města a jejich znaky, země a vlajky...) a encyklopediemi, chráněná území ČR, hrady a zámky, bohatství lesa, polí a luk	vycházky (orientace v místě bydliště, poznávání přírody – chráněná území Prahy), ukázky z literárních děl (sledování dokumentů – TV), lidové tradice

8. Projekty

- Projekt „Voda v Rybníčkách“
- Projekt „Adopce na dálku“
- Projekt „Školní časopis“
- Projekt „Byliny“

PROJEKT

„Voda v Rybníčkách“

OBSAH:

1. Úvod k projektu
2. Realizace projektu
3. Metodika
4. Praktický popis projektu
5. Závěr

1. Úvod projektu

MOTTO: „ Podstatou všech věcí je voda“

Projekt „Voda v Rybníčkách“ je hravě pojatá výuka k péči o životní prostředí, je součástí průřezového tématu **Enviromentální výchova**, které je v naší škole integrováno do různých předmětů.

Ústředním tématem projektu je voda, jako jedna ze základních podmínek života na naší planetě.

2. Realizace projektu

Druh projektu: krátkodobý
vícepředmětový
celoškolní

Období: měsíc březen (Mezinárodní den vody)

Plán projektu: projekt je zahrnut do předmětů český jazyk, matematika, anglický jazyk, fyzika, chemie, přírodopis, dějepis, výtvarná výchova, hudební výchova, pracovní činnosti

Způsob prezentace: výstava výrobků
pracovní listy, průkazy
plnění pohybových aktivit
básně

Klíčové kompetence: kompetence k učení
kompetence k řešení problémů
kompetence sociální a personální
kompetence pracovní

3. Metodika

Výukové metody

- slovní (rozhovor, diskuze, popis)
- názorné (obrázky, fotografie, pomůcky)
- pozorování (pokus, experiment)
- praktické (výtvarná práce, práce s mikroskopem)

- situační (dramatizace, hry)

Vztah k dalším průřezovým tématům

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Očekávané cíle projektu

- pochopení významu vody pro život rostlin, živočichů i člověka – nezbytnou podmínkou života
- pochopení koloběhu vody v přírodě
- správné hospodaření vodou v každodenním životě
- zamyšlením nad globálním řešením problému nedostatku vody ve světě
- využití vody jako zdroje radosti, osvěžení, zábavy, inspirace k umění

Očekávané výstupy projektu

- žák pozoruje, naslouchá, spolupracuje se spolužáky, pracuje s mikroskopem
- zamýšlí se nad problémy a vyjádří své myšlenky
- žák vysvětlí vlastními slovy důležitost a využití vody v přírodě
- žák prokáže zdatnost při plnění fyzicky náročných úkolů
- procvičí si početní operace, sestaví rýmy, zazpívá píseň
- žák uplatňuje zručnost při výrobě výrobků z drobných materiálů

4. Praktický popis projektu

Pedagogové společně s žáky devátého a osmého ročníku připravili 10 pracovních dílen. V průběhu celého dopoledne, pod vedením třídních učitelů, se jednotlivé třídy střídají v pracovních dílnách podle předem připraveného harmonogramu. Každá třída se zúčastní 7 až 10 předem vybraných aktivit. Určitým kritériem pro výběr jednotlivých dílen je věk žáků. Prvotní motivací pro všechny žáky je pozvánka k účasti na Dnu vody. V předešlém období se každý ročník věnuje výzdobě celé školy (plakáty, keramické výrobky...). Nezbytnou součástí celé akce je přestrojení učitelů i žáků. Masky musí mít souvislost s tematikou vody (vodníci, mořské panny, piráti, námořníci, rusalky, kapitáni, vodní rostliny...). Konkrétní motivace probíhá před začátkem celé akce v jednotlivých třídách dle věkových skupin žáků.

Český jazyk – Literární výchova

- dramatická aktivita – „rybářská latina“

Matematika

- využití v jednotlivých pracovních listech (zejména u nižších ročníků) viz příloha

Anglický jazyk – Bay watch

žáci ve skupinách duck, fisch, crocodile, frog

- úvodní seznámení s 8 anglickými slovíčky (jsou vystavena na stole – obrázek, slovo) žáci je opakují, samostatně přiřazují obrázky ke slovíčkům
- v umyvadle loví žáci písmena z vody a snaží se poskládat jednotlivá slovíčka (rychlost)
- přechod řeky po kamenech – správně odříkaných slovíček (soutěž družstev)

Dějepis – zámořské objevy

- žáci se seznámili s příčinami a důsledky zámořských objevů a s objeviteli nových zámořských cest a kontinentů. (hra LODĚ)

Přírodopis – biologická laboratoř

- rostliny přijímají vodu kořeny, mechy celým povrchem těla - MIKROSKOP
- čím rostliny rozvádějí vodu – voda a nerostné látky jsou v rostlinném těle rozváděny v kořenech a stonku vodivými pletivy - MIKROSKOP
- čím rostliny a živočichové vodu ztrácí – nejvíce rostliny ztrácí vodní páry listem průduchy v pokožce, živočichové kůží (člověk v klidu 400-600ml za den) - POKUS

Chemie – laboratoř U 6 utopenců

- rozpustnost kuchyňské soli, cukru, mouky, křídly ve vodě
- zabarvení vody po přidání skalice modré, dichromanu amonného a hypermanganu
- ukázka rozdílných hustot vody, oleje a benzínu (smísení a protřepání)
- “jak naučit plavat vejce“ vejce ve vodním válci klesá ke dnu, nasycením roztoku kuchyňskou solí = vejce plave na hladině
- “živá voda“ ke směsi práškového hliníku a jodu přikápneme vodu = vzniká jodid hlinitý a fialový dým - POKUSY

Fyzika

- vodní kolo – přeměna energie tekoucí vody v pohybovou energii
- Archimédův zákon
- proč je ve spojených nádobách hladina vody stejně vysoko
- “potápěč“ potápění a vynořování tělesa
- model hydraulického lisu
- proč je hráz přehrady u dna silnější než u hladiny
- vznik vodotrysku
- po potopení do vody je ubrousek suchý – proč? POKUSY

Rybí dílna

- seznámení s různými mořskými živočichy – pracovní listy

Tělesná výchova

- překonání vodního toku – přechod pomocí zavěšených lan na školním pozemku.

Výtvarná výchova – námořnická krčma

- práce s drobným materiálem – výroba rybiček

Hudební výchova

- nácvik nové písně, hudební doprovod

Rozpis pracovních aktivit pro jednotlivé třídy

Třída	1. hod		2. hod		3. hod		4. hod		5. hod	
1. A	Ch	Tv	R dílna	Vv	Hv	M	Př			
1. B	M	Ch	Tv	R dílna	Vv	Př	Hv			
2. A	Hv	F	Př	Z	Ch	Tv	R dílna	Vv		
2. B	F	Př	Hv	Ch	Tv	R dílna	Vv			
2. C	Př	Hv	Ch	Tv	R dílna	Vv		Lv		
3. A	Vv	R dílna	Aj	Lv		D	Tv	Hv	Ch	
3. B	R dílna	Aj		Př	Lv	M	Ch	Z	Hv	
4. A		D	Z		F	Hv	Aj	Tv	Př	
4. B	D	M	Vv	Hv	Z	F		Aj	Tv	Př
5. A		Z	D	F	Př	Aj	Lv	Ch		
5. B	Z		F	D	Aj	Lv		Př		Ch
6. A	Všichni žáci 6. A spolupracovali na realizaci "Rybí dílny".									
6. B	Aj	Lv	M		D	Ch	Z	F	R dílna	
7. A	Tv	Vv	Lv	Aj	M		F	R dílna	D	Z
7. B	Tv	Vv	Lv	Aj		M			D	Z

5. Závěr projektu

Život na Zemi vznikl před necelými 4 miliardami let ve vodě. Voda je součástí těl všech rostlin, živočichů i člověka. Je základní podmínkou života a růstu. S vodou se setkáváme každý den tak samozřejmě, že si ani neuvědomujeme, co by se stalo, kdyby zmizela.

V projektu se žáci seznámí s různými podobami vody, poznají jak voda v přírodě koluje, jak se sní dá čarovat, uvědomí si její spotřebu a nutnost šetřit s ní, poznají živočichy pro které je voda životním prostředím, prohlédnou si cestu vody v živém organismu, přiblíží si vodu jako cestu .

Vlastním pozorováním, pokusy, pestrými činnostmi, hrami, dramatickým ztvárněním získají povědomí o tom, že voda je tajemná, záhadná, vzácná a nezbytná. Naučí se vodu šetrně používat a také si jí vážit a chránit ji.

Projekt „Adopce na dálku“

OBSAH:

1. Úvod k projektu
2. Realizace projektu
3. Metodika
4. Praktický popis projektu
5. Závěr

1. Úvod projektu

Projekt „Adopce na dálku“ je zaměřen na seznámení dětí s odlišným kulturním prostředím a je součástí průřezového tématu **Multikulturní výchova**, které je v naší škole integrováno do různých předmětů.

2. Realizace projektu

Druh projektu: jednopředmětový – anglický jazyk

Období: celý školní rok

Plán projektu: projekt je zahrnut do předmětu anglický jazyk

Způsob prezentace: kresba obrázků
dopis

Klíčové kompetence: kompetence k učení
kompetence k řešení problémů
kompetence sociální a personální
kompetence pracovní

3. Metodika

Výukové metody

- slovní (rozhovor, diskuze, popis)
- názorné (obrázky, fotografie, pomůcky)
- praktické (výtvarná práce)

Vztah k dalším průřezovým tématům

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Očekávané cíle projektu

- seznámení s odlišným kulturním prostředím
- pochopení rozmanitosti mezi kulturami a náboženstvími

- pochopení multikulturalismu a nacionalismu
- seznámení s odlišným školským systémem
- zamyšlení nad společným soužitím rozdílných kultur

Očekávané výstupy projektu

- žák naslouchá a spolupracuje se spolužáky
- zamýšlí se nad problémy a vyjádří své myšlenky
- žák vysvětlí vlastními slovy důležitost soužití rozdílných kultur
- procvičí si psaní v cizím jazyce, konkrétně anglickém jazyce
- žák uplatňuje své výtvarné cítění při vytváření obrázku a dopisu

4. Praktický popis projektu

Pedagogové vyučující anglický jazyk seznámí žáky čtvrtého a šestého ročníku s adopcí na dálku, jak funguje a jaký má význam. Poté si společně povídají o dítěti, které škola adoptovala, jak se jmenuje, kde žije, co dělá. Následuje četba dopisu od adoptovaného dítěte. Žákům čtvrtého ročníku je překládán. Žáci šestého ročníku si překládají sami ve skupinách za pomoci slovníků. Pokud je součástí dopisu vysvědčení, povídají si děti s učiteli o školství v dané zemi. Nakonec děti čtvrtého ročníku vytváří obrázky pro adoptované dítě. Žáci šestého ročníku napíší ve skupinách dopis v anglickém jazyce. Práce obou ročníků jsou odeslány.

5. Závěr projektu

Soužití lidí, kteří pocházejí z různých kultur a prostředí, případně i hovoří různými jazyky, je aktuálním tématem současné Evropy, Českou republiku nevyjímaje. Děti navštěvují místa, a škola k nim bezesporu patří, kde se setkávají s lidmi rozdílných kultur, proto je třeba je vést k toleranci a pochopení.

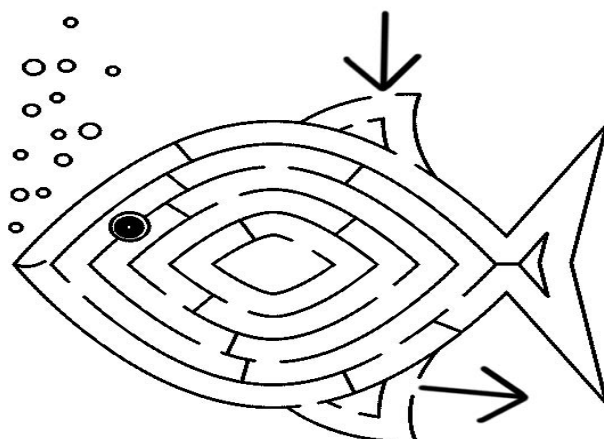
V projektu se žáci seznámí s odlišnou kulturou a způsobem života, přičemž si procvičí své znalosti z anglického jazyka. Pochopí, že děti mimo Českou republiku mají podobné sny a

přání, ale odlišné podmínky pro jejich naplnění. Uvědomí si, že jiná barva kůže, náboženství či jazyk jim nebrání k navázání přátelského kontaktu.

PROJEKT

Školní časopis – „Žáci žákům“

Rybí zpravodaj

Mediální výchova na Základní škole V Rybníčkách 1980/31, Praha 10

OBSAH:

1. Úvod k projektu
2. Realizace projektu
3. Metodika
4. Praktický popis projektu
5. Závěr

1. Úvod projektu

MOTTO:

„soubor poznatků a dovedností, které člověku umožňují nakládat s mediální produkcí, jež se mu nabízí, účelně a poučeně, dovoluje mu média využívat ku svému prospěchu a dává mu nástroje, aby dokázal ty oblasti mediální produkce, které se jím snaží skrytě manipulovat, odhalit.“

J.Jirák (autor koncepce MEV)

Projekt “Školní časopis – Žáci žákům“ je součástí informačního a komunikačního systému v rámci průřezového tématu **Mediální výchovy** na ZŠ, která je integrována do různých výukových předmětů.

Ústředním tématem projektu je: vybavit žáky základní úrovní mediální gramotnosti:

- Získat informace o roli médií ve společnosti a o jejich fungování
- Zapojit se do mediální komunikace v rámci příspěvků do školního časopisu
- Získávat zdroje informací, vzdělávání a kritický odstup
- Získat vztah k propagaci činnosti školy pomocí školního časopisu
- Vázat se na oblasti: Jazyk a jazyková komunikace

Informatika a informační technologie

Grafika

- Zapojit se do práce v týmu

2. Realizace projektu

Druh projektu: dlouhodobý
vícepředmětový
ročníkový (4.-5. ročník, 6. – 9. ročník)

Plán projektu: projekt zahrnuje předměty – český jazyk, anglický jazyk, občanská a rodinná výchova, informatika, výtvarná výchova, dějepis, pracovní činnosti

Způsob prezentace: jednotlivá čísla školního časopisu
příspěvky žáků a jejich úprava
grafické zpracování a grafické příspěvky
spolupráce žákovského parlamentu
spolupráce tříd
tištěná a elektronická podoba časopisu

Období: školní rok
(vydávání čtvrtletně)

Klíčové kompetence:kompetence k učení
kompetence komunikativní
kompetence k řešení problémů
kompetence sociální a personální
kompetence pracovní
kompetence občanské

1. stupeň

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (MEV 1)				Int.-Čj	Int.-Čj
Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality (MEV2)				Int.-Čj	Int.-Čj
Stavba mediálního sdělení (MEV3)					Int.-Čj
Vnímání autora mediálního sdělení (MEV4)		Int.-Čj			
Fungování a vliv médií ve společnosti (MEV5)				Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"	Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"
Tvorba mediálního sdělení (MEV6)				Int.-Čj	Int.-Čj
Práce v realizačním týmu (MEV7)				Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"	Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"

Int.=integrace Pro=projekt

2. stupeň

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (MEV1)	Int.-M	Int.-Čj, ORv, M	Int.-Čj	Int.-Př
Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality (MEV2)		Int.-ORv, F	Int.-ORv	Int.-ORv, Př
Stavba mediálního sdělení (MEV3)	Int.-Čj			
Vnímání autora mediálního sdělení (MEV4)			Int.-ORv	Int.-ORv
Fungování a vliv médií ve společnosti (MEV5)	Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"	Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"	Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"	Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"
Tvorba mediálního sdělení (MEV6)	Int.-Čj, F	Int.-Čj	Int.-M	
Práce v realizačním týmu	Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"	Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"	Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"	Pro.-Školní časopis "Žáci žákům"

3. Metodika

Výukové metody:

- Slovní a písemné (rozhovor, vypravování, popis, úvaha, charakteristika, pohádka, povídka a jiné slohové postupy včetně publicistických a literární žánry včetně poezie)
- Názorné (obrázky a fotografie)
- Praktické (výtvarné a grafické zpracování, práce s počítačem)

Vztah k dalším průřezovým tématům:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova

Cíle projektu:

Poučeně a aktivně se zapojit do mediální komunikace.

Výstupy projektu:

- žák se zapojuje do mediální komunikace (školní časopis)
- žák při vyhledávání na internetu hodnotí, srovnává fakta, rozlišuje podstatné od nepodstatného, dbá na správnost a přesnost
- žák zaujímá vlastní postoj a názor k dané problematice
- žák využívá médií jako informačního zdroje, orientuje se v textu a umí ho zpracovat
- žák vybírá vhodné komunikativní styly a jazykové prostředky
- žák se rozvíjí a realizuje při práci ve školním časopisu
- žák přebírá odpovědnost za svou práci i práci kolektivu

4. Praktický popis projektu

Do projektu jsou celoročně zapojeny třídní kolektivy 4.- 5. ročníků a 6. – 9. ročníků, z kterých by se měla pomocí žákovského parlamentu formovat redakční rada o 4 – 5 členech. Přednostně nejlépe z nižších ročníků – 6.- 7. ročník. Příspěvky zpracovávají třídní kolektivy od 4. ročníku po devátý v rámci výuky jednotlivých předmětů (český jazyk a literatura, informatika a výtvarná výchova) i mimo ni. Vyučující daných předmětů jsou nápomocni.

Český jazyk a literární výchova

Žák

- volí při daném projevu vhodné výrazové prostředky, aby svým projevem zaujal čtenáře
- zpracovává vlastní dokumenty, které jsou následně kvalitním zdrojem pro stránky školního časopisu
- řeší vhodnost výběru a užití písma, vnímá jeho sdělovací, výrazovou a estetickou funkci
- vybírá vhodné výrazové prostředky a sestavuje věcně správná a komunikačně (společensky i situačně) vhodná sdělení
- vypracovává aktuální fejetony, zprávy, úvahy a jiné literární žánry včetně žákovské poezie pro školní časopis
- využívá k tomu i dostupná technologická zařízení PC

Informační a komunikační technologie

- Internet – metody a nástroje vyhledávání informací, základní orientační prvky v textu
- Stavba a uspořádání zpráv a článků
- Textový editor – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis
- Školní časopis a utváření týmu, komunikace , spolupráce tříd
- Výběr a způsob práce s mediálním sdělením dle věku a zkušeností žáků

- Hodnota informací a rozvíjení schopnosti posuzovat, vybírat a vyhodnotit témata v příspěvcích

Výtvarná výchova

- Vizuálně obrazná vyjádření, využití fotografie, koláží a výkresů aj.
- Grafický design a grafické ztvárnění školního časopisu
- Jednoduchá grafická úprava, ilustrace
- Práce v týmu i jednotlivě

5. Závěr projektu

Mají-li žáci získat očekávanou mediální gramotnost, měli by si uvědomit svůj vztah k médiím, vnímat sebe sama jako čtenáře i redaktora, vědět, jak nakládat s informacemi a svými vytvořenými dokumenty. Jak zapojit estetické cítění a naučit se graficky zajímavě a vhodně uspořádat svůj školní časopis.

Projekt

Byliny

1. Úvod projektu:

Projekt „Byliny“ plní průřezové téma enviromentální výchovy (**EV4**), které je v naší škole integrováno – zařazeno do předmětu prvouky ve 3.ročníku

Ústředním tématem jsou byliny – zdroj zdraví člověka.

2. Realizace projektu:

Druh projektu: střednědobý
3.ročník

Období: březen – květen

Plán projektu: projekt je plněn v hodinách prvouky, českého jazyka, matematiky, výtvarné výchovy a pracovní činnosti

Způsob prezentace: výstava výrobků,

pracovní listy - herbář
vypěstování rostlin ze semínek
poznávání chutí a vůní

Klíčové kompetence: kompetence k učení

kompetence k řešení úkolů

kompetence sociální

kompetence pracovní

3. Metodika:

Výukové metody:

- slovní (rozhovor, diskuse, popis)
- názorné (obrázky, fotografie, pomůcky)
- pozorování (pokus - experiment)
- praktické (výtvarná výchova, pracovní výchova, práce s mikroskopem a lupou)

Vztah k dalším průřezovým tématům:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova ke globálním souvislostem

Očekávané cíle projektu:

- pochopení významu bylin pro zdraví člověka
- ochrana rostlin

Očekávané výstupy projektu:

- žák pozoruje, naslouchá, spolupracuje se spolužáky, pracuje s mikroskopem a lupou
- zamýšlí se nad problémy a dokáže vyjádřit své myšlenky

- vysvětlí vlastními slovy přínos bylin
- žák uplatňuje zručnost při výrobě výrobků a při ošetřování rostlin

4. Praktický popis projektu:

Pedagogové společně s žáky třetích tříd připravili herbáře a výtvarné práce. Během března až května žáci pěstují, poznávají, kreslí a sbírají rostliny – byliny.

5. Závěr projektu:

Žáci poznali přínos rostlin : estetika prostředí a léčivé účinky

Vlastním pozorováním získají informace o důležitosti rostlin – bylin. Naučí se je pěstovat, ošetřovat a používat.